

Toelichting bij de verzamelaanvraag 2018

Samenstelling van alle fiches en tabellen

Waar vind ik meer informatie?

De afdeling Inkomenssteun van het Departement Landbouw en Visserij is de beherende instantie voor de verzamelaanvraag. Deze afdeling heeft in elke provincie een buitendienst waar u terecht kunt voor meer informatie. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina ['Tabellen'](#).

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU-gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder ['informatiefiches per onderwerp - 2018'](#) per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Kunstmatige creatie van voordelen

Iedere vorm van bedrijfsorganisatie of aangifte die artificieel opgezet wordt met het oog op het veilig stellen van steunbetalingen of het verkrijgen van meer betalingen, evenals het ontlopen van verplichtingen zoals vergroening, randvoorwaarden,... wordt beschouwd als 'het kunstmatig creëren van voorwaarden om een voordeel te verkrijgen' conform artikel 60 van verordening (EU) nr. 1306/2013. Deze beoordeling zal over campagnes heen gebeuren en kan aanleiding geven tot correctieve acties.

Disclaimer

Het Vlaams Gewest heeft deze fiches met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld op basis van de meest actuele beschikbare informatie. Het Vlaams Gewest kan evenwel geen enkele garantie geven omtrent de juistheid of de volledigheid van de informatie in deze fiches. U mag deze informatie niet als een persoonlijk, professioneel of juridisch advies of een equivalent daarvan beschouwen. Het Vlaams Gewest/de Vlaamse Gemeenschap kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor schade die u zou ondervinden door het gebruik van de informatie die in deze fiches/website is opgenomen.

Colofon

Deze brochure is een initiatief van het Departement Landbouw en Visserij.

Voor inlichtingen van algemene aard kunt u steeds terecht bij:

Claudia Giacomelli

Tel.: 02 552 75 45

Fax: 02 552 75 11

Claudia.giacomelli@vlaanderen.be

Verantwoordelijke uitgever

secretaris-generaal

Patricia De Clercq,

Departement Landbouw en Visserij

Inhoudstafel

Inhoudstafel	2
Verzamelaanvraag en verbintenissen	4
Wie moet de verzamelaanvraag indienen?	7
Interregionale landbouwers	10
Indienen en wijzigen van de verzamelaanvraag	13
Nieuw vanaf 2018	15
Veelgemaakte fouten	19
Tips bij het invullen van de verzamelaanvraag op e-loket	24
Verwerking van gegevens	27
Oppervlakte	28
Subsidiabiliteit van landbouwareaal	29
Nutsvoorzieningen op landbouwareaal	32
Teelt	34
Extra info over teeltcodes	36
Hoofdbestemmingen	38
Gespecialiseerde productiemethode	40
Overname percelen	41
Hennepteelt	44
Zaaizaadvermeerdering 'ZAA'	45
GMO-actie groenbedekking	46
Directe steun - algemeen	47
Betalingsrechten algemeen	48
Betalingsrechten uit de Vlaamse reserve	49
Betaling voor jonge landbouwers	51
Vergroening algemeen	53
Berekening van bouwland en subsidiabel areaal	54
Vergroening - gewasdiversificatie	56
Vergroening - gewasdiversificatie praktisch op het e-loket	58
Vergroening - blijvend grasland en ecologisch kwetsbaar blijvend grasland	60
Vergroening - blijvend grasland/voorbeelden	63
Vergroening - blijvend grasland: praktisch op e-loket	65
Vergroening - ecologisch aandachtsgebied	66
Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - Braakliggend land	69
Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - Landschapselementen	70
Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - 1 meter teeltvrije strook (EAG-bufferstrook) en akkerrand	71
Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - Boslandbouw	73
Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - strook subsidiabel areaal langs bosrand	74
Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - korte-omloophout	75
Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - Beboste landbouwgrond	76
Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - Groenbedekking	77
Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - Stikstofbindende gewassen	80
Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - Praktisch op e-loket	81
Ecologisch aandachtsgebied - meest voorkomende redenen waarom potentieel EAG niet getoond wordt op het e-loket	84

Subsidies voor agromilieumaatregelen - algemeen	86
Subsidie mechanische onkruidbestrijding	88
Subsidie teelt van vlinderbloemigen	90
Subsidie verwarringstechniek in de fruitteelt	92
Subsidie teelt van vezelvlas met verminderde bemesting	94
Subsidie teelt van vezelhennep met verminderde bemesting	96
Subsidie behoud lokale rundveerassen	98
Subsidie behoud van lokale schapenrassen	100
Beheerovereenkomsten VLM - Algemeen	102
Variabele beheerovereenkomsten VLM	104
Vaste beheerovereenkomsten VLM	105
Aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen	107
Bebossing van landbouwgrond	109
Hectaresteen voor de biologische productiemethode	111
Controlekosten biologische productiemethode	113
Dubbele financiering en combinaties van subsidiemaatregelen	114
Flow chart dubbele financiering	115
Mestdecreet - Algemeen	116
Derogatie / BKM	117
Tabel: Contactadressen afdeling Inkomenssteun (Departement Landbouw en Visserij) en andere beheerdiensten	121
Tabel: Gebruikte codes in de verzamelaanvraag	124
Tabel: Teeltcodes	126
Tabel: Teeltgroepen gewasdiversificatie	133
Tabel: Combinaties EAG	136
Tabel: Combinaties EAG vergroening met agromilieumaatregelen/beheerovereenkomsten/hectaresteen bio	137
Tabel: Combinaties agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresteen bio	139
Tabel: Lijst stikstofbindende gewassen	140

Verzamelaanvraag en verbintenissen

In deze 'fiche' krijgt u uitleg over de verzamelaanvraag. Ook geven we u in deze fiche een oplijsting van de belangrijkste verbintenissen en verplichtingen die worden aangegaan bij het indienen van de verzamelaanvraag.

De verzamelaanvraag vormt een belangrijke basis voor uw steunaanvragen, dit zowel in het kader van pijler 1 (rechtstreekse steun) als van pijler 2. De pijler 2-steun omvat verschillende aspecten, zoals de agromilieumaatregelen, sommige plattelandsmaatregelen, de beheerovereenkomsten en de hectaresteen voor de biologische productiemethode.

Naast deze steunmaatregelen is de verzamelaanvraag een essentieel onderdeel binnen de mestwetgeving.

Praktische informatie over het invullen van de verzamelaanvraag via het e-loket vindt u:

onder de rubriek 'help' op www.landbouwwlaanderen.be

in de fiche 'Tips en hints bij het invullen van de verzamelaanvraag op e-loket' (zie webpagina '[Verzamelaanvraag – Algemene voorwaarden](#)').

1. Wie moet een verzamelaanvraag indienen?

Hieronder vindt u een lijst van zaken die via de verzamelaanvraag ingediend/aangevraagd moeten worden. Meer uitgebreide informatie vindt u in de fiche 'Wie moet verzamelaanvraag indienen?' (zie webpagina '[Verzamelaanvraag – Algemene voorwaarden](#)').

Het is verplicht de verzamelaanvraag 2018 in Vlaanderen te gebruiken om:

- alle landbouwpercelen die in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in gebruik zijn aan te geven;
- alle landbouwareaal aan te geven, zowel het subsidiabele (activeren betalingsrechten) als het niet-subsidiabele areaal;
- bepaalde percelen niet-landbouwareaal aan te geven (o.a. hoofdgebouwen, ...);
- overdrachten van perceelsgebruik te melden;
- percelen en vergroeningselementen aan te geven in het kader van de aanvraag van basisbetaling (= activeren van betalingsrechten) en de vergroeningspremie;
- de premie 'Jonge landbouwer' aan te vragen;
- betalingsrechten of ophoging van bestaande betalingsrechten uit de reserve aan te vragen;
- de uitbetaling van Waalse betalingsrechten voor Vlaamse interregionale landbouwers aan te vragen ook al zijn er geen percelen in Vlaanderen of in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- de uitbetaling voor agromilieuverbindenissen en beheerovereenkomsten aan te vragen (in het kader van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO III));
- de percelen waarop beheerovereenkomsten met de Vlaamse Landmaatschappij zijn gesloten aan te geven;
- uitbetaling van inkomenscompensatie en onderhoudssubsidie voor bebossing van landbouwgronden aan te vragen;
- de aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen van de goedgekeurde inschrijvingen aan te vragen;
- nieuwe verbintenissen en uitbetaling voor hectaresteen biologische productiemethode aan te vragen;
- percelen voor biocertificering aan te geven;
- gedeeltelijke terugbetaling van de controlekosten voor de biologische productiemethode aan te vragen;
- aan de aangifteplicht bij de Mestbank te voldoen;
- de derogatieaanvraag te vervolledigen;
- de opgelegde randvoorwaarden aan te geven;
- de nateelten waarvoor steun wordt aangevraagd bij een erkende producentenorganisatie in het kader van de Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) Groenten en Fruit aan te geven;
- aan de voorwaarden te voldoen om premies aan te vragen in het kader van de gekoppelde steun (opgave van percelen waar de dieren verblijven);
- een perceel hennep aan te geven ook al is deze oppervlakte kleiner dan 2 ha (inzaaien kan pas na teelttoestemming);
- teelten aan te melden die bestemd zijn om officieel goedgekeurd te worden voor zaaizaadproductie;
- aanleg van goedgekeurde en gesubsidieerde 'niet-productieve investeringen' mee te delen.

2. Verbintenissen bij het ondertekenen van uw verzamelaanvraag

- Elke land- en tuinbouwer met een actief landbouwnummer bij het Departement Landbouw en Visserij moet voldoen aan de voorwaarden van het **autonome beheer** van een land- of tuinbouwbedrijf, en moet zich ervan bewust zijn dat hij niet kunstmatig voorwaarden mag creëren waardoor hij voordelen zou kunnen krijgen. Meer informatie vindt u in de brochure 'toelichting bij het autonome beheer' die u terugvindt op de webpagina '[Identificatie](#)'.
- De identificatiegegevens van landbouwers bij het Departement Landbouw en Visserij en de perceelsgegevens worden uitgewisseld met de **Vlaamse Landmaatschappij (VLM)**. VLM gebruikt de gegevens van de land- en tuinbouwers in het kader van de mestwetgeving en bij het sluiten van een beheerovereenkomst. Meer informatie vindt u in de startersbrochure van de VLM: https://www.vlm.be/nl/SiteCollectionDocuments/Publicaties/mestbank/startersbrochure%20mestbank_website.pdf en in de folders met de verschillende beheerpakketten: <https://www.vlm.be/nl/themas/beheerovereenkomsten>.
- De identificatiegegevens van landbouwers bij het Departement Landbouw en Visserij met een bebossingscontract en de bijhorende perceelsgegevens worden uitgewisseld met het **Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)**. ANB vult de gegevens aan van de land- en tuinbouwers in het kader van de uitbetaling van de inkomenscompensatie en de onderhoudspremie van bebossing op landbouwgronden.
- De verzamelaanvraag bevat eveneens de perceelsgegevens van de landbouwers met percelen in het **Brussels Hoofdstedelijk gewest**. De identificatie- en perceelsgegevens worden daarom bezorgd aan de Gewestelijke overheidsdienst Brussel.
- Het Departement Landbouw en Visserij wisselt de identificatiegegevens van landbouwers en de perceelsgegevens uit met de Waalse tegenhanger, **DGARNE** (Direction Générale Opérationnelle Agriculture, Ressources Naturelles et Environnement). Vooral voor interregionale landbouwers is het goed om weten dat zowel het Departement Landbouw en Visserij als DGARNE hetzelfde landbouwnummer gebruiken. Meer info voor interregionale landbouwers vindt u in de fiche 'Interregionale landbouwers' op de specifieke webpagina '[Interregionale landbouwers](#)'.
- De **Algemene Directie Statistiek** (AD Statistiek of Statbel) bezit de machtiging om de gegevens van de verzamelaanvraag op te vragen bij het Departement Landbouw en Visserij om de statistieken op te maken voor haar Europese verplichtingen. Door deze gegevensdeling kon AD Statistiek haar landbouwenquêteformulieren drastisch vereenvoudigen.
- AD Statistiek wil over de **detailaangifte van boomgaarden** beschikken. Deze gegevens zijn essentieel in het kader van de landbouwenquête (15 mei telling). De elektronische bijlage 'detailaangifte boomgaarden' vindt u terug in de verzamelaanvraag onder de rubriek 'Detail boomgaarden'. Via deze rubriek moeten alle land- of tuinbouwers meer details geven over alle boomgaarden (laagstam, halfstam en hoogstam) die zijn aangegeven in de verzamelaanvraag. De details hebben betrekking op de oppervlakte van de diverse variëteiten.
- Identificatiegegevens en perceelsgegevens kunnen uitgewisseld worden met derden voor zover daarvoor een wettelijk inzage-recht bestaat of een machtiging werd toegekend. Meer

informatie vindt u op de webpagina '[Gegevensbescherming](#)'.

- Wie zich voor het eerst identificeert als land- of tuinbouwer bij het Departement Landbouw en Visserij moet verplicht een **verzamelaanvraag** indienen met de percelen die hij in gebruik heeft. Als u voor de Mestbank niet-aangifteplichtig bent en u vraagt hiervoor een vrijstelling aan bij de VLM, en uw eventuele steunaanvragen vereisen geen jaarlijkse aangifte van de percelen via de verzamelaanvraag, dan hoeft u de daaropvolgende jaren geen verzamelaanvraag meer in te dienen.
- Wanneer u een verzamelaanvraag indient, moet u er zich van bewust zijn dat uw bedrijf of uw aanvraag kan onderworpen worden aan een **controle ter plaatse**. Deze controle kan zowel aangekondigd als onaangekondigd gebeuren. Ze heeft tot doel na te gaan of alle verbintenissen en verplichtingen nageleefd worden. De controleagent mag daartoe alle relevante percelen en gebouwen (stallen, loodsen,...) betreden, met uitzondering van het woongedeelte van de land- of tuinbouwer. Daarnaast kan de controleagent alle documenten opvragen die nuttig worden geacht voor zijn controleopdracht. Dergelijke documenten mogen bij de landbouwer zelf of bij een derde worden opgevraagd.
- U moet er zich ook van bewust zijn dat bij het **verhinderen of weigeren** van een controle de steunaanvraag afgewezen kan worden. Er wordt geprobeerd, door verschillende instanties, om zoveel mogelijk controles samen uit te voeren.
- Door het ondertekenen van de verzamelaanvraag geeft u aan dat u alle percelen die u in gebruik heeft, hebt aangegeven en dus geen **onderaangifte** doet.
- Indien u een onjuiste aangifte doet (bv. om u te onttrekken aan de vergroeningseisen) dan kan er een extra administratieve boete worden opgelegd.
- Als u een **e-mailadres** opgeeft, dan zal dit e-mailadres worden gebruikt voor de toekomstige communicatie van zowel algemene als specifieke informatie die aan u wordt gericht. U zult op de hoogte gebracht worden van alle belangrijke mededelingen en brieven op dit e-mailadres. Gelieve dan ook een e-mailadres op te geven dat u regelmatig raadpleegt. U kunt ook een e-mailadres van een familielid, vriend of kennis doorgeven die dan de verantwoordelijkheid draagt om u tijdig op de hoogte te brengen van de doorgestuurde informatie. U bent zelf verantwoordelijk voor het bijwerken van het e-mailadres. Jaarlijks zal er via het loket een bevestiging gevraagd worden van het bestaande e-mailadres. De e-mails worden gelijkwaardig beschouwd aan een papieren brief. Als u niet over een e-mailadres beschikt kunt u dit expliciet meedelen. De verstuurdde communicatie zal de land- of tuinbouwer ook terugvinden onder 'mijn berichten' op zijn e-loket. De e-mailadressen worden ook met de VLM uitgewisseld.
- Indien u steun voor de basisbetaling aanvraagt, dan kunt u ook aanspraak maken op de vergroeningstoelage. U bent trouwens verplicht om de vergroeningseisen na te leven als u de basisbetaling aanvraagt.
- Wanneer u **zaaizaadproductie** uitvoert (eventueel in opdracht van derden) bent u verplicht de bijkomende bestemming 'ZAA' op te nemen bij de betrokken percelen.

3. Meer informatie

De afdeling Inkomenssteun van het Departement Landbouw en Visserij is de beherende instantie voor de verzamelaanvraag. Deze afdeling heeft in elke provincie een buitendienst.

U kunt terecht bij uw buitendienst voor informatie of bij problemen bij het invullen van uw verzamelaanvraag (www.landbouwwvlaanderen.be).

Het adres van uw buitendienst staat bovenaan het voorbereidingsblad. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

4. Communicatieverplichting PDPO III

De subsidiemaatregelen uit het PDPO III worden gedeeltelijk gefinancierd door de Vlaamse overheid, en gedeeltelijk door het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO). Land- of tuinbouwers die PDPO III-steun ontvangen moeten voldoen aan de bijhorende communicatieverplichtingen die terug te vinden zijn op de webpagina '[Plattelandsontwikkeling \(PDPO\) – Communicatieverplichtingen begunstigden](#)'.

Wie moet de verzamelaanvraag indienen?

De verzamelaanvraag is een aangifteformulier dat wordt ingediend door land- en tuinbouwers. Met de verzamelaanvraag kan steun aangevraagd worden voor rechtstreekse betalingen (pijl 1 steun) of betalingen in het kader van agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten of hectaresteen voor biologische productiemethode (pijl 2 steun). Daarnaast is het ook de aangifte van de percelen die worden gebruikt in het kader van bemesting of waar bebossing op landbouwgrond zal plaatsvinden. Welke land- en tuinbouwers zijn verplicht om al dan niet jaarlijks deze aanvraag in te dienen en aan welke voorwaarden moet de land- of tuinbouwer voldoen?

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

- 12.03.2018 : aanpassing van tekst onder 'punt 2.7 Locatie van dieren opgegeven in het kader van de aanvraag voor gekoppelde steun en agromilieumaatregelen

1. Hoe werd de verzamelaanvraag opgebouwd?

U krijgt elk jaar de mogelijkheid om de verzamelaanvraag in te dienen. Dit dossier bevat zeer veel informatie. Bv. Hoe werden de percelen genummerd? Welke lagen kan u raadplegen? Al deze informatie werd gebundeld in een aparte fiche op de website en vindt u op de webpagina '[verzamelaanvraag](#)' in de fiche 'Opbouw van de verzamelaanvraag'.

2. Welke gronden moeten worden opgenomen in de verzamelaanvraag?

De verzamelaanvraag dient enkel voor het aangeven van landbouwgronden en bepaalde niet-landbouwgronden. Welke gronden worden daarmee bedoeld?

➤ landbouwgronden in gebruik

Het betreft landbouwgronden die worden gebruikt in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Landbouwgronden kunnen zowel subsidiabele als niet-subsidiabele gronden zijn. Meer informatie over de vraag of de gebruikte gronden vallen onder landbouwgrond of bedrijfsgronden en of er op deze gronden in het algemeen steun kan worden aangevraagd (subsidiabiliteit van percelen) vindt u op de webpagina '[perceelsaangifte](#)' in de fiche 'Subsidiabiliteit van landbouwareaal'.

Informatie over wat u moet doen in het geval er nutsvoorzieningen worden aangelegd op uw subsidiabele percelen vindt u op de webpagina '[Perceelsaangifte](#)' in de fiche 'Subsidiabiliteit van landbouwareaal – nutsvoorzieningen'.

➤ Bepaalde niet-landbouwgronden

In principe moeten de niet-landbouwgronden niet worden opgenomen in de verzamelaanvraag. Er zijn echter een paar uitzonderingen. Beschikt u over volgende niet-landbouwgronden, dan bent u wel verplicht deze aan te geven in de verzamelaanvraag:

- ❖ Alle 'Hoofdgebouwen' en 'Andere stallen en gebouwen' die behoren tot uw bedrijfsareaal;
- ❖ Al uw niet-landbouwareaal dat wordt begraasd (eventueel als inscharringspercelen wanneer u het niet zelf gebruikt);

Alle 'Bomengroepen > 0,01 hectare en ≤ 0,30 hectare' (voor ecologisch aandachtsgebied) liggend op of grenzend aan bouwland EN die u zelf ter beschikking heeft.

Volgend areaal moet/mag niet als perceel worden aangegeven:

- ❖ 'Sloten > 2 meter en ≤ 6 meter breed' (ecologisch aandachtsgebied) moet u nooit afzonderlijk aangeven, deze sloten maken immers deel uit van het Grootschalig Referentiebestand van het Agentschap Informatie Vlaanderen. Deze sloten kunnen in aanmerking komen als EAG als u een landbouwperceel aangeeft dat grenst aan deze sloot;
- ❖ Alle gronden die bij de groep 'Geen bedrijfsareaal' horen (zie fiche 'subsidiabiliteit van landbouwareaal' op de webpagina '[Perceelsaangifte](#)').

3. Verplichting tot indienen van een verzamelaanvraag

U bent verplicht de verzamelaanvraag 2018 in te dienen als u in één van onderstaande categorieën valt:

1. U heeft zich voor de eerste keer geregistreerd als landbouwer;
2. U vraagt Europese of nationale steun aan in het kader van landbouwdoeleinden met respect voor het naleven van de randvoorwaarden;
3. U bent perceelsaangifteplichtig bij de mestbank;
4. U teelt een speciale teelt, bv. hennep

Wanneer u een verzamelaanvraag indient, bent u verplicht om alle gronden die gelegen zijn in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en die u in 2018 in gebruik heeft (ook al gaat het gebruik in de loop van het jaar (2 januari - 31 december) naar iemand anders), op te geven in de verzamelaanvraag, anders riskeert u een sanctie voor onderaangifte.

➤ 1. U heeft zich voor het eerst geregistreerd als landbouwer bij het Departement Landbouw en Visserij

Wie zich voor het eerst identificeert als landbouwer bij het Departement Landbouw en Visserij moet verplicht een verzamelaanvraag indienen met de percelen die hij in gebruik heeft. Als u voor de Mestbank niet-aangifteplichtig bent en u vraagt hiervoor een vrijstelling aan bij de VLM en als uw eventuele steunaanvragen geen jaarlijkse aangifte vereisen van de percelen via de verzamelaanvraag, dan hoeft u de daaropvolgende jaren geen verzamelaanvraag meer in te dienen.

➤ **2. U vraagt Europese of nationale steun aan in het kader van landbouwdoeleinden met respect voor het naleven van de randvoorwaarden**

❖ **2.1 Aanvraag basisbetaling en vergroeningspremie**

Als u Europese steun wil aanvragen voor het telen van gewassen (in de vorm van uitbetaling van betalingsrechten), bent u verplicht kenbaar te maken over welke percelen of welke vergroeningselementen u beschikt. Betalingsrechten kunnen worden geactiveerd als u subsidiabele ha aangeeft in de verzamelaanvraag. Daarnaast ontvangt u ook een toeslag voor vergroening als u voldoet aan de vergroeningsvoorwaarden en de juiste elementen heeft geselecteerd of als u bent vrijgesteld. Alle voorwaarden waaraan u moet voldoen om deze steun te kunnen ontvangen, vindt u op volgende webpagina's:

- [Basisbetaling](#)
- [Vergroeningsmaatregelen](#) (gewasdiversificatie, blijvend grasland, ecologisch aandachtsgebied)

❖ **2.2. Aanvraag premie jonge landbouwer en aanvraag reserve**

U bent pas gestart met uw bedrijf en alle hulp is welkom. Misschien komt u in aanmerking voor een extra premie of een ophoging van uw betalingsrechten. Bekijk welke de voorwaarden en de verbintenissen zijn op:

- Webpagina '[Premie jonge landbouwer](#)' in de fiche: 'Betaling voor jonge landbouwer'
- Webpagina '[Basisbetaling](#)' in de fiche: 'Betalingsrechten uit de Vlaamse reserve'

❖ **2.3 Aanvraag uitbetaling Waalse betalingsrechten**

Wilt u als Vlaamse interregionale landbouwer de uitbetaling van Waalse betalingsrechten aanvragen, dan bent u verplicht een Vlaams luik van de verzamelaanvraag in te dienen, ook al zijn er geen percelen in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De indieningsdatum van het Vlaamse luik (hoofdluik voor Vlaamse landbouwer) bepaalt immers of u tijdig hebt ingediend en de aanvraag tot uitbetaling van de Waalse betalingsrechten kan worden opgenomen. U geeft op de pagina 'Percelen in Wallonië' aan dat u beschikt over gronden in Wallonië.

❖ **2.4 Steunaanvraag voor agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten of andere plattelandsmaatregelen**

Wilt u steun aanvragen in het kader van pijler 2, dan moet de betalingsaanvraag van de steun verlopen via de verzamelaanvraag. Soms gebeurt dit rechtstreeks, soms moet u zich daarvoor telkens inschrijven in het voorafgaande najaar. Ga naar de volgende webpagina's om meer informatie op te zoeken en de verbintenissen voor de steunaanvraag te raadplegen.

- [Agromilieuverbintenissen](#) bij het Departement Landbouw en Visserij, afdeling Inkomenssteun
- [Beheerovereenkomsten](#) bij de Vlaamse Landmaatschappij
- [Andere plattelandsmaatregelen](#) bij de

afdeling Inkomenssteun (zoals hectaresteen biologische productiemethode, aanplantsubsidie boslandbouwsystemen en inkomenscompensatie en onderhoudssubsidie voor bebossing van landbouwgronden).

❖ **2.5 Biolandbouw**

De verzamelaanvraag wordt voor verschillende aspecten gebruikt als u aan biolandbouw doet. U kunt, naast de betalingsaanvraag voor de hectaresteen voor biologische productiemethode (zie plattelandsmaatregelen) ook het volgende opgeven in de verzamelaanvraag:

- De certificering van de biopercelen. Hiervoor moet u het vakje biocertificering aankruisen op de betrokken percelen en bent u verplicht om uw bio-controleorgaan waar u bent aangesloten op te geven op het tabblad 'andere premies';
- De controlekosten voor biologische productiemethode kunnen deels worden terugbetaald als u dit aangeeft in de verzamelaanvraag onder 'andere premies'.

Algemene informatie over het opstarten en omschakelen naar de biologische teelt vindt u op de webpagina '[Bio](#)'.

❖ **2.6. Aanvraag steun voor een nateelt na een GMO hooftteelt of voorafgaand aan een GMO hooftteelt**

Wilt u als een Vlaamse landbouwer steun aanvragen bij een erkende producentenorganisatie voor een nateelt in het kader van de Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) groenten en fruit, dan zult u op de betrokken percelen (voor bepaalde nateelten) in de verzamelaanvraag een bijkomende bestemming 'GNT' moeten aangeven. Voor deze steunmaatregelen werd een aparte fiche opge maakt met alle voorwaarden: de fiche 'Actie groenbedekking' vindt u terug op de webpagina 'Perceelsaangifte'.

❖ **2.7. Locatie dieren opgeven in het kader van nalevering randvoorwaarden voor aanvraag gekoppelde steun en agromilieumaatregelen ^(m)**

Voor de gekoppelde steun 'behoud gespecialiseerde zoogkoeienhouderij' en de premie voor behoud van lokale rundvee- en schapenrassen moeten alle gronden waarop (potentieel) premiewaardige dieren lopen worden aangegeven: zowel de percelen in eigen gebruik via de perceelsaangifte als de andere weilanden (waaronder inscharingspcelen) op de pagina 'Andere weilanden'. U geeft de locatie (adres) op van de percelen gelegen in Vlaanderen, Wallonië of het buitenland voor zover deze niet in de tabel perceelsaangifte wordt opgenomen en duidt aan welke premie u aanvraagt voor de dieren die erop lopen. In het najaar (voor 31 december 2018) kunnen ook de andere weilanden van het voorjaar 2019 worden opgegeven en deze zullen dan voorgedrukt staan bij de andere weilanden in de verzamelaanvraag van 2019.

Alle informatie over de gekoppelde premiëregelingen vindt u onder de webpagina's:

- [Premie voor het behoud van gespecialiseerde zoogkoeienhouderij](#)
- [Premie voor het produceren van vleeskalveren](#)

❖ 2.8. Het aangeven van goedgekeurde en gesubsidieerde 'Niet-productieve investeringen'

De landbouwer kan steun aanvragen voor een investering die bijdraagt tot een verbeterde biodiversiteit, landschap, bodem- of waterkwaliteit, ..., maar geen enkel economisch voordeel oplevert.

Meer informatie over de Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) gesubsidieerde NPI-groepen kan u vinden op: <http://lv.vlaanderen.be/nl/subsidies/vlif-steun/niet-productieve-investeringssteun>.

Na het aanleggen van de niet-productieve-investering kunt u dit melden in de verzamelaanvraag per perceel met een gespecialiseerde productiemethode:

- **NE:** Niet productieve investering voor vermindering van erosie;
- **NW:** Niet productieve investering voor kleinschalige waterinfrastructuur;
- **NL:** Niet productieve investering voor aanleg van kleine landschapselementen.

❖ 2.9. Randvoorwaarden naleven

De verzamelaanvraag is niet alleen een middel om steun aan te vragen of om uw bemestingspercelen aan te geven maar u bent ook verplicht om de randvoorwaarden na te leven. Via de verzamelaanvraag kunt u voor bepaalde randvoorwaarden aangeven hoe u hieraan voldoet. Meer informatie vindt u op de webpagina '[Randvoorwaarden](#)':

- brochure 'Randvoorwaarden 2018'
- Fiche 'Aangifte randvoorwaarden in de verzamelaanvraag'

➤ 3. U bent perceelaangifteplichtig bij de mestbank

❖ 3.1. Mestbankaspecten

Beschikt u over meer dan 2 ha landbouwgrond, 0,50 ha groei-medium, 0,50 ha permanent overkapte landbouwgrond of produceert u meer of hebt u een opslag van meer dan 300 kg P2O5 dan bent u verplicht om naast de mestbankaangifte een verzamelaanvraag in te dienen.

Hebt u minder dan 2 ha landbouwgrond, dan kunt u, nadat u uw gronden éénmalig hebt aangegeven via de verzamelaanvraag, een vrijstelling vragen voor de mestbankaangifte bij de VLM voor de daaropvolgende jaren.

Hebt u een derogatie verkregen dan zal u jaarlijks via de verzamelaanvraag uw derogatieaanvraag moeten vervullen. Meer info over de aangifte in de verzamelaanvraag vindt u op de webpagina '[Mestbankaspecten](#)' in de fiches:

- 'Mestdecreet – algemeen'
- 'Derogatie / BKM'

Voor meer algemene informatie kunt u steeds terecht op de website van VLM: www.vlm.be.

❖ 3.2. Overdracht van perceelsgebruik

Wanneer u percelen overdraagt aan een andere landbouwer of u neemt nieuwe percelen in gebruik in 2018, bent u verplicht om deze overdracht van perceelsgebruik te melden. U geeft in de verzamelaanvraag steeds een overnamecode op en eventueel ook een overnamedatum. Wanneer er bepaalde verplichtingen rusten op het perceel (bv een vaste beheerovereenkomst) dan moet er met deze bijkomende voorwaarden eveneens rekening worden gehouden.

➤ 4. U teelt een speciale teelt

❖ 4.1. Teelt van hennep

De teelt van hennep is zeer specifiek en enkel mogelijk wanneer de teelt in vollegrond staat en volgens de klassieke landbouwpraktijken worden geteeld. U bent verplicht om een teeltmelding in te dienen, ook voor percelen kleiner dan 2 ha, en de teelttoelating af te wachten voor u kunt inzaaien. Alle voorwaarden voor deze teelt kunt u nalezen op de webpagina '[hennep](#)' en in de fiche 'Hennep-teelt' op de webpagina '[Perceelsaangifte](#)'.

❖ 4.2. Vermeerderen van zaaizaad

Als u percelen bewerkt waarop zaaizaad zal gewonnen worden, moeten deze percelen voor keuring door de inschrijvers worden aangegeven op het e-loket via de daarvoor opgemaakte tegels. U als landbouwer moet in de verzamelaanvraag de percelen opgeven met de bijkomende bestemming 'ZAA'. Meer informatie vindt u op de webpagina '[zaaizaden](#)' of in de fiche 'zaaizaadvermeerdering' op de webpagina '[Perceelsaangifte](#)'.

Interregionale landbouwers

In het huidige GLB beslissen Vlaanderen en Wallonië afzonderlijk over de invoering en invulling van bepaalde steunregelingen. Hierdoor zijn er sterke verschillen merkbaar tussen de toepassing van het Vlaamse en het Waalse landbouwbeleid. Voor landbouwers die in beide regio's actief zijn ('interregionale landbouwers') zijn er specifieke afspraken gemaakt. Als u een interregionale landbouwer bent, is het belangrijk hiermee rekening te houden.

1. Interregionale landbouwer

U bent een interregionale landbouwer als u een exploitatie of percelen heeft in het ene gewest, en tegelijk ook één of meerdere percelen of exploitaties heeft in het andere gewest. Of u een interregionale landbouwer bent, kan van jaar tot jaar veranderen.

2. Vlaamse of Waalse interregionale landbouwer

U hebt als interregionale landbouwer slechts één landbouwnummer dat zowel bij de Vlaamse als de Waalse instanties gekend is. Uw exploitatie bepaalt of u een Vlaamse of een Waalse interregionale landbouwer bent. Als u exploitaties heeft in beide gewesten is uw correspondentieadres bepalend. Al uw exploitaties liggen in het Vlaamse of Brussels Hoofdstedelijke Gewest?

U bent een Vlaamse interregionale landbouwer en uw beheerende organisatie is het Departement Landbouw en Visserij.

U hebt exploitaties in beide regio's en uw correspondentieadres ligt in het Vlaamse of Brussels Hoofdstedelijke Gewest?

U bent een Vlaamse interregionale landbouwer en uw beheerende organisatie is het Departement Landbouw en Visserij.

Al uw exploitaties liggen in het Waalse Gewest?

U bent een Waalse interregionale landbouwer en uw beheerende organisatie is DGARNE, Département des aides.

U hebt exploitaties in beide regio's en uw correspondentieadres ligt in het Waalse Gewest?

U bent een Waalse interregionale landbouwer en uw beheerende organisatie is DGARNE, Département des aides.

Het is belangrijk te weten of u als Vlaamse of Waalse interregionale landbouwer beschouwd wordt. Het kan namelijk voor bepaalde premies tot aanzienlijke verschillen leiden. Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht.

3. Algemene regel voor naleven voorwaarden

Voor interregionale landbouwers zijn afspraken gemaakt op basis van een algemene regel. Daarin wordt een onderscheid gemaakt tussen bedrijfsgebonden en perceelsgebonden zaken.

Voorwaarden/bepalingen zijn...	Algemene regel	Voorbeeld
bedrijfsgebonden = verbonden aan de individuele landbouwer	Vlaamse interregionale landbouwer voldoet aan voorwaarden opgesteld door Vlaanderen. Waalse interregionale landbouwer voldoet aan voorwaarden opgesteld door Wallonië.	Bv.: Totale oppervlakte van het bedrijf (dus het geheel van Vlaamse en Waalse percelen) bepaalt of u moet voldoen aan de vergroeiingseisen
perceelsgebonden = verbonden aan de percelen	Ongeacht of u Vlaamse of Waalse interregionale landbouwer bent, gelden de regels opgesteld door het gewest waarin het perceel gelegen is.	Bv.: Als u EAG aanlegt op Vlaamse percelen, moet u de Vlaamse regels volgen.

4. Betalingsrechten activeren in 2018

Als interregionale landbouwer is het mogelijk dat u zowel over Vlaamse als over Waalse betalingsrechten beschikt.

- Aan de hand van percelen gelegen in het Vlaamse of Brussels Hoofdstedelijke Gewest kunt u Vlaamse betalingsrechten activeren. Hiervoor moet u het Vlaamse deel van de verzamelaanvraag tijdig indienen bij het Departement Landbouw en Visserij.
- Aan de hand van percelen gelegen in het Waalse Gewest kunt u Waalse betalingsrechten activeren. Hiervoor moet u het Waalse deel van de verzamelaanvraag tijdig indienen bij DGARNE, Département des aides.
- Een Vlaamse interregionale landbouwer moet steeds een verzamelaanvraag indienen in Vlaanderen om zijn Waalse betalingsrechten te kunnen laten uitbetalen (zie verder onder 'indienen verzamelaanvraag').

5. Aanvraag betalingsrechten uit de Vlaamse reserve

Zowel Vlaamse als Waalse interregionale starters of jonge starters kunnen in 2018 voor percelen in het Vlaamse of Brussels Hoofdstedelijke Gewest een aanvraag indienen voor het verkrijgen van Vlaamse betalingsrechten uit de Vlaamse reserve. Deze aanvraag verloopt via het Vlaamse deel van de verzamelaanvraag. U moet hierbij wel voldoen aan de Vlaamse voorwaarden. Zowel Vlaamse als Waalse elementen (bijvoorbeeld diploma) worden in rekening gebracht om te bekijken of u aan deze voorwaarden voldoet. Omgekeerd geldt hetzelfde voor rechten uit de Waalse reserve.

6. Herverdelende betaling

Deze betaling is enkel in Wallonië van toepassing en kan dus enkel toegekend worden als aanvullende betaling op Waalse betalingsrechten. Vlaamse interregionale landbouwers die Waalse betalingsrechten activeren op Waalse gronden, komen voor deze aanvullende betaling in aanmerking als ze voldoen aan de Waalse voorwaarden.

7. Naleven vergroeningsvoorwaarden

Om te bepalen of u al dan niet één of meerdere vergroeningsacties (blijvend grasland, gewasdiversificatie en ecologisch aandachtsgebied) moet uitvoeren zijn Europese drempels en uitzonderingscategorieën vastgelegd. Deze drempels en uitzonderingscategorieën worden berekend, rekening houdend met zowel uw Vlaamse of Brusselse als Waalse percelen.

Opdat de administratie de berekeningen in het kader van de vergroening zou kunnen uitvoeren, is het verplicht om als interregionale landbouwer al uw percelen en dus beide delen van de verzamelaanvraag in te dienen. Dit is ook het geval als u geen betalingsrechten en slechts een klein areaal in gebruik hebt in de andere regio.

Bijvoorbeeld. U hebt 10 ha bouwland gelegen in Vlaanderen en 6 ha bouwland gelegen in Wallonië. U heeft in totaal meer dan 15 ha bouwland. U bent verplicht om minstens twee verschillende gewassen te telen voor gewasdiversificatie en 5% ecologisch aandachtsgebied aan te leggen.

- Voor gewasdiversificatie wordt op bedrijfsniveau berekend of u voldoet. Daarvoor worden de teelten en percelen uit de verschillende gewesten samengeteld.
- Het aanleggen van ecologisch aandachtsgebied (EAG) kunt u zowel op Vlaamse, Brusselse als Waalse percelen. Als u EAG op Vlaamse/Brusselse percelen aanlegt, dan moet u voldoen aan de Vlaamse voorwaarden en wordt het EAG in rekening gebracht volgens de Vlaamse regels. Omgekeerd geldt hetzelfde voor EAG op Waalse percelen.

Bijvoorbeeld. U brengt 200 m akkerrand op Vlaamse percelen en 100 m akkerrand op Waalse percelen in. De 200 m akkerrand moet voldoen aan de Vlaamse voorwaarden bij dit type EAG en telt mee volgens de Vlaamse keuzes voor het gebruik van de omzettings- en de wegingsfactor. De 100 m akkerrand op Waalse percelen moet voldoen aan de Waalse voorwaarden bij dit type EAG en telt mee volgens de Waalse keuzes voor het gebruik van de omzetting- en wegingsfactor.

- Als u beschikt over blijvend grasland, dan moet u dit in stand houden volgens de regels van het gewest waar het zich bevindt. Blijvend grasland op percelen in het Vlaamse en Brussels Hoofdstedelijke Gewest moet u in stand houden volgens de Vlaamse regels. Omgekeerd geldt hetzelfde voor blijvend grasland op percelen in het Waals Gewest.

8. Betaling voor jonge landbouwers

Als Vlaamse interregionale landbouwer kunt u ook in 2018 via uw Vlaams deel van de verzamelaanvraag een aanvraag indienen voor de betaling voor jonge landbouwers. U moet hierbij voldoen aan de Vlaamse voorwaarden. Zowel Vlaamse als Waalse elementen (bijvoorbeeld diploma) tellen mee om te bekijken of u aan deze voorwaarden voldoet. U kunt deze extra betaling ontvangen voor elk geactiveerd betalingsrecht (tot maximaal oppervlakte-equivalent van 90 ha), ongeacht of het gaat om Vlaamse of Waalse betalingsrechten. Omgekeerd geldt hetzelfde voor Waalse interregionale landbouwers. Waalse landbouwers moeten deze bijkomende betaling aanvragen in het Waalse deel van hun verzamelaanvraag.

U moet deze premie **jaarlijks** aanvragen. Dus ook als u in 2015, 2016 of 2017 een aanvraag heeft ingediend die goedgekeurd is, en u in de komende jaren nog in aanmerking komt, moet u in deze volgende jaren expliciet een aanvraag tot betaling voor jonge landbouwers indienen via de verzamelaanvraag.

9. Gekoppelde steunpremie

9.1. Premie voor het behoud van de gespecialiseerde zoogkoeienhouderij (Vlaamse premie)

Enkel Vlaamse (interregionale) landbouwers kunnen een aanvraag voor de Vlaamse premie voor instandhouding van de zoogkoeienhouderij doen als ze voldoen aan de Vlaamse regels. U kunt de premie krijgen voor alle zoogkoeien op het bedrijf, ongeacht of het gaat om dieren uit een Vlaams of Waals beslag.

9.2. Premie voor de productie van vleeskalveren (Vlaamse premie)

Deze premie wordt enkel in Vlaanderen toegekend. Enkel Vlaamse interregionale landbouwers kunnen een aanvraag voor de premie voor kalveren doen als ze voldoen aan de Vlaamse regels.

9.3. Waalse premies voor dieren

Enkel Waalse interregionale landbouwers kunnen een aanvraag voor deze premies indienen als ze voldoen aan de Waalse regels. U kunt de premie krijgen voor alle dieren op het bedrijf, ongeacht of het gaat om dieren uit een Vlaams of een Waals beslag.

10. Subsidies in het kader van plattelandontwikkeling

Inzake plattelandontwikkeling stellen Vlaanderen en Wallonië elk een apart programma op, met maatregelen waarvoor u kunt intekenen ongeacht of u een Vlaamse of een Waalse interregionale landbouwer bent. In Vlaanderen komen voor de perceelsgebonden maatregelen alleen Vlaamse percelen in aanmerking. Voor de maatregel 'lokale veerassen' komen alleen dieren van landbouwers waarvoor het Vlaamse Gewest als authentieke bron bevoegd is (in toepassing van art 5 §2 van het interregionale samenwerkingsakkoord van 30 maart 2004) in aanmerking.

11. Indienen verzamelaanvraag

Voor het indienen van de verzamelaanvraag blijft de huidige regeling bestaan. Als Vlaamse of Waalse interregionale landbouwer dient u zowel een Vlaams als een Waals deel van uw verzamelaanvraag in bij de respectievelijke instanties. Dit geldt ook in het geval u als Vlaamse interregionale landbouwer uitsluitend over Waalse percelen (en Waalse betalingsrechten) beschikt. De indieningsdatum van uw Vlaams deel bepaalt of uw Waalse betalingsrechten kunnen worden betaald.

☝ **Opgelet:** er gelden verschillende indieningsdata!

- Vlaamse landbouwer: het Vlaamse en Waalse deel van de verzamelaanvraag moet ingediend worden uiterlijk op 21 april 2018.
- Waalse landbouwer: het Vlaamse en Waalse deel van de verzamelaanvraag moet ingediend worden uiterlijk op 30 april 2018. Als er agromilieumaatregelen afgesloten zijn op Vlaamse percelen, moet het Vlaamse luik van de verzamelaanvraag uiterlijk op 21 april ingediend worden.

12. Meer informatie

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU-gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder '[informatiefiches per onderwerp - 2018](#)' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Voor bijkomende informatie over de Waalse regels en voorwaarden kunt u terecht op de website van de Waalse landbouwadministratie (<http://agriculture.wallonie.be/pac>).

Indienen en wijzigen van de verzamelaanvraag

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

- 07.08.2018: Onder punt 3 bij activeren bijkomende 'EAG' tekst toegevoegd '... en tot de uiterste inzaaidatum.' En onder punt 4 verwijzen naar de checklist groenbedekker

Via de verzamelaanvraag worden de percelen geregistreerd voor onder meer de toepassing van het Mestdecreet, voor het verkrijgen van de basisbetaling, voor betalingsrechten uit de reserve aan te vragen, biocertificering, vergroeningspremie, premie jonge landbouwer, subsidies voor de agromilieumaatregelen en andere plattelandsmaatregelen en voor bepaalde acties in het kader van de Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) Groenten en Fruit. Het is dus belangrijk om deze verzamelaanvraag tijdig en correct in te dienen. Wijzigingen moeten steeds meteen gemeld worden aan de betrokken buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

- Uiterste indieningsdatum: **zaterdag 21 april 2018**;
 - Uiterste indieningsdatum voor Vlaamse interregionale landbouwer: zaterdag 21 april 2018;
 - Uiterste indieningsdatum voor Waalse interregionale landbouwer: maandag 30 april 2018 (enkel via PAC-on-web). Als de landbouwer agromilieumaatregelen heeft op Vlaamse percelen, is de uiterste indieningsdatum 21 april.
- We onderscheiden verschillende periodes waarin u wijzigingen kunt indienen in Vlaanderen. Wijzigingen in de verschillende periodes hebben verschillende gevolgen voor behandeling en uitbetaling:
- wijzigingen tot en met donderdag 31 mei;
 - wijzigingen vanaf 1 juni tot en met 31 oktober;
 - wijzigingen na 31 oktober en wijzigingen nateelt tot en met 31 december.

1. Indienen van de verzamelaanvraag

Het Departement Landbouw en Visserij werkt volledig digitaal. Dit houdt onder meer in dat de procedure voor het indienen van de verzamelaanvraag via het e-loket Landbouw en Visserij verloopt. Voor problemen bij het invullen van de elektronische verzamelaanvraag kunt u terecht op de infolijn van het e-loket. Het telefoonnummer van de infolijn van uw buitendienst vindt u onder de 'bel ons' van het e-loket (www.landbouwwlaanderen.be). Op deze website kunt u onder 'help' ook meer informatie vinden over het e-loket.

2. Gevolgen van te laat indienen van de initiële aanvraag in 2018

- **Tot en met 16 mei:** een vermindering met 1% per werkdag vertraging van alle rechtstreekse steunbedragen (basisbetaling, vergroeningstoeslag en eventueel de jonge landbouwertoeslag), agromilieuverbintenissen beheerd door het Departement Landbouw en Visserij, beheerovereenkomsten beheerd door de VLM en andere subsidies waarvoor de verzamelaanvraag dient als betalingsaanvraag. Let op: 21 april valt op een zaterdag. Voor het laattijdig indienen op een zondag, wordt reeds het kortingspercentage van de werkdag erop toegepast. Voor indienen op zondag 22 april, zal dus 1% kortingspercentage toegepast worden.
- **Na 16 mei:** geen uitbetaling van steun meer mogelijk.
- **Als aangifteplichtige in het kader van het Mestdecreet** moet u uw verzamelaanvraag indienen ten laatste op **21 april 2018**. Dient u de verzamelaanvraag niet in of ontbreekt een inventaris van de percelen en objecten van een actieve exploitatie, dan wordt een algemene herinneringsbrief verzonden. Als 40 dagen na deze verzending de verzamelaanvraag nog steeds niet werd ingediend of vervolledigd, legt de VLM een administratieve boete op van 250 euro. Bij herhaling binnen de 5 jaar bedraagt de boete 500 euro voor de VLM.

3. Wijzigen van perceelsgegevens

Twee mogelijkheden:

- via e-loket: www.landbouwwlaanderen.be;
- indien u niet elektronisch kan indienen, via het formulier 'Toevoegen, splitsen, wijzigen of schrappen van percelen' te vinden op de webpagina 'Extra formulieren' of opvraagbaar bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

4. Wijzigingsperiodes

- Alle wijzigingen moeten steeds en onmiddellijk aan de buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij meegedeeld worden en uiteraard vóór controle of melding van controle.
- Het al dan niet aanvaarden van meegedeelde wijzigingen is afhankelijk van onder meer het tijdstip van melding, uitgevoerde controles, ...

Naargelang de periodes, verschillen de voorwaarden:

1. Wijzigingen gedurende opening e-loket tot en met 31 december 2018

In het kader van de premie voor behoud gespecialiseerde zoogkoeienhouderij en de agromilieuverbintenissen voor behoud lokale rundvee- en schapenrassen, kunnen steeds extra adressen/locaties worden opgegeven als er dieren zullen lopen op percelen (in 2018 en 2019) die u zelf niet aangeeft in uw verzamelaanvraag (inscharringspercelen).

2. Wijzigingen tot en met 31 mei 2018

Wijzigingen aan de oorspronkelijke verzamelaanvraag moeten uiterlijk op 31 mei gemeld worden aan het Departement Landbouw en Visserij en worden zonder meer aanvaard, zonder verlaging van de uitbetaling op voorwaarde dat de verzamelaanvraag zelf tijdig was ingediend en er nog geen controle werd uitgevoerd of aangekondigd.

U doet er goed aan uw aangifte volledig en correct gewijzigd te hebben ten laatste op deze uiterste wijzigingsdatum. Zo bent u zeker dat u door wijzigingen na deze datum geen steun verliest. Het is bijvoorbeeld steeds toegelaten een bijkomende bestemming te verwijderen op een perceel, maar deze bestemming op een ander perceel toevoegen na deze uiterste wijzigingsdatum, zal niet aanvaard worden voor betaling.

3. Wijzigingen vanaf 1 juni tot en met 31 oktober 2018

Alle wijzigingen moeten meegedeeld worden zoals onder andere:

- oppervlakte;
- gewas;
- perceelsbestemming;
- gebruik;
- wijzigingen die een invloed kunnen hebben op de naleving van de randvoorwaarden of de agromilieumaatregelen of andere plattelandsmaatregelen;
- activatie van ecologisch aandachtsgebied (EAG) ongedaan maken omdat u het niet ter beschikking hebt.

Van 1 juni tot en met 31 oktober hangt het aanvaarden van een wijziging af van het type wijziging en of er eventueel controles (administratief of ter plaatse) op het dossier werden uitgevoerd. Een verhoging van de steun na 31 mei zal nooit worden aanvaard. Dit geldt ook voor de vergroeningspremie.

Zo zal het activeren van bijkomend EAG niet aanvaard worden na 31 mei. Wisselen van percelen waar EAG groenbedekker uitgevoerd zal worden, kan wel na 31 mei **en tot de uiterste inzaaidatum**^(*). Het is aangeraden voldoende EAG te activeren voor de uiterste wijzigingsdatum, om uiteindelijk zeker aan de vereiste oppervlakte EAG van 5% van uw aangegeven areaal bouwland te voldoen.

Let op: Als een perceel met premieaanvraag gesplitst moet worden via het e-loket, moet u zeker na de uiterste wijzigingsdatum van 31 mei de splitstool gebruiken. Zo niet komen de nieuwe delen niet meer in aanmerking voor premie. Elk nieuw perceelnummer toegevoegd na 31 mei komt NIET in

aanmerking voor premie als de splitstool niet wordt gebruikt. Hetzelfde geldt voor samenvoegingen.

Derogatiepercelen mogen niet meer wijzigen na 31 mei en de percelen mogen ook niet van eigenaar veranderen na 31 mei. Percelen met een nitraatresidu mogen vanaf 15 september niet meer gewijzigd worden.

4. Wijzigingen na 31 oktober 2018 en wijzigingen nateelt tot en met 31 december 2018

Wijzigingen ingediend na 31 oktober, moeten steeds gestaafd worden met bewijsstukken. Zonder bewijsstukken worden wijzigingen na 31 oktober nooit aanvaard. Uitzondering hierop zijn de wijzigingen voor de nateelt en voor het opgeven van inscharringspercelen. De wijzigingen voor de nateelt en nieuwe inscharringspercelen kunnen worden ingediend tot en met 31 december. Op dit moment zijn zeker alle groenbedekkers ingezaaid. Bewijsstukken voor de nateelt zijn pas na deze datum vereist.

Let op: Als een nateelt wordt gebruikt als EAG groenbedekker, gelden specifieke inzaai- en wijzigingsdata. Deze vindt u terug in de **checklist groenbedekker**^(*).

5. Wijzigen van identificatiegegevens

Wijzigingen van identificatiegegevens kunt u doorgeven aan de buitendienst. Wijzigingen van contactgegevens (email, telefoonnummer, GSM, fax) kunt u ook online op het e-loket doorgeven onder 'mijn gegevens' of onder 'landbouwergegevens raadplegen'.

Tabel: Uiterste indienings- en wijzigingsdatums

	Uiterste indieningsdatum	Indiening met verlaging op betaling	Indiening maar geen uitbetaling meer, geen toekenning van BR uit de reserve
Eerste indiening verzamelaanvraag	21 april 2018** 30 april 2018* (PAC-on-Web)	22 april tot en met 16 mei 2018 1 mei tot en met 25 mei 2018*	na 16 mei 2018 na 25 mei 2018*
Wijziging verzamelaanvraag	31 mei 2018	-	na 31 mei 2018
Wijziging nateelt + inscharringspercelen	31 december 2018	-	-
Wijziging totaal van geactiveerde oppervlakte EAG	31 mei 2018	-	-
Erosiegevoeligheid	21 april 2018	-	-
Ecologisch kwetsbaar blijvend grasland	21 april 2018	-	-

* Voor Waalse interregionale landbouwer

** deze datum is ook voor de aangifteplichtige landbouwers in het kader van het Mestdecreet de uiterste datum en voor Waalse interregionale landbouwers die op Vlaamse percelen agromilieumaatregelen hebben.

Nieuw vanaf 2018

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

- 13.03.2018 : aanpassing van tekst onder punt 'Het schrappen van percelen'.
- 03/04/2018: toevoegen van ingebruikname datum EAG-akkerranden in de tabel 'Vergelijkende tabel ecologisch aandachtsgebied'.
- 19/04/2018: toevoegen van 'VNTV' en 'VTV' onder het punt 'Percelen – nieuwe (teelt)codes'

Vanaf 20 februari is de elektronische verzamelaanvraag 2018 voor land- en tuinbouwers beschikbaar. Hieronder volgt een korte beschrijving van de nieuwigheden in de verzamelaanvraag 2018.

Identificatie

1. Actievere keuze voor verklaring als GLB-actieve landbouwer

De definitie van 'actieve landbouwer' werd aangepast om zo meer duidelijkheid te bieden. De verklaring is terug te vinden op de indienpagina.

Landbouwers die als niet-actieve landbouwer zijn aangeduid, kunnen het tegenbewijs indienen bij de buitendienst. Lees ook de fiche 'Actieve landbouwer' op de webpagina 'Identificatie – Actieve landbouwer'

Opbouw verzamelaanvraag

Hoe worden de percelen genummerd, welke lagen kan ik raadplegen,...? Alle informatie over hoe de verzamelaanvraag is opgebouwd vindt u terug op de website op de pagina 'verzamelaanvraag' in de gelijknamige fiche 'Opbouw van de verzamelaanvraag'.

E-loket

1. Enkele praktische wijzigingen aan de elektronische verzamelaanvraag:

- De handleiding 'Snel aan de slag met de verzamelaanvraag 2018' vindt u onder de link 'snel aan de slag'.
- Alle tabellen (met uitzondering van de tabel op de pagina's 'via tabel', 'EAG' en 'detail boomgaarden') kunnen geëxporteerd worden naar Excel.
- De kolommen van alle tabellen (met uitzondering van de tabel op de pagina's 'EAG', 'blijvend grasland', 'via kaart' en 'detail boomgaarden') zijn voorzien van een veldkiezer en mogelijkheid tot filteren.
- De kolommen van alle tabellen kunnen gesorteerd worden.
- Kopiëren aanvraag wordt enkel nog voorzien op de pagina's 'via tabel' en 'via kaart'.
- De pagina 'per perceel' werd verwijderd.
- Het perceelnummer van de vorige campagne wordt terug voorzien als tooltip bij het huidige perceelnummer in de tabel. Op de pagina 'perceeldetail' wordt dit opgenomen als een apart veld in de rubriek 'algemeen'.
- U moet een reden aangeven bij aanvinken van 'niet intekenbaar'. Deze mogelijkheid zal na 31 mei 2018 enkel nog beschikbaar zijn voor initiële aanvragen.
- De module reden schrappen werd uitgebreid.
- De pagina Ecologisch aandachtsgebied bevat meer informatie.
- Percelen afdrukken kan nog steeds 'per perceel' of 'gegroepeerd' maar gebeurt nu vanuit éénzelfde pagina.
- Het menu van de Verzamelaanvraag werd 'responsive' gemaakt: u kunt het menu dus dicht en open klappen via

het pijltje.

- Voor meer informatie kunt u altijd terecht bij de help-pagina's, steeds op te vragen via het vraagteken rechts bovenaan uw scherm.

2. Nieuwe schermen

- Een aantal schermen ondergingen een wijziging: De pagina 'Inschrijvingen en Waalse percelen' werd opgesplitst in 2 aparte pagina's.
- Onder 'samenvatting – gewijzigde percelen' vindt u een overzicht van uw percelen waarbij een grafische aanpassing werd gebeurd. Raadpleeg de help voor meer informatie.
- De grafische conflicten zal u handig kunnen oplossen via de module 'oplossen grafische conflicten'. Deze module zal in de loop van de campagne online komen en is te bereiken vanuit de opmerkingenpagina.
- Voor perceelsinfo komt er eveneens in de loop van 2018 een extra blauwe tegel bij op het startscherm. U zal hier de meeste perceelsinfo kunnen raadplegen zonder dat een verzamelaanvraag moet worden opgestart.
- De lay-out van het opmerkingenscherm werd gewijzigd. Alle opmerkingen kunnen geëxporteerd worden naar excel.

Percelen

1. Nieuwe (teelt)codes

In 2018 worden een beperkt aantal nieuwe teeltcodes toegevoegd.

- **De teeltcode 661:** vlinderbloemigen (peulgewassen) in onderzaai. De vlinderbloemige moet aanwezig blijven na de oogst van hoofdteelt.
- **De teeltcode 10:** Bomenrij.

De volledige lijst van teeltcodes en hun indeling vindt u terug op de webpagina ['Tabellen'](#).

Ook **zijn** er vanaf 2018 nieuwe gespecialiseerde productiemethodes:

- Gespecialiseerde productiemethode **'NTV'**: nateelt in volle grond na SGM.
- Gespecialiseerde productiemethode **'VNTV'**: voorteelt en nateelt in volle grond bij hoofdteelt op groeimedium. ⁽³⁾
- Gespecialiseerde productiemethode **'VTV'**: voorteelt in volle grond bij hoofdteelt op groeimedium ⁽³⁾

2. Het schrappen van percelen

Sinds 2017 moeten landbouwers een reden opgeven voor het schrappen van percelen uit hun verzamelaanvraag. Dit is ingevoerd om na te gaan wat er met percelen gebeurt die niet meer in landbouwgebruik aangegeven worden. Het is een Europese vereiste dat het Departement Landbouw en Visserij

dit nagaat.

Om dit verder te verfijnen en de briefwisseling hierover te kunnen beperken, wordt vanaf 2018 nog extra informatie opgevraagd. Dit gebeurt voor de redenen 'ALB' (andere landbouwer), 'GLG' (geen landbouwgebruik) en 'PGB' (particulier gebruik).

Gegevens die bij het invullen van de Verzamelaanvraag niet beschikbaar zijn, kunnen nadien nog aangevuld worden. Dit kan op e-loket of, voor de reden 'PGB', door middel van een daartoe bestemd formulier. Dit formulier wordt bij indienen van de Verzamelaanvraag toegevoegd aan de bevestigingsmail en bevat de gegevens die al op het e-loket ingevuld werden. De landbouwer moet het formulier invullen en opsturen naar de buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. (1)

3. Niet-productieve investeringen

De landbouwer kan steun aanvragen voor een investering die bijdraagt tot het landschap, een verbeterde biodiversiteit, bodem- of waterkwaliteit, ... maar geen enkel economisch voordeel oplevert. De investeringen die door het VLIF worden gesubsidieerd werden in drie NPI-groepen opgedeeld. Alle informatie over de NPI's kan u vinden op <http://lv.vlaanderen.be/nl/subsidies/vlif-steun/niet-productieve-investeringssteun>. In de verzamelaanvraag geeft u de percelen op waarvoor u een subsidiëring hebt aangevraagd met de bijkomende bestemming 'NE', 'NL' of 'NW' naar gelang het type investering (vermindering erosie, kleine landschapselementen of kleinschalige waterinfrastructuur).

Betaling voor jonge landbouwers

De maximale periode van vijf jaar om in aanmerking te komen voor de betaling wordt niet meer verminderd met het aantal jaar verstreken tussen de eerste vestiging en het jaar van aanvraag. Landbouwers die in het verleden in aanmerking kwamen voor de betaling maar in 2016 en/of 2017 niet meer, komen hierdoor in 2018 (mogelijks) opnieuw in aanmerking. De waarde van de extra betaling kan jaarlijks wijzigen afhankelijk van het aantal aanvragen.

Vergroening

Let wel, wijzigingen zijn onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse regering.

1. Gewasdiversificatie

De uitzonderingsmaatregelen voor de maatregel gewasdiversificatie zijn gewijzigd. Wanneer uw bedrijf 10 hectare of meer bouwland omvat, moet u aan de maatregel gewasdiversificatie voldoen, tenzij uw bedrijf aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

- meer dan 75% van het areaal bouwland wordt gebruikt voor grasland, braakliggend land, de teelt van vlinderbloemige gewassen, of voor een combinatie van deze. De voorwaarde dat het resterende bouwland niet meer dan 30 hectare bedraagt, valt weg;

- meer dan 75% van het subsidiabel landbouwareaal is grasland (zowel blijvend grasland als grasland op bouwland). De voorwaarde dat het resterende bouwland niet meer dan 30 hectare bedraagt, valt weg.

Spelt (*Triticum spelta*) wordt vanaf 2018 aanzien als een apart gewas t.a.v. gewassen die behoren tot hetzelfde geslacht.

Vergelijkende tabel gewasdiversificatie

Tot en met 2017	Vanaf 2018
1. Wanneer uw bedrijf 10 hectare of meer bouwland omvat, moet u voldoen aan de maatregel gewasdiversificatie, tenzij uw bedrijf aan één van de volgende voorwaarden voldoet:	Wanneer uw bedrijf 10 hectare of meer bouwland omvat, moet u voldoen aan de maatregel gewasdiversificatie, tenzij uw bedrijf aan één van de volgende voorwaarden voldoet:
➤ Meer dan 75% van het areaal bouwland wordt gebruikt voor grasland, braakliggend land, of voor een combinatie van deze twee, en het resterende bouwland bedraagt niet meer dan 30 hectare;	➤ Meer dan 75% van het areaal bouwland wordt gebruikt als grasland, braakliggend land, voor de teelt van vlinderbloemige gewassen, of voor een combinatie van deze;
➤ Meer dan 75% van het subsidiabel landbouwareaal is grasland (zowel blijvend grasland als grasland op bouwland) en het resterende bouwland bedraagt niet meer dan 30 hectare;	➤ Meer dan 75% van het subsidiabel landbouwareaal is grasland (zowel blijvend grasland als grasland op bouwland);
2. Spelt (<i>Triticum spelta</i>) behoort tot de teeltgroep Tarwe_winter/spelt	Spelt (<i>Triticum spelta</i>) behoort tot de teeltgroep Spelt

2. Ecologisch aandachtsgebied

De uitzonderingsmaatregelen voor de maatregel ecologisch aandachtsgebied zijn gewijzigd. Wanneer uw bedrijf meer dan 15 hectare bouwland omvat, moet u voldoen aan de maatregel ecologisch aandachtsgebied, tenzij uw bedrijf aan een van de volgende voorwaarden voldoet:

- meer dan 75% van het areaal bouwland wordt gebruikt als grasland, braakliggend land, voor de teelt van vlinderbloemige gewassen, of voor een combinatie van deze. De voorwaarde dat het resterende bouwland niet meer dan 30 hectare bedraagt, valt weg;
- meer dan 75% van het subsidiabel landbouwareaal is grasland (zowel blijvend grasland als grasland op bouwland). De voorwaarde dat het resterende bouwland niet meer dan 30 hectare bedraagt, valt weg.

Daarnaast zijn er vanaf 2018 wijzigingen aan de invulling van het ecologisch aandachtsgebied (EAG). U vindt deze hieronder kort opgesomd. Meer informatie vindt u in de respectievelijke fiches en op onze website. Let op! Deze wijzigingen kunnen mogelijk ook een impact hebben op de uitbetalingen van de pijler 2-maatregelen. Zie hiervoor de aangepaste tabel 'Combinaties EAG vergroening met agromilieumaatregelen/beheerovereenkomsten/hectaresten bio/GNT (GMO actie groenbedekking)'. EAG landschapselementen: de landbouwer kan ook heggen als EAG aangeven met teeltcode 4 (houtkanten/heggen);

- EAG landschapselementen: de landbouwer kan ook bomenrijen als EAG aangeven met nieuwe teeltcode 10;
- EAG akkerranden mogen ook breder zijn dan 20 m, maar

maximaal wordt een breedte van 20 meter meegeteld als EAG;

- De 1 m-teeltvrije strook uit het decreet Integraal Waterbeleid langs alle waterlopen, -vlakken en -lijnen mag worden aangegeven als EAG '1 m teeltvrije zone';
- De bosranden met productie zijn minimum 1 m breed i.p.v. 5 m en hier geldt een verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen;
- Er zijn nieuwe aanhoudingsperiodes voor de EAG groenbedekkers:
 - ❖ **Polders en Duinen:** inzaaien vóór 20 augustus en minstens aanhouden tot en met 15 oktober;
 - ❖ **Leemstreek:** inzaaien vóór 1 oktober en minstens aanhouden tot en met 30 november;
 - ❖ **Zandleemstreek en andere:** inzaaien vóór 1 november en minstens aanhouden tot en met 31 januari;
- Ook **vlinderbloemigen (peulgewassen) in onderzaai mogen worden aangegeven als EAG-groenbedekker met nieuwe teeltcode 661;**

Bij de EAG stikstofbindende gewassen geldt er eveneens een algemeen verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Een mengsel van stikstofbindende en niet-stikstofbindende gewassen is toegelaten, mits het stikstofbindende gewas gedurende de aanhoudingsperiode overheersend aanwezig blijft.

Agromilieumaatregelen

1. Pakketcodes voor VLM beheerovereenkomsten

De perceelsgebonden VLM-beheerovereenkomsten worden op de percelen aangeduid met hun specifieke pakketcodes, zoals bv. 'RB35' voor het pakket 'Onderhoud gemengde grasstrook' en 'KLE34' voor het pakket 'Onderhoud houtkant'. Zo weet u beter welk pakket op welk perceel werd aangegaan. Net zoals de algemenere maatregelcodes die vroeger gebruikt werden (zoals bv 'RB' en 'HKW'), hoeft u deze codes niet zelf aan te geven, maar worden ze zo veel mogelijk vooraf ingevuld op basis van de contractgegevens.

Een overzicht van de verschillende codes kan u terugvinden in de fiches 'Vaste beheerovereenkomsten VLM' en 'Gebruikte codes in de verzamelaanvraag'.

Vergelijkende tabel ecologisch aandachtsgebied

Tot en met 2017	Vanaf 2018
<i>Wanneer uw bedrijf meer dan 15 hectare bouwland omvat, moet u voldoen aan de maatregel ecologisch aandachtsgebied, tenzij uw bedrijf aan een van de volgende voorwaarden voldoet:</i>	<i>Wanneer uw bedrijf meer dan 15 hectare bouwland omvat, moet u voldoen aan de maatregel ecologisch aandachtsgebied, tenzij uw bedrijf aan een van de volgende voorwaarden voldoet:</i>
➤ Meer dan 75% van het bouwland wordt gebruikt als grasland, als braakgrond, voor de teelt van vlinderbloemige gewassen of voor een combinatie van deze, en het resterende bouwland bedraagt niet meer dan 30 hectare ;	➤ Meer dan 75% van het areaal bouwland wordt gebruikt als grasland, braakliggend land, voor de teelt van vlinderbloemige gewassen , of voor een combinatie van deze;
➤ Meer dan 75% van het subsidiabel landbouwareaal is grasland (zowel blijvend grasland als grasland op bouwland), en het resterende bouwland bedraagt niet meer dan 30 hectare;	➤ Meer dan 75% van het subsidiabel landbouwareaal is grasland (zowel blijvend grasland als grasland op bouwland);
Teeltcode 4 omvat EAG 'houtkanten'	Teeltcode 4 omvat EAG 'houtkanten en heggen'
-	EAG bomenrijen kunnen worden aangegeven met teeltcode 10
EAG akkerranden zijn maximaal 20 m breed	EAG akkerranden mogen meer dan 20 m breed zijn maar tellen voor maximaal 20 m mee als EAG-oppervlakte
EAG akkerranden moeten in gebruik zijn van 21/04 tot en met 31/12	EAG akkerranden moeten in gebruik zijn van 01/01 tot en met 31/12 (2)
EAG bufferstrook van 5 m breed langs waterloop kan worden aangegeven als EAG langs GRB-waterlopen	1 m teeltvrije strook kan worden aangegeven als EAG langs alle waterlopen, -vlakken en -lijnen
EAG bufferstrook heeft een omzettingfactor van 6	EAG 1 m teeltvrije strook heeft geen omzettingfactor . De wegingsfactor blijft 1,5, dus $1 \text{ m} = 1,5 \text{ m}^2$
EAG bosrand met productie is minimaal 5 m breed , geen verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen	EAG bosrand met productie is minimaal 1 m breed en hier geldt een verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen
Aanhoudingsperiodes voor EAG groenbedekkers: ➤ Polders en Duinen: inzaaien vóór 1 september en minstens aanhouden tot en met 14 oktober ; ➤ Leemstreek: inzaaien vóór 1 oktober en minstens aanhouden tot en met 30 november; ➤ Zandleemstreek en andere: inzaaien vóór 1 oktober en minstens aanhouden tot en met 31 januari.	Aanhoudingsperiodes voor EAG groenbedekkers: ➤ Polders en Duinen: inzaaien vóór 20 augustus en minstens aanhouden tot en met 15 oktober ; ➤ Leemstreek: inzaaien vóór 1 oktober en minstens aanhouden tot en met 30 november; ➤ Zandleemstreek en andere: inzaaien vóór 1 november en minstens aanhouden tot en met 31 januari.
-	Vlinderbloemigen (peulgewassen) in onderzaai met teeltcode 661 mogen worden aangegeven als EAG groenbedekker
-	Verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op EAG stikstofbindende gewassen
EAG stikstofbindende gewassen heeft een wegingsfactor van 0,7	EAG stikstofbindende gewassen heeft een wegingsfactor van 1 en heeft geen omzettingfactor, dus $1 \text{ m}^2 = 1 \text{ m}^2$.
EAG stikstofbindende gewassen zijn enkelvoudige teelten van vlinderbloemigen OF mengsels van vlinderbloemigen.	EAG stikstofbindende gewassen zijn enkelvoudige teelten van vlinderbloemigen OF mengsels van vlinderbloemigen OF mengsels van vlinderbloemigen met een ander, niet-stikstofbindend gewas , op voorwaarde dat het stikstofbindend gewas overheerst tijdens de volledige aanhoudingsperiode.
Korte-omloophout heeft een wegingsfactor van 0,3	Korte-omloophout heeft een wegingsfactor van 0,5 en heeft geen omzettingfactor, dus $1 \text{ m} = 0,5 \text{ m}^2$
Grachten hebben een omzettingfactor van 1,5	Grachten hebben een omzettingfactor van 2,5 . De wegingsfactor blijft 2, dus $1 \text{ m} = 5 \text{ m}^2$

Veelgemaakte fouten

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

➤ 12.03.2018 : onder punt 'Algemeen – Inscharringspercelen niet onder eigen perceelsaangifte' werd 'Inscharingen' vervangen door 'Andere weilanden'.

Algemeen

1. Indienen van uw aanvraag en bekijken van de opmerkingen

Na het invullen van de verzamelaanvraag op het e-loket, wordt nog af en toe vergeten om de aanvraag ook effectief in te dienen. Dit kan zware gevolgen hebben zoals het niet in aanmerking komen voor uitbetaling van uw betalingsrechten, de vergroeningspremie en andere subsidies. Kijk steeds na of u uw aanvraag ingediend hebt, ook in geval van wijzigingsaanvragen. Dit kan u nakijken op basis van de ontvangst van een bevestigingsmail die u toegestuurd wordt of doordat uw aanvraag tussen uw 'ingediende aanvragen' op e-loket terug te vinden is.

Op basis van hetgeen u aangegeven hebt, worden opmerkingen (onverenigbaarheden, grafische overlappings,...) aangemaakt. Bekijk voor het indienen ook steeds deze opmerkingen over uw aanvraag. Deze kunnen invloed hebben op uw uitbetaling, bemestingsrechten,...

2. Grafische overlappings

De grafische overlappings tussen percelen worden onmiddellijk bij het invullen van uw verzamelaanvraag getoond onder 'Opmerkingen'. Los de vastgestelde overlappings op voor de opstart van de interne administratieve controles op grafische overlappings. Zo vermijdt u eventuele verlagingen van uw premies. U lost de grafische overlapping op door ofwel het perceel grafisch aan te passen ofwel administratieve gegevens zoals datum van ingebruikname van een perceel aan te passen. In de loop van de campagne 2018 komt er binnen de verzamelaanvraag een nieuwe functionaliteit ter beschikking om de grafische conflicten nog makkelijker op te lossen.

3. Samenvoegen en splitsen van percelen na uiterste wijzigingsdatum

Als u een perceel wenst te splitsen of meerdere percelen wenst samen te voegen, is het belangrijk dat u rekening houdt met de bestemmingen op de oorspronkelijke percelen en de oorspronkelijk aangegeven oppervlakte.

Als u percelen splitst of samenvoegt, gebruikt u best altijd de beschikbare tools op e-loket. Dit is zeker belangrijk na de uiterste wijzigingsdatum. Zo kunnen de eventuele premieaanvragen op dit perceel als tijdig aangegeven beschouwd worden. Een voorwaarde is wel dat de premieaanvraag op het oorspronkelijke perceel wel tijdig aangegeven is.

Let op: als percelen met premieaanvraag na 31 mei samengevoegd worden tot één perceel, wordt de bijkomende bestemming niet automatisch meegenomen op het nieuwe perceel. Dit kan leiden tot premieverlies. Als u percelen met dezelfde premieaanvraag samenvoegt, voegt u op het resulterende perceel zelf de nodige (bijkomende) bestemmingen toe. Percelen waarop niet dezelfde premies aangevraagd worden, kunnen niet samengevoegd worden.

4. Correcte aangifte van 'Hoofdgebouwen' (teeltcode '1') en 'Andere stallen en gebouwen' (teeltcode '2')

Al te vaak worden de bedrijfsgebouwen niet correct of onvolledig aangegeven. Alle aan het erf grenzende stallen, gebouwen en verharde oppervlakten, moeten als 'hoofdgebouwen' aangegeven worden. Alle andere stallen en gebouwen waar niet geproduceerd wordt en die niet grenzen aan het erf, zoals loodsen en stallen op afstand, moeten aangegeven worden als 'Andere stallen en gebouwen' (teeltcode '2'). Alle recente uitbreidingen moeten bijkomend ingetekend worden. Per exploitatie kan maximaal één teeltcode '1' aangegeven worden in de verzamelaanvraag.

Voor voorgedrukte codes 'Hoofdgebouwen' en 'Andere stallen en gebouwen' moet u geen oppervlakte aangeven in de verzamelaanvraag. Voor nieuwe of gewijzigde percelen met code 'hoofdgebouwen' of 'Andere stallen en gebouwen' vult u als aangegeven oppervlakte 0 ha in.

Let op: Productieloodsen en serres worden altijd aangegeven als percelen, niet als 'Hoofdgebouwen' of 'Andere stallen en gebouwen', en dus geregistreerd met de correcte oppervlakte, de daarin geproduceerde teelt(en), de gespecialiseerde productiemethode en het type irrigatie.

5. Inscharringspercelen niet onder eigen perceelsaangifte

Als u percelen gebruikt van derden om uw dieren (tijdelijk) op te plaatsen, dan moeten deze percelen kenbaar gemaakt worden op het aparte scherm 'Andere weilanden' (!). Als u deze percelen opgeeft in de percelentabel (perceelsaangifte voor percelen in eigen gebruik), creëert u immers een conflict met de werkelijke gebruiker.

6. Aangetroffen teelt stemt niet overeen met de aangifte

Als bij controle een andere teelt waargenomen wordt dan aangegeven in uw verzamelaanvraag, kan dit invloed hebben op uw premies, vergroening, uw agromilieumaatregelen, uw mestbalans en de resultaten van de landbouwenquête.

7. Aangifte niet-landbouwgrond

De percelen die aangegeven worden moeten landbouwgrond zijn, dit wil zeggen dat zowel ligging, gebruik, aard als de historie van het perceel moeten aantonen dat het perceel in de eerste plaats bedoeld en geschikt is voor landbouwkundig gebruik.

Recreatieve zones, zandpistes, niet begraasde bermen (of zonder overeenkomst), tuinen, openbare ruimtes, paarden-carroussels (paardenpistes), delen van verkeersinfrastructuur, parkings op niet verharde ondergrond, bossen,... zijn voorbeelden van de vastgestelde inbreuken.

Ook bouwgronden of andere percelen die vóór het einde van het jaar bebouwd worden, zijn te beschouwen als niet-premiegerechtigd. Als er echter op 31 mei nog een hoofdteelt aanwezig is, kunnen deze percelen wel nog aangegeven worden voor de bemestingsrechten.

8. Perceel niet-landbouwkundig gebruikt

Ook al bestaat een perceel wel degelijk uit landbouwgrond, toch moet het minstens 9 maanden van het jaar landbouwkundig gebruikt worden om premiegerechtigd te zijn. Het perceel kan aangegeven worden voor de periode dat het effectief voor landbouwkundige doeleinden gebruikt wordt.

Bij langdurig gebruik van een perceel als bijvoorbeeld parking van bedrijfsvoertuigen, opslag van bouwmaterialen of verhuur als kampeerplaats gedurende meer dan 3 maand per jaar, komt het perceel niet in aanmerking voor het bekomen van subsidies. Als er echter op 31 mei nog een hoofdteelt aanwezig is op het perceel, kan dit perceel wel nog in aanmerking komen voor de bemestingsrechten.

9. Gespecialiseerde productiemethode vergeten in te vullen

Voor overkapte percelen of teelten in containers is het belangrijk dat de gespecialiseerde productiemethode aangegeven wordt. Zowel voor de aanvraag van de hectaresteun biologische productiemethode, de verplichte groenteadvisering en de nitraatresidubepaling is de aangifte van de correcte productiemethode een belangrijk gegeven.

10. Niet aangegeven percelen

Het is verplicht om alle landbouwpercelen in de verzamelaanvraag aan te geven die in gebruik zijn voor landbouwactiviteiten door de landbouwer. Op het moment van het indienen van de verzamelaanvraag moet de inventaris van de gebruikte percelen immers volledig zijn zodat alle verplichtingen gecontroleerd kunnen worden en betalingsrechten toegekend kunnen worden. Verdwenen percelen zullen administratief gecontroleerd worden.

11. Geen toekenning van mestrechten

Enkel percelen die aangegeven zijn in de verzamelaanvraag als in gebruik op 1 januari komen in aanmerking voor bemestingsrechten. Percelen die een landbouwer later in gebruik neemt, worden niet meegeteld in de bedrijfsafzetruimte van deze landbouwer.

Aan percelen die na 31 mei alsnog aangegeven worden met ingebruiknamedatum 1 januari omdat ze vanaf het begin van de campagne in gebruik zijn, wordt een sanctie voor onderaangifte toegekend.

12. Verzamelaanvraag is geen mestbankaangifte

Hoewel de verzamelaanvraag een gezamenlijk formulier is voor het Departement Landbouw en Visserij en de Mestbank, geldt dit enkel voor de éénmalige perceelsregistratie. Als u op een bepaald moment in het kalenderjaar 2 ha of meer landbouwgrond in gebruik hebt en/of teelt op een oppervlakte groeimedium van 50 are of meer en/of een oppervlakte permanent overkapte landbouwgrond gebruikt van 50 are of meer en/of een productie/opslag aan dierlijke mest hebt groter dan of gelijk aan 300 kg P_2O_5 op jaarbasis dan bent u ook verplicht om in februari uw mestbankaangifte in te dienen bij de Mestbank.

Agromilieumaatregelen

1. Bewaren van facturen en certificaten

Het is belangrijk om facturen en certificaten ter beschikking te houden voor controles ter plaatse. Het ontbreken van facturen of certificaten kan leiden tot verlaging van de toegekende steun. De bewaartermijn van bewijsstukken is 10 jaar voor alle agromilieumaatregelen.

2. Wisselen van percelen met bijkomende bestemmingen

Na 31 mei kan u een bijkomende bestemming toevoegen op een perceel maar deze wordt niet weerhouden voor betaling. Dit is ook zo als u eerder op een perceel met een gelijke of grotere oppervlakte de bijkomende bestemming verwijderde! U kan met andere woorden bijkomende bestemmingen niet wisselen van percelen na 31 mei.

3. Mechanische onkruidbestrijding (MOB)

U mag **geen herbiciden en bodemontsmettingsmiddelen** gebruiken tijdens de **hele hoofdteelt** en de **voorbereidingswerkzaamheden** op de percelen waarvoor u subsidie aanvraagt. Voor eenjarige teelten gelden die voorwaarden eveneens voor de **voor- of nateelten**, behalve als de nateelt de hoofdteelt van het volgende jaar is.

Als u steun voor mechanische onkruidbestrijding wil aanvragen, moet u kunnen aantonen over de nodige **machines** te beschikken. Het manueel onkruid verwijderen op de betrokken percelen komt hiervoor niet in aanmerking.

4. Teelt van vlinderbloemigen (VLI)

Bij aanvraag van de VLI-premie op grasklaver, moet u er ook effectief op toezien dat er klaver duidelijk zichtbaar aanwezig is op het veld gedurende de volledige aanhoudingsperiode.

Nuttige tips en teeltfiches voor de teelt van vlinderbloemigen zijn te vinden op de website van LCV vzw (www.lcvvzw.be) onder 'publicaties'. Bekijk ook het filmpje 'tips bij de teelt van vlinderbloemigen' op onze website (<https://lv.vlaanderen.be/nl/subsidies/agromilieuverbintenissen/teelt-van-vlinderbloemigen-pdpo-iii>).

5. Verwarringstechniek in de fruitteelt (VER)

De percelen moeten naargelang het gebruikte product **minstens 1 of 2 ha groot** zijn, of een **aaneengesloten blok** vormen van minstens 1 of 2 ha fruit waarop de subsidie wordt aangevraagd. Kleinere, geïsoleerde percelen komen niet in aanmerking voor subsidie.

De dispensers moeten **uiterlijk op 15 mei uithangen**, ook al is er op dat moment nog geen druk van de fruitmot.

6. Behoud lokale rundveerassen en schapenrassen

De identificatie en registratie van de dieren moet altijd volledig in orde zijn. Dieren van verschillende landbouwers mogen niet door elkaar lopen. Dieren moeten op tijd in- en uitgeschreven zijn in het stamboek.

Alle premiewaardige dieren moeten aanwezig zijn op de aangegeven plaats (dus op gronden uit de verzamelaanvraag of op de in de betalingsaanvraag extra opgegeven adressen).

7. Behoud lokale schapenrassen

Het maximum aantal subsidiabele schapen per jaar is het aantal lammeren dat geregistreerd werd van geboortes bij de landbouwer in dat jaar. Er moeten dus genoeg lammeren geboren worden opdat u voor uw volledige verbintenis-aantal kan uitbetaald worden.

Geboortes moeten ook **vóór 31 augustus** van het geboortjaar **gemeld worden aan het stamboek**.

VLM-beheerovereenkomsten

1. Beheerovereenkomst kan niet op G-percelen

Enkel percelen die u het volledige kalenderjaar in gebruik hebt, komen in aanmerking voor betaling van beheerovereenkomsten. Een perceel dat u of een andere landbouwer aangeeft als 'G-perceel' komt dus niet in aanmerking (G-perceel = perceel in gebruik van 1 januari 2018 tot uiterlijk 20 april 2018).

2. Overname van een (variabele) beheerovereenkomst

De landbouwer die de percelen in gebruik heeft op 1 januari dient deze te melden voor de beheerovereenkomst, en dat uiterlijk op 31 mei. Om een beheerovereenkomst over te nemen volstaat het echter niet om de bijkomende bestemming toe te voegen in de verzamelaanvraag. De landbouwer dient de overname ook rechtstreeks te melden aan de VLM. Doe dit meteen om problemen met de uitbetaling van de beheervergoeding te vermijden!

3. Voortijdige beëindiging van een beheerovereenkomst

Het schrappen van percelen waarop een vaste beheerovereenkomst rust, of het niet melden van percelen voor een variabele beheerovereenkomst, volstaat niet om een beheerovereenkomst te beëindigen. Een voortijdige beëindiging dient steeds schriftelijk gemeld te worden aan de VLM met vermelding van de reden voor de beëindiging en eventuele bewijsstukken. Doe dit om bijkomende verlagingen van uw uitbetaling te vermijden!

4. Beheerovereenkomsten randenbeheer aangrenzend aan rode (hoog erosiegevoelig) of paarse (zeer hoog erosiegevoelig) percelen

Wie een beheerovereenkomst voor randenbeheer heeft die grenst aan een rood of paars perceel (hoog of zeer hoog erosiegevoelig), moet aangeven of de beheerovereenkomst gebruikt wordt als erosiemaatregel in het kader van de randvoorwaarden. U moet hiervoor de gespecialiseerde productiemethode 'ERVJ' of 'ERVN' aangeven in de verzamelaanvraag. 'ERVJ' betekent dat u uw beheerovereenkomst ook als erosiemaatregel inzet in het kader van de randvoorwaarden. Vergeet deze codes niet aan te geven, om onterechte verlagingen van uw uitbetaling te vermijden!

5. Beheerovereenkomst voor onderhoud van kleine landschapselementen (KLE)

Wie een beheerovereenkomst wil sluiten voor het onderhouden van kleine landschapselementen, moet eventuele gaten in de (kap)haag, heg, houtkant of knotbomenrij opvullen met geschikt plantmateriaal zodat het landschapselement een aaneengesloten geheel vormt. Ook zieke of dode planten in het landschapselement moeten zo snel mogelijk vervangen worden.

6. Beheerovereenkomst voor onderhoud van heggen (KLE33)

Wie een beheerovereenkomst voor het onderhoud van een heg heeft gesloten met startdatum 1 januari 2018, moet deze heg snoeien in 2018. Respecteer deze timing om sancties te vermijden!

Vergroening

1. Selecteren van ecologisch aandachtsgebied

Het is aangeraden om voldoende ecologisch aandachtsgebied te selecteren zodat er marge is ten opzichte van de minimaal nodige oppervlakte. Het kan immers zijn dat door bepaalde administratieve controles of aanpassingen aan dossiers, bepaald ecologisch aandachtsgebied niet meer geselecteerd kan worden waardoor de 5 % niet gehaald kan worden.

Als u verplicht bent om EAG oppervlakte aan te geven dan kan dit door bijvoorbeeld een mengsel van groenbedekkers aan te geven. Het opgeven van de juiste teeltcode voor het aangeven van EAG in de perceelsaangifte is echter niet voldoende om dit perceel ook effectief in rekening te brengen voor EAG. Dit perceel moet eveneens in het scherm vergroening EAG worden aangevinkt, waarna de vergroeningsoppervlakte via de wegingsfactor wordt berekend en dit EAG-type is geactiveerd.

Dit geldt ook voor andere elementen of percelen die door middel van een teeltcode, gespecialiseerde productiemethode of ligging van het perceel in aanmerking komen voor EAG. Deze moeten in het scherm vergroening EAG nog geselecteerd worden om meegeteld te worden in de oppervlakte EAG.

2. Nieuwe EAG-percelen opgeven na 31 mei niet mogelijk

Het aangeven van EAG percelen (ook groenbedekking) is slechts mogelijk tot de uiterste wijzigingsdatum van 31 mei. Na deze datum kunt u geen nieuwe percelen selecteren voor EAG-aangifte. Schrappen van het EAG-type op de opgegeven percelen kan wel of percelen met EAG-selectie kunnen worden gesplitst (indien de splitstool werd gebruikt). Voor EAG groenbedekker kunnen er wel nog percelen worden gewisseld. De aangegeven oppervlakte mag wel niet hoger zijn dan deze die werd aangegeven op 31 mei.

3. Verschillende gewasgroepen voor gewasdiversificatie

Ook voor gewasdiversificatie is het aangeraden om voldoende marge te voorzien in de oppervlaktes van de teelten die tot verschillende gewasgroepen behoren. Door wijzigingen in oppervlaktes kan het voorkomen dat niet meer voldaan wordt aan de maximaal toegelaten percentages voor het telen van het gewas dat voornamelijk aanwezig is op het bedrijf.

4. Ecologisch aandachtsgebied – groenbedekker. Aangifte aanpassen indien ingezaaid op ander perceel

Als het niet mogelijk is op een bepaald perceel tijdig de groenbedekker in te zaaien en dit gebeurt op een ander perceel, dan moet deze wijziging doorgegeven worden in de verzamelaanvraag. Tot wanneer dit kan, hangt af van de landbouwstreek waarin het perceel gelegen is en de uiterste inzaaidatum. Voor de correcte data, zie de fiche over EAG groenbedekkers op de website van het Departement Landbouw en Visserij www.vlaanderen.be/landbouw.

Opgelet, dit kan enkel op percelen die reeds voor de uiterste wijzigingsdatum aangegeven waren in het dossier.

Stijgt hierdoor het percentage aan EAG, dan wordt toch het percentage EAG dat geselecteerd was op uiterste wijzigingsdatum, weerhouden als maximum dat kan meetellen voor de vergroening.

Tips bij het invullen van de verzamelaanvraag op e-loket

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

➤ 12.03.2018 : aanpassing van punt 'Pagina Inscheringspercelen' naar 'Pagina Andere weilanden' en aanpassing van de tekst

Bent u nog niet helemaal vertrouwd met het invullen van de verzamelaanvraag of wilt u de laatste tips weten over het gebruik van het e-loket, dan kunt u terecht op de helppagina's van ons e-loket. Naar welke pagina u ook navigeert, klik op '?' en u zult meer uitleg krijgen over de betrokken pagina. Hieronder vindt u nuttige informatie over de werking van de vernieuwde Verzamelaanvraag 2018.

Algemeen

1. Browsers

Om optimaal gebruik te kunnen maken van alle functionaliteiten in de verzamelaanvraag raden wij u aan om de recentste versie van de browsers Internet Explorer 11 of Edge, Google Chrome of Firefox te gebruiken. Hoe u de browserversie van uw computer nagaat vindt u in de helpfunctie van de verzamelaanvraag. Meer info over hoe u een browser installeert op uw computer vindt u ook via deze site.

2. Werking e-loket

Voor de volledige, praktische handleiding voor het invullen van de verzamelaanvraag op het e-loket, verwijzen we graag naar de helpfunctie op het e-loket en de handleiding '[Snel aan de slag met de Verzamelaanvraag 2018](#)'. Een aantal belangrijke tips voor het invullen kunt u verder in deze fiche terugvinden.

Pagina 'Andere weilanden' ⁽¹⁾

U kunt op deze pagina andere weilanden (percelen die niet tot uw eigen perceelsaangifte behoren) aanduiden waarop uw (potentieel) premiewaardige dieren in het kader van de subsidie genetische diversiteit of deelnameverklaring zoogkoeienpremie verblijven. Indien u zeker bent dat deze weiden ook voor campagne 2019 dezelfde blijven kunt u dit toekomstig aanduiden door het betreffende jaartal te selecteren. Deze gegevens zullen dan overgenomen worden in de Verzamelaanvraag van de volgende campagne (2019).

Percelen snel behandelen op pagina 'via tabel'

Enkele tips:

- U kunt gebruik maken van de sneltoetsen om in de tabel te navigeren. De sneltoetsen zijn:
 - ❖ **eenmaal klikken in een vak:** ga naar dit veld
 - ❖ **pijltjes omhoog en omlaag:** omhoog en omlaag bewegen in een kolom
 - ❖ **pijltjes links en rechts:** links en rechts bewegen in een rij
 - ❖ **entertoets:** in kolom een rij lager
 - ❖ **shift + enter-toets:** naar begin volgende rij
 - ❖ er wordt geen onderscheid gemaakt tussen **kleine letters en hoofdletters**
 - ❖ u kunt gebruik maken van **kopiëren (ctrl+C)** en **plakken (ctrl+V)**
- Op de meeste velden (bv. hoofdteelt) in de tabel kunt u ook een drop down lijst met alle mogelijke keuzes laten verschijnen door op een veld te dubbelklikken.
- De kolommen van de tabel zijn voorzien van een sorteer- en filterfunctie. Maak gebruik van deze mogelijkheden om snel een perceel terug te vinden.

- Vindt u een perceel dat u vorig jaar aangaf niet meer terug? Geen probleem, plaats de cursor van uw muis enkele seconden op het huidige perceelnummer en het perceelnummer van vorige campagne verschijnt. Ook op de pagina 'perceeldetail' vindt u het perceelnummer van vorige campagne terug.
- U kunt via de tabel naar een volledig overzicht van de percelen gegevens doorklikken door in de laatste kolom van de tabel op '>' te klikken. In dit overzicht staan heel specifieke invulvelden opgenomen die omwille van de leesbaarheid van de tabel niet standaard weergegeven worden in de tabel. Op de pagina 'perceelsgegevens' zal u ook uw perceel grafisch kunnen intekenen of wijzigen. Om optimaal uw perceel te kunnen intekenen of wijzigen kunt u gebruik maken van het volledig scherm door rechts bovenaan de kaart op te klikken.

Afdrukken vanaf pagina 'via kaart'

Naast de mogelijkheid om een welbepaald perceel of een groep van percelen af te drukken (onder rubriek 'afdrukken'), kunt u op de pagina 'via kaart' ook steeds gebruik maken van het afdruk-icoon om een willekeurig fotoplan af te drukken.

Vergroening

1. Bouwland ter beschikking of niet

Op de algemene pagina 'vergroening' van de verzamelaanvraag zult u kunnen terugvinden hoeveel bouwland u ter beschikking hebt. Naargelang de oppervlakte die u ter beschikking hebt, zal u al dan niet moeten voldoen aan een aantal vergroeningseisen die verplicht zijn in het kader van de basisbetaling.

2. Oproepen percelen met een mogelijke inzaaiverplichting in het kader van behoud blijvend grasland

In het kader van de vergroening is het mogelijk dat er voor bepaalde percelen een inzaaiverplichting geldt indien we in Vlaanderen met een ratiodaling van meer dan 5% geconfronteerd worden (zie fiche vergroening – blijvend grasland op de webpagina 'Vergroening – blijvend grasland'). De (gescheurde) percelen blijvend grasland waarop een inzaaiverplichting rust, kunt u oproepen door op 'via kaart' de laag 'Vlaamse referentietlaag blijvend grasland' aan te klikken.

3. Ecologisch kwetsbaar blijvend grasland

Sommige percelen of delen ervan worden in het kader van de vergroening beschouwd als ecologisch kwetsbaar blijvend grasland (zie fiche vergroening – blijvend grasland op de webpagina '[Vergroening – blijvend grasland](#)'). Deze percelen of

delen ervan mogen onder geen enkel beding omgezet worden. De laag ecologisch kwetsbaar blijvend grasland kunt u in de verzamelaanvraag op alle pagina's die een kaart bevatten raadplegen via het icoon 'informatie over het gekozen punt'. Ook onder 'samenvatting – perceelsinfo' wordt weergegeven welke percelen worden beschouwd als ecologisch kwetsbaar blijvend grasland.

4. Informatie in de tabel ecologisch aandachtsgebied (EAG) is niet correct of is niet volledig

De tabel ecologisch aandachtsgebied is opgebouwd op basis van gegevens uit uw perceelsaangifte en bestaande referentielagen.

In onderstaande tabel wordt aangegeven waar u eventuele foutieve gegevens in de tabel kunt wijzigen.

Bron	Type EAG	Type fout	Hoe aanpassen?
Perceelsaangifte	Braakliggend land Stikstofbindende gewassen Groenbedekking Korte-omloophout Houtkant/heg Poel Groepen van bomen Bomenrijen Akkerrand	Ontbreekt	Aanpassen door aan- geven of verwijderen van een perceel of wijziging via 'perceelsge- gevens' of 'via tabel' van: Hoofddeelt: voor braakliggend land, stik- stofbindende gewassen, korte-omloophout, hout- kant/heg, poel, groepen van bomen, bomenrijen
		Onterecht	Nateelt: voor groenbe- dekking Gespecialiseerde produc- tiemethode (AKR): voor akkerrand
		Afmeting	Grafische intekening aanpassen via 'intekenen'
Referentie lagen	Strook langs bos met of zonder productie 1 m teeltvrije strook Gracht	Ontbreekt	Toevoegen via (zie hieronder)
		Afmeting	Niet activeren en nieuw toevoegen via (zie hieronder)
	Boslandbouw (agrofo- restry) Beboste landbouw- grond (onder PDPO)	Onterecht	Niet activeren en via opgeladen bijlage de fout melden

U kunt zelf bepaalde types ecologisch aandachtsgebied toevoegen aan de lijst door op te klikken. U moet dan wel zelf de lengte van het EAG-type opgeven. De lengte kan opge-
meten worden door de meetlat te gebruiken. Let wel, om
nauwkeurig te kunnen meten is het aangeraden om vol-
doende in te zoomen. Enkel rijen die u met toevoegde
kunnen worden verwijderd met de prullenbak die weerge-
geven wordt naast de rij.

Voor iedere geactiveerde EAG moet u er zelf voor zorgen dat het EAG voldoet aan de opgelegde voorwaarden. Meer informatie over de voorwaarden per type EAG vindt u terug onder 'subsidies – perceelsgebonden steun - ver-
groening – ecologisch aandachtsgebied' op de website www.vlaanderen.be/landbouw.

Wijzigingen met betrekking tot ecologisch aandachtsgebied worden aanvaard tot en met 31 mei.

5. Waterlopen voor ecologisch aandachtsgebied

In de verzamelaanvraag worden de waterlopen op twee manieren weergegeven:

1. 'Water – 1 m teeltvrij / 5 m of 10 m mestvrij'

- Langs deze objecten moet zowel de 1 meter teeltvrije strook als de 5 m bemestingsvrije zone gerespecteerd worden
- Concreet zijn dit de lichtblauw gearceerde polygonen en de lichtblauwe stippellijnen.

2. Naam 'Water – 1 m teeltvrij'

- Langs deze objecten moet enkel de 1 meter teeltvrije strook gerespecteerd worden
- Concreet zijn dit de paarse gearceerde polygonen en de paarse streepjeslijnen.

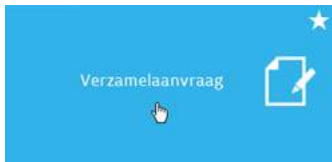
In het kader van de vergroening zal dit verder gedifferentieerd worden naar:

- EAG – grachten: enkel GRB-grachten van minimaal 2 meter en maximaal 6 meter breed komen in aanmerking als eco-
logisch aandachtsgebied.
- EAG – 1 m teeltvrije strook: 1 m teeltvrije strook langs alle waterlopen, -vlakken en -lijnen (dus zowel 'Water – 1 m teeltvrij / 5 m of 10 m mestvrij' als 'Water – 1 m teeltvrij') komen in aanmerking als ecologisch aandachtsgebied.

Ingediende verzamelaanvraag en bijlagen

1. Een ingediende verzamelaanvraag raadplegen

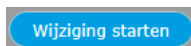
Nadat u uw verzamelaanvraag hebt ingediend hoeft u enkel op de tegel 'Verzamelaanvraag' te klikken. U komt dan opnieuw in het overzichtsscherf om uw ingediende verzamelaanvraag te openen in de raadpleegbare versie.

De PDF van de ingediende Verzamelaanvraag zal vanaf 2018 rechtstreeks te raadplegen zijn in het overzichtsscherf.

2. Een ingediende verzamelaanvraag wijzigen

Wilt u de verzamelaanvraag wijzigen, open dan uw ingediende verzamelaanvraag en klik op de knop 'wijziging starten' bovenaan het ingediende dossier om een wijzigingsaanvraag op te starten.

Let op, bij het opstarten van een wijzigingsaanvraag of bij het openen van een wijzigingsaanvraag in bewerking zal 'indienen' verschijnen in plaats van 'wijziging starten'. U kunt steeds een (wijzigings-)aanvraag in bewerking verwijderen door in het overzichtsscherf op de prullenbak te klikken

Verwerking van gegevens

Met de gegevens die worden ingevuld in de verzamelaanvraag wordt omzichtig omgesprongen. Als het om gegevens gaat die een persoon kunnen identificeren, kunnen deze slechts onder bepaalde voorwaarden bekend worden gemaakt en worden uitgewisseld met derden. Daarnaast heeft het Departement Landbouw en Visserij verplichtingen naar Europese instanties voor het aanleveren van gegevens.

1. Doeleinden van de verwerking

Het Departement Landbouw en Visserij verwerkt uw persoonsgegevens enkel om de reglementaire opdrachten van het departement te realiseren.

De gegevens uit verzamelaanvraag zullen ook gebruikt worden in het kader van het landbouwrampenfonds.

2. Gegevens doorgeven aan derden

2.1. Niet privacygevoelige gegevens:

In het kader van openbaarheid van bestuur kunnen niet-persoonsgebonden gegevens (oppervlakte, teelt, bijkomende bestemmingen, aantal bedrijven per gemeente/provincie) vrij door derden worden opgevraagd. Ook gegevens van rechtspersonen mogen vrij worden uitgewisseld. Landbouwgebruikspercelen worden ter beschikking gesteld op geopunt via het Agentschap Informatie Vlaanderen (AIV).

2.2. Privacygevoelige gegevens:

Uw persoonsgegevens worden uitsluitend meegedeeld aan derden om te voldoen aan wettelijke verplichtingen, in geval van uitdrukkelijk verzoek van de gerechtelijke autoriteiten of politiediensten, of in geval er een machtiging werd verleend door de Vlaamse Toezichtcommissie aan andere overheidsinstanties om gegevens onderling uit te wisselen en niet opnieuw bij de betrokkene op te vragen.

De meest recente informatie over gegevensuitwisseling en de lijst met machtigingen kunnen steeds worden geraadpleegd op de webpagina '[Gegevensbescherming](http://www.vlaanderen.be/landbouw/gegevensuitwisseling)' (www.vlaanderen.be/landbouw/gegevensuitwisseling) onder het tabblad 'Gegevens doorgeven aan derden'.

De persoonsgegevens die in de Landbouw en Visserij-databanken worden bijgehouden, kunnen worden doorgestuurd aan het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF), dat op zijn beurt deze gegevens kan doorsturen aan de bevoegde instanties van andere Lidstaten van de Europese Unie in naleving van de privacy-reglementering (Richtlijn (EG) nr. 95/46, Wet van 8 december 1992 en Verordening (EG) Nr. 45/2001).

- Ter controle en aanvulling van de aangiftes kunnen gegevens worden opgevraagd bij derden.
 - ❖ In het kader van de administratieve vereenvoudiging is het Departement Landbouw en Visserij gemachtigd om bepaalde persoonsgegevens rechtstreeks op te vragen bij andere (Federale of Vlaamse) overheidsdiensten. De lijst van uitwisselingen is terug te vinden op de webpagina 'Gegevensbescherming' onder het tabblad 'Gegevens opvragen bij derden';
 - ❖ Bij andere landbouwers voor het oplossen van tegenstrijdige aangiftes;
 - ❖ Bij andere landbouwers in het kader van het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2010 houdende de vaststelling van algemene maatregelen voor de co-existent van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen.
- Ter verificatie en uitbetaling van de dossiers zijn er uitwisselingen met het betaalorgaan van Wallonië.

3. Bekendmaking uitbetaalde steun

Elke lidstaat is volgens verordening (EG) nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 art 111 verplicht de uitbetaalde steun van het voorbije begrotingsjaar bekend te maken. Deze verplichting geldt zowel voor natuurlijke als rechtspersonen. De gegevens zullen worden gepubliceerd op de website van BELPA en moeten twee jaar ter beschikking blijven.

Volgende gegevens moeten worden bekend gemaakt: de voor- naam en familienaam van de natuurlijke persoon, de officiële naam van de rechtspersoon met eigen rechtspersoonlijkheid of de volledige naam van de vereniging; de gemeente en de postcode van de begunstigde; de omvang van de betaling en het type en omschrijving van de gefinancierde maatregelen.

Oppervlakte

Referentieoppervlakte: de maximale perceelsoppervlakte berekend door het grafisch systeem op basis van de intekening van de percelen of via opmetingen ter plaatse.

Aangegeven (gewas)oppervlakte: de werkelijke beteelde/ingezaaide/gebruikte oppervlakte van het perceel zonder niet-subsidiabele elementen.

1. Referentieoppervlakte

Maximale oppervlakte die voor een perceel kan opgegeven worden. Dit is ook de maximale subsidiabele oppervlakte voor rechtstreekse steun en pijler 2-steun.

Gebruiksconflicten, verbetering grafische intekening of opmetingen ter plaatse werden in rekening gebracht.

2. Aangegeven (gewas)oppervlakte

➤ Algemeen:

- ❖ In de verzamelaanvraag wordt een voorstel gedaan voor de aangifte 2018. Het voorstel is gebaseerd op de aangifte/grafische intekening van de vorige campagne en de bij controle vastgestelde oppervlakte.
- ❖ 'Hoofdgebouwen' en 'Andere stallen en gebouwen' worden aangegeven met een oppervlakte van 0 ha.
- ❖ Kleine (< 100 m²) blijvende vaste constructies moeten, hoewel deze niet-subsidiabel zijn, door de landbouwer zelf niet worden uitgetekend. Deze kunnen wel door de administratie naar aanleiding van een (administratieve) controle worden uitgetekend.
- ❖ Let wel, wanneer de totale som van al deze kleine oppervlaktes op het perceel gelijk of groter is dan 100 m², moet deze totale oppervlakte in mindering gebracht worden in de aangegeven oppervlakte voor het betrokken perceel.

➤ Aangegeven oppervlakte:

- ❖ De grafische intekening van een perceel in de verzamelaanvraag bepaalt de aangegeven oppervlakte van dat perceel. Deze oppervlakte kan enkel gewijzigd worden door een correcte intekening aan te geven. Die correcte intekening geeft dan een correct berekende oppervlakte aan. De aangegeven oppervlakte van een perceel kan enkel overschreven worden als er een agromilieumaatregel of beheerovereenkomst op rust of een vaste teeltconstructie (serre, niet-permanente overkapping, containerteelt of loods) op staat.

➤ Aangegeven gewasoppervlakte:

- ❖ Voor agromilieumaatregelen en beheerovereenkomsten is de aangegeven oppervlakte de gewasoppervlakte en gelijk aan de volledig ingezaaide of beteelde oppervlakte met inbegrip van de oppervlakte noodzakelijk voor de gangbare teeltwerkzaamheden.
- ❖ Voor serres, niet-permanente overkappingen, containerteelten en teelt in loods is de aangegeven oppervlakte de effectief beteelde gewasoppervlakte.

De aangegeven (gewas)oppervlakte kan nooit groter zijn dan de referentieoppervlakte.

3. Intekening percelen

De intekening van het perceel wordt gewijzigd als:

- op het ingetekende referentieperceel meerdere gewassen worden geteeld (perceel splitsen);
- het perceel werd vergroot door samenvoeging of verkleind door splitsing;
- slechts een deel van het perceel nog in gebruik is in het kader van de landbouwactiviteiten;
- de intekening van het perceel niet correct is;
- er zich blijvende vaste constructies of (som van) elementen van meer dan 100 m² (niet-subsidiabel) op het perceel bevinden;
- het perceel de grens met het andere gewest of het buitenland overschrijdt. In dit geval moet het perceel gesplitst worden.

Nieuwe percelen die u hebt overgenomen op of na 1 januari 2018, mag u niet samenvoegen met een perceel dat reeds in 2017 in eigen gebruik was. Beide delen moeten als apart perceel aangegeven worden, waarbij de overnamedatum wordt vermeld voor het nieuwe perceel. U kunt beide percelen niet samenvoegen omdat verkeerde rechten en plichten zouden kunnen toegekend worden aan het nieuwe perceel.

Meer informatie over de intekening van percelen vindt u terug onder de 'help' van het e-loket (www.landbouwwlaanderen.be).

Subsidiabiliteit van landbouwareaal

Een correcte aangifte van uw bedrijfsareaal is essentieel. In deze fiche krijgt u duiding over de basisbegrippen landbouwareaal, landbouwactiviteit, minimumactiviteit, landbouwperceel en subsidiabele oppervlakte. Daarnaast wordt een schematisch overzicht gegeven van welke gronden en landschapselementen behoren tot het landbouwareaal en welke niet.

1. Wat is een 'landbouwareaal'?

Een landbouwareaal is om het even welke grond die wordt gebruikt als bouwland, als blijvend grasland en blijvend weiland, of voor blijvende teelten.

2. Wat is een 'landbouwactiviteit' en wat houdt de 'minimumactiviteit' in?

Een landbouwactiviteit is:

- landbouwproducten produceren, fokken of telen, inclusief het oogsten, het melken, het fokken van dieren, en het houden van dieren voor landbouwdoeleinden;
- een landbouwareaal in een staat houden die begrazing of teelt mogelijk maakt zonder dat daarvoor voorbereidende activiteiten nodig zijn die verder gaan dan activiteiten op basis van de gebruikelijke landbouwmethoden en -machines = braakliggend land met minimumactiviteit;
- een minimumactiviteit verrichten op landbouwarealen die in een voor begrazing of teelt geschikte natuurlijke staat worden behouden = natuurlijk grasland met minimumactiviteit.

De minimumactiviteit voor braakliggend land bestaat uit elk van de volgende maatregelen:

- het jaarlijks (voor 1 oktober) maaien, waarna het maaisel moet blijven liggen EN;
- het tegengaan van verbossing door houtopslag te beperken. Dit betekent dat verbossing door houtachtige gewassen die hoger zijn dan anderhalve meter voorkomen moet worden door te maaien of door een andere geschikte beheersmaatregel toe te passen.

De verplichting om het maaisel te laten liggen geldt niet wanneer de landbouwer aan de hand van een (gebruiks-) overeenkomst kan aantonen dat het afvoeren van het maaisel om ecologische redenen noodzakelijk is¹.

De minimumactiviteit voor natuurlijk grasland bestaat uit één van de volgende maatregelen:

- het jaarlijks (voor 1 oktober) maaien, waarna het maaisel wordt afgevoerd² OF;
- het laten begrazen van de percelen door runderen, schapen, geiten of hertachtigen.

3. Wat is een 'landbouwperceel'?

Een landbouwperceel is een aaneengesloten stuk grond dat door een landbouwer is aangegeven en dat niet meer dan één enkele teelt omvat of dat wordt begrensd door een agromilieumaatregel of beheerovereenkomst.

De minimumgrootte van een landbouwperceel dat aangegeven mag worden en waarvoor betalingsrechten aangevraagd kunnen worden, bedraagt 0,01 hectare.

4. Wat is een 'subsidiabele oppervlakte'?

Een subsidiabele oppervlakte is:

- ieder landbouwareaal van het bedrijf dat wordt gebruikt voor een landbouwactiviteit;
- beboste gebieden die vallen onder het 'Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO)'.

Tijdelijke niet-landbouwgerelateerde activiteiten op een subsidiabel landbouwperceel of een deel ervan wijzigen de subsidiabiliteit van het perceel niet als aan de onderstaande voorwaarden is voldaan:

- de activiteiten op het perceel zijn tijdelijk van aard en duren in totaal, al dan niet aaneensluitend, niet langer dan drie maanden van het kalenderjaar in kwestie;
- op het perceel kan na elke niet-landbouw gerelateerde activiteit opnieuw een landbouwactiviteit uitgeoefend worden.

5. Welke types arealen bestaan er en welke moet u aangeven in uw verzamelaanvraag?

Als actieve landbouwer moet u jaarlijks alle landbouwpercelen op het bedrijf, en ook niet-landbouwareaal waarvoor u steun aanvraagt, aangeven in de verzamelaanvraag.

¹ Een '(gebruiks-)overeenkomst' is een schriftelijke overeenkomst die een landbouwer sluit met een overheid, vereniging of rechtspersoon, met het oog op het realiseren van milieu- of natuurdoelstellingen op grasland of bouwland waarop de overeenkomst betrekking heeft. Het kan onder meer gaan om een overeenkomst met een gewestelijke overheid (het Departement Landbouw en Visserij, het Agentschap voor Natuur en Bos, ...) of met lokale overheden zoals gemeenten en provincies. Het kan ook gaan om een overeenkomst met een vereniging of rechtspersoon, zoals bijvoorbeeld een natuur- of milieuorganisatie (Natuurpunt, de Regionale Landschappen, ...). Een landbouwer moet de overeenkomst te allen tijde kunnen voorleggen bij controles.

² In afwijking van het eerste lid geldt een tweejaarlijkse maaiverplichting op natuurlijke graslanden waarop een beheerovereenkomst van toepassing is.

Onderstaand schema geeft een overzicht van de gronden die al dan niet tot het bedrijfsareaal of tot het landbouwareaal behoren.

Bedrijfsareaal		Geen bedrijfsareaal		
Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)		Niet landbouwareaal		
Subsidiabel	Niet subsidiabel			
Gronden met productie	> 100 bomen/ha	Heide	Tuinen	
Braakliggend land met minimum-activiteit	Braakliggend land zonder minimum-activiteit	Tuin met hoogstamboomgaarden	Niet-begraasde dijken en bermen	
Natuurlijke graslanden met minimumactiviteit	Natuurlijke graslanden zonder minimumactiviteit	Begraasde niet-landbouwgrond	Niet-begraasde parken	
Gronden met ≤ 100 bomen/ha (indien het over geïsoleerde fruitbomen gaat die geregeld een oogst opleveren geldt er geen maximale densiteit van bomen)	Kerstbomen	Gronden waarop bedrijfsgebouwen staan die niet gebruikt worden voor de teelt van gewassen en gronden van de omliggende niet-bebouwde delen van het landbouwerf	Niet-begraasde openbare plaatsen	
Containers in volle grond	Container- en substraatteelt			
Landschapselementen gelegen op subsidiabel areaal: ➤ poelen ≤ 0,10 ha ➤ houtkanten ≤ 10 m breed ➤ akkerranden ➤ heggen ≤ 2 m breed ➤ sloten ≤ 2 m breed ➤ geïsoleerde bomen ➤ bomenrijen ➤ bomengroepen ≤ 0,01 ha ➤ hoogstamboomgaarden	Vlaamse lijst van niet-subsidiabele gronden: ➤ volkstuintuinen ➤ safety zones/landingsbanen ➤ begraasde bermen ➤ begraasde parken ➤ begraasde openbare plaatsen ➤ grondstroken die langs waterlopen, wegen, bossen, serres en gebouwen liggen en die niet geschikt zijn voor landbouwactiviteiten vanwege hun onverenigbaarheid met de gangbare landbouw op basis van historische achtergrond, de ligging of het gebruik ervan		Hoofdgebouwen	Gazons Brandgangen Poelen > 0,10 ha Sloten > 6 m breed
		Andere stallen en gebouwen	Hagen > 2 m breed Houtkanten > 10 m breed Bomengroepen > 0,30 ha	
		Sloten > 2 m en ≤ 6 m breed	Bossen (niet aangelegd onder PDPO)	
			Gronden die op basis van hun ligging, historische achtergrond, beperkte beschikbaarheid voor landbouwactiviteiten of de aanwezigheid van vaste inrichtingen, onmiskenbaar en blijvend voor andere primaire doelstellingen gebruikt worden dan de landbouwactiviteit. Die primaire doelstelling sluit niet noodzakelijk uit dat landbouwers op die gronden bepaalde onderhoudswerkzaamheden of landbouw gerelateerde nevenactiviteiten uitvoeren	
	Bossen (aangelegd onder PDPO)		Bomengroepen > 0,01 ha en ≤ 0,30 ha	

U moet alle landbouwareaal aangeven in uw verzamelaanvraag. Zowel het subsidiabele (komt in aanmerking om betalingsrechten mee te activeren) als het niet-subsidiabele areaal ;

➤ Het niet-landbouwareaal moet u in volgende gevallen aangeven:

- ❖ Alle 'Hoofdgebouwen en 'Andere stallen en gebouwen' die behoren tot uw bedrijfsareaal;
- ❖ Al uw niet-landbouwareaal dat wordt begraasd;
- ❖ 'Heide' enkel wanneer dit areaal wordt begraasd;
- ❖ 'Sloten > 2 meter en ≤ 6 meter breed' (ecologisch aandachtsgebied) hoeft u nooit afzonderlijk aan te geven, deze maken immers deel uit van het Grootschalig Referentiebestand van het Agentschap Informatie Vlaanderen;
- ❖ Alle 'Bomengroepen > 0,01 hectare en ≤ 0,30 hectare' (ecologisch aandachtsgebied) liggend op of grenzend aan bouwland EN die u ter beschikking hebt;
- ❖ Alle gronden die bij de groep 'Geen bedrijfsareaal' horen mag u niet aangeven in uw verzamelaanvraag.

Aanvullende definities bij het schema in deze fiche (alfabetisch)

Term	Definitie
Akkerrand	Een strook landbouwgrond , grenzend aan bouwland
Andere stallen en gebouwen	Stallen en gebouwen waar geen teelt geproduceerd wordt en die niet rechtstreeks aan het hoofdgebouw grenzen.
Berm	Een strook grond, meestal een grasstrook, die de scheiding vormt tussen wegeninfrastructuur, zoals wegen, spoorwegen, fietspaden of trottoirs, aan de ene kant en een andere vaste grens, zoals een waterloop, een talud of een eigendomsgrens, aan de andere kant.
Blijvend grasland	Zie hiervoor de fiche 'Vergroening – Blijvend grasland'.
Blijvende teelt	Niet in de vruchtwisseling opgenomen teelten van gewassen, andere dan blijvend grasland en blijvend weiland, die de grond gedurende ten minste vijf jaar in beslag nemen en die geregeld een oogst opleveren, met inbegrip van producten van kwekerijen en korte-omloophout.
Bomenrij	Een lijnvormig vrijstaand landschapselement, bestaande uit minstens drie bomen in één rij geplant met maximaal twintig meter tussen de stammen.
Bouwland	Grond die voor de teelt van gewassen wordt gebruikt of daarvoor beschikbaar is, maar braak ligt, ongeacht of die grond zich al dan niet onder een kas of onder een vaste of verplaatsbare beschutting bevindt.
Braakliggend land	Bouwland waarop geen landbouwproductie plaatsvindt maar waarop ofwel een spontane vegetatie tot ontwikkeling komt (zwarte braak) ofwel een maatregel wordt genomen om de biodiversiteitsvoordelen te vergroten (aanbrengen van een faunamengsel). Percelen met gras als hoofdteelt of nateelt in de voorgaande campagne kunnen enkel als braakliggend land beschouwd worden op voorwaarde dat het grasland wordt ingewerkt voor de start van de braaklegging. Een perceel dat in de verzamelvraag is aangeduid als blijvend grasland (BG-status) kan in hetzelfde campagnejaar niet aangegeven worden als braakliggend land. Braakliggend land is slechts subsidiabel indien er een minimumactiviteit op plaats vindt.
Groep van bomen	Bomen in groep met overlappende kruinen. Een groep van bomen heeft een maximale oppervlakte van 0,30 hectare.
Haag of heg	Een rij bomen of struiken die vlak naast elkaar zijn geplaatst en de doorkijk en doorgang belemmeren. Een haag of heg is overal minder dan 2 meter breed.
Heide	Gronden met dwergstruikenformatie, gedomineerd door struikheide of dopheide, zonder of met weinig bomen en struiken en met een doorgaans goed ontwikkelde moslaag.
Hoofdgebouwen	Hoofdgebouw met belangrijkste functie/activiteit, erf (indien het zich op de locatie van de hoofdactiviteit bevindt) en aangrenzende stallen.
Houtkant	Een vrijstaande en uitgestrekte vegetatiestrook die bestaat uit struiken of uit bomen die geen doorkijk toelaten. Een houtkant is maximaal 10 meter breed.
Houtwal	Een houtkant die op een verhoging ligt.
Korte-omloophout	Korte-omloophout of hakhout met een korte omlooptijd is een areaal beplant met meerjarige houtgewassen waarvan de wortelstokken of stronken na de oogst in de grond blijven en die in het daaropvolgende seizoen nieuwe scheuten vormen. De omlooptijd (dit is de tijd tussen het aanplanten en de eerste oogst of tussen elke oogst) is daarbij beperkt. Om subsidiabel te zijn bedraagt deze omlooptijd maximaal 8 jaar.
Poel	Een geïsoleerd watervlak, in een natuurlijke laagte, in een uitgraving of in een geconstrueerd waterbekken dat het grootste deel van het jaar met water gevuld is en niet verbonden is met waterlopen. Een poel heeft een maximale oppervlakte van 0,10 hectare.
Natuurlijk grasland	Gronden met ruige grassen, grassen met een belangrijke aanwezigheid van mossen, kruidachtige gewassen of andere weinig voedzame grassoorten, of ouder weidegras met een zekere graad van veronkruiding.
Sloot	Een waterloop in een natuurlijke of aangelegde laagte, van maximaal 6 meter breed en geschikt voor afvoer van water. Waterlopen met betonnen wanden worden niet als sloot beschouwd.

6. Waar vind ik meer informatie?

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU, gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder '[informatiefiches per onderwerp - 2018](#)' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kan u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Nutsvoorzieningen op landbouwareaal

Als algemene nutsvoorzieningen worden aangelegd (Fluxys, Aquafin, NMBS, Elia, Airliquide, Fetrafi, ...) op een deel van een perceel, waarbij het betreffende deel van het perceel tijdelijk uit landbouwgebruik is, hanteert het Departement Landbouw en Visserij onderstaande principes.

1. Meer dan 3 maanden uit landbouwgebruik

Als een (deel van het) perceel meer dan 3 maanden niet in landbouwgebruik is of als een deel van het perceel in het kalenderjaar definitief uit landbouwgebruik gaat, moet dit deel afgesplitst worden van het perceel en aangegeven worden als niet-subsidiabel. Het deel komt niet in aanmerking voor premies.

2. Minder dan 3 maanden uit landbouwgebruik

Indien een (deel van het) perceel minder dan 3 maanden niet in landbouwgebruik is (bv. als de sleuf binnen de 3 maand afgedekt is) dan gelden volgende principes:

2.1. Basisbetaling

U hoeft niets te doen. De perceelsintekening kan ongewijzigd blijven en er is geen gevolg voor de uitbetaling.

2.2. Vergroening

U hoeft niets te doen. De perceelsintekening kan ongewijzigd blijven en er is geen gevolg voor de uitbetaling.

Voor ecologisch aandachtsgebied (EAG) worden bepaalde types niet aanvaard om te activeren. EAG kunnen ook enkel aanvaard worden, als deze bovendien aanwezig zijn en aan de regels voldoen zoals opgegeven in de fiche 'Ecologisch aandachtsgebied'.

Als het nodig is EAG opnieuw aan te leggen na de werken, moeten ook de heraangelegde EAG aan alle voorwaarden voldoen.

EAG	Wordt aanvaard	Wordt niet aanvaard
Groenbedekking	X (indien ingezaaid)	
Stikstofbindende gewassen	X (indien ingezaaid)	
Braak	X (indien werken buiten de aanhoudingsperiode)	X (voor werken tussen 1/3 en 31/8)
1 m teeltvrije zone (bufferstrook)	X	
Korte-omloophout	X*	
Boslandbouwsystemen	X*	
Bosrand zonder productie	X (indien geen braak)	
Bosrand met productie	X	
Beboste gebieden	X*	
Akkerrand	X (indien geen braak)	
Houtkant/heg	X*	
Bomen in groep	X*	
Gracht	X*	
Poel	X*	
Bomenrij	X*	

* Aanvaarding binnen het jaar van de aangifte. Indien het element niet meer voldoet aan de voorwaarden zal het element evenwel het jaar nadien niet meer gebruikt kunnen worden.

2.3. Pijler 2 steun

Als landbouwer moet u altijd vóór controle ter plaatse of de eventuele aankondiging ervan, aan de betrokken buitendienst melden dat deze werken zullen plaatsvinden.

- Indien de werken aanvatten vóór inzaai van de percelen, zult u als volgt rekening moeten houden met de werkzaamheden.
 - ❖ **Perceelsintekening:** hoeft niet aangepast te worden naar aanleiding van de werkzaamheden. Bijgevolg blijft de referentieoppervlakte van het perceel ongewijzigd door de werkzaamheden en zult u voor de totale oppervlakte betalingsrechten kunnen ontvangen.
 - ❖ **Aangegeven gewasoppervlakte:** hier geeft u de effectief ingezaaide oppervlakte op in de verzamelaanvraag.

Indien u door deze aanpassing niet langer voldoet aan uw minimale vereiste oppervlakte voor uw agromilieumaatregel, zal het Departement Landbouw en Visserij de maatregel niet uitbetalen voor de betreffende campagne, maar de verbintenis zal niet stopgezet worden (en dus ook niet teruggevorderd worden).

- Indien de werken aanvatten na inzaai van de percelen, dan hoeft u de aangegeven oppervlakte in de aangifte niet meer aan te passen.

- Indien u geen melding hebt gedaan van werken, en bij controle ter plaatse wordt vastgesteld dat vanwege werken niet voldaan is aan de aangegeven oppervlakte, dan zal de effectief ingezaaide oppervlakte opgemeten worden en zult u op de gebruikelijke manier gekort worden.

2.4. Samenvattende tabel

Als in geval van leidingen de buis in de sleuf is gelegd en met aarde werd bedekt, wordt het landbouwgebruik in de werfzone door het Departement Landbouw en Visserij als 'hernomen' beschouwd (ook al ligt de teelaarde mogelijk nog tijdelijk gestapeld).

	Perceelsintekening aanpassen	Aangegeven gewasoppervlakte aanpassen?
Werken zichtbaar aangevat VOOR inzaai (bv teelaarde gestapeld of rijplaten gelegd)	neen	➤ Indien agromilieumaatregel op perceel: ➤ Aangegeven oppervlakte = effectief ingezaaide oppervlakte ➤ Indien GEEN agromilieumaatregel op perceel: ➤ Aangegeven oppervlakte = referentie oppervlakte
Werken nog NIET zichtbaar aangevat VOOR inzaai	neen	➤ Indien agromilieumaatregel op perceel: Aangegeven oppervlakte = effectief ingezaaide oppervlakte voor start werken. Deze oppervlakte wordt niet meer aangepast na de start van de werkzaamheden. Start van de werken wordt onverwijld gemeld aan de buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij ➤ Indien GEEN agromilieumaatregel op perceel: Aangegeven oppervlakte = referentie oppervlakte

Meer informatie

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina 'Tabellen'.

Teelt

Hoofddeelt: de teelt die op 31 mei op het perceel aanwezig is, uitgezonderd als er op deze datum geen teelt of een grasachtige voorteelt aanwezig is, dan is het de eerstvolgende teelt die in de campagne 2018 op het perceel wordt ingezaaid. Wordt geen teelt op het perceel ingezaaid dan gebruikt u een teeltcode voor braakliggend land ('81', '82' of '89').

Combinatieteelt: Combinatieteelt is het gelijktijdig aanwezig zijn van minstens twee hoofddeelten op het perceel.

Voorteelt: de teelt die in 2018 geoogst/ingewerkt wordt voor het inzaaien van de hoofddeelt 2018.

Onderzaai: Onderzaai is de inzaai van een gewas ten tijde van de inzaai/aanplant van de hoofddeelt, waarbij de teelt van de onderzaai niet het primaire teelt doel is van het perceel en pas na de oogst van de hoofddeelt ten volle tot ontwikkeling komt.

Eerste nateelt: de teelt die in 2018 nog ingezaaid/geplant wordt na het oogsten van de hoofddeelt.

Tweede nateelt: de teelt die in 2018 nog ingezaaid/geplant wordt na het oogsten van de eerste nateelt.

1. Hoofddeelt

- De teelt die u aangeeft in het veld 'hoofddeelt' van de verzamelaanvraag is de teelt die overwegend aanwezig is op 31 mei, behalve wanneer deze niet de primaire gebruiksdoelstelling van het perceel weerspiegelt. In dat geval is het de teelt die de primaire doelstelling weerspiegelt, die u moet invullen in het veld 'hoofddeelt'.
- De hoofddeelt is bepalend voor de betalingsrechten, de gewasdiversificatie, de agromilieumaatregelen en andere plattelandsmaatregelen. Alle voorkomende teelten in eenzelfde kalenderjaar zijn bepalend voor de bemestingsnormen voor het lopende productiejaar. Om een correcte bemestingsnorm te kunnen bepalen is het belangrijk dat u de opeenvolgende teelten correct volgens bovenstaande principes invult. De gewascode voor de teelten staan vermeld in de fiche 'Teeltcodes' (zie de webpagina [Tabellen](#)). Deze tabel bevat zowel subsidiabele als niet-subsidiabele teelten.
- **AANDACHTSPUNT:** De hoofddeelt moet u enkel in de kolom 'hoofddeelt' invullen, ook al blijft deze het hele jaar op het perceel staan.
- Ook voor serres en niet-permanente overkappingen is de hoofddeelt de teelt van 31 mei. Als u meerdere teelten tegelijkertijd verbouwt, kiest u voor combinatieteelt of de teelt die hoofdzakelijk aanwezig is.
- 'Hoofdgebouwen' en 'Andere stallen en gebouwen' geeft u in het kader van de mestwetgeving aan als hoofddeelt.
- Iedere exploitatie mag maximum 1 object 'hoofdgebouwen' omvatten met uitzondering van de exploitaties van het type 'enkel percelen'. Per exploitatie kan slechts 1 object 'hoofdgebouwen' worden aangegeven. Er kunnen wel meerdere objecten 'Andere stallen en gebouwen' per exploitatie bestaan.
- Als u teelt:
 - ❖ met behulp van een stelling, moet u de teelt op de stelling aangeven als hoofddeelt, ook al zaait u het perceel bijvoorbeeld ook in met gras. Gras is dan niet de hoofddeelt;
 - ❖ op etages, waarbij er verschillende teelten (met uitzondering van gras) aanwezig zijn per etage, dan is de hoofddeelt de teelt met de grootste oppervlakte. U kunt er ook in deze gevallen voor kiezen om in de kolom 'combinatieteelt' de bijkomende teelten op het perceel aan te kruisen. Dit kan belangrijk zijn in het kader van vergroening.

2. Combinatieteelt

Combinatieteelt is het gelijktijdig aanwezig zijn van minstens twee hoofddeelten (braak wordt niet beschouwd als hoofddeelt bij combinatieteelt) voor minstens 25% op het perceel. Onderzaai wordt niet beschouwd als combinatieteelt. Onderzaai geeft u aan als nateelt.

De teelten zijn duidelijk onderscheidbaar als afwisselende rijen of groepen van rijen. Iedere hoofddeelt omvat minstens 2 afzonderlijke rijen of groepen van rijen.

De aanwezigheid van de ene hoofddeelt mag de oogst van de andere hoofddeelt niet verhinderen, waardoor de hoofddeelten afzonderlijk en mogelijk gelijktijdig oogstbaar zijn.

Blijvende teelten kunnen niet dienen als combinatieteelt.

U vult de combinatieteelten in bij 'Combi hoofddeelten' bij perceeldetail.

3. Mengteelt

Een mengteelt is een teelt waarbij een zaadmengsel van verschillende gewassoorten ingezaaid is. Als in het zaadmengsel grassen zijn opgenomen, wordt de teelt wel altijd als grasland beschouwd.

In tegenstelling tot een combinatieteelt zijn de teelten bij een mengteelt niet als afzonderlijke rijen onderscheidbaar.

4. Voorteelt of nateelt

Het is belangrijk dat u voldoende aandacht besteedt aan de opgave van een eventuele voorteelt, eerste nateelt of tweede nateelt. Voor een correcte toekenning van de bemestingsnormen is het belangrijk om de juiste opeenvolging van alle teelten, inclusief de voor- en nateelten, aan te geven als die in 2018 worden geoogst of ingezaaid. Ook in het kader van de verplichte groenteadvisering moet u alle voor- en/of nateelten opgeven.

Als u voor het inzaaien van de hoofddeelt nog een voorgaande teelt oogst in hetzelfde kalenderjaar moet u deze voorteelt opgeven in het invulveld 'code voorteelt'. Enkel wanneer u na het oogsten van de hoofddeelt nog een teelt inzaait, moet u deze nieuwe teelt opgeven in het invulveld 'code eerste nateelt'.

5. Opeenvolging hoofdteelt, groenteteelt en nateelt

Als u meerdere nateelten na elkaar teelt, kunt u dit aangeven via de verzamelaanvraag. Wordt de eerste nateelt nog geoogst en wordt in hetzelfde jaar nog een teelt ingezaaid (bijvoorbeeld een groenbedekker of groente) dan kunt u in de verzamelaanvraag ook deze tweede nateelt opgeven.

6. Verplichte stikstofstalen met bemestingsadvies voor groenten, aardbeien, boomkweek en sierteelt

Land- en tuinbouwers die groenten van groep I en II, aardbeien, boomkweek of sierteelt telen, moeten stikstofbemestingsadviezen voor deze teelten laten opmaken en met deze adviezen rekening houden in hun bemestingspraktijk. Het bemestingsadvies wordt opgemaakt op basis van een analyse van het stikstofgehalte in de bodem. De bodemanalyse moet genomen worden door een erkend laboratorium. Voor het advies kan de teler beroep doen op een erkend laboratorium, een erkend praktijkcentrum of een erkende producentenorganisatie.

Volgende gespecialiseerde productiemethoden vallen niet onder deze regelgeving: SER, SGM, NPO, CON, LOO en CIV. In de fiche 'Gespecialiseerde Productiemethode' (zie webpagina '[Perceelsaangifte](#)') vindt u hier meer uitleg over.

Voor meer informatie kan u steeds de buitendiensten van de Mestbank contacteren. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

7. Groenbedekker versus vanggewas

Zowel groenbedekker als vanggewas zijn specifieke nateelten. De term groenbedekker wordt gebruikt in het kader van de vergroening en de subsidiemaatregel 'GNT' en als ecologisch aandachtsgebied. De teelten die in aanmerking komen zijn terug te vinden op de in de tabel 'Lijst van groenbedekkers EAG' op de fiche 'Vergroening - ecologisch aandachtsgebied- Groenbedekker' (op de webpagina '[Vergroening – ecologisch aandachtsgebied](#)') en in de 'lijst van groenbedekkers die in aanmerking komen als nateelt voor de subsidie 'GNT' in de fiche 'Actie groenbedekking 'GNT'' (op de webpagina '[Perceelsaangifte](#)'). Een groenbedekker moet ervoor zorgen dat de bodem bedekt blijft na de oogst van de hoofdteelt tot aan de volgende werkzaamheden.

De term vanggewas komt uit het Mestdecreet en geeft aan dat deze teelten nutriënten kunnen opnemen uit de bodem. Meer info over vanggewassen en nateelt volgens het Mestdecreet vindt u op de website van [VLM/Mestbank/infofiches](#).

De teelten die in aanmerking komen als vanggewas zijn aangekruist in de tabel 'Teeltcodes' die u terugvindt op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Extra info over teeltcodes

Iedere teelt heeft een specifieke teeltcode. Hieronder leest u een bijkomende toelichting over een aantal bijzondere teeltcodes. Voor de volledige lijst van teeltcodes zie tabel 'Teeltcodes' op de webpagina 'Tabellen'.

1. Nieuwe teeltcodes vanaf 2018

In 2018 zijn er 2 nieuwe teeltcodes. Het betreft de code:

- '10 – Bomenrij'
- '661 – Vlinderbloemigen in onderzaai': deze teeltcode zal, zoals 'Gras in onderzaai', enkel als nateelt aangegeven kunnen worden.

De teeltcodes zijn nog steeds ingedeeld in gewasgroepen, in het kader van de vergoeringsvereiste gewasdiversificatie. Voor de volledige lijst van teeltcodes en hun indeling, zie op webpagina 'Tabellen' de tabel 'Teeltgroepen gewasdiversificatie'.

2. Hoofdgebouwen – teeltcode '1'

Het is niet meer mogelijk om meer dan één teeltcode '1' aan te geven per exploitatie. Met deze teeltcode duidt u immers aan waar de hoofdactiviteit van uw exploitatie of bij uitbreiding van uw landbouwbedrijf plaatsvindt. (teeltcode 1: 'hoofdgebouwen').

Dit betekent dat alle aan het hoofdgebouw grenzende stallen en gebouwen en eventueel ook het erf, indien het grenst aan het gebouw waar de hoofdactiviteit plaatsvindt, moeten worden aangegeven als 'hoofdgebouwen'. Dit betekent ook dat alle stallen die niet aan het hoofdgebouw grenzen en gebouwen waar geen teelt wordt geproduceerd zoals loodsen op afstand, moeten worden aangegeven met teeltcode 2 'andere stallen en gebouwen'.

De teeltcode '1' zal ook minstens één keer per exploitatie aanwezig moeten zijn, tenzij het een exploitatie 'enkel percelen' betreft.

3. Teeltcodes voor de voor- en nateelten

De teeltcodes voor de hoofdteelt (zie webpagina 'Tabellen' de tabel 'teeltcodes') kunt u eveneens gebruiken voor de aangifte van de voorteelt, eerste nateelt of tweede nateelt, als deze als voorteelt, eerste nateelt of tweede nateelt worden ingezaaid. Omgekeerd zijn er een aantal nateelten die u enkel als nateelt kan inzaaien. U zult deze niet kunnen selecteren als hoofdteelt op het e-loket.

4. Aardappelen soorten

Hieronder zijn enkele typische rassen per teeltcode opgenomen in tabel 'teeltcodes':

- Aardappelen (niet vroege) – '901': o.a. Bintje, Fontane, Asterix, Lady Claire, Challenger, Nicola, Charlotte, Marabel, Alegria, Innovator, Victoria, Felsina, Miranda;
- Aardappelen (pootgoed) – '902': in principe alle rassen;
- Aardappelen (primeur, rooi vóór 20/06) – '905': Berber, Première, Eersteling, Fresco.
- Aardappelen (vroege, rooi na 19/06) – '904': o.a. Première, Amora, Fresco, Frieslander, Anosta, Sinora, Lady Rosetta.

5. 'Begraasde niet-landbouwgrond met overeenkomst' (teeltcode '6')

Er is een teeltcode voor het gebruik van niet-landbouwgrond die wordt begraasd in het kader van onderhoud en waarvoor u een overeenkomst hebt met de beherende instantie (bv. de provincie). Deze niet-landbouwgronden moet u in de verzamelaanvraag aangeven. Zij komen niet in aanmerking voor premies maar kunnen wel voor mestrechten in rekening worden gebracht (bv. begrazen van bermen met overeenkomst door schapen). Deze percelen krijgen de teeltcode '6'.

6. 'Faunamengsel' (teeltcode '98') en 'bloemenmengsel' (teeltcodes '9831' en '9832')

Percelen die u inzaait met een eenjarig mengsel van granen of kruiden die ongeogst op het veld blijven staan als wintervoedsel voor wilde diersoorten geeft u aan als faunamengsel. De code die u voor dit faunamengsel kan gebruiken is '98'. Dit is onder meer het geval voor percelen waarop de beheerovereenkomst 'akkervogelbeheer – vogelvoedselgewassen' of de beheerovereenkomst 'faunavoedselgewas' wordt toegepast.

Randen die u inzaait met een één- of meerjarig bloemenmengsel geeft u aan als bloemenmengsel, al dan niet ook voor EAG in het kader van de vergroening. De code die u voor dit bloemenmengsel moet gebruiken is '9831', of '9832' indien het ook voor EAG in aanmerking moet komen. Bloemenmengsel wordt gebruikt voor percelen waarop de beheerovereenkomst 'aanleg en onderhoud bloemenstrook' wordt toegepast.

7. 'Volkstuinpark' (teeltcode '8')

De teeltcode '8 – volkstuinpark' wordt gebruikt voor een verzameling van volkstuintjes met een totale oppervlakte van > 2 ha. Deze percelen komen in aanmerking voor de bemestingsrechten maar niet voor betalingsrechten, vergroeningspremie of pijler 2-steun.

8. Witlooftelers en gespecialiseerde productiemethode 'LOO'

8.1. Witloof(wortel)telers

Forcerie van witloof: code '8515' of '9515' 'witloof (voor het loof)'; Teelt van witloofwortelen in volle grond: code '8561' of '9561' 'witloofwortel'.

8.2. Witloofforcerie en gespecialiseerde productiemethode 'LOO'

Het gebouw of het deel van het gebouw waarin witloof geforceerd wordt, mag u in de verzamelaanvraag niet aangeven als een perceel met hoofddeelt 'Andere stallen en gebouwen' maar moet u aangeven als een perceel met hoofddeelt witloof '8515/9515' en gespecialiseerde productiemethode 'LOO'. De oppervlakte die u moet aangegeven is die van het gewas, en dus niet de volledige oppervlakte van de loods maar enkel de delen waar het witloof geforceerd wordt.

9. Hoevezaad

Als u gebruik maakt/gemaakt hebt van hoevezaad van granen, wat alleen toegelaten is als het afkomstig is van het eigen bedrijf, dan bent u wettelijk verplicht aan de kweker een billijke vergoeding af te dragen voor het gebruik van zijn ras(sen). U moet het areaal én de gebruikte hoeveelheid uitgezaaid hoevezaad melden vóór 15 mei op de website: www.hoevezaad.be. Op deze website kunt u ook terecht voor meer informatie over de afdrachtplichtige rassen en het kwekersrecht in het algemeen.

10. Hoevepootgoed

Als u dit jaar gebruik maakt van pootgoed dat u vorig jaar geoogst heeft op het eigen bedrijf (het zogenaamde hoevepootgoed), bent u wettelijk verplicht aan de kweker een billijke vergoeding af te dragen voor het gebruik van zijn ras(sen). Hiervoor moet u het consumptieareaal dat u dit jaar heeft uitgeplant met dit hoevepootgoed, jaarlijks vóór 1 juni melden op de website: www.hoevepootgoed.be. Op deze website kunt u ook terecht voor meer informatie over afdrachtplichtige rassen, hoogte van de billijke vergoeding en kwekersrechtreggeving in het algemeen.

11. Blijvende teelten en kwekerijen

Blijvende teelten en kwekerijen worden niet als bouwland beschouwd. Welke deze teelten precies zijn, is hieronder beschreven.

Definitie **blijvende teelt**: 'niet in de vruchtwisseling opgenomen teelten van gewassen, andere dan blijvend grasland en blijvend weiland, die de grond gedurende ten minste vijf jaar in beslag nemen en die geregeld een oogst opleveren, met inbegrip van producten van kwekerijen en hakhout met korte omlooptijd';

bv pitfruit, frambozen, bessen, asperges, hop, rabarber.

Definitie **kwekerijen**: arealen met jonge houtachtige planten in de openlucht, bestemd om later te worden verplant, en wel kwekerijen van:

- wijnstokken en moederplanten;
- vruchtbomen en kleinfruit gewassen;
- siergewassen;
- voor de verkoop bestemde bosplanten, excl. de in het bos gelegen bosboomkwekerijen voor de eigen behoefte van het bedrijf;
- bomen en heesters ter beplanting van tuinen, parken, straten en wegbermen (bijvoorbeeld haagplanten, rozen en andere sierheesters, sierconiferen), alsmede onderstammen en jonge zaailingen ervan.

Houtachtige, meerjarige sierteelten in de kwekerijen, ook al blijven ze er geen vijf jaar staan, zijn dus een blijvende teelt. Niet-houtachtige gewassen die meer dan vijf jaar niet in de vruchtwisseling worden opgenomen, maar wel een regelmatige oogst opleveren, ook al worden de bovengrondse plantendelen geoogst en niet de vruchten (bessen) zoals bij de houtachtige gewassen, zijn een blijvende teelt.

Meerjarige kruiden, wanneer de reguliere teelt veronderstelt dat die toch 5 jaar wordt aangehouden, worden ook als blijvende teelt beschouwd.

Aardbeiplanten en artisjokken hebben een regelmatige oogst, zijn niet-houtachtig. Ze zijn wel meerjarig, maar korter dan vijf jaar en worden daarom niet als blijvende teelt beschouwd.

Hoofdbestemmingen

Voor elk perceel dat u aangeeft via de verzamelaanvraag, moet u een hoofdbestemming invullen

- **A:** voor subsidiabel landbouwareaal met een subsidiabele teelt in gebruik op 21 april 2018.
- **G:** voor landbouwpercelen en begraasde niet-landbouwpercelen in gebruik op 1 januari 2018, maar niet meer op 21/04/2018, zonder Vlaamse betalingsrechten maar wel met bemestingsrechten.
- **I:** voor volgende percelen:
 - ❖ in gebruik na 21 april 2018;
 - ❖ niet-subsidiabel landbouwareaal;
 - ❖ niet-landbouwareaal ;
 - ❖ percelen die in 2018 meer dan 3 maanden voor andere dan landbouwdoeleinden worden gebruikt voor of na het verbouwen van de hoofdteelt;
 - ❖ niet geschrapte percelen die na 31 mei 2018 definitief uit landbouw gaan na het verbouwen van een hoofdteelt.

Let op: Als u geen hoofdbestemming invult, wordt ambtshalve de hoofdbestemming 'A' ingevuld indien het perceel en de teelt subsidiabel zijn en u het gebruik hebt op 21 april 2018. Indien de teelt en/of het perceel niet subsidiabel zijn of u gebruikt het perceel pas na 21 april 2018, zal ambtshalve de hoofdbestemming 'I' worden ingevuld.

1. Gebruik hoofdbestemmingen in combinatie met betalingsrechten

Tabel: Gebruik hoofdbestemmingen

U hebt het perceel in eigen gebruik	Hoofdbestemming subsidiabel gewas op een subsidiabel perceel	Hoofdbestemming niet subsidiabel gewas en/of niet subsidiabel perceel	Bemestingsrechten en plichten
Op 1 januari 2018 en niet op 21 april 2018	G	G	ja
Op 1 januari 2018 en op 21 april 2018	A*	I	ja
Niet op 1 januari en wel op 21 april 2018	A*	I	neen
Na 21 april 2018	I	I	neen

* Indien het perceel meer dan 3 maanden voor andere dan landbouwdoeleinden wordt gebruikt voor of na het verbouwen van een hoofdteelt of het perceel gaat definitief uit landbouw na het verbouwen van de hoofdteelt, moet de hoofdbestemming 'I' worden gebruikt in combinatie met een 'reden niet subsidiabel' resp. 'TIJD' of 'DEF'

1.1. Hoofdbestemming 'A'

- Moet u gebruiken voor alle subsidiabele landbouwpercelen met een subsidiabel gewas in gebruik op 21 april 2018, met uitzondering van de percelen die in de loop van 2018 uit landbouw gaan of die meer dan 3 maanden voor andere dan landbouwdoeleinden worden gebruikt.
- Kan u niet gebruiken op een perceel waarop een andere landbouwer subsidie voor een agromilieuvbintenis aanvraagt of een beheerovereenkomst heeft gesloten.

1.2. Hoofdbestemming 'G'

- Hiermee geeft u aan dat u het perceel in gebruik hebt op 1 januari 2018 en niet meer op 21 april 2018. De bemestingsrechten en -plichten worden aan de gebruiker op 1 januari toegekend.
- De nieuwe gebruiker op 21 april 2018 kan de hoofdbestemming 'A' aangeven en betalingsrechten activeren.

- Is de nieuwe gebruiker een particulier (geen landbouwer) dan moet een door beide partijen ingevuld en ondertekend formulier 'Gebruik van een perceel van een particulier enkel voor bemestingsrechten' worden opgeladen op het e-loket of overgemaakt worden aan de buitendienst. Dit formulier kunt u terug vinden op de webpagina '[Extra formulieren](#)'. Als dergelijk formulier ontbreekt, zal de administratie de hoofdbestemming ambtshalve omzetten naar 'A' of 'I', afhankelijk of het perceel en de teelt subsidiabel zijn.
- Als de particulier die de gronden overneemt na 1 januari meer dan 2 ha landbouwgronden overneemt, dan wordt hij mestbankaangifteplichtig. Hij moet dan zelf een landbouwnummer aanvragen bij de buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij en is verplicht om jaarlijks een verzamelaanvraag in te dienen.

1.3. Hoofdbestemming 'I'

Wordt gebruikt voor alle percelen die niet worden aangegeven met 'A' of 'G'. Dit zijn alle Vlaamse percelen met niet-subsidiabele teelten, niet-subsidiabel landbouwareaal, niet-landbouwareaal, percelen die in gebruik worden genomen na 21 april 2018, percelen die meer dan 3 maanden voor andere dan landbouwactiviteiten worden gebruikt maar waarop wel een hoofdteelt wordt verbouwd of die uit landbouw gaan in de loop van 2018 na het verbouwen van een hoofdteelt.

1.4. Reden niet subsidiabel

Indien een perceel een subsidiabele teelt heeft en in gebruik is op 21 april 2018 kan het toch niet subsidiabel zijn om volgende redenen:

- **TIJD:** Het perceel is meer dan 3 maanden niet in landbouwgebruik voor of na het verbouwen van een hoofdteelt. In dat geval gebruikt u hoofdbestemming 'I' in combinatie met reden 'niet subsidiabel' de code 'TIJD'. In dit geval moet u een bewijs opladen of nasturen.
- **DEF:** Het perceel gaat na het verbouwen van de hoofdteelt definitief uit landbouw. In dit geval gebruikt u hoofdbestemming 'I' in combinatie met reden 'niet subsidiabel' de code 'DEF'. Het perceel zal in de volgende campagne worden opgenomen in de laag 'uitgesloten voor landbouwgebruik'.

Let op: een perceel dat meer dan 3 maanden niet in landbouwgebruik is en waarop geen hoofdteelt wordt verbouwd of een perceel dat voor het verbouwen van de hoofdteelt definitief uit landbouw gaat, mag niet aangegeven worden in de verzamelaanvraag, ook niet met hoofdbestemming 'I'.

Let op: Percelen die u op geen enkel ogenblik tijdens het lopend kalenderjaar in eigen gebruik hebt, mag u niet aangeven in de verzamelaanvraag, ook niet met hoofdbestemming 'I'. Misbruiken hierop met het oog op het verkrijgen van perceel- of gebruiksinformatie kunnen financieel beboet worden.

Let op: Oneigenlijk gebruik van hoofdbestemming 'I' kan worden beboet. Een subsidiabel landbouwperceel met een subsidiabele teelt dat minstens tot en met 31 december 2018 een subsidiabel landbouwperceel blijft, dat niet of voor minder dan 3 maanden voor andere dan niet landbouwdoeleinden wordt gebruikt en in gebruik is op 21 april 2018 MOET met hoofdbestemming 'A' worden aangegeven.

2. Combinatiemogelijkheden

De combinatiemogelijkheden tussen de gewassen en de hoofdbestemmingen zijn weergegeven in de fiche 'Teeltcodes' op de webpagina '[Perceelsaangifte](#)'.

3. Lees ook

Op de webpagina '[Basisbetaling](#)' vindt u de fiche 'Betalingsrechten'.

Gespecialiseerde productiemethode

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

➤ 19.04.2018: toevoegen van 'VNTV' en 'VTV' in de tabel onder 'Overkapping en groeimedium'.

Voor sommige percelen kunt u bijkomende informatie opgeven wat teelttechniek of teeltomstandigheden betreft. Deze info kunt u toevoegen onder het veld 'Gespecialiseerde productiemethode'.

1. Hieronder vindt u een overzicht van de op te geven mogelijkheden:

Tabel: Overzicht gespecialiseerde productiemethodes:

Type	Afkorting	Omschrijving
Overkapping groeimedium	SER	serres met teelt in volle grond
Overkapping groeimedium	SGM	serres met teelt op groeimedium
Overkapping groeimedium	PLA	niet-permanent overkapte teelt in volle grond (plastic)
Overkapping groeimedium	NPO	niet-permanent overkapte teelt op groeimedium
Overkapping groeimedium	CON	teelt op groeimedium in open lucht (bv. containervelden)
Overkapping groeimedium	CIV	teelt in containers op/in volle grond (bv. chrysanten)
Overkapping groeimedium	LOO	loods (voor plantaardige productie, bv. witloof)
Overkapping groeimedium	NTV	nateelt in volle grond (na SGM)
Overkapping groeimedium	VNTV	voorteelt en nateelt in volle grond bij hoofdteelt op groeimedium
Overkapping groeimedium	VTV	voorteelt in volle grond bij hoofdteelt op groeimedium
Grasbeheer	MAA:	hoofdteelt gras wordt uitsluitend gemaaid en geoogst
Grasbeheer	BGG:	blijvend grasland met voorgedrukte status BG dat in 2019 gescheurd is of zal worden gescheurd
Erosie gerelateerd	ERVJ	wordt gebruikt om te voldoen aan de erosieverplichtingen in het kader van de randvoorwaarden
Erosie gerelateerd	ERVN	wordt niet gebruikt om te voldoen aan de erosieverplichtingen in het kader van de randvoorwaarden
Ecologisch aandachtsgebied	AKR	akkerrand (in het kader van ecologisch aandachtsgebied)
Niet-productieve investering	NE	niet-productieve investering voor vermindering van erosie
Niet-productieve investering	NW	niet-productieve investering voor kleinschalige waterinfrastructuur
Niet-productieve investering	NL	niet-productieve investering voor aanleg van kleine landschapselementen
Boslandbouw	BL	Boslandbouwsysteem aangeplant vanaf winter 2011/voorjaar 2012 (in het kader van vrijstelling aanvraag kapvergunning)

Deze perceelsbestemmingen zijn van belang voor de mestwetgeving, de agromilieuverbintenissen, de hectaresteen biologische productiemethode (beschutte teelt), de vergroening, de subsidiabiliteit en de randvoorwaarden.

Het niet (correct) invullen kan gevolgen hebben voor:

- de nitraatresidubepaling in het kader van de mestwetgeving in het najaar van 2018, de bemestingsnormen en de uitbetaling van de steun;
- de erosiemaatregelen in het kader van de randvoorwaarden.

2. Gewasdiversificatie

Teelten met 'CON', 'SGM', 'NPO' of 'LOO' als gespecialiseerde productiemethode zijn geen subsidiabele teelten en komen niet in aanmerking voor gewasdiversificatie.

Overname percelen

In de verzamelaanvraag moet u voor elk perceel dat u overneemt een overnamedatum invullen. Dit is van belang voor de bemestingsrechten, agromilieumaatregelen, vergroening. ...

Als u een perceel in gebruik hebt voor de bemestingsrechten (op 1 januari 2018) dat u in voorgaande campagne niet zelf in gebruik had voor de bemestingsrechten, moet u ook een overnamecode invullen.

Overnamedatum: datum vanaf wanneer het perceel effectief in gebruik wordt genomen.

Overnamecode: deze code geeft de verwantschap weer ten opzichte van de vorige gebruiker voor de bemestingsrechten.

1. Overname van perceel van andere gebruiker

U moet de overnamedatum steeds invullen als u een perceel van een andere gebruiker overneemt. Een overname betekent dat u:

1. het perceel overgenomen hebt vóór 1 januari 2018 voor het gebruik van mestrechten, betalingsrechten of de teelt in 2018;
2. het perceel overneemt vanaf 1 januari 2018 voor het gebruik van mestrechten, betalingsrechten en het inzaaien van een voor-, hoofd- of nateelt;
3. het perceel overneemt na 1 januari voor betalingsrechten en het inzaaien van een voor-, hoofd- of nateelt;
4. het perceel overneemt na 21 april voor de inzaai van hoofd- of nateelt.

Opletten met de gebruikperiode voor beheerovereenkomsten en ecologisch aandachtsgebied, in lopende en vorige campagne!

AANDACHTSPUNTEN:

- De overnamedatum is de datum waarop u het perceel in gebruik neemt en niet de datum waarop u het perceel verworven heeft (in eigendom werd verkregen).
- Indien u het perceel hebt overgenomen vóór 1 januari 2018 voor het gebruik van mestrechten, betalingsrechten of de teelt in 2018 geeft u 1 januari 2018 op als datum van ingebruikname.
- Als u toch een datum aangeeft en deze ligt na 1 januari 2018, dan wordt deze latere datum als startdatum van het perceel beschouwd, waardoor u geen bemestingsrechten op dit perceel hebt.
- Als u een perceel overneemt en geen overnamedatum invult, vult het Departement Landbouw en Visserij ambtshalve 1 januari 2018 in.

2. Overnamecodes

NIEUW: Daar waar in 2017 zowel de overnamedatum als de overnamecode voor elke nieuwe gebruiker van een perceel tijdens de campagne moest worden ingevuld, moet in 2018 wel steeds de overnamedatum worden ingevuld maar de overnamecode moet alleen worden ingevuld indien er een wijziging is van de gebruiker van de bemestingsrechten t.o.v. het voorgaande campagnejaar. Dus er moet enkel een overnamecode ingevuld worden wanneer u het perceel in gebruik hebt voor de bemestingsrechten op 1 januari 2018 en u het perceel in 2017 niet in gebruik had voor de bemestingsrechten. Als u de verwantschap met de vorige gebruiker op 1 januari 2017 niet kent, dan dient steeds de overnamecode AND (andere) ingevuld te worden.

- Overnemer is een natuurlijk persoon:
 - ❖ **ECH:** overname van het bedrijf van de echtgenote;
 - ❖ **BED:** overname binnen hetzelfde bedrijf. De percelen worden binnen hetzelfde bedrijf gewisseld van exploitatie. De percelen worden geschrapt in de ene exploitatie en toegevoegd in de andere;
 - ❖ **FAM:** overname binnen rechtstreekse verwantschap;
 - ❖ **NPE:** overname door natuurlijk persoon van een rechtspersoon waarin de natuurlijke persoon de oorspronkelijke overdrager aan de rechtspersoon was;
 - ❖ **AND:** overname van een andere landbouwer.
- Overnemer is een rechtspersoon en neemt perceel(en) over van een natuurlijk persoon:
 - ❖ **RPN:** overname waarbij de natuurlijke persoon één van de zaakvoerders, beherende vennoten of bestuurders is;
 - ❖ **RPF:** overname waarbij de echtgenote van de natuurlijke persoon, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder zijn.
- Er is een wijziging van mandaat van de bestuurders, beherende vennoten of zaakvoerders van de rechtspersoon en het bedrijf heeft percelen met ontheffing van de nulbemesting. Deze percelen met ontheffing moeten geschrapt worden en toegevoegd worden als nieuw perceel met overnamedatum 1 januari 2018 en één van de volgende codes:
 - ❖ **VNF:** de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder wordt binnen dezelfde rechtspersoon opgevolgd door zijn echtgenote, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen;
 - ❖ **VNN:** de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder wordt binnen dezelfde rechtspersoon niet opgevolgd door zijn echtgenote, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen, maar door een persoon met een andere verwantschap.
- Overnemer is een rechtspersoon en de overname betreft een andere verwantschap dan de hierboven vermelde mogelijkheden:
 - ❖ **BED:** overname binnen hetzelfde bedrijf. Binnen het bedrijf wisselen de percelen van exploitatie;
 - ❖ **AND:** overname van een andere landbouwer.

- De overnemer of overlater is een vennootschap of vereniging zonder rechtspersoonlijkheid (VVZRL):

❖ **VVA:** er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:

1. de overlatende natuurlijk persoon (NP) + de echtgeno(o)t(e).

Voorbeeld:

2. de overlatende VVZRL + de echtgeno(o)t(e) van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

3. de overlatende VVZRL – één of meerdere leden van de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

4. combinatie van 2) en 3): één of meerdere leden stappen uit de overlatende VVZRL én de echtgeno(o)t(e) van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL stappen in de VVZRL.

Voorbeeld:

❖ **VVB:** er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:

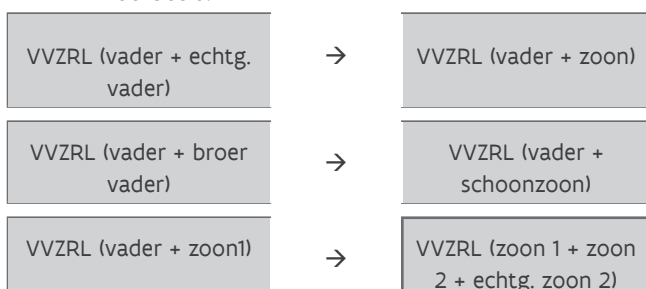
1. de overlatende natuurlijk persoon (NP) + afstammelingen.

Voorbeeld:

2. de overlatende VVZRL + afstammelingen van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL, al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

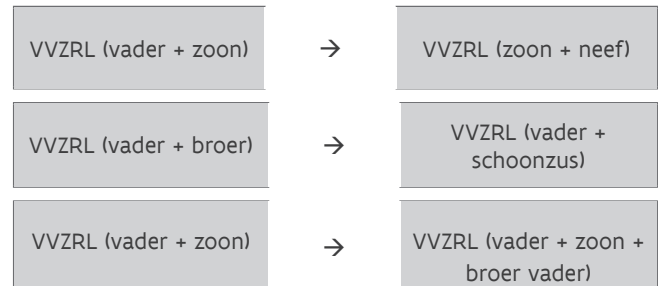
Voorbeeld:

❖ **AND:** er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:

1. de overlatende VVZRL + geen afstammelingen (neven, nichten, broers, zussen, personen met geen familieverband,...), al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

2. de overlatende VVZRL + een tweede zoon die niet samen met de eerste zoon toetrad tot de VVZRL, al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

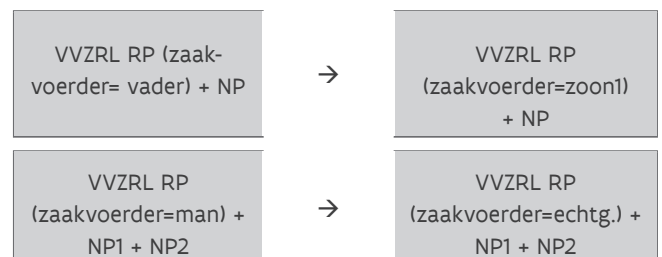

Deze laatste stap moet gemeld worden door de code AND in te vullen in het veld 'overnamecode'.

- De overlater is een vennootschap of vereniging zonder rechtspersoonlijkheid (VVZRL), waarvan minstens één van de leden een rechtspersoon is en minstens één van de leden een natuurlijk persoon is:

❖ **VNF:** binnen de rechtspersoon, die deel uitmaakt van de VVZRL, wordt de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder opgevolgd door zijn echtgeno(o)t(e), zijn afstammelingen of aangenomen kinderen.

Voorbeelden:

- De overnemer is een vennootschap of vereniging zonder rechtspersoonlijkheid (VVZRL) waarvan minstens één van de leden een rechtspersoon is en minstens één van de leden een natuurlijk persoon is:

❖ **RPN:** overname waarbij de natuurlijke persoon van de VVZRL een van de zaakvoerders, beherende vennoten of bestuurders wordt van de rechtspersoon in de VVZRL.

Voorbeeld:

❖ **RPF:** overname waarbij de echtgeno(o)t(e) van de natuurlijke persoon van de VVZRL, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder wordt van de rechtspersoon in de VVZRL.

Voorbeeld:

Als u een perceel overneemt en geen overnamecode invult, vult het Departement Landbouw en Visserij ambtshalve 'AND' in.

Nieuwe percelen, overgenomen na 1 januari 2018, mag u niet samenvoegen met een vooringevuld perceel dat u in 2017 al in gebruik had.

Bij overname van percelen in natuurgebieden, natuurontwikkelingsgebieden en natuurreservaten kan de ontheffing van de nulbemesting verloren gaan, waardoor het perceel de bemestingsnorm van 2 GVE/ha/jaar krijgt.

Hennep teelt

Hennep is en blijft een gevoelige teelt. Hennep kunt u dus niet zomaar telen maar is aan een specifiek aantal voorwaarden verbonden. U kunt enkel als erkende landbouwer hennep telen. Het is verplicht om de teelt aan te geven in de verzamelaanvraag, zelfs op kleine percelen. Er kunnen slechts bepaalde rassen worden geteeld, er moet een teeltmelding en een bloeimelding worden gedaan en de officiële certificaten moeten worden toegevoegd aan de verzamelaanvraag.

1. Hennep teelt

Omdat hennep een gevoelige teelt is en blijft vanwege zijn mogelijke hallucinerende eigenschappen, moet er steeds een teelttoestemming worden aangevraagd en verkregen vóór de inzaai van hennep. De aanvraag gebeurt bij het Departement Landbouw en Visserij. De teelttoestemming kan alleen worden verleend aan landbouwers die geregistreerd zijn bij het Departement Landbouw en Visserij die een teelt van hennep aangeven voor energiewinning en industriële doeleinden (andere dan drugs) en die de hennep in vollegrond telen volgens een gangbare landbouwpraktijk. Het telen van medicinale cannabis is in België niet toegelaten. De algemene voorwaarden voor het telen van industriële hennep vindt u op de webpagina [‘Teeltintentie Hennep’](#).

2. Belangrijkste na te leven voorwaarden:

1. Het is verplicht een verzamelaanvraag in te dienen, ook als het perceel hennep kleiner is dan 2 ha. De teelt van hennep kan worden aangegeven met de teeltcode ‘872’ (andere dan vezelhennep) of ‘922’ (vezelhennep). Niet alle rassen zijn toegelaten. De toegelaten rassen met een laag THC-gehalte voor het betrokken campagnejaar vindt u op de webpagina [‘Teeltintentie Hennep’](#).

Als er meer dan 1 variëteit per perceel geteeld wordt, wordt aan de verzamelaanvraag een scan van de schets met de ligging van iedere variëteit in het perceel en de aanduiding van de hoeveelheid uitgezaaid hennepzaad per ha voor iedere variëteit toegevoegd. Een word-bestand of scan van de lijst en/of de schets kan op e-loket bij het opmaken van de verzamelaanvraag toegevoegd worden onder ‘menu-bijlagen-opladen’. Kies als categorie ‘Andere’ en als type bij de omschrijving: ‘variëteiten hennep’ in het menu onder ‘bijlagen-opladen’.

2. Wanneer u de code ‘872’ of ‘922’ opgeeft in de verzamelaanvraag bent u verplicht vóór inzaai een teelttoestemming te vragen via het formulier ‘teeltmelding’.

Het formulier voor de melding van hennep teelt kunt u downloaden op de webpagina ‘Extra formulieren’ en opladen op e-loket. U kunt het ook opvragen en indienen bij:

Departement Landbouw en Visserij
Afdeling Inkomenssteun
Ellips, 3e verdieping,
Koning Albert II laan 35, bus 40
1030 Brussel
inkomenssteun.aangiftes@lv.vlaanderen.be

Indien de teeltmelding volledig is en aan alle voorwaarden is voldaan, zal u een teelttoestemming worden toegestuurd. Nadien kunt u pas beginnen met de inzaai van het perceel hennep.

3. Na het inzaaien moeten de officiële etiketten van het gecertificeerde zaaizaad toegevoegd worden aan uw verzamelaanvraag door ze op te sturen naar het hoofdbestuur van de afdeling Inkomenssteun (adres zie hierboven onder punt 2). Wanneer de teelt van hennep wordt aangegeven als hoofdteelt, dan is de uiterste indieningsdatum voor het opsturen van de officiële etiketten 30 juni 2018. Vanaf 2018 is het eveneens toegelaten om hennep te telen als nateelt. De aangifte van de nateelt gebeurt in de verzamelaanvraag ten laatste op 31 mei. Er moet een teeltmelding worden ingediend. De inzaai gebeurt uiterlijk op 31 juli en de officiële certificaten moeten uiterlijk op 31 augustus worden ingediend of toegevoegd worden aan de verzamelaanvraag.

4. Samen met de teelttoelating ontvangt u een signalisatiebordje dat u kan aanbrengen op het betrokken landbouwperceel. Deze percelen worden ook doorgegeven aan de federale politie zodat zij weten dat het om een vergunde teelt gaat.

5. Tijdig een bloeimelding indienen:
De landbouwer moet het Departement Landbouw en Visserij onmiddellijk op de hoogte brengen van het begin van de bloei (exakte datum) met het oog op bijkomende controles op het gehalte tetrahydrocannabinol (THC).

De melding kan gebeuren door een e-mail te sturen naar inkomenssteun.controles@lv.vlaanderen.be of inkomenssteun.aangiftes@lv.vlaanderen.be of door een aangetekend schrijven te richten aan:

Departement Landbouw en Visserij
Afdeling Inkomenssteun
Dienst Controles
Ellips, 3e verdieping,
Koning Albert II laan 35, bus 40
1030 Brussel
T. 02 552 76 83 (Elke Van Pee)

6. Het gewas moet tot tien dagen na het einde van de bloei in normale omstandigheden worden onderhouden. Wilt u een afwijking krijgen om vroeger te oogsten, dan dient u bij de start van de bloei uw vraag in bij de dienst Controles. Zij zullen dan bekijken welk deel moet worden behouden zodat een representatief staal kan worden genomen. U kunt enkel vroeger oogsten mits toestemming. Voor de nateelt van hennep moet worden meegedeeld wanneer er zal worden geoogst, zodat er eventueel nog een staal kan worden genomen voor controle.

3. Meer informatie

Meer informatie over de voorwaarden en de rassenlijsten vindt u terug op de website onder hennep. Hebt u nog extra vragen dan kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

Zaaizaadvermeerdering 'ZAA'

Het uitgangsmateriaal voor zaaizaadvermeerdering moet voldoen aan de wettelijk vastgelegde Europese en nationale kwaliteitsgaranties. Het is belangrijk dat de landbouwer die zaaizaad wil vermeerderen gebruik kan maken van kwalitatief hoogwaardig zaaizaad. Door het uitvoeren van keurings- en certificeringsactiviteiten is de landbouwer zeker van de volgende garanties:

- het materiaal is geproduceerd volgens zulke omstandigheden dat er vrijwel geen of een minimaal risico bestaat voor mechanische en genetische verontreiniging (rasidentiteit en raszuiverheid).
- het materiaal voldoet aan minimale kwaliteitsnormen.

- **Vereisten:** bijkomende bestemming 'ZAA' plaatsen voor percelen gebruikt voor zaaizaadvermeerdering.
- **Perceel:** als perceel wordt een niet-onderverdeeld stuk land beschouwd dat bezaaid is met een gewas dat bestemd is om zaaizaad te produceren van een welbepaald ras, een welbepaalde categorie en een welbepaalde klasse dat gescheiden is van elk buurgewas overeenkomstig het ministerieel besluit van 21 juni 2010 tot vaststelling van een keurings- en certificeringsreglement van zaaizaden van landbouw- en groentegewassen.

Om een keuring en certificering van zaaizaad aan te vragen is de inschrijver verplicht om zijn vermeerderingspercelen van zaaizaad en de landbouwers bij wie deze vermeerderingspercelen gelegen zijn, op te geven bij het Departement Landbouw en Visserij bij de afdeling Kennis, Kwaliteit en Visserij of het Waalse Gewest. Dit doet de inschrijver in Vlaanderen via de nieuw ontwikkelde module 'Vermeerdering teeltmateriaal' op het eloket (enkel zichtbaar voor de inschrijver). Voor elk vermeerderingsperceel dient de inschrijver ook op te geven welke zaaizaadpartijen van welke rassen hij ter vermeerdering aan de landbouwer ter beschikking heeft gesteld.

Het is de landbouwer die het perceel in gebruik heeft op 31 mei en het vermeerderingscontract heeft afgesloten met de inschrijver die de bijkomende bestemming 'ZAA' opneemt in zijn verzamelaanvraag, ongeacht of de zaaizaadproductie in opdracht is van derden. Het perceel waarop zaaizaadvermeerdering wordt toegepast, moet niet het volledige jaar in gebruik zijn van de landbouwer-vermeerderaar.

Een vermeerderingsperceel kan overeenstemmen met:

- een deel van een perceel zoals opgegeven in de verzamelaanvraag;
- één perceel zoals opgegeven in de verzamelaanvraag;
- meerdere percelen of delen van percelen zoals opgegeven in de verzamelaanvraag.

Een perceel waarop meerdere vermeerderingen van teeltmateriaal plaatsvinden, moet opgesplitst worden naar de diverse vermeerderingspercelen.

Indien u meer informatie wil over het vermeerderen van gecertificeerd zaaizaadmateriaal, kunt u surfen naar: <http://lv.vlaanderen.be/nl/plant/zaaizaden/gecertificeerde-zaaizaden>

GMO-actie groenbedekking

Erkende producentenorganisaties kunnen in het kader van de Gemeenschappelijke Marktordening voor groenten en fruit (GMO) actiepunten uitvoeren ter bevordering van de kwaliteit van het product, het behoud en de bescherming van bodem, water en biodiversiteit door gebruik van milieuvriendelijke technieken. Bepaalde producentenorganisaties hebben de actie 'groenbedekking' opgenomen in hun operationeel programma.

- **Voor wie:** telers aangesloten bij een erkende producentenorganisatie, die de actie 'groenbedekking' heeft opgenomen in haar operationeel programma 2018.
- **Subsidiebedrag:** forfait per ha (uitbetaling door de producentenorganisatie).
- **Teelt:** inzaai gecertificeerde groenbedekker na een GMO-hoofddeelt of voorafgaand aan een GMO-hoofddeelt.
- **Betalingsrechten:** kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die het perceel in gebruik heeft op 21 april.
- **Bemestingsrechten:** worden toegekend aan de gebruiker van het perceel op 1 januari.
- **Bewijsstukken gebruik zaaizaad (zoals facturen, certificaten,...):** minstens tien jaar bijhouden en kunnen voorleggen bij controle.

1. Specifieke subsidievoorwaarden

- Enkel telers aangesloten bij een erkende producentenorganisatie, die de actie 'groenbedekking' heeft opgenomen in haar operationeel programma, komen in aanmerking voor de steun.
- Een groenbedekker inzaaien uiterlijk op 31 oktober 2018 met gecertificeerd zaaizaad (zie onderstaande tabel).
- De groenbedekker pas inwerken vanaf 1 februari 2019.
- Bewijsstukken gebruik zaaizaad (zoals facturen, certificaten, ...): minstens tien jaar bijhouden en kunnen voorleggen bij controle.

2. Subsidie aanvragen

- De subsidie wordt aangevraagd bij de producentenorganisatie waarbinnen u bent aangesloten. De producentenorganisatie bepaalt de modaliteiten betreffende deze aanvraag. De aangifte in de verzamelaanvraag geeft niet automatisch recht op het verkrijgen van steun van de producentenorganisatie. Neem dus zeker vooraf contact op met uw producentenorganisatie voor meer informatie.
- Voor controledoeleinden is het noodzakelijk dat de percelen, waarvoor u steun bij de producentenorganisatie aanvraagt, aangegeven worden in de verzamelaanvraag met de bijkomende bestemming 'GNT'. Deze perceelsgegevens zullen verwerkt en gecontroleerd worden door het Departement Landbouw en Visserij – afdeling Ondernemen en Ontwikkelen.
- De groenbedekker die u inzaait in 2018 en aangeeft met de bijkomende bestemming 'GNT' in de verzamelaanvraag 2018, moet volgen na een GMO-hoofddeelt in 2018 of voorafgaan aan een GMO-hoofddeelt in 2019.

Let op:

Voor een correcte toekenning van de bemestingsnormen is het belangrijk dat u de juiste opeenvolging van alle teelten, inclusief de voor- en nateelten, aangeeft.

U moet eenzelfde groenbedekker dus aangeven in twee opeenvolgende verzamelaanvragen:

- als nateelt MET de bijkomende bestemming 'GNT' in de verzamelaanvraag van het kalenderjaar waarin de nateelt ingezaaid werd;
- als voortelt ZONDER de bijkomende bestemming 'GNT' in de verzamelaanvraag van het volgende kalenderjaar.

3. Wijzigingen

- Wijzigingen aan de verzamelaanvraag (bijkomende bestemming 'GNT', gewas, percelen, ...) kunt u indienen tot en met 31 oktober 2018.
- Wijzigingen van de 'GNT'-bestemmingen die u meldt na 31 oktober 2018 worden nog wel geregistreerd, maar worden niet meer aanvaard voor de 'GNT'-subsidie, tenzij dit het schrappen van percelen of bestemmingen betreft en als deze worden meegedeeld aan de buitendienst van Departement Landbouw en Visserij vóór controle of aankondiging ervan.

4. Groenbedekkers die in aanmerking komen voor 'GNT'

Tabel: Lijst van groenbedekkers die in aanmerking komen als nateelt voor de subsidie 'GNT'.

Gewas	Gewascodes	Zaaidichtheid
Bladkool	741	8 kg/ha
Bladrammenas	656	12 kg/ha
Festulolium	638	30 kg/ha
Japanse haver/zandhaver	34	60 kg/ha
Klaver – Alexandrijnse	721	25 kg/ha
Klaver – Witte of rode	721	10 kg/ha
Klaver – Andere	721	15 kg/ha
Lupinen	644	150 kg/ha
Mosterd – gele	643	10 kg/ha
Phacelia	645	8 kg/ha
Raaigras (Engels, Italiaans, hybride en Westerwolds)	60	30 kg/ha
Rammenas	9550	12 kg/ha
Snijrogge	639	100 kg/ha
Wikken	648	90 kg/ha
Zomerhaver	342	100 kg/ha

Directe steun - algemeen

Directe steun is budgettair de belangrijkste maatregel binnen het GLB. Deze fiche geeft de reden en de hoofdlijnen van de directe steun weer.

1. Wat is directe steun?

Europa draagt via het Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) actief bij aan de doelstelling van een leefbare en duurzaam opererende voedselproductie in alle streken van de Europese Unie. Directe steun is budgettair de belangrijkste maatregel binnen dit beleid en heeft als doel het inkomen van landbouwers rechtstreeks te ondersteunen.

Dit is nodig omdat de markt in bepaalde sectoren niet altijd zorgt voor voldoende inkomsten, als vergoeding voor de hogere EU-normen inzake voedselveiligheid, milieu en dierenwelzijn, of als compensatie voor publieke diensten die niet vergoed worden door de markt (vb. bijdrage aan een leefbaar platteland).

Directe steun kent 2 vormen. **Gekoppelde steun** is inkomenssteun die qua bedrag varieert in functie van productie, en is voorbehouden voor sommige sectoren. De premie voor het behoud van de gespecialiseerde zoogkoeienhouderij is een Vlaams voorbeeld van dergelijke steun, gericht op de rundsvleessector. Belangrijker is echter de **ontkoppelde steun**. Deze was vroeger bekend onder de naam 'bedrijfstoeslag', en werd sinds 2015 hervormd tot de 'basisbetaling'. Deze 'basisbetaling' wordt jaarlijks uitbetaald aan landbouwers die betalingsrechten bezitten, als ze in dat jaar landbouwgronden in gebruik hebben, en voldoen aan alle steunvoorwaarden.

Directe steun is budgettair de belangrijkste maatregel binnen het GLB. Binnen directe steun geldt het volgende:

1. Directe steun is voorbehouden voor GLB-actieve landbouwers. U vindt meer informatie op de webpagina 'Actieve landbouwer'.
2. Gekoppelde steun blijft mogelijk. Vlaanderen heeft steunregimes voor de rundsvleessector (premie voor het produceren van vleeskalveren en premie voor het behoud van de gespecialiseerde zoogkoeienhouderij).
3. Er zijn nieuwe betalingsrechten toegekend in 2015. Met uitzondering voor starters en jonge starters worden er nu geen nieuwe betalingsrechten meer toegekend. Bestaande rechten kunnen wel tussen landbouwers onderling verhandeld worden.
4. Landbouwers met betalingsrechten zullen, na activatie van deze rechten, jaarlijks meerdere deelbedragen ontvangen (nl. de basisbetaling, de vergroeningspremie, de betaling voor jonge landbouwers). De grootte van de basisbetaling wordt begrensd op 150.000 euro per begunstigde.

Figuur: De architectuur van directe steun, vanaf 2015

5. Landbouwers die de basisbetaling ontvangen moeten, mits uitzonderingen, 3 vergroeningspraktijken toepassen: gewasdiversificatie, behoud van blijvend grasland, en aanleg van ecologisch aandachtsgebied.
6. De waarde van de betalingsrechten verschilt tussen landbouwers. In de periode tussen 2015 en 2019 zullen deze verschillen in waarde echter afnemen.

2. Waar vind ik meer informatie?

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU, gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder '[informatiefiches per onderwerp - 2018](#)' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Betalingsrechten algemeen

In het kader van het nieuwe GLB werden nieuwe betalingsrechten toegekend in 2015. Elk betalingsrecht heeft een eenheidswaarde (€/ha). Vanwege dalende budgetten en het streven naar beperktere verschillen tussen de individuele rechten van verschillende landbouwers, kan deze waarde wijzigen in de toekomst. Alleen in uitzonderlijke gevallen (bv. starters en jonge starters) worden nog nieuwe betalingsrechten toegekend. Bestaande betalingsrechten kunnen wel overgedragen worden tussen landbouwers onderling.

1. Waar kan ik de waarde van mijn Vlaamse betalingsrechten consulteren?

De waarde van uw Vlaamse betalingsrechten kunt u raadplegen op het e-loket van het Departement Landbouw en Visserij op www.landbouwwlaanderen.be via de tegel 'Mijn bedrijfsgegevens' en vervolgens 'Mijn betalingsrechten'.

Hier vindt u een samenvatting en overzicht van de Vlaamse betalingsrechten die u in eigendom en/of gebruik hebt inclusief de evolutie van de waarde van deze rechten in de toekomst.

Waalse betalingsrechten worden beheerd door het Waalse betaalorgaan. Meer informatie hierover kunt u vinden in de infofiche voor interregionale landbouwers.

2. Kan ik Vlaamse betalingsrechten overdragen aan of overnemen van een andere landbouwer?

Betalingsrechten kunnen tussen de landbouwers onderling worden overgedragen.

- Betalingsrechten kunnen definitief of tijdelijk overgedragen worden aan een andere landbouwer of kunnen vrijwillig worden afgestaan aan de reserve.
- De overnemer moet GLB-actief zijn.
- Bij de overdracht van betalingsrechten wordt er geen afhouding voor de reserve toegepast.
- Betalingsrechten kunnen het hele jaar door worden overgedragen maar kunnen slechts één keer per campagne voor activering (= betaling) worden aangegeven. Deze aangifte kan alleen gebeuren door de landbouwer die de betalingsrechten in gebruik heeft op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag.
- De indieningsdatum van de overdracht geldt als overnamedatum.

3. Hoe kan ik Vlaamse betalingsrechten overdragen?

U kunt een aanvraag tot overdracht van Vlaamse betalingsrechten indienen via het e-loket van het Departement Landbouw en Visserij op www.landbouwwlaanderen.be. Deze overdracht moet steeds door de overlater worden ingediend.

4. Hoe activeer ik mijn Vlaamse betalingsrechten?

U activeert uw betalingsrechten door subsidiabele percelen aan te geven in de verzamelaanvraag van de betrokken campagne. Deze percelen moeten door u in gebruik zijn op 21 april 2018.

Een oppervlakte van 0,01 ha is voldoende om één betalingsrecht te activeren. Om het recht helemaal uitbetaald te krijgen, moet de subsidiabele oppervlakte minstens overeenkomen met het oppervlakte-equivalent van de rechten. Welke percelen in aanmerking komen als subsidiabel perceel, staat beschreven in de fiche 'Subsidiabiliteit van landbouwareaal'.

5. Wat gebeurt er met mijn Vlaamse betalingsrechten als ik ze niet activeer?

Betalingsrechten die u gedurende twee opeenvolgende jaren niet activeert, vervallen definitief aan de Vlaamse reserve. Het aantal rechten dat komt te vervallen wordt op bedrijfsniveau bepaald en is dus niet gebonden aan een individueel recht. Hierbij vervallen eerst de rechten met de laagste eenheidswaarde. Als deze rechten intussen zijn overgedragen aan een andere landbouwer, wordt de overdracht van deze specifieke rechten alsnog ingetrokken.

U kan in uw verzamelaanvraag niet kiezen in welke volgorde uw rechten geactiveerd worden. Bij het activeren van uw betalingsrechten geldt altijd een sortering die zorgt voor een maximale uitbetaling. Dat wil zeggen dat de betalingsrechten met de hoogste waarde eerst geactiveerd worden. Als de betalingsrechten eenzelfde eenheidswaarde hebben, zal een fractie van een recht prioritair geactiveerd worden. Deze werkwijze minimaliseert het verlies van betalingsrechten omwille van niet-activatie.

Als u een aanvraag doet voor in totaal minder dan 400 euro directe steun (d.w.z. betalingsrechten, inclusief vergroeningspremie, betaling voor jonge landbouwers en gekoppelde steun), wordt uw steun niet uitbetaald en worden de betalingsrechten ook niet geactiveerd. Als dit twee opeenvolgende jaren het geval is, vervallen uw betalingsrechten aan de Vlaamse reserve.

6. Waar vind ik meer informatie?

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU, gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder 'informatiefiches per onderwerp - 2018' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina 'Tabellen'.

Betalingsrechten uit de Vlaamse reserve

(Jonge) landbouwers die pas gestart zijn kunnen Vlaamse betalingsrechten verkrijgen uit de Vlaamse reserve. Dit kan een waardeverhoging zijn van hun bestaande laagwaardige betalingsrechten of de toekenning van nieuwe betalingsrechten voor subsidiabele oppervlakte waarvoor nog geen betalingsrechten zijn toegekend. Hierbij is de waarde van de nieuwe betalingsrechten gelijk aan de gemiddelde Vlaamse eenheidswaarde en worden de bestaande betalingsrechten opgehoogd tot datzelfde gemiddelde.

1. Wie krijgt in 2018 betalingsrechten uit de Vlaamse reserve?

Alle starters en jonge starters kunnen (bijkomende) Vlaamse betalingsrechten aanvragen uit de Vlaamse reserve als ze aan bepaalde voorwaarden voldoen.

Elk landbouwbedrijf kan slechts één maal betalingsrechten uit de Vlaamse reserve krijgen.

2. Kom ik in 2018 in aanmerking voor de toekenning van betalingsrechten als jonge starter?

Om als jonge starter in 2018 in aanmerking te komen voor betalingsrechten uit de Vlaamse reserve moet aan enkele specifieke voorwaarden voldaan zijn. Bepaalde voorwaarden zijn van toepassing op de landbouwer (het landbouwbedrijf) en andere zijn van toepassing op de jonge zaakvoerder.

Als landbouwer wordt beschouwd de rechtspersoon, groepering van natuurlijke personen en natuurlijk persoon aan wie het landbouwnummer bij het Departement Landbouw en Visserij is gekoppeld. De jonge zaakvoerder is een natuurlijke persoon die alleen of samen met andere natuurlijke personen de officiële verantwoordelijke is van deze landbouwer. Als het landbouwnummer uitsluitend gekoppeld is aan één natuurlijke persoon, is de jonge zaakvoerder dezelfde als de landbouwer.

Voorwaarden waaraan **de landbouwer** moet voldoen:

- De landbouwer is een GLB-actieve landbouwer.
- De landbouwer beschikt over een jonge zaakvoerder.
- De landbouwer heeft in 2015, 2016 of 2017 geen Vlaamse betalingsrechten uit de reserve ontvangen
- De landbouwer beschikt op 21 april 2018 over naakte hectaren (= subsidiabele oppervlakte waarvoor hij nog geen betalingsrechten heeft) of over Vlaamse betalingsrechten met een eenheidswaarde lager dan de gemiddelde eenheidswaarde.
- De landbouwer heeft Vlaamse percelen in gebruik op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag en geeft deze percelen tijdig aan in zijn verzamelaanvraag.

Voorwaarden waaraan **de jonge zaakvoerder** moet voldoen:

- De jonge zaakvoerder is jonger dan 41 jaar in het eerste jaar dat hij een aanvraag voor de basisbetaling indient en dus concreet Vlaamse of Waalse betalingsrechten in gebruik heeft. Als de landbouwer (bv in het geval van een rechtspersoon) al eerder bestond maar de jonge zaakvoerder later is toegetreden, wordt het jaar genomen waarin de jonge zaakvoerder verantwoordelijk is geworden binnen de landbouwer.
- De landbouwer waarvoor betalingsrechten uit de reserve worden aangevraagd, is de eerste vestiging van de jonge zaakvoerder.

Ook al voldoet de jonge zaakvoerder aan alle overige voorwaarden; op een tweede, derde,... vestiging kunnen geen betalingsrechten uit de reserve toegekend worden.

Onder eerste vestiging van een landbouwbedrijf wordt één van de volgende gevallen bedoeld;

- ❖ u baat als natuurlijk persoon voor de eerste keer een landbouwbedrijf uit in eigen naam;
 - ❖ u bent als natuurlijk persoon voor de eerste keer bestuurder, behorende vennoot of zaakvoerder van een rechtspersoon;
 - ❖ u bent als natuurlijk persoon voor de eerste keer lid van een groepering.
- De jonge zaakvoerder heeft zich in de laatste vijf jaar voor het eerst gevestigd, dus vanaf 1 januari 2013.
 - De jonge zaakvoerder is vakbekwaam en kan dit aantonen met één van volgende bewijsstukken:
 - ❖ een diploma of getuigschrift van een basisopleiding inzake landbouw, tuinbouw of aanverwant op het niveau hoger secundair, hoger niet-universitair of universitair onderwijs;
 - ❖ een installatieattest van een startersopleiding land- en tuinbouw (B-cursus) behaald voor 1 september van het jaar van de aanvraag;
 - ❖ een diploma of getuigschrift van een basisopleiding die als gelijkwaardig wordt erkend met een startersopleiding land- en tuinbouw. Over deze gelijkwaardigheid wordt beslist op basis van een gemotiveerde en gedocumenteerde aanvraag.
 - De jonge zaakvoerder heeft daadwerkelijk, langdurig zeggenschap binnen alle ondernemingen/exploitanten van de rechtspersoon of de groepering van natuurlijke personen.
 - ❖ Daadwerkelijke, langdurige zeggenschap heeft betrekking op de financiële inbreng van de jonge zaakvoerder, het dagdagelijks bestuur en het delen in financiële risico's. Dit kan alleen of samen met andere bedrijfshoofden.
 - ❖ Daadwerkelijk, langdurig zeggenschap moet aangetoond kunnen worden met statuten en het aandelenregister in het geval van een rechtspersoon of (bij voorkeur) met een samenuitbatingscontract in het geval van een groepering. Het contract of de statuten mogen geen bepalingen bevatten die de bevoegdheden van de jonge zaakvoerder beperken.

3. Kom ik in 2018 in aanmerking voor de toekenning van betalingsrechten als starter?

Om als starter Vlaamse betalingsrechten uit de reserve te verkrijgen moet aan enkele specifieke voorwaarden voldaan zijn. Bepaalde voorwaarden zijn van toepassing op de landbouwer en andere zijn van toepassing op de verantwoordelijke van de landbouwer.

Als landbouwer wordt beschouwd de rechtspersoon of

groepering van natuurlijke personen of natuurlijke persoon aan wie het landbouwnummer wordt gekoppeld. De verantwoordelijke is de natuurlijke persoon die alleen of samen met andere natuurlijke personen de officiële verantwoordelijke is van deze landbouwer. Als het landbouwnummer uitsluitend gekoppeld is aan één natuurlijk persoon, is de verantwoordelijke dezelfde als de landbouwer.

Voorwaarden waaraan **de landbouwer** moet voldoen:

- De landbouwer is een GLB-actieve landbouwer.
- De landbouwer heeft in 2015, 2016 of 2017 geen Vlaamse betalingsrechten uit de reserve ontvangen
- De landbouwer heeft Vlaamse percelen in gebruik op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag en geeft deze percelen tijdig aan in zijn verzamelaanvraag.
- De landbouwer beschikt over naakte hectaren (= subsidieerbare oppervlakte waarvoor hij nog geen betalingsrechten heeft) of over Vlaamse betalingsrechten met een eenheidswaarde lager dan de gemiddelde eenheidswaarde.
- De landbouwer dient binnen de 2 kalenderjaren na het jaar van de eerste vestiging een aanvraag voor Vlaamse betalingsrechten via de reserve in.
- Gestart in 2016 -> mag aanvragen tot en met 2018
- Gestart in 2017 -> mag aanvragen tot en met 2019

Voorwaarden waaraan **alle verantwoordelijken** moeten voldoen:

- De verantwoordelijke heeft in de vijf jaar vóór de start van het landbouwbedrijf geen landbouwbedrijf uitgebaat in eigen naam en is geen bestuurder, beherende vennoot of zaakvoerder van een rechtspersoon of lid van een groepering geweest die een landbouwactiviteit uitoefende;
- De verantwoordelijke is vakbekwaam en kan dit aantonen met één van volgende bewijsstukken:
 - ❖ een **diploma of getuigschrift** van een basisopleiding inzake landbouw, tuinbouw of aanverwant op het niveau hoger secundair, hoger niet-universitair of universitair onderwijs;
 - ❖ een **installatieattest** van een startersopleiding land- en tuinbouw (B-cursus) behaald voor 1 september van het jaar waarin u de aanvraag indient;
 - ❖ een **diploma of getuigschrift** van een basisopleiding die als **gelijkwaardig** wordt erkend met een startersopleiding land- en tuinbouw. Over deze gelijkwaardigheid wordt beslist op basis van een gemotiveerde en gedocumenteerde aanvraag.

4. Hoeveel betalingsrechten krijg ik toegekend en wat is de waarde hiervan?

OPTIE 1. U beschikt niet over betalingsrechten

- Aantal bijkomende betalingsrechten = geconstateerde subsidieerbare oppervlakte die u aangeeft in de verzamelaanvraag van 2018.

OPTIE 2. U beschikt wel over betalingsrechten

- Aantal bijkomende betalingsrechten = geconstateerde subsidieerbare oppervlakte die u aangeeft in de verzamelaanvraag van 2018 en waarvoor u nog niet over een betalingsrecht beschikt in eigendom of in gebruik.

en/of

- Verhoging van de waarde van de bestaande betalingsrechten tot aan de gemiddelde waarde van een Vlaams betalingsrecht in 2018.

Voorbeeld 1. U geeft 25 ha aan in uw verzamelaanvraag van 2018 en beschikt niet over betalingsrechten. => U krijgt nieuwe betalingsrechten uit de Vlaamse reserve met de gemiddelde eenheidswaarde van 2018 voor een totale oppervlakte van 25 ha.

Voorbeeld 2. U geeft 25 ha aan in uw verzamelaanvraag van 2018 en heeft al 20 betalingsrechten. => U krijgt 5 extra nieuwe betalingsrechten met de gemiddelde eenheidswaarde van 2018 uit de Vlaamse reserve voor een totale oppervlakte van 5 ha + de eenheidswaarde van de bestaande rechten wordt verhoogd tot de gemiddelde waarde.

5. Hoe vraag ik betalingsrechten uit de Vlaamse reserve aan in 2018?

Als u aan de hoger beschreven voorwaarden voldoet, kunt u een aanvraag tot de toekenning van betalingsrechten uit de reserve indienen. Deze aanvraag gebeurt via de verzamelaanvraag op het e-loket van het Departement Landbouw en Visserij op www.landbouwwvlaanderen.be.

Bij de aanvraag voegt u een bewijsstuk van vakbekwaamheid toe voor elk bedrijfshoofd dat aan de voorwaarden moet voldoen, voor zover het Departement Landbouw en Visserij hier nog niet over beschikt.

Afhankelijk van de bedrijfsvorm voegt een jonge zaakvoerder bewijsstukken van zeggenschap toe, voor zover het Departement Landbouw en Visserij hier nog niet over beschikt.

De indieningsdatum van de verzamelaanvraag telt ook als indieningsdatum van de aanvraag tot de reserve. Als de initiële verzamelaanvraag na 21 april maar tot en met 16 mei is ingediend geldt een vermindering met 3% per werkdag op de betaling van bedragen afkomstig van de nieuwe toegevoegde betalingsrechten of verhoging van de waarde van de bestaande betalingsrechten. Bij een initiële verzamelaanvraag die is ingediend na 16 mei is er geen aanvraag tot toekenning van betalingsrechten uit de reserve meer mogelijk.

6. Waar vind ik meer informatie?

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU, gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder 'informatiefiches per onderwerp - 2018' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina 'Tabellen'.

Betaling voor jonge landbouwers

Voor jonge landbouwers is het financieel moeilijk om nieuwe economische activiteiten in de landbouwsector op te zetten en tot ontwikkeling te brengen. Om hieraan tegemoet te komen zijn in het nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) verschillende maatregelen opgenomen, onder meer een extra inkomenssteun voor jonge landbouwers die met hun landbouwactiviteiten beginnen. Het doel is om de eerste vestiging van hun bedrijf te vergemakkelijken.

1. Kom ik in 2018 in aanmerking voor de betaling voor jonge landbouwers?

Om in 2018 in aanmerking te komen voor de betaling voor jonge landbouwers, moet aan enkele specifieke voorwaarden voldaan zijn. Bepaalde voorwaarden zijn van toepassing op de landbouwer (het landbouwbedrijf) en andere zijn van toepassing op de jonge zaakvoerder.

Als landbouwer wordt beschouwd de rechtspersoon, de groepering van natuurlijke personen of de natuurlijke persoon aan wie het landbouwnummer bij het Departement Landbouw en Visserij is gekoppeld. De jonge zaakvoerder is een natuurlijke persoon die alleen of samen met andere natuurlijke personen de officiële verantwoordelijke is van deze landbouwer. Als het landbouwnummer uitsluitend gekoppeld is aan één natuurlijke persoon, is de jonge zaakvoerder dezelfde als de landbouwer.

Voorwaarden waaraan **de landbouwer** moet voldoen:

- De landbouwer is een Vlaamse (interregionale) landbouwer. Waalse (interregionale) landbouwers moeten de betaling voor jonge landbouwers aanvragen via hun Waalse verzamelaanvraag.
- De landbouwer is een GLB-actieve landbouwer.
- De landbouwer beschikt over een jonge zaakvoerder.
- De landbouwer vraagt de betaling voor jonge landbouwers aan via de verzamelaanvraag van 2018.
- De landbouwer activeert (Vlaamse en/of Waalse) betalingsrechten in 2018.

Voorwaarden waaraan **de jonge zaakvoerder** moet voldoen:

- De jonge zaakvoerder is jonger dan 41 jaar in het eerste jaar dat de landbouwer een aanvraag voor de basisbetaling indient, en dus concreet Vlaamse of Waalse betalingsrechten in gebruik heeft. Als de landbouwer al eerder bestond (bv in het geval van een rechtspersoon) maar de jonge zaakvoerder later is toegetreden, wordt het jaar genomen waarin de jonge zaakvoerder verantwoordelijk is geworden binnen de landbouwer.
- De jonge zaakvoerder vraagt binnen de vijf jaar na zijn eerste vestiging de betaling voor jonge landbouwers voor de eerste keer aan. Deze voorwaarde is gewijzigd vanaf 2018.
- De landbouwer waarvoor de betaling voor jonge landbouwers wordt aangevraagd, is de eerste vestiging van de jonge zaakvoerder. Ook al voldoet de jonge zaakvoerder aan alle overige voorwaarden, op een tweede, derde,... vestiging kan geen betaling voor jonge landbouwers toegekend worden.

Onder eerste vestiging van een landbouwbedrijf wordt één van de volgende gevallen bedoeld;

- ❖ u baat als natuurlijk persoon voor de eerste keer een landbouwbedrijf uit in eigen naam;
 - ❖ u bent als natuurlijk persoon voor de eerste keer bestuurder, behorende vennoot of zaakvoerder van een rechtspersoon;
 - ❖ u bent als natuurlijk persoon voor de eerste keer lid van een groepering.
- De jonge zaakvoerder is vakbekwaam en kan dit aantonen met één van volgende bewijsstukken:
- ❖ een **diploma of getuigschrift** van een basisopleiding inzake landbouw, tuinbouw of aanverwant op het niveau hoger secundair, hoger niet-universitair of universitair onderwijs;
 - ❖ een **installatieattest** van een startersopleiding land- en tuinbouw (B-cursus) behaald voor 1 september van het jaar van de aanvraag;
 - ❖ een **diploma of getuigschrift** van een basisopleiding die als gelijkwaardig wordt erkend met een **startersopleiding land- en tuinbouw**. Over deze gelijkwaardigheid wordt beslist op basis van een gemotiveerde en gedocumenteerde aanvraag.
- De jonge zaakvoerder heeft daadwerkelijk, langdurig zeggenschap binnen de rechtspersoon of de groepering van natuurlijke personen.
- ❖ Daadwerkelijke, langdurige zeggenschap heeft betrekking op de financiële inbreng van de jonge zaakvoerder, het dagdagelijks bestuur en het delen in financiële risico's. Dit kan alleen of samen met andere bedrijfshoofden.
 - ❖ Daadwerkelijk, langdurig zeggenschap moet aangetoond kunnen worden met statuten en het aandelenregister in het geval van een rechtspersoon of (bij voorkeur) met een samenuitbatingscontract in het geval van een groepering. Het contract of de statuten mogen geen bepalingen bevatten die de bevoegdheden van de jonge zaakvoerder beperken.

2. Kan ik meerdere jaren een betaling voor jonge landbouwers aanvragen?

De betaling voor jonge landbouwers kan slechts één keer per landbouwbedrijf worden toegekend en dit gedurende een periode van vijf opeenvolgende jaren.

Als de groepering of de rechtspersoon meerdere jonge zaakvoerders bevat, kan slechts één van hen de betaling voor de jonge landbouwers aanvragen voor maximaal 5 opeenvolgende jaren.

3. Moet ik deze betaling jaarlijks aanvragen of krijg ik die automatisch gedurende maximaal 5 jaar?

U moet deze premie **jaarlijks** aanvragen. Dus ook als u in 2015, 2016 of 2017 een aanvraag hebt ingediend die goedgekeurd is, en u in de komende jaren nog in aanmerking komt, moet u in deze volgende jaren expliciet een aanvraag tot betaling voor jonge landbouwers indienen via de verzamelaanvraag.

Opgelet! Door een wijziging aan de wetgeving vanaf 2018 wordt de maximale periode van vijf jaar om in aanmerking te komen voor de betaling niet meer verminderd met het aantal jaar verstreken tussen de eerste vestiging en het jaar van aanvraag. Landbouwers die in het verleden in aanmerking kwamen voor de betaling maar in 2016 en/of 2017 niet meer, komen hierdoor in 2018 (mogelijks) opnieuw in aanmerking.

4. Hoeveel bedraagt de betaling voor jonge landbouwers?

U ontvangt een extra betaling per geactiveerd (Vlaams en/of Waals) betalingsrecht voor maximaal 90 geactiveerde betalingsrechten (met oppervlakte-equivalent van 90 subsidiabele hectares).

De waarde van de extra betaling is afhankelijk van het aantal aanvragen binnen die campagne.

5. Hoe vraag ik betaling voor jonge landbouwers aan in 2018?

Als u aan de hoger beschreven voorwaarden voldoet, kunt u een aanvraag tot betaling voor jonge landbouwer indienen. Deze aanvraag gebeurt via de verzamelaanvraag op het e-loket van het Departement Landbouw en Visserij op www.landbouwwvlaanderen.be. De indieningsdatum van de verzamelaanvraag telt ook als indieningsdatum van de aanvraag tot de betaling voor jonge landbouwers. Als de initiële verzamelaanvraag na 21 april maar tot en met 16 mei is ingediend geldt een vermindering met 1% per werkdag op de betaling van de extra steun. Bij een initiële verzamelaanvraag die is ingediend na 16 mei is er geen aanvraag tot betaling voor jonge landbouwers meer mogelijk.

Bij de aanvraag voegt u een bewijsstuk van vakbekwaamheid toe voor zover het Departement Landbouw en Visserij hier nog niet over beschikt.

Afhankelijk van de bedrijfsvorm voegt een jonge zaakvoerder bewijsstukken van zeggenschap toe, voor zover het Departement Landbouw en Visserij hier nog niet over beschikt.

6. Lees ook

- 'Toekenning van betalingsrechten in 2018'
- 'Betalingsrechten uit de Vlaamse reserve'
- 'Identificatie als landbouwer - Actieve landbouwer'

7. Waar vind ik meer informatie?

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU, gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder '[informatiefiches per onderwerp - 2018](#)' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Vergroening algemeen

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

➤ 25/04/2018: schrappen van zin 'Let wel, wijzigingen zijn onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse regering'.

Naast de basisbetaling vormt de vergroeningspremie een belangrijk element van de directe steun die u als landbouwer kunt verkrijgen. De vergroeningspremie betekent een compensatie voor de inspanningen die u als landbouwer levert voor het toepassen van klimaat- en milieuvriendelijke praktijken. De vergroeningspremie moet ervoor zorgen dat de milieuprestaties van het gemeenschappelijk landbouwbeleid verhogen en draagt ook bij tot de maatschappelijke verantwoording van de publieke uitgaven voor landbouw.

1. Hoeveel bedraagt de vergroeningspremie?

De vergroeningspremie bestaat uit een jaarlijkse betaling per subsidiabele hectare aangegeven in de verzamelaanvraag. Deze premie wordt berekend als een percentage van de totale waarde van de basisbetaling die u als landbouwer ontvangt voor het betrokken jaar. De vergroeningspremie bedraagt ongeveer de helft van de basisbetaling.

2. Wat moet ik doen om de vergroeningspremie te ontvangen?

De vergroeningspremie is gekoppeld aan de basisbetaling. Enkel wanneer u over betalingsrechten beschikt en u subsidiabele percelen in gebruik hebt om deze te activeren, hebt u ook recht op de vergroeningspremie.

Om de vergroeningspremie te ontvangen, moet u op uw subsidiabel areaal de volgende klimaat- en milieuvriendelijke landbouwpraktijken naleven:

- gewasdiversificatie toepassen;
- areaal blijvend grasland behouden;
- beschikken over voldoende ecologisch aandachtsgebied.

U vindt meer informatie over elk van deze praktijken op de website onder www.vlaanderen.be/landbouw/vergroening.

3. Moet ik de vergroeningspraktijken toepassen?

Wanneer u de basisbetaling wil ontvangen, dan bent u verplicht de vergroeningsmaatregelen na te leven. Sommige landbouwers zijn wel vrijgesteld van het naleven van één of meerdere van deze maatregelen:

Wanneer u slechts over een kleine oppervlakte bouwland beschikt, bent u vrijgesteld voor het naleven van de maatregel gewasdiversificatie en het aanleggen van ecologisch aandachtsgebied. U ontvangt dan automatisch de vergroeningspremie.

Wanneer u voldoet aan het lastenboek voor de biologische productie, ontvangt u de vergroeningspremie automatisch voor de percelen die worden gecertificeerd voor biologische productiemethode. Op de percelen van uw bedrijf die niet onder het lastenboek valt, moet u wel de maatregelen naleven.

Per maatregel zijn er eventueel nog andere uitzonderingen, bijvoorbeeld wanneer u beschikt over zeer veel grasland. De precieze uitzonderingsvoorwaarden per maatregel kunt u in de detailfiches raadplegen.

4. Hoe vraag ik de vergroeningspremie aan?

Met het indienen van de verzamelaanvraag en het aangeven van areaal subsidiabel bouwland, vraagt u naast de basisbetaling automatisch de vergroeningspremie aan. Enkel voor ecologisch aandachtsgebied moet u nog aanvinken welke elementen u wil gebruiken om aan de maatregel te voldoen.

5. Wat zijn de gevolgen als ik de vergroeningsmaatregelen niet of slechts gedeeltelijk nakom?

Het niet- of slechts gedeeltelijk naleven van de maatregelen betekent dat de vergroeningspremie niet of slechts gedeeltelijk uitbetaald kan worden.

Dit wordt echter per maatregel berekend. In de algemene fiches per vergroeningsmaatregel vindt u terug aan de hand van een voorbeeld hoe die vermindering zal berekend worden. De verminderingen per maatregel zullen daarna samengeteld worden om de vergroeningspremie te bepalen. Sinds 2017 kunt u naargelang de omvang van de totale vermindering, nog een bijkomende administratieve sanctie opgelegd krijgen.

U bent verplicht uw geheel areaal bouwland en uw volledige oppervlakte ecologisch kwetsbaar blijvend grasland aan te geven. Indien u door het niet-aangeven van percelen bepaalde vergroeningsverplichtingen ontwijkt, dan wordt een bijkomende sanctie van 10% toegepast op het areaal waarvoor de vergroeningspremie uitbetaald wordt.

6. Meer informatie

Voor bijkomende informatie over de vergroening en het invullen van deze vergroeningsmaatregelen in de praktijk kunt u terecht op de website onder www.vlaanderen.be/landbouw/vergroening of bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina 'Tabellen'.

Berekening van bouwland en subsidiabel areaal

In het kader van de vergroeningspremie is het belangrijk om te weten welke oppervlakte van uw bedrijfsareaal subsidiabel bouwland is. Op basis van deze oppervlakte wordt bepaald hoeveel ecologisch aandachtsgebied (EAG) u moet aanleggen en hoeveel verschillende teelten u moet telen om te voldoen aan de gewasdiversificatie. Hoe u deze oppervlakte subsidiabel bouwland kan berekenen, wordt uitgelegd in deze fiche.

Opgelet:

Op het e-loket worden voor uw percelen, gelegen in Vlaanderen, de oppervlaktes automatisch berekend op basis van uw aangifte. Ook bij de voorgestelde modellen voor berekeningen van subsidiabel areaal en bouwland, wordt vertrokken van de perceelsaangifte in de verzamelaanvraag en wordt geen rekening gehouden met eventuele vaststellingen bij administratieve controles of controles ter plaatse. U moet het resultaat dus met de nodige voorzichtigheid interpreteren.

1. Definitie van 'bouwland'

Bouwland is grond

- die voor de teelt van gewassen wordt gebruikt of
- daarvoor beschikbaar is, maar braak lig;
- ongeacht of die grond zich al dan niet onder een serre of onder een vaste of verplaatsbare beschutting bevindt.

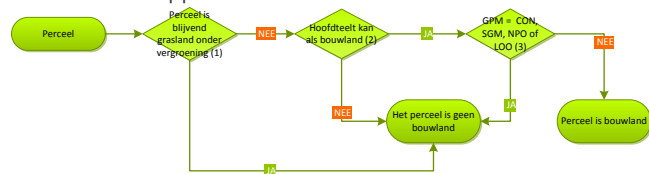
2. Areaal 'bouwland' van mijn bedrijf

Raadplegen van het areaal bouwland van mijn bedrijf

Het areaal bouwland kunt u raadplegen onder 'Vergroening'. De totale oppervlakte staat hier weergegeven en geeft aan voor welke oppervlakte u dus de vergroening moet naleven. Welke percelen en de overeenkomstige oppervlakte op perceelsniveau kan u terugvinden onder 'Samenvatting' – 'Perceelsinformatie'.

Berekenen van het areaal bouwland van mijn bedrijf.

Om het areaal bouwland zelf te berekenen, kunt u onderstaand beslissingsmodel volgen waarbij u per perceel kunt beslissen of het meetelt als bouwland of niet. Let op, u moet ook het schema met betrekking tot subsidiabiliteit doorlopen om uw totale oppervlakte subsidiabel bouwland te kennen.

Figuur 1: Bepaling bouwland op basis van de perceelsaangifte

Uitleg bij de opeenvolgende stappen (1) tot (3) in het beslissingsmodel (Figuur 1):

1. de meest actuele status blijvend grasland onder vergroening vindt u op het e-loket onder 'Percelen behandelen', 'Perceelsgegevens' (zie printscreen figuur 2) of onder 'Info over een punt' wanneer u de percelen 'Via kaart' behandelt.
2. in de teeltenlijst in de tabel 'Teeltcodes met aanduiding van bouwland' (zie webpagina 'Tabellen') is aangeduid in de kolom 'bouwland' of het perceel in aanmerking komt voor bouwland wanneer deze hoofddeelt aangegeven is.
3. in de perceelsaangifte vindt u deze codes: CON, SGM, NPO of LOO, terug in de kolom 'gespecialiseerde productiemethode' (GPM). U vindt ook meer uitleg in de tabel 'Andere perceelsbestemmingen' (zie webpagina 'Tabellen').

3. Definitie van 'subsidiabele oppervlakte'

Een subsidiabele oppervlakte is:

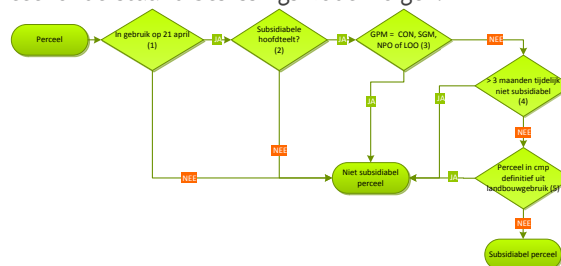
- ieder landbouwareaal van het bedrijf dat wordt gebruikt voor een landbouwactiviteit;
- beboste landbouwgronden die vallen onder het 'Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO)'.

Tijdelijke niet-landbouw-gerelateerde activiteiten op een subsidiabel landbouwperceel of een deel ervan wijzigen de subsidiabiliteit van het perceel niet als aan de onderstaande voorwaarden is voldaan:

- de activiteiten op het perceel zijn tijdelijk van aard en duren in totaal, al dan niet aaneensluitend, niet langer dan drie maanden van het betrokken kalenderjaar;
- op het perceel kan na elke niet-landbouwgerelateerde activiteit opnieuw een landbouwactiviteit uitgeoefend worden.

4. Is mijn perceel 'subsidiabel'?

Om te bepalen of een perceel subsidiabel is, kunt u voor elk perceel onderstaand beslissingsmodel volgen.

Figuur 2: Subsidiabiliteit van een perceel op basis van de perceelsaangifte

Uitleg bij de opeenvolgende stappen (1) tot (5) in het beslissingsmodel (Figuur 2):

1. indien u niet zeker bent of u het perceel in eigen gebruik hebt op 21 april, kan u dit nagaan aan de hand van de hoofdbestemming en de ingebruiknamedatum:
 - a. Is de hoofdbestemming A, dan is het perceel in gebruik op 21 april;
 - b. Is de hoofdbestemming G, dan is het perceel niet in gebruik op 21 april;
 - c. Is de hoofdbestemming I, dan is het perceel in gebruik op 21 april als de ingebruiknamedatum uiterlijk 21 april is.
2. in de Tabel 'Teeltcodes' (zie webpagina 'Tabellen') is aangeduid in de kolom subsidiabel of de aangegeven hoofddeelt subsidiabel is
3. in de perceelsaangifte vindt u deze codes CON, SGM, NPO of LOO, terug in de kolom 'gespecialiseerde productiemethode' (GPM). U vindt ook meer uitleg in de tabel 'Andere perceelsbestemmingen'.

4. tijdelijke niet-subsidiabiliteit, zie definitie van 'subsidiabele oppervlakte'. Als een perceel meer dan 3 maanden tijdelijk niet subsidiabel is, wordt het perceel de hele campagne als niet-subsidiabel beschouwd.
5. een landbouwperceel kan definitief uit de landbouw gaan, bijvoorbeeld wanneer het bebouwd wordt. Zelfs als het perceel pas op het einde van de campagne bebouwd wordt, wordt het perceel de hele campagne als niet-subsidiabel beschouwd.

5. 'Subsidiabel bouwland' van mijn bedrijf

Het areaal 'subsidiabel bouwland' kunt u berekenen door beide beslissingsmodellen samen te gebruiken. U bepaalt eerst of een perceel bouwland is, vervolgens of dit subsidiabel is. Zijn beide het geval, dan mag u de oppervlakte van dit perceel meetellen in uw areaal 'subsidiabel bouwland'.

Op basis van deze totale oppervlakte, worden uw vergroeningsvereisten bepaald.

Opgelet: een perceel dat subsidiabel is; maar aangegeven is in de verzamelaanvraag na 31 mei, na administratieve controle of na controle ter plaatse, wordt niet meegerekend in de oppervlakte subsidiabel bouwland.

6. Bijkomende oppervlakte voor de berekening van 5% EAG

Opgelet: om te weten of u moet voldoen aan de vergroeningseis EAG, moet u bovenstaande berekening volgen. Hebt u meer dan 15 ha subsidiabel bouwland, dan moet u op 5% daarvan EAG invullen.

Om vervolgens te berekenen of u 5% van uw bouwland als EAG hebt aangegeven, wordt bij uw subsidiabele bouwland de oppervlakte bijgeteld die verkregen is door het selecteren van niet-bouwland als EAG.

De geselecteerde EAG waarvan de oppervlakte voor weging (zie fiche vergroening algemeen) meegeteld worden bij uw oppervlakte subsidiabel bouwland zijn:

- Korte-omloophout
- Beboste (PDPO-) gebieden
- Groepen van bomen
- Grachten
- Houtkanten/heggen
- Poelen
- Bomenrijen
- EAG bij uitzondering op percelen met status BG (blijvend grasland), bv. beheerovereenkomsten, erosiestroken,... die horen bij percelen bouwland.

7. Meer informatie

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU, gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder '[informatiefiches per onderwerp - 2018](#)' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Meer specifiek over de vergroeningsvereisten vindt u informatie op de webpagina's:

- [Vergroening – algemeen](#)
- [Vergroening – gewasdiversificatie](#)
- [Vergroening – ecologisch aandachtsgebied](#)
- [Vergroening – blijvend grasland](#)

Hoe u dit praktisch op e-loket aangeeft, vindt u in de fiches op bovenstaande webpagina's:

- Vergroening – gewasdiversificatie – praktisch op e-loket
- Vergroening – ecologisch aandachtsgebied – praktisch op e-loket
- Vergroening – blijvend grasland – praktisch op e-loket

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Vergroening - gewasdiversificatie

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

- 20.03.2018: toevoegen van 'subsidiabel' onder het punt 'Wanneer moet ik aan de maatregel gewasdiversificatie voldoen?'
- 25.04.2018: schrappen van zin 'Let wel, wijzigingen zijn onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse regering'.
- 26.04.2018: toevoegen van '...uit de teeltgroepen gewasdiversificatie...' onder punt 'Wanneer moet ik aan de maatregel gewasdiversificatie voldoen?'

Een gepaste gewasrotatie draagt bij tot een gezonde bodem. Het afwisselen van verschillende teelten voorkomt dat de bodem uitgeput raakt en zorgt ervoor dat ziektekiemen en nematoden binnen de perken kunnen gehouden worden. Met de maatregel gewasdiversificatie moet u kunnen aantonen dat u verschillende teelten op uw bedrijf verbouwt.

1. Wanneer moet ik aan de maatregel gewasdiversificatie voldoen?

Voor de maatregel gewasdiversificatie wordt uitgegaan van uw oppervlakte subsidiabel (1) bouwland. Dit is de totale subsidiabele oppervlakte die u in gebruik hebt op de uiterste indieningsdatum van uw verzamelaanvraag (21 april), waarvan de oppervlakte blijvend grasland en blijvende teelten in mindering gebracht wordt. De totale oppervlakte bouwland van uw bedrijf binnen Vlaanderen vindt u terug op het e-loket in de elektronische verzamelaanvraag onder de rubriek 'vergroening – gewasdiversificatie'.

Als uw bedrijf 10 hectare of meer bouwland omvat, moet u voldoen aan de maatregel gewasdiversificatie, tenzij uw bedrijf aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

- meer dan 75% van het areaal bouwland wordt gebruikt als grasland, braakliggend land, voor de teelt van vlinderbloemige gewassen, of voor een combinatie van deze;
- meer dan 75% van het subsidiabel landbouwareaal is grasland (zowel blijvend grasland als grasland op bouwland);
- meer dan 50% van het areaal aangegeven als bouwland verschilt van het areaal dat werd aangegeven in de verzamelaanvraag van het voorgaande jaar (m.a.w. u hebt meer dan 50% rotatiepercelen), en alle bouwland wordt beteeld met een ander gewas uit de teeltgroepen gewasdiversificatie (3) dan hetgeen dat in het voorgaande kalenderjaar aanwezig was.

2. Hoe kan ik voldoen aan de maatregel gewasdiversificatie?

- Als uw bedrijf:
 - ❖ tussen de 10 en 30 hectare bouwland omvat, moet u op dat bouwland minstens 2 verschillende gewassen telen. Het omvangrijkste gewas mag daarbij niet meer dan 75% van het areaal bouwland innemen.
 - ❖ meer dan 30 hectare bouwland omvat, moet u op dat bouwland minstens 3 verschillende gewassen telen. Het omvangrijkste gewas mag niet meer dan 75% van het areaal bouwland beslaan en de twee omvangrijkste gewassen samen niet meer dan 95%.

Deze maximale oppervlaktepercentages gelden niet wanneer meer dan 75% van het totale areaal bouwland ingenomen wordt door ofwel grasland ofwel braakliggend land. Op het resterende bouwlandareaal mag het omvangrijkste gewas dan wel niet meer dan 75% innemen, tenzij dit omvangrijkste gewas ofwel braakliggend land ofwel grasland is.

3. Definitie 'gewas' voor de maatregel gewasdiversificatie

- Een gewas dat in aanmerking komt voor de maatregel gewasdiversificatie is ofwel:
 - ❖ braakliggend land;
 - ❖ grassen of kruidachtige voedergewassen (= grasland, inclusief grasklaver, grasluizerne, ...);
 - ❖ een subsidiabele landbouwteelt (bijvoorbeeld maïs, aardappelen, tarwe, ...) die volgens de wetgeving:
 - behoort tot een geslacht opgenomen in de botanische gewasclassificatie;
 - behoort tot één van de soorten ingedeeld onder de familie van de kruisbloemigen, de nachtschaden of de komkommerachtigen.
- Een gewas voor de maatregel gewasdiversificatie is eigenlijk een groep van teelten die behoren tot hetzelfde geslacht of soort. Zo is er het gewas 'bieten' waartoe voederbiet, suikerbiet en rode biet behoren. Een ander voorbeeld is het gewas 'koolachtige' waartoe broccoli, bloemkool, spruitkool, rode kool, ... behoren. Op het eloket wordt deze opdeling voor u gemaakt. De opdeling kunt u ook raadplegen op de webpagina 'Tabellen' in de bijhorende tabel 'Teeltgroepen gewasdiversificatie'.
- Winterteelten en zomerteelten worden evenwel als afzonderlijke gewassen beschouwd, ook al behoren ze tot hetzelfde geslacht. Zo zullen bijvoorbeeld wintertarwe en zomertarwe als 2 verschillende gewassen in rekening worden gebracht. Triticum spelta wordt aanzien als een apart gewas t.a.v. gewassen die behoren tot hetzelfde geslacht.
- Voor de maatregel gewasdiversificatie wordt de hoofdteelt in rekening gebracht. De hoofdteelt is de teelt die op 31 mei van het kalenderjaar op het perceel aanwezig is. Als op die datum geen teelt, een grasachtige voorteelt of een gewas dat uitsluitend als groenbedekker bestemd is en nog niet vernietigd is, aanwezig is op het perceel, dan is de hoofdteelt de eerste teelt die op het perceel wordt ingezaaid, behalve wanneer deze niet de primaire gebruiksdoelstelling van het perceel weerspiegelt. In dat geval is het de teelt die de primaire doelstelling weerspiegelt die moet ingevuld worden.

4. Combinatieteelten, onderzaai en zaadmengsels

U past een combinatie teelt toe wanneer u op een perceel gelijktijdig twee of meer teelten in afzonderlijke rijen verbouwt. Elk gewas dat ten minste 25% van dat perceel inneemt, wordt afzonderlijk geteld. Het areaal dat de afzonderlijke gewassen innemen, wordt berekend door het areaal waarop de combinatie teelt plaatsvindt, te delen door het aantal gewassen dat ten minste 25% van dat areaal inneemt, ongeacht het daadwerkelijke aandeel van het gewas op dat areaal. Braak wordt niet beschouwd als hoofdtelt bij combinatie teelt.

Wanneer u onder een hoofdtelt een tweede teelt inzaait, dan wordt enkel de hoofdtelt in rekening gebracht. Indien de tweede teelt gras betreft, moet u dit aangeven in de verzamelaanvraag met 'gras als onderzaai' in één van de kolommen voor nateelt.

Wanneer u op een perceel een zaadmengsel inzaait, wordt dit mengsel als een apart gewas (mengteelt) beschouwd. Echter, wanneer in het mengsel grassen zijn opgenomen, dan zal het gewas steeds als 'grasland' beschouwd worden.

5. Definitie 'teeltperiode' voor de maatregel gewasdiversificatie

De teeltperiode voor gewasdiversificatie loopt van 15 mei tot en met 31 augustus.

De hoofdtelt moet aanwezig zijn tijdens de teeltperiode volgens de traditionele teeltpraktijk. De hoofdtelt moet dus niet elke dag van de teeltperiode op het veld aanwezig zijn maar moet wel controleerbaar zijn tijdens deze periode.

6. Niet-naleving van mijn verplichtingen

Wanneer u niet voldoet aan de opgelegde verplichtingen, zal het areaal dat in aanmerking komt voor de vergroeningspremie verminderd worden. Hierbij zal de overschrijding van de bovenvermelde percentages de vermindering bepalen.

Bijvoorbeeld voor een bedrijf met 20 ha bouwland waarbij het hoofdgewas 16 ha inneemt, zal het areaal dat voor de vergroeningspremie in aanmerking komt als volgt verminderd worden:

- het omvangrijkste gewas mag slechts 75% van 20 ha innemen of met andere woorden 15 ha
- aangezien het omvangrijkste gewas 16 ha inneemt, is er een teveel van 1 ha
- de geconstateerde oppervlakte bouwland wordt verminderd met 2 keer het teveel aan oppervlakte van het hoofdgewas, dat betekent een vermindering of reductie van $2 \times 1 \text{ ha} = 2 \text{ ha}$
- het areaal (de totale subsidiabele oppervlakte die in aanmerking komt voor de basisbetaling) waarvoor de landbouwer de vergroeningspremie zal ontvangen, zal met 2 ha verminderd worden.

Wanneer u drie jaar na elkaar niet voldoet, zal in de volgende jaren de vermindering die in rekening wordt gebracht met twee vermenigvuldigd worden.

7. Meer informatie

Bijkomende informatie over het praktisch invullen van de gewasdiversificatie op het e-loket en algemene informatie over de vergroening vindt u op de website onder www.vlaanderen.be/landbouw/vergroening.

U kunt hiervoor ook terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina 'Tabellen'.

Vergroening - gewasdiversificatie praktisch op het e-loket

Hieronder vindt u informatie met betrekking tot de werking van het scherm 'vergroening – gewasdiversificatie'.

1. Hoe kan ik het scherm bereiken?

Via de actiemenu links van het scherm klikt u op 'vergroening' en daarna op 'gewasdiversificatie'.

2. Hoe ziet het scherm eruit?

Het scherm ziet er als volgt uit:

The screenshot shows a web interface for 'Gewasdiversificatie'. It has two main sections. The top section, 'Overzicht oppervlaktes bouwland', shows a table with columns for 'Totaal', '75 %', and '95 %'. The bottom section, 'Overzicht aangegeven teeltgroepen gewasdiversificatie', shows a table with columns for 'Perceel', 'Bodemprofiel', 'Aangegeven opp. (ha)', 'Referentie opp. (ha)', 'Teelt %', 'Opp. gewasdiversificatie', and 'Hoofddeelt, 2de, 3de, 4de gecombineerde teelt'. Below this is a table with columns for 'Perceel', 'Bodemprofiel', 'Aangegeven opp. (ha)', 'Referentie opp. (ha)', 'Teelt %', 'Opp. gewasdiversificatie', and 'Hoofddeelt, 2de, 3de, 4de gecombineerde teelt'.

Op het scherm worden onder elkaar twee tabellen weergegeven: 'overzicht oppervlaktes bouwland' en 'overzicht aangegeven teeltgroepen gewasdiversificatie'.

3. Hoe werkt het scherm?

In het 'overzicht oppervlaktes bouwland' wordt aangegeven hoeveel uw totale oppervlakte bouwland bedraagt. Als deze tussen de 10 en 30 ha ligt, wordt in deze tabel aangegeven hoeveel 75% hiervan bedraagt. Als uw oppervlakte bouwland meer dan 30 ha is, wordt in de tabel aangegeven hoeveel 75% én hoeveel 95% daarvan bedraagt.

In het overzicht 'aangegeven teeltgroepen gewasdiversificatie' wordt een samenvatting gegeven van alle percelen die u in gebruik hebt op 21 april en die een potentieel subsidiabele hoofddeelt hebben. Opgelet, een perceel waarvoor een grafische overlapping bestaat met een andere landbouwer, wordt ook meegenomen in deze samenvatting. Op basis van het hier opgenomen percentage wordt bepaald of u al dan niet voldoet aan de vereisten voor gewasdiversificatie onder vergroening (zie fiche 'vergroening – gewasdiversificatie').

De tabel bevat volgende kolommen:

- Teeltgroep: de Nederlandse benaming van de groep gewasdiversificatie wordt getoond indien u minstens één perceel hebt aangegeven met een teelt die voldoet aan volgende voorwaarden van subsidiabiliteit en bouwland:
 - ❖ deze is combineerbaar met de hoofdbestemming 'A';
 - ❖ er is geen gespecialiseerde productiemethode 'SGM', 'NPO', 'CON' of 'LOO' opgenomen voor het perceel;
 - ❖ het perceel heeft geen status 'BG' (blijvend grasland onder vergroening).
- Totale oppervlakte gewasdiversificatie (ha) (per teeltgroep: som van de referentie oppervlakte van de detailrijen van de percelen);
- verhouding t.o.v. bouwland (%).

Het integrale overzicht gewasdiversificatie (tabel 'overzicht aangegeven teeltgroepen gewasdiversificatie') vindt u ook terug op de afdruk van de verzamelaanvraag onder de titel 'vergroening'.

De geselecteerde rij in de tabel 'aangegeven teeltgroepen gewasdiversificatie' (standaard is de eerste rij geselecteerd) kan worden opgeklapt door op het pijltje te klikken. Daarna worden de perceeldetails weergegeven met volgende kolommen:

- Perceelsnummer;
- Perceelsnaam;
- Aangegeven opp. (ha);
- Referentieoppervlakte (ha);
- Teeltpercentage;
- Oppervlakte gewasdiversificatie (ha);
- Hoofddeelt, 2de, 3de, 4de gecombineerde teelt (de teelt wordt getoond indien u er minstens één hebt aangegeven met deze teelt).

4. Hoeveel gewassen moet ik telen om te voldoen aan de gewasdiversificatie?

De oppervlakte bouwland bepaalt hoeveel gewassen u moet telen:

Een landbouwer met minder dan 10 ha bouwland is vrijgesteld voor gewasdiversificatie;

- Een landbouwer met 10-30 ha bouwland zal minstens 2 gewassen (= 2 teeltgroepen) moeten telen waarvan de eerste hoofddeelt niet meer dan 75% mag beslaan van het totale areaal bouwland;
- Een landbouwer met meer dan 30 ha bouwland zal minstens 3 gewassen (= 3 teeltgroepen) moeten telen waarvan de eerste hoofddeelt niet meer dan 75% mag beslaan van het totale areaal bouwland en de twee belangrijkste teelten samen niet meer dan 95%.

Voorbeelden:

1. Landbouwer A geeft 3 ha grasland dat status 'BG' heeft en 9 ha bouwland aan in zijn verzamelaanvraag. Deze landbouwer bezit minder dan 10 ha bouwland en is daarom vrijgesteld voor gewasdiversificatie.
2. Landbouwer B geeft 1 ha grasland dat status 'BG' heeft en 11 ha bouwland aan in zijn verzamelaanvraag. Deze landbouwer bezit meer dan 10 ha bouwland en zal 2 verschillende gewassen moeten telen waarvan de grootste teelt niet meer dan 75% beslaat van zijn areaal bouwland.
3. Landbouwer C geeft 30 ha grasland dat status 'BG' heeft, 5 ha blijvende teelten (BT) en 50 ha maïs aan in zijn verzamelaanvraag. Deze landbouwer bezit meer dan 30 ha bouwland (maïs) en zal dus naast maïs nog twee bijkomende gewassen moeten inzaaien. Maïs wordt beschouwd als de eerste teelt en mag dus een maximum oppervlakte innemen van 37,5 ha (75% van 50 ha). De oppervlakte van de eerste teelt (maïs) en de tweede teelt samen mag niet groter zijn dan 47,5 ha (95% van 50 ha).

5. Hoe kan ik de gegevens van dit scherm wijzigen?

De gegevens in dit scherm zijn afhankelijk van de velden die u ingevuld hebt op de pagina's 'perceelsgegevens' en 'via tabel'. Met andere woorden, dit scherm kunt u niet aanpassen. Waar vind ik meer informatie over de werking van dit scherm? Meer informatie vindt u door rechtsboven het scherm op te klikken.

6. Meer informatie

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU, gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder '[informatiefiches per onderwerp - 2018](#)' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'

Lees zeker ook de fiches op de website: www.vlaanderen.be/landbouw/vergroening.

Vergroening - blijvend grasland en ecologisch kwetsbaar blijvend grasland

Via de vergroening van directe steun wil Europa landbouwers betalen voor drie praktijken die van groot maatschappelijk nut zijn, maar niet vergoed worden door een normale marktwerking. Het behoud van blijvend grasland is één van deze drie praktijken. Omwille van de opgeslagen koolstof in de bodem is het behoud van het areaal blijvend grasland van belang in de strijd tegen klimaatverandering. Daarnaast zijn sommige percelen blijvend grasland door de aanwezige fauna en flora ecologisch kwetsbaar en is het nodig deze te beschermen.

Deze fiche verduidelijkt de aanduiding van blijvend grasland en ecologisch kwetsbaar blijvend grasland onder de vergroeningsmaatregel 'behoud van blijvend grasland' en de eraan gekoppelde concrete verplichtingen op het niveau van het landbouwbedrijf.

1. Wanneer moet ik aan de maatregel blijvend grasland voldoen?

Als u beschikt over:

- betalingsrechten in het kader van de basisbetaalregeling, en
- percelen blijvend grasland, of
- percelen ecologisch kwetsbaar blijvend grasland.

2. Welke percelen moet ik beschouwen als blijvend grasland?

Elk perceel dat u gedurende een periode van vijf opeenvolgende jaren aanhoudt als 'grassen en andere kruidachtige voedergewassen', wordt 'blijvend grasland' de dag erop.

De administratie kent de status 'BG' toe aan een perceel, op basis van de gewascodes die u de voorbije jaren in de verzamelaanvraag aan dit perceel hebt toegekend.

Een perceel krijgt de status 'BG', als het gedurende vijf opeenvolgende jaren wordt aangegeven met een teeltcode voor grassen en andere kruidachtige voedergewassen, zoals bijvoorbeeld de codes: '60 – grasland, 660 – grasluzerne, 700 – grasklaver, 9828 – natuurlijk grasland met minimumactiviteit'. Ook '82 – braakliggend land met minimumactiviteit zonder EAG' wordt beschouwd als een subcategorie van 'grassen en andere kruidachtige voedergewassen'.

Deze status kunt u raadplegen via de elektronische verzamelaanvraag op het e-loket, via vergroening – (blijvend) grasland.

3. Welke percelen moet ik beschouwen als ecologisch kwetsbaar blijvend grasland (EKBG)?

De Vlaamse overheid heeft in 2015 binnen de Natura 2000-gebieden de percelen die in 2014 als blijvende grasland bekend waren en die in waterrijke gebieden of op veengronden gelegen zijn, of waarvoor reeds als historisch permanent grasland een scheurverbod gold onder het Natuurdecreet, als EKBG aangeduid. Vanaf 1 januari 2016 heeft de Vlaamse overheid binnen de Natura 2000-gebieden gelegen in de landbouwstreek de Polders bijkomend percelen als EKBG aangeduid. Dit zijn de percelen aangeduid als historisch permanent grasland waarvoor een vergunningsplicht voor het wijzigen van de vegetatie geldt onder het Natuurdecreet.

Daarenboven heeft de Vlaamse overheid in de landbouwstreek de Polders ook buiten de Natura 2000-gebieden met ingang van 1 januari 2016 percelen als EKBG aangeduid. Het betreft percelen die in 2015 als blijvend grasland bekend waren en die voorkomen op de kaart van de historische

permanente graslanden in de landbouwstreek van de Polders die de Vlaamse Regering op 27 november 2015 definitief heeft vastgesteld. Het zijn enerzijds percelen die reliëfrijk en eventueel soortenrijk zijn en anderzijds percelen die vallen onder het verbod op het wijzigen van de vegetatie, of onder de vergunningsplicht voor het wijzigen van de vegetatie onder het Natuurdecreet.

4. Welke verplichtingen moet ik naleven in het kader van de algemene regeling voor het behoud van blijvend grasland?

Wanneer u beschikt over percelen blijvend grasland die geen EKBG zijn, dan moet u mogelijk aan bijkomende verplichtingen in het kader van de vergroening voldoen. De concrete verplichtingen in een bepaalde campagne (bv. 2018) hangen af van de waarde van de Vlaamse ratio blijvend grasland. De ratio wordt berekend op basis van de subsidiabele percelen van alle Vlaamse vergroeningsplichtigen. Het is de verhouding van het areaal blijvend grasland ten opzichte van het totale areaal landbouwgrond. De waarde van de Vlaamse ratio blijvend grasland wordt in elk campagne vergeleken met een Vlaamse referentieratio vastgesteld in 2015. In functie van het resultaat van deze vergelijking zullen de concrete verplichtingen voor uw bedrijf verschillen:

Situatie 1: de Vlaamse ratio van campagne X is met niet meer dan 5% gedaald ten opzichte van de Vlaamse referentieratio, vastgesteld in 2015. In dit geval moet u op uw bedrijf in campagne X geen bijkomende specifieke verplichtingen nakomen, bovenop het strikte behoud van percelen EKBG;

Situatie 2: de Vlaamse ratio van campagne X is met meer dan 5% gedaald ten opzichte van de Vlaamse referentieratio, vastgesteld in 2015. In dit geval moet u op uw bedrijf, in campagne X en X+1:

- het verbod op het omzetten of ploegen van alle percelen blijvend grasland respecteren;
- een eventuele verplichting tot heraanleg van blijvend grasland respecteren. De administratie zal vergroeningsplichtige landbouwers die in campagne X beschikken over een perceel dat volgens de verzamelaanvraag in campagne X-1 of X-2 nog blijvend grasland was, verplichten om het gescheurde areaal gedeeltelijk of volledig heraan te leggen. Deze percelen zijn raadpleegbaar via de aparte grafische laag 'Vlaamse referentiepercelen blijvend grasland' in de verzamelaanvraag op het e-loket. Indien heraanleg op de oorspronkelijke percelen niet mogelijk is, mag u een overeenkomstige oppervlakte als grasland inzaaien of een eerder met gras ingezaaid perceel aanduiden. In deze gevallen zullen de percelen vanaf die campagne als 'blijvend grasland' beschouwd worden en moeten ze ook voor de volgende vijf opeenvolgende jaren als blijvend grasland behouden blijven. Een perceel dat al als grasland was aangegeven, moet u minstens zo lang als grasland behouden tot de termijn van vijf jaar is volgemaakt. De herinzaai moet uiterlijk op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag voor de campagne X+1 gerealiseerd zijn.
- Indien deze laatste situatie van toepassing is in campagne X, zal de administratie u hiervan op de hoogte brengen in het laatste kwartaal van jaar X.

5. Welke verplichtingen moet ik naleven als ik ecologisch kwetsbaar blijvend grasland heb op mijn bedrijf?

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen EKBG dat enkel beschermd is door landbouwwetgeving en EKBG dat ook beschermd is door het vegetatiewijzigingsverbod of de vergunningsplicht voor vegetatiewijziging volgens de natuurwetgeving. Dit onderscheid is grafisch raadpleegbaar via de verzamelaanvraag op het e-loket.

Voor percelen aangeduid als EKBG die niet onder de bescherming van het Natuurdecreet vallen, geldt een verbod op ploegen of omzetten naar andere vormen van grondgebruik dan 'grassen en kruidachtige voedergewassen'. Gewoon graslandbeheer inclusief doorzaaien is toegelaten.

Voor percelen aangeduid als EKBG die ook onder de bescherming van het Natuurdecreet vallen, geldt dat het wijzigen van de vegetatie door geen enkele handeling (bv. ploegen, toepassen van gewasbeschermingsmiddelen, doorzaaien, reliëf wijzigen, ...) is toegelaten.

Het ploegverbod op alle percelen aangeduid als EKBG, betekent concreet ook dat het reliëf, inclusief het microreliëf zoals laantjes, van deze percelen niet mag gewijzigd worden.

De bemesting van ecologisch kwetsbaar blijvend grasland valt onder de toepassing van het mestdecreet. Er zijn 2 regimes.

- Op landbouwgronden die in kwetsbaar gebied natuur liggen, geldt een bemestingsverbod. Dat betekent dat elke vorm van bemesting verboden is met uitzondering van de bemesting door rechtstreekse uitscheiding bij begrazing (maximaal 2 GVE/ha op jaarbasis). De kwetsbare gebieden 'natuur' komen overeen met de bestemmingen 'natuurgebieden', 'natuurontwikkelingsgebieden', 'natuurreservaten' en 'bosgebieden op de gewestplannen of de bestemmingen 'natuur en reservaat' en 'bos' volgens de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP's). Binnen die gebieden kan voor sommige percelen onder bepaalde voorwaarden vrijstelling van het bemestingsverbod verkregen worden door 2 bepalingen: de ontheffing en de huiskavel. De ontheffing is uitdovend en gaat verloren door overdracht van het gebruik van het perceel. Op de website van de Vlaamse Landmaatschappij (www.vlm.be) is hierover een brochure terug te vinden, samen met twee toelichtingen. In deze brochure zijn alle rechten en plichten geduid alsook de overdrachtsbepalingen toegelicht.
- Op landbouwgronden die niet in kwetsbaar gebied natuur liggen, gelden de algemene bemestingsnormen van het mestdecreet.

6. Wanneer ben ik vrijgesteld van de herinzaaiverplichting en het scheurverbod?

- Elke landbouwer zonder betalingsrechten is niet gebonden aan de vergroeningsverplichtingen.
- Een landbouwer met betalingsrechten:
 - ❖ is vrijgesteld voor percelen die gecertificeerd zijn als biologisch of in omschakeling, waarbij die landbouwer zijn vrijstelling van de vergroeningseisen behoudt.
 - ❖ is vrijgesteld van een herinzaaiverplichting voor percelen die 'blijvend' grasland werden door het afsluiten van een agromilieumaatregel of een beheersovereenkomst, maar die hij in het jaar na afloop van de agromilieumaatregel of beheersovereenkomst toch omzet.
- **Opgelet:** landbouwers die niet gebonden zijn aan de vergroeningsverplichtingen of die genieten van een vrijstelling van de vergroeningseisen moeten nog steeds de bepalingen van het natuurdecreet naleven: zij moeten naargelang de ligging van hun percelen, het verbod op het wijzigen van de vegetatie, de vergunningsplicht voor het wijzigen van de vegetatie of de zorgplicht respecteren. Zo moet ook elke natuurlijke persoon, in het kader van de zorgplicht, het ploeg- en omzettingsverbod naleven van EKBG gelegen in de landbouwtreek de Polders, dat enkel onder de bescherming van de landbouwwetgeving valt.

7. Wat zijn de gevolgen als ik niet voldoe aan mijn verplichtingen?

Wanneer uw bedrijf niet voldoet aan de opgelegde verplichtingen, zal het areaal dat in aanmerking komt voor de vergroeningspremie verminderd worden. Concreet betekent dit dat de vergroeningspremie voor ten minste de volgende arealen niet zal uitbetaald worden:

- het areaal ecologisch kwetsbaar blijvend grasland dat geploegd of omgezet is, ondanks het ploeg- en omzettingsverbod;
- het areaal blijvend grasland dat onderhevig is aan een scheurverbod en desalniettemin is omgezet;
- het areaal blijvend grasland dat onderhevig is aan een heraanlegverplichting, maar waarop deze heraanleg niet is uitgevoerd, of dat na heraanleg vroegtijdig is omgezet.

Daarbovenop is een bijkomende administratieve sanctie mogelijk (zie fiche 'Vergroening – algemeen').

8. Heeft de status 'BG' impact op mijn verplichtingen m.b.t. de overige vergroeningsmaatregelen?

Er is inderdaad een impact. Een perceel dat via de status 'BG' wordt aangeduid als blijvend grasland, is daardoor ook geen 'bouwland' of 'blijvende teelt'. De oppervlakte van dit perceel zal dus niet meetellen bij de berekening van het benodigde areaal ecologisch aandachtsgebied (zie ook fiche 'vergroening ecologisch aandachtsgebied'). Daarnaast maakt dit perceel geen deel uit van het areaal bouwland waarop u gewasdiversificatie moet toepassen. Het is dus de status 'BG' dat bepaalt of grasland al dan niet tot het bouwland behoort.

9. Moet ik nog aan de randvoorwaardenmaatregel blijvend grasland voldoen?

Vanaf 2017 behoort het behoud van blijvend grasland aan de hand van een individueel referentieareaal niet langer tot de randvoorwaardenverplichtingen. Let wel, het eventueel verbod op het scheuren van graslanden onder de beheerseis voortvloeiend uit de Habitat- en Vogelrichtlijn blijft wel van kracht.

10. Kan ik een perceel blijvend grasland dan steeds omzetten wanneer het geen EKBG is en er geen verplichtingen gelden in het kader van de algemene regeling?

Op de eerste plaats moet u omzichtig omspringen met uw areaal blijvend grasland. Door het omzetten van blijvend grasland kan de Vlaamse ratio blijvend grasland met meer dan 5% dalen waardoor een algemeen scheurverbod van kracht wordt en u verplicht zal worden om opnieuw blijvend grasland aan te leggen.

Een perceel blijvend grasland dat niet aangeduid is als EKBG, zou dan wel vanuit het oogpunt vergroening geploegd mogen worden, maar daarom mag het nog niet geploegd worden op basis van het Natuurdecreet.

Buiten de landbouwstreek de Polders zijn enkel binnen de Natura 2000-gebieden blijvende graslanden als EKBG aangeduid. Het gaat dan om de historische permanente graslanden (HPG's) met een verbod op het wijzigen van de vegetatie volgens het Natuurdecreet aangeduid als EKBG, met uitzondering van de HPG's van belang voor de fauna volgens de biologische waarderingskaart. De HPG's met vergunningsplicht voor het wijzigen van vegetatie zijn niet aangeduid als EKBG, terwijl ze toch onder de bescherming van het Natuurdecreet vallen. Dit is eveneens het geval buiten de Natura 2000-gebieden waar zowel de HPG's met een verbod op het wijzigen van de vegetatie als met een natuurvergunningsplicht voor het wijzigen van de vegetatie niet als EKBG aangeduid zijn.

Wanneer de landbouwer een perceel dat geen EKBG is toch zou willen omzetten, moet hij steeds nagaan of dit ook volgens de natuurwetgeving mogelijk is. Het niet naleven van het verbod op het wijzigen van de vegetatie of de natuurvergunningsplicht is meteen een inbreuk op de randvoorwaarden, namelijk op de beheerseis voortvloeiend uit de Habitat- en Vogelrichtlijn (zie de algemene brochure randvoorwaarden op www.vlaanderen.be/landbouw/randvoorwaarden).

11. Lees ook

Checklist bij het scheuren van graslanden op [www.vlaanderen.be/landbouw/vergroening/blijvend grasland](http://www.vlaanderen.be/landbouw/vergroening/blijvend_grasland).

Vergroening - blijvend grasland/voorbeelden

Deze fiche bevat een aantal voorbeeldsituaties die bijkomende verduidelijking geven bij de maatregel behoud blijvend grasland onder vergroening.

We raden u aan om, alvorens u deze infofiche doorneemt, eerst de fiche 'Vergroening - blijvend grasland en ecologisch kwetsbaar blijvend grasland' te lezen.

1. Welke percelen moet ik beschouwen als blijvend grasland?

Voorbeeld: in de verzamelaanvraag van campagne 2018 staat een perceel met attribuut BG. Waarom?

Campagne	Gewascode	Aanduiding als BG
2012	Mais	Bouwland*
2013	Grasachtige	Bouwland*
2014	Grasachtige	Bouwland*
2015	Grasachtige	Bouwland*
2016	Grasachtige	Bouwland*
2017	Grasachtige	Bouwland*
2018	Krijgt attribuut 'BG': blijvend grasland want reeds 5 jaar grasachtige	

* wat telt is dat de grasachtige code vijf opeenvolgende jaren voorkomt.
Voordien is het bouwland (of permanente teelt).

2. Welke verplichtingen moet ik naleven in het kader van de algemene regeling voor het behoud van blijvend grasland?

Situatie 1:

Eind 2018 deelt de overheid mee dat de Vlaamse ratio van campagne 2018 met meer dan 5% gedaald is ten opzichte van de Vlaamse referentieratio. De overheid kondigt daarom onmiddellijk een scheurverbod aan en legt een heraanlegverplichting op voor percelen die blijvend grasland waren in 2016 of 2017, maar die volgens de verzamelaanvraag 2018 omgezet zijn.

De landbouwer kiest in campagne 2019 een gewascode 'grasachtige' voor een perceel waar geen heraanlegverplichting is, maar dat wel onder het scheurverbod voor blijvend grasland valt. Wat zijn de gevolgen in 2019 en 2020?

Campagne	Gewascode	Perceel aangeduid als BG?
2012	Mais	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2013	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2014	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2015	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2016	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2017	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2018	Grasachtige	Ja, aangeduid als 'BG'
2019	Gevolg 1: landbouwer kiest voor grasachtige, en respecteert daarmee het scheurverbod	Ja, aangeduid als 'BG'
2020	Gevolg 2: Behoud van attribuut 'BG'	

* wat telt is dat de grasachtige code vijf opeenvolgende jaren voorkomt.
Voordien is het bouwland (of permanente teelt).

Situatie 2 :

Eind 2018 deelt de overheid mee dat de Vlaamse ratio van campagne 2018 met meer dan 5% gedaald is ten opzichte van de Vlaamse referentieratio. De overheid kondigt daarom onmiddellijk een scheurverbod aan en legt een heraanlegverplichting op voor percelen die blijvend grasland waren in 2016 of 2017, maar die volgens de verzamelaanvraag 2018 omgezet zijn.

De landbouwer zaait in campagne 2019 het gewas 'mais' in op een perceel waar geen heraanlegverplichting is, maar dat wel onder het scheurverbod voor blijvend grasland valt. Wat zijn de gevolgen in 2019 en 2020?

Campagne	Gewascode	Perceel aangeduid als BG?
2012	Mais	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2013	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2014	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2015	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2016	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2017	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2018	Grasachtige	Ja, aangeduid als 'BG'
2019	Landbouwer kiest voor mais, en schendt daarmee het scheurverbod. Gevolg 1: er volgt een vergroeningssanctie, en verplichting om perceel in 2019 heraan te leggen als blijvend grasland	Gevolg 2: het perceel voorgedrukt als 'BG' wordt bouwland
2020	Gevolg 3: Perceel wordt aangeduid als 'blijvend grasland'. De landbouwer moet het perceel herstellen als blijvend grasland, en als dusdanig aanhouden tijdens de volgende 5 jaar	

* wat telt is dat de grasachtige code vijf opeenvolgende jaren voorkomt.
Voordien is het bouwland (of permanente teelt).

Situatie 3 :

Eind 2018 deelt de overheid mee dat de Vlaamse ratio van campagne 2018 met meer dan 5% gedaald is ten opzichte van de Vlaamse referentieratio. De overheid kondigt daarom onmiddellijk een scheurverbod aan en legt een heraanlegverplichting op voor percelen die blijvend grasland waren in 2016 of 2017, maar die volgens de verzamelaanvraag 2018 omgezet zijn.

De landbouwer kiest in campagne 2019 een gewascode 'grasachtige' voor een perceel waar een heraanlegverplichting is. Wat zijn de gevolgen in 2019 en 2020?

Campagne	Gewascode	Perceel aangeduid als BG?
2012	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2013	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2014	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2015	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2016	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland*
2017	Mais	Ja, aangeduid als 'BG'
2018	Grasachtige	Neen, wel aangeduid als bouwland5
2019	Landbouwer kiest voor grasachtige, respecteert ermee de heraanlegverplichting, en vermijdt vergroenings-sanctie.	Gevolg 1: Aangeduid als 'blijvend grasland' (als gevolg van de heraanlegverplichting)
2020		Gevolg 2: de landbouwer moet het perceel als 'grasland' aanhouden tijdens de volgende 4 jaar.

* wat telt is dat de grasachtige code vijf opeenvolgende jaren voorkomt. Voordien is het bouwland (of permanente teelt).

3. Waar vind ik meer informatie?

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU, gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder '[informatiefiches per onderwerp - 2018](#)' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie. Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

////////////////////////////////////

Hieronder vindt u meer informatie met betrekking tot de werking van het scherm 'Vergroening – blijvend grasland'.

1. Hoe kan ik het scherm bereiken?

Via de actiemenu links van het scherm klikt u op 'vergroening' en daarna op 'blijvend grasland'.

2. Hoe ziet het scherm eruit?

Het scherm ziet er als volgt uit:

(Blijvend) grasland onder vergroening

Tluz. onnervulakte, hliivend, grasland is de som van de referentie-onnervulakten van percelen met status "BG" en bedraagt: 11,15 ha

De overige percelen, zonder status, in onderstaande tabel worden beschouwd als 'grasland' of 'braakliggend land'. Meer informatie over (blijvend) grasland vindt u terug in de bijlage.

Overzicht: aangegeven percelen grasland en braakliggend land

[illegible]

De tabel '(blijvend) grasland onder vergroening' bevat volgende kolommen:

- Perceelsnummer van de huidige campagne;
- Aangegeven oppervlakte (ha);
- Referentie oppervlakte (ha);
- Hoofddeelt;
- Bestemmingen (enkel percelen met de hoofdbestemming 'I' of 'A' die u in gebruik heeft op 21 april 2018 worden opgenomen in deze tabel, ook indien deze percelen een grafische overlapping vertonen met andere percelen);
- Status blijvend grasland onder vergroening;
- Ecologisch kwetsbaar blijvend grasland (% overlap met de laag ecologisch kwetsbaar blijvend grasland).

3. Hoe werkt het scherm?

Boven de tabel vindt u de som van de referentie oppervlakten van uw blijvend grasland onder vergroening.

De tabel geeft een overzicht van al uw percelen met een graslandcode die u in gebruik hebt op 21 april 2018. De percelen met een status 'BG' worden onder de vergroening beschouwd als blijvend grasland.

De gegevens in dit scherm zijn afhankelijk van de velden die u ingevuld hebt op de pagina's 'perceelsgegevens' en 'via tabel' van de verzamelaanvraag. Met andere woorden, dit scherm kunt u niet aanpassen.

Een overzicht van de aangegeven percelen (blijvend) grasland onder vergroening vindt u ook terug op de afdruk van de verzamelaanvraag.

4. Welke percelen komen mogelijk in aanmerking voor een inzaaiverplichting?

In het kader van de vergroening is het mogelijk dat er voor bepaalde percelen een inzaaiverplichting geldt (zie fiche ‘vergroening – blijvend grasland en ecologisch kwetsbaar blijvend grasland’). De (gescheurde) percelen blijvend grasland waarop een inzaaiverplichting rust, kunt u oproepen door op ‘via kaart’ het icoon ‘Vlaamse referentielaag blijvend grasland 2018’ aan te klikken.

5. Waar vind ik welke percelen (of delen ervan) beschouwd worden als ecologisch kwetsbaar blijvend grasland?

Sommige percelen of delen ervan worden in het kader van de vergroening beschouwd als ecologisch kwetsbaar blijvend grasland. Deze percelen of delen ervan mogen nooit omgezet worden. De informatie met betrekking tot de laag ecologisch kwetsbaar blijvend grasland kunt u in de verzamelaanvraag op de pagina 'perceelsgegevens' onder de rubriek 'informatie over randvoorwaarden of beheerovereenkomst' raadplegen. Ook via de laatste kolom van de tabel '(blijvend) grasland onder vergroening' kunt u steeds nagaan of, en met hoeveel procent, een perceel overlapt met de laag ecologisch kwetsbaar blijvend grasland.

6. Lees zeker ook de fiche

Vergroening – blijvend grasland en ecologisch kwetsbaar blijvend grasland (www.vlaanderen.be/landbouw/vergroening)

Vergroening - ecologisch aandachtsgebied

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

- 13.03.2018: Onder punt 'EAG-types waarop geen landbouwproductie plaatsvindt' werd in de tabel in kolom 'Strook subsidiabel areaal langs bosranden zonder productie' in de rij 'Wettelijke breedte' de tekst 'maximum 10 m' geschrapt.
- 20/03/2018: toevoegen van 'subsidiabel' onder punt 'Wanneer moet ik aan de maatregel ecologisch aandachtsgebied voldoen?'
- 25/04/2018: schrappen van zin 'Let wel, wijzigingen zijn onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse regering'.

Met haar biodiversiteitsstrategie wenst de Europese Unie een halt toe te roepen aan een verder verlies aan biodiversiteit in Europa. Als een van de voornaamste grondbeheerders spelen landbouwers een belangrijke rol bij het invoeren en in stand houden van landbouwsystemen en -praktijken die bijdragen tot het behoud en het verbeteren van de biodiversiteit in het agrarisch landschap. De maatregel ecologisch aandachtsgebied binnen het vergroeningspakket wenst deze maatschappelijke rol van de landbouwer te benadrukken.

1. Wanneer moet ik aan de maatregel ecologisch aandachtsgebied voldoen?

Voor de maatregel ecologisch aandachtsgebied wordt uitgegaan van uw oppervlakte **subsidiabel**⁽²⁾ bouwland. Dit is de totale subsidiabele oppervlakte die u in gebruik hebt op de uiterste indieningsdatum van uw verzamelaanvraag (21 april) waarvan de oppervlakte blijvend grasland en blijvende teelten in mindering wordt gebracht. De totale oppervlakte bouwland van uw bedrijf vindt u terug in uw verzamelaanvraag onder de rubriek 'vergroening – ecologisch aandachtsgebied'.

Wanneer uw bedrijf meer dan 15 hectare bouwland omvat, moet u voldoen aan de maatregel ecologisch aandachtsgebied, tenzij uw bedrijf aan een van de volgende voorwaarden voldoet:

- meer dan 75% van het bouwland wordt gebruikt als grasland, als braakliggend land, voor de teelt van vlinderbloemige gewassen of voor een combinatie van deze;
- meer dan 75% van het subsidiabel landbouwareaal is grasland (zowel blijvend grasland als grasland op bouwland).

2. Welke maatregel moet ik treffen?

U moet een areaal dat minstens gelijk is aan 5% van uw areaal bouwland, inrichten als ecologisch aandachtsgebied.

3. Welke types ecologisch aandachtsgebied kan ik inbrengen om aan de 5% te komen?

Volgende types ecologisch aandachtsgebied kan u meetellen in Vlaanderen:

- braakliggend land;
- de volgende landschapselementen: houtkanten/heggen, groep van bomen, poelen, grachten, bomenrijen;
- 1 meter teeltvrije strook (bufferstroken) en akkerranden;
- boslandbouw (agroforestry);
- stroken subsidiabel areaal langs bosranden;
- percelen met korte-omloophout;
- beboste landbouwgronden;
- groenbedekking;
- stikstofbindende gewassen.

4. Hoe wordt de oppervlakte van de verschillende types in rekening gebracht?

Voor sommige types ecologisch aandachtsgebied zal u, via de aangifte van het perceel, de oppervlakte kunnen aanduiden in de verzamelaanvraag. Dit is het geval voor braakliggend land, stikstofbindende gewassen, groenbedekking,

korte-omloophout, houtkanten/heggen, poelen, groep van bomen, bomenrijen, boslandbouw, beboste landbouwgrond en akkerranden. Voor andere types zijn de lengtematen gekend via de overlap met specifieke gebieden op de fotoplannen. Dit geldt voor de stroken subsidiabel areaal langs bosranden, 1 meter teeltvrije strook (bufferstroken) en grachten. De lengtematen voor de stroken subsidiabel areaal langs bosranden en grachten worden vervolgens omgezet in oppervlaktes door ze te vermenigvuldigen met een omzettingfactor.

Om de uiteindelijke oppervlakte te kennen die als ecologisch aandachtsgebied zal meetellen, moet ook nog een wegingsfactor toegepast worden. Volgende tabel geeft een overzicht van de omzetting- en wegingsfactoren.

Types ecologisch aandachtsgebied	Omzettingfactor	Wegingsfactor	Ecologisch aandachtsgebied
Braakliggend land	n.v.t.	1	1 m ² = 1 m ²
1 m teeltvrije strook (bufferstroken)	n.v.t.	1,5	1 m = 1,5 m ²
Akkerranden	n.v.t.	1,5	1 m ² = 1,5 m ²
Boslandbouw (Agroforestry)	n.v.t.	1	1 m ² = 1 m ²
Stroken subsidiabel areaal langs bosranden zonder productie	6	1,5	1 m = 9 m ²
Stroken subsidiabel areaal langs bosranden met productie	6	0,3	1 m = 1,8 m ²
Korte-omloophout	n.v.t.	0,5	1 m ² = 0,5 m ²
Beboste landbouwgrond	n.v.t.	1	1 m ² = 1 m ²
Groenbedekking	n.v.t.	0,3	1 m ² = 0,3 m ²
Stikstofbindende gewassen	n.v.t.	1	1 m ² = 1 m ²
Landschapselement houtkanten/heggen	n.v.t.	2	1 m ² = 2 m ²
Landschapselement groep van bomen	n.v.t.	1,5	1 m ² = 1,5 m ²
Landschapselement bomenrijen	n.v.t.	2	1 m ² = 2 m ²
Landschapselement poelen	n.v.t.	1,5	1 m ² = 1,5 m ²
Landschapselement grachten	2,5 (50% van 5)	2	1 m = 5 m ²

Als u beboste landbouwgrond, korte-omloophout, groep van bomen, grachten, houtkanten, poelen, bomenrijen aanduidt en activeert als EAG, en u berekent het percentage EAG op uw bouwland, dan wordt de oppervlakte bouwland verhoogd met de oppervlakte van dit EAG. In de elektronische verzamelaanvraag gebeurt deze correctie van het areaal bouwland

automatisch. Wanneer u enkel de lengte kent van een type EAG berekent u de oppervlakte door de lengte te vermenigvuldigen met de omzettingsfactor. Ook dit gebeurt automatisch in de elektronische verzamelaanvraag.

5. Hoe kan ik mijn ecologisch aandachtsgebied aangeven in mijn verzamelaanvraag?

Onderstaande tabel geeft weer onder welke voorwaarden een perceel opgenomen wordt in de lijst potentieel ecologisch aandachtsgebied binnen het e-loket. In deze lijst op het e-loket duidt u aan welk potentieel EAG voor u zal meetellen als EAG (= EAG activeren). Let op: EAG activeren = EAG-voorwaarden respecteren. Raadpleeg ook de helpfunctie op het e-loket en de diverse EAG-voorwaarden.

Type EAG	Potentieel EAG indien:
Braakliggend land	Hoofdtype: 89, 98, 9832
Houtkant/heg	Hoofdtype: 4
Groep van bomen	Hoofdtype: 895
Bomenrij	Hoofdtype: 10
Poel	Hoofdtype: 3
Gracht	Perceel bouwland grenst aan een waterloop tussen 2 en 6 meter breed
1 meter teeltvrije strook (bufferstrook)	Perceel bouwland grenst aan een waterloop, - vlak of - lijn
Akkerrand	Gespecialiseerde productiemethode 'AKR' of aanwezigheid van een beheerovereenkomst bij VLM
Boslandbouw (agroforestry)	Percelen met gesubsidieerde boslandbouw
Strook subsidiabel areaal langs bosrand	Perceel bouwland grenst aan de EAG-boslaag
Perceel korte-omloophout	Hoofdtype: 883, 963
Beboste landbouwgrond	Percelen met gesubsidieerde bebossing van landbouwgrond
Groenbedekking	Nateelt: 657, 658, 659, 661, 700
Stikstofbindende gewassen	Hoofdtype: 43, 51, 52, 53, 721, 722, 723, 731, 732, 744, 747

6. Wat zijn de gevolgen als ik niet voldoe aan mijn verplichtingen?

Wanneer u niet voldoet aan de opgelegde verplichtingen, zal het areaal dat voor de uitbetaling van de vergroeningspremie in aanmerking komt, verminderd worden. Hierbij zal het tekort aan ecologisch aandachtsgebied de vermindering bepalen.

Bijvoorbeeld een bedrijf met 40 ha bouwland zou over 2 ha ecologisch aandachtsgebied moeten beschikken. Wanneer dit bedrijf maar over 1,5 ha ecologisch aandachtsgebied beschikt, leidt dit tot de volgende vermindering:

- op 2 ha is er een tekort van 0,5 ha;
- de geconstateerde oppervlakte bouwland wordt vermindert met 10 keer dat tekort, dat betekent een vermindering of reductie van $10 \times 0,5 \text{ ha} = 5 \text{ ha}$;
- het areaal (de totale subsidiabele oppervlakte die in aanmerking komt voor de basisbetaling) waarvoor de landbouwer de vergroeningspremie zal ontvangen, zal met 5 ha vermindert worden.

Wanneer u drie jaar na elkaar niet voldoet, zal in de volgende jaren de vermindering die in rekening wordt gebracht met twee vermenigvuldigd worden.

7. EAG-types waarop geen landbouwproductie plaatsvindt

'Geen landbouwproductie' betekent dat er op het betrokken perceel of de strook geen gewas wordt verbouwd. De inzaai van een faunamengsel, een bloemenmengsel of de inzaai van een gewas dat niet geoogst zal worden en dit in het kader van een aantoonbare (gebruiks)overeenkomst, is wel toegelaten.

Onderstaande tabel geeft voor vier EAG types 'zonder landbouwproductie' weer hoe ze ingetekend moeten worden en vooral welk gewas of activiteit er op het perceel of op de strook kan/mag voorkomen:

Combinatietabel EAG / bedekking activiteit	Braakliggend land	Akkerrand	1 m teeltvrije strook (bufferstrook)*	Strook subsidiabel areaal langs bosranden zonder productie*
Intekenen	Apart perceel	Apart perceel (GPM**: 'AKR')	Deel van perceel (automatisch)	Deel van perceel (automatisch)
Wettelijke breedte	-	Minimum 1 m	Minimum 1 m	Minimum 5 m
Braak	ja (gewascode 89)	Ja (gewascode 82)	ja	ja
Faunamengsel	ja (gewascode 98)	Ja (gewascode 98)	ja	ja
Bloemenmengsel	ja (gewascode 9832)	Ja (gewascode 9831)	ja	ja
Gras	nee	ja (graslandcode en onderscheidbaar)	ja (onderscheidbaar)	ja (onderscheidbaar)
Begrazen	nee	ja (onderscheidbaar)	ja (onderscheidbaar)	ja (onderscheidbaar)
Maaien / Klepelen	ja (vóór 1 oktober)	ja (onderscheidbaar)	ja (onderscheidbaar)	ja (onderscheidbaar)
Afvoeren	Enkel met overeen- komst***	Enkel met overeen- komst***	ja	ja
Landbouwteelt, andere dan gras	Enkel met overeen- komst***	Enkel met overeen- komst***	nee	Enkel met overeenkomst***
Bemesting	nee	Volgens geldende mest- wetgeving	nee	nee
Gewasbeschermingsmiddel	nee	nee	nee	nee

* Bij stroken is de gewascode van het volledige perceel = de gewascode van de hoofdteelt. De tabel geeft enkel weer welke bedekking/activiteit er op de strook zelf kan voorkomen.

** GPM: Gespecialiseerde productiemethode.

*** Een '(gebruiks)overeenkomst' is een schriftelijke overeenkomst die een landbouwer sluit met een overheid, vereniging of rechtspersoon, met het oog op het realiseren van milieu- of natuurdoelstellingen op grasland of bouwland waarop de overeenkomst betrekking heeft. Het kan onder meer gaan om een overeenkomst met een gewestelijke overheid (het Departement Landbouw en Visserij, het Agentschap voor Natuur en Bos, ...) of met lokale overheden zoals gemeenten en provincies. Het kan ook gaan om een overeenkomst met een vereniging of rechtspersoon, zoals bijvoorbeeld een natuur- of milieuorganisatie (Natuurpunt, de Regionale Landschappen, ...). Een landbouwer moet de overeenkomst kunnen voorleggen bij controles.

Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - Braakliggend land

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

➤ 19.04.2018 : aanpassing van tekst onder 'Geen landbouwproductie op braakliggend land'.

1. Voorwaarden braakliggend land

- U mag in het betrokken jaar op het perceel geen landbouwproductie realiseren: u mag geen landbouwgewas inzaaien tijdens de periode van 1 maart tot 31 augustus. De inzaai van een wintergewas dat u in het volgende jaar kunt oogsten, is wel toegelaten na 31 augustus. Ook mag u maatregelen treffen die de biodiversiteitsvoordelen vergroten, zoals de inzaai van een wildbloemenmengsel;
- Bemesting en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zijn niet toegelaten;
- Percelen met gras als hoofdteelt of nateelt in de voorgaande campagne kan u enkel als braakliggend land aangeven op voorwaarde dat u het grasland inwerkt vóór de start van de braaklegging;
- Als u uw perceel aangeeft met gewascode 89 (braakliggend land onder EAG) moet u hierop een minimum activiteit uitvoeren (maaïen of klepelen zonder afvoer vóór 1 oktober);
- Een perceel dat in de verzamelaanvraag is klaargezet als blijvend grasland onder vergroening (BG-status) kan u in hetzelfde campagnejaar niet aangeven als braakliggend land;
- Braakliggend land dat u vijf jaar onafgebroken als ecologisch aandachtsgebied aangeeft, blijft bouwland;
- U moet het betrokken perceel van 1 januari tot en met 31 december in eigen gebruik hebben.

2. Geen landbouwproductie op braakliggend land

'Geen landbouwproductie' betekent dat u op het betrokken perceel geen gewas verbouwt. U mag wel een faunamengsel of bloemenmengsel inzaaien. Wenst u een ander gewas in te zaaien dat u niet zal oogsten dan kan dit enkel met een aantoonbare (gebruiks)overeenkomst. ⁽¹⁾

Onderstaande tabel geeft weer hoe u een perceel met EAG 'Braakliggend land' moet intekenen en vooral welk gewas of activiteit er op het perceel kan/mag voorkomen:

Combinatietabel EAG / bedekking activiteit	Braakliggend land
Intekenen	Apart perceel
Wettelijke breedte	-
Braak	ja (gewascode 89)
Faunamengsel	ja (gewascode 98)
Bloemenmengsel	ja (gewascode 9832)
Gras	nee
Begrazen	nee
Maaïen / Klepelen	ja (vóór 1 oktober)
Afvoeren	Enkel met overeenkomst*
Landbouwteelt, andere dan gras	Enkel met overeenkomst*
Bemesting / gewasbeschermingsmiddel	nee

* Een 'gebruiksovereenkomst' is een schriftelijke overeenkomst die een landbouwer sluit met een overheid, vereniging of rechtspersoon, met het oog op het realiseren van milieu- of natuurdoelstellingen op grasland of bouwland waarop de overeenkomst betrekking heeft. Het kan onder meer gaan om een overeenkomst met een gewestelijke overheid (het Departement Landbouw en Visserij, het Agentschap voor Natuur en Bos, ...) of met lokale overheden zoals gemeenten en provincies. Het kan ook gaan om een overeenkomst met een vereniging of rechtspersoon, zoals bijvoorbeeld een natuur- of milieuorganisatie (Natuurpunt, de Regionale Landschappen, ...). Een landbouwer moet de overeenkomst kunnen voorleggen bij controles.

3. Aangifte braakliggend land in de verzamelaanvraag

Wanneer u een perceel braakliggend land aangeeft in de perceelsaangifte met de gewascode '89', '98' of '9832', zal dit perceel braak worden opgenomen in de lijst potentieel ecologisch aandachtsgebied binnen het e-loket op de pagina vergroening ecologisch aandachtsgebied. In deze lijst op het e-loket duidt u aan welk potentieel EAG voor u zal meetellen als EAG (= EAG activeren). Let op: EAG activeren = EAG voorwaarden respecteren. Raadpleeg ook de helpfunctie op het e-loket en de diverse EAG voorwaarden.

Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - Landschapselementen

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

➤ 25/04/2018: schrappen van zin 'Let wel, wijzigingen zijn onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse regering'.

1. Voorwaarden landschapselementen

➤ Landschapselementen die te uwer beschikking staan en op uw bouwland gelegen zijn of er direct aan grenzen, kunt u meetellen voor zover ze aan de volgende voorwaarden voldoen:

- ❖ **Houtkanten:** minimaal 0,01 hectare groot, maximaal 10 meter breed en geen onderbreking in de lengte die groter is dan 4 meter;
- ❖ **Heggen:** minimaal 0,01 hectare groot, maximaal 2 meter breed en geen onderbreking in de lengte die groter is dan 4 meter;
- ❖ **Groep van bomen** met overlappende kruinen en bosjes van minimaal 0,01 hectare en maximaal 0,30 hectare;
- ❖ **Bomenrijen:** minimaal 0,01 hectare groot, een lijnvormig vrijstaand landschapselement, bestaande uit minstens drie bomen in één rij geplant met maximaal twintig meter tussen de stammen;
- ❖ **Poelen en vijvers** van minimum 0,01 hectare en maximaal 0,10 hectare; reservoirs van beton of plastic komen niet in aanmerking;
- ❖ **Grachten** van minimaal 2 meter en maximaal 6 meter breedte, inclusief open waterlopen voor irrigatie en drainage, voor zover de wanden niet uit beton bestaan;

Houtkanten, heggen, groep van bomen, bomenrijen, poelen en grachten moet u van 1 januari tot en met 31 december ter beschikking hebben.

2. Aangifte landschapselementen in de verzamelaanvraag

Landschapselementen kunt u op verschillende manieren in de verzamelaanvraag aangeven:

- als perceel (houtkant/heg, groep van bomen, bomenrij en poel);
- via automatische detectie van het landschapselement als u het aangrenzend perceel aangeeft (gracht)

Onderstaande tabel illustreert de wijze waarop u landschapselementen kunt aangeven. Deze elementen zullen dan worden opgenomen in de lijst potentieel ecologisch aandachtsgebied binnen het e-loket op de pagina vergroening ecologisch aandachtsgebied. In deze lijst op het e-loket duidt u aan welk potentieel EAG voor u zal meetellen als EAG (= EAG activeren).

Let op: EAG activeren = EAG-voorwaarden respecteren. Raadpleeg ook de helpfunctie op het e-loket.

Type EAG	Potentieel EAG indien:
Houtkant/heg	Hoofddeelt: 4
Groep van bomen	Hoofddeelt: 895
Bomenrij	Hoofddeelt: 10
Poel	Hoofddeelt: 3
Gracht	Perceel bouwland grenst aan een waterloop tussen 2 en 6 meter breed

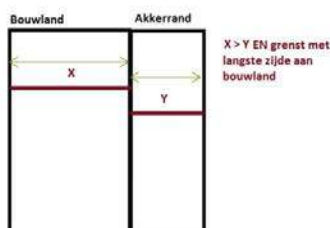
Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - 1 meter teeltvrije strook (EAG-bufferstrook) en akkerrand

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

- 25/04/2018: schrappen van zin 'Let wel, wijzigingen zijn onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse regering'.
- 25/04/2018: vervangen van: 'De oevervegetatie wordt als dusdanig meegerekend als ecologisch aandachtsgebied voor zover deze zich niet verder uitstrekt dan 10 meter vanaf de bovenste knik van het talud' door 'De oevervegetatie langs waterlopen wordt meegeteld bij de berekening van het ecologisch aandachtsgebied'
- 25/04/2018: In de tabel, bij gewasbeschermingsmiddel in de kolom 'akkerrand' wordt 'nee' vervangen door 'volgens geldende wetgeving'.
- 16/05/2018: In de tabel, bij 'Afvoeren – akkerrand' wordt 'enkel met overeenkomst' vervangen door 'Ja'

1. Voorwaarden bufferstroken (1 m teeltvrije strook) en akkerranden

- EAG-bufferstroken (hierna 1 m teeltvrije strook genoemd) gelegen op of direct aangrenzend aan bouwland kunt u laten meetellen als ecologisch aandachtsgebied wanneer ze gelegen zijn langs waterlopen, -vlakken en -lijnen zoals weergegeven in de verzamelaanvraag; deze 1 m teeltvrije strook moet u niet zelf apart intekenen;
- De 1 m teeltvrije strook heeft een breedte van 1 meter, te meten vanaf de bovenste knik van het talud. Wilt u een bredere bufferstrook aanleggen en aangeven als EAG, dan moet u deze als akkerrand (GPM 'AKR') intekenen en aangeven;
- De 1 m teeltvrije strook en akkerranden moeten gedurende het kalenderjaar ofwel bedekt zijn door de ontwikkeling van een spontane vegetatie, ofwel door de inzaai van een fauna- of bloemenmengsel, zonder dat er landbouwproductie op mag plaatsvinden;
- Maaien en begrazen zijn toegelaten, op voorwaarde dat de 1 m teeltvrije strook of de akkerrand steeds kan worden onderscheiden van het aangrenzend bouwland;
- Op de 1 m teeltvrije strook is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen niet toegelaten;
- Op de 1 m teeltvrije strook is bemesting niet toegelaten met uitzondering van de rechtstreekse uitscheiding door grazende dieren. Op akkerranden is bemesting toegelaten volgens de geldende mestwetgeving.
- Akkerranden hebben een minimum breedte van 1 meter. Er staat geen maximale afmeting op akkerranden, maar maximaal wordt een breedte van 20 meter meegeteld als EAG.
- De oevervegetatie langs waterlopen wordt meegeteld bij de berekening van het ecologisch aandachtsgebied ⁽²⁾.
- De akkerrand mag niet breder zijn dan uw aangrenzende perceel bouwland en dient met de langste zijde aan het perceel bouwland te grenzen.

Geen landbouwproductie op 1 m teeltvrije zone en akkerranden 'Geen landbouwproductie' betekent dat u op de 1 m teeltvrije strook geen gewas verbouwt. De inzaai van een faunamengsel of een bloemenmengsel, is wel toegelaten. Op akkerranden is tevens de inzaai van een gewas toegelaten wanneer u dat gewas niet zal oogsten en u hiervoor een aantoonbare (gebruiks)overeenkomst heeft afgesloten. Onderstaande tabel geeft voor het EAG types 1 m teeltvrije strook en akkerranden weer hoe u ze moet aangeven en vooral welk gewas of activiteit er op de strook kan/mag voorkomen:

Combinatietabel EAG / bedekking - activiteit	1 m teeltvrije strook*	Akkerrand
Intekenen	Deel van perceel (automatisch)	Apart perceel (GPM*: 'AKR')
Wettelijke breedte	Minimum 1 m	Minimum 1 m
Braak	ja	ja (code 82)
Faunamengsel	ja	ja (code 98)
Bloemenmengsel	ja	ja (code 9831)
Gras	ja (onderscheidbaar)	ja (onderscheidbaar)
Begrazen	ja (onderscheidbaar)	ja (onderscheidbaar)
Maaien / Klepelen	ja (onderscheidbaar)	ja (onderscheidbaar)
Afvoeren	ja	Ja ⁽⁴⁾
Landbouwteelt, andere dan gras	nee	Enkel met overeenkomst**
Bemesting	nee	Volgens geldende mestwetgeving
Gewasbeschermingsmiddel	nee	Volgens geldende wetgeving ⁽³⁾

* GPM: Gespecialiseerde productiemethode

** Een '(gebruiks)overeenkomst' is een schriftelijke overeenkomst die een landbouwer sluit met een overheid, vereniging of rechtspersoon, met het oog op het realiseren van milieu- of natuurdoelstellingen op grasland of bouwland waarop de overeenkomst betrekking heeft. Het kan onder meer gaan om een overeenkomst met een gewestelijke overheid (het Departement Landbouw en Visserij, het Agentschap voor Natuur en Bos, ...) of met lokale overheden zoals gemeenten en provincies. Het kan ook gaan om een overeenkomst met een vereniging of rechtspersoon, zoals bijvoorbeeld een natuur- of milieuorganisatie (Natuurpunt, de Regionale Landschappen, ...). Een landbouwer moet de overeenkomst kunnen voorleggen bij controles.

- Zowel voor de 1 m teeltvrije strook als akkerranden moet u het betrokken perceel van 1 januari tot en met 31 december in eigen gebruik hebben.

2. Aangifte 1 m teeltvrije strook en akkerranden in de verzamelaanvraag

Wanneer u in de perceelsaangifte een perceel aangeeft dat grenst aan een waterloop, -vlak of -lijn die ingetekend is op de fotoplannen, wordt op dit perceel automatisch in een 1 m teeltvrije strook voorzien in de lijst potentieel ecologisch aandachtsgebied binnen het e-loket op de pagina vergroening ecologisch aandachtsgebied.

Een akkerrand kunt u door middel van de GPM 'AKR' aangeven. Deze wordt dan opgenomen in de lijst potentieel ecologisch aandachtsgebied binnen het e-loket op de pagina vergroening ecologisch aandachtsgebied.

In deze lijst op het e-loket duidt u aan welk potentieel EAG voor u zal meetellen als EAG (= EAG activeren). **Let op:** EAG activeren = EAG voorwaarden respecteren. Raadpleeg ook de helpfunctie op het e-loket en de diverse EAG voorwaarden.

Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - Boslandbouw

1. Voorwaarden boslandbouw (agroforestry)

- Subsidiabele bouwlandarealen waarop u aan boslandbouw doet met steun in het kader van pijler 2 (PDPO II of PDPO III), kunt u laten meetellen voor uw areaal ecologisch aandachtsgebied;
- U moet het betrokken perceel minstens van 21 april tot en met 31 december in eigen gebruik hebben.

2. Aangifte boslandbouw in de verzamelaanvraag

Wanneer u voor een perceel een verbintenis heeft afgesloten voor het aanleggen van een boslandbouwsysteem onder PDPO, dan wordt dit perceel in het eerste jaar met de bijkomende bestemming 'BLS' voorgedrukt en komt dit daarna automatisch in de lijst potentieel ecologisch aandachtsgebied op de pagina vergroening ecologisch aandachtsgebied van het e-loket. In deze lijst op het e-loket duidt u aan welk potentieel EAG voor u zal meetellen als EAG (= EAG activeren).

Let op: EAG activeren = EAG-voorwaarden respecteren. Raadpleeg ook de helpfunctie op het e-loket en de diverse EAG-voorwaarden.

3. Lees ook

Lees ook de aanvraag van subsidie voor LV-agromilieumaatregelen 'boslandbouwsysteem' op de webpagina '[agromilieumaatregelen](#)'.

Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - strook subsidiabel areaal langs bosrand

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

- 21.02.2018 : bosranden zonder productie hebben geen maximale breedte. In tekst werd onder punt 'Voorwaarden stroken subsidiabel areaal langs bosranden' in het tweede puntje 'en mag maximaal tien meter breed zijn' verwijderd + tabel aangepast.
- 19.04.2018: tekst aangepast onder 'Geen landbouwproductie op stroken subsidiabel areaal langs bosranden'
- 25.04.2018: schrappen van zin 'Let wel, wijzigingen zijn onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse regering'.
- 25.04.2018: in de tabel schrappen van 'gewasbeschermingsmiddel'

1. Voorwaarden stroken subsidiabel areaal langs bosranden

- Zowel stroken subsidiabel areaal langs bosranden met of zonder landbouwproductie kunnen meetellen als ecologisch aandachtsgebied; deze stroken hoeft u niet apart in te tekenen;
- Als u een strook subsidiabel areaal langs een bosrand met productie aangeeft, moet deze strook minstens één meter breed zijn. Een strook zonder productie moet minstens vijf meter breed zijn ⁽¹⁾;
- Op de strook met landbouwproductie is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen niet toegelaten;
- U mag een strook zonder landbouwproductie maaien of laten begrazen, op voorwaarde dat de strook steeds kan worden onderscheiden van het aangrenzend bouwland. Bovendien is bemesting niet toegelaten, met uitzondering van de rechtstreekse uitscheiding door grazende dieren;
- Een perceel met een strook met landbouwproductie moet u minstens van 21 april tot en met 31 december in eigen gebruik hebben. U moet het betrokken perceel met een strook subsidiabel areaal langs bosranden zonder landbouwproductie van 1 januari tot en met 31 december in eigen gebruik hebben.

2. Geen landbouwproductie op stroken subsidiabel areaal langs bosranden

'Geen landbouwproductie' betekent dat u op de strook geen gewas verbouwd. U mag wel een faunamengsel of bloemenmengsel inzaaien. Wenst u een ander gewas in te zaaien dat u niet zal oogsten, dan kan dit enkel met een aantoonbare (gebruiks)overeenkomst. ⁽²⁾

Onderstaande tabel geeft voor het EAG type 'stroken subsidiabel areaal langs bosranden zonder landbouwproductie' weer hoe ze aangegeven moeten worden en vooral welk gewas of activiteit er op de strook kan/mag voorkomen:

Combinatietabel EAG / bedekking activiteit	Strook subsidiabel areaal langs bosranden zonder productie*
Intekenen	Deel van perceel (automatisch)
Wettelijke breedte	Minimaal 5 m ⁽¹⁾
Braak	ja
Faunamengsel	ja
Bloemenmengsel	ja
Gras	ja (onderscheidbaar)
Begrazen	ja (onderscheidbaar)
Maaien / Klepelen	ja (onderscheidbaar)
Afvoeren	ja
Landbouwteelt, andere dan gras	Enkel met overeenkomst**
Bemesting ⁽⁴⁾	nee

* Bij stroken is de gewascode van het volledige perceel = de gewascode van de hoofdteelt. De tabel geeft enkel weer welke bedekking/activiteit er op de strook zelf kan voorkomen.

** Een '(gebruiks)overeenkomst' is een schriftelijke overeenkomst die een landbouwer sluit met een overheid, vereniging of rechtspersoon, met het oog op het realiseren van milieu- of natuurdoelstellingen op grasland of bouwland waarop de overeenkomst betrekking heeft. Het kan onder meer gaan om een overeenkomst met een gewestelijke overheid (het Departement Landbouw en Visserij, het Agentschap voor Natuur en Bos, ...) of met lokale overheden zoals gemeenten en provincies. Het kan ook gaan om een overeenkomst met een vereniging of rechtspersoon, zoals bijvoorbeeld een natuur- of milieuorganisatie (Natuurpunt, de Regionale Landschappen, ...). Een landbouwer moet de overeenkomst kunnen voorleggen bij controles.

3. Aangifte stroken subsidiabel areaal langs bosranden in de verzamelaanvraag

Wanneer u in de perceelsaangifte een perceel aangeeft dat aan een geregistreerde EAG-boslaag grenst, wordt aan dit perceel automatisch een strook gekoppeld in de lijst potentieel ecologisch aandachtsgebied op het e-loket op de pagina vergroening ecologisch aandachtsgebied. In deze lijst op het e-loket duidt u aan welk potentieel EAG voor u zal meetellen als EAG (= EAG activeren).

Let op: EAG activeren = EAG-voorwaarden respecteren. Raadpleeg ook de helpfunctie op het e-loket en de diverse EAG-voorwaarden.

Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - korte-omloophout

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

- 25/04/2018: schrappen van '... noch gewasbeschermingsmiddelen toepassen tenzij de overheid het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen om fytosanitaire redenen zou opleggen'.

1. Wat is korte-omloophout?

Korte-omloophout of hakhout met een korte omlooptijd is een areaal beplant met meerjarige houtige gewassen waarvan de wortelstokken of stronken na de oogst in de grond blijven en in het daaropvolgende seizoen nieuwe scheuten vormen. De omlooptijd (dit is de tijd tussen het aanplanten en de eerste oogst of tussen elke oogst) is daarbij beperkt. Om subsidiabel te zijn bedraagt deze omlooptijd maximaal 8 jaar.

2. Voorwaarden korte-omloophout voor ecologisch aandachtsgebied

- U kiest voor de aanleg van het hakhout één of meer van de volgende boomsoorten: zwarte els, boswilg, schietwilg, katwilg, fladder olm, gladde olm, hazelaar, zwarte populier, gewone esdoorn, gewone es;
- De maximale omlooptijd bedraagt 8 jaar;
- U mag geen minerale meststoffen toepassen ⁽¹⁾;
- U moet het betrokken perceel van 1 januari tot en met 31 december in eigen gebruik hebben.

3. Aangifte korte-omloophout in de verzamelaanvraag

Als u een perceel met korte-omloophout aangeeft in de perceelsaangifte met de gewascode '883' of '963', zal dit perceel worden opgenomen in de lijst potentieel ecologisch aandachtsgebied op de pagina vergroening ecologisch aandachtsgebied van het e-loket. In deze lijst op het e-loket duidt u aan welk potentieel EAG voor u zal meetellen als EAG (= EAG activeren).

Let op: EAG activeren = EAG-voorwaarden respecteren. Raadpleeg ook de helpfunctie op het e-loket.

Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - Beboste landbouwgrond

1. Voorwaarden beboste landbouwgrond onder vergroening

- Enkel bebossingen van landbouwgrond in het kader van PDPO I, II en III (dus waarvoor u ooit bij het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) subsidie hebt aangevraagd en verkregen) kunt u laten meetellen voor uw areaal ecologisch aandachtsgebied;
- U moet het betrokken perceel van 1 januari tot en met 31 december in eigen gebruik hebben.

2. Aangifte beboste landbouwgrond als EAG in de verzamelaanvraag

Wanneer u een bebost landbouwperceel aangeeft in de percelsaangifte met de gewascode '8910', '8911', '8912', '8915', '894' en u voor dit perceel een bebossingscontract hebt bij ANB, zal dit bebost landbouwperceel automatisch worden opgenomen in de lijst potentieel ecologisch aandachtsgebied op het e-loket op de pagina vergroening ecologisch aandachtsgebied. In deze lijst op het e-loket duidt u aan welk potentieel EAG voor u zal meetellen als EAG (= EAG activeren).

Let op: EAG activeren = EAG-voorwaarden respecteren. Raadpleeg ook de helpfunctie op het e-loket.

Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - Groenbedekking

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

- 25/04/2018: schrappen van zin 'Let wel, wijzigingen zijn onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse regering'.
- 25/04/2018: vervangen van 'Wanneer u vlinderbloemigen onder het hoofdgewas inzaait, dan zal dit enkel als groenbedekker voor ecologisch aandachtsgebied meetellen wanneer de vlinderbloemigen niet vernield worden bij de oogstwerkzaamheden, of m.a.w. het vlinderbloemige gewas moet behouden blijven tijdens de aanhoudingsperiode;' door 'Wanneer u gras of vlinderbloemigen onder het hoofdgewas inzaait, dan zal dit enkel als groenbedekker voor ecologisch aandachtsgebied meetellen wanneer het gras zich voldoende kan ontwikkelen onder het hoofdgewas en aanwezig is gedurende de volledige groeiperiode van het hoofdgewas'

1. Voorwaarden groenbedekking

- De groenbedekker moet u aanleggen door het inzaaien van een mengsel van groenbedekkers of vanggewassen na de hoofdteelt, door gras onder het hoofdgewas in te zaaien of door vlinderbloemigen onder het hoofdgewas in te zaaien;
- Het **mengsel** moet bestaan uit **minstens twee gewassen** die voorkomen op de lijst van mogelijke groenbedekkers verder in deze fiche;
- De **minimale zaaidichtheid** moet minstens 50% bedragen van de aangegeven minimale zaaidichtheid zoals opgenomen in de bijgevoegde lijst, en dit voor minstens 2 gewassen uit het mengsel;
- U moet **gecertificeerd zaaizaad** gebruiken of, als er geen gecertificeerd zaaizaad bestaat, handelszaaizaad;
- Wanneer u **gras onder het hoofdgewas** inzaait, dan zal dit enkel als groenbedekker voor ecologisch aandachtsgebied meetellen wanneer het gras niet vernield wordt bij de oogstwerkzaamheden, of m.a.w. er moet een voldoende dichte grasmat aanwezig blijven tijdens de aanhoudingsperiode;
- Wanneer u **gras of vlinderbloemigen onder het hoofdgewas inzaait**, dan zal dit enkel als groenbedekker voor ecologisch aandachtsgebied meetellen wanneer het gras zich voldoende kan ontwikkelen onder het hoofdgewas en aanwezig is gedurende de volledige groeiperiode van het hoofdgewas ⁽²⁾;
- U mag **geen gewasbeschermingsmiddelen** toepassen vanaf de inzaai van de groenbedekker tot de einddatum van de minimale aanhoudingsperiode; wanneer u de groenbedekker aanlegt door onder het hoofdgewas gras of vlinderbloemigen in te zaaien, geldt het verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen vanaf de oogst van het hoofdgewas en dit gedurende ten minste een periode van acht weken, tenzij het volgende hoofdgewas al eerder wordt ingezaaid;
- Om als ecologisch aandachtsgebied te kunnen meetellen, mag het perceel met de groenbedekker **geen gras als hoofdteelt** hebben. Voor de graszaadteelt geldt er wel een uitzondering op deze regel. Een dergelijk perceel moet u in de verzamelaanvraag aangeven met de bijkomende bestemming 'ZAA'.
- Bovendien volstaat voor een goedgekeurd vermeerderingsperceel voor een grassoort (voor graszaadteelt) opgenomen in de bijgevoegde lijst, de inzaai van minstens één andere gewassoort uit de lijst aan 50% van de aangegeven minimale zaaidichtheid om tot een toegelaten mengsel te komen.
- Naargelang de landbouwstreek gelden verschillende uiterste **inzaaidata** en minimale aanhoudingsperiodes:
 - ❖ **Polders en Duinen:** inzaaien vóór 20 augustus en minstens aanhouden tot en met 15 oktober;
 - ❖ **Leemstreek:** inzaaien vóór 1 oktober en minstens aanhouden tot en met 30 november;
 - ❖ **Zandleemstreek en andere:** inzaaien vóór 1 november en minstens aanhouden tot en met 31 januari;
- Een groenbedekker of vanggewas mag **na de uiterste datum** van de minimale aanhoudingsperiode steeds geoogst, gemaaid of begraasd worden. Onder strikte voorwaarden kan een groenbedekker of vanggewas ook geoogst, gemaaid of begraasd worden tijdens de aanhoudingsperiode. De voorwaarden zijn de volgende:
 - ❖ de groenbedekker kan voldoende vroeg ingezaaid worden, namelijk na een vroege oogst van de hoofdteelt. Op die manier heeft de groenbedekker bij gunstige klimatologische en agronomische omstandigheden de mogelijkheid om zich voldoende te ontwikkelen;
 - ❖ na het oogsten van de groenbedekker moet er wel nog voldoende gewas aanwezig blijven zodat de groenbedekker in staat blijft zijn functies te vervullen, namelijk het zorgen voor:
 - de opname van nutriënten uit het bodemprofiel;
 - het bedekken van de bodem.
- Groenbedekkers die niet aan de bovenstaande voorwaarden kunnen voldoen, mogen om de zaadvorming te voorkomen, enkel gemaaid of geklepel worden **tijdens de aanhoudingsperiode** voor zover de gehele plant niet vernietigd wordt.
- De groenbedekker mag u in elk geval **niet als hoofdteelt** voor de **volgende campagne** gebruiken;
- Wanneer een groenbedekker geoogst wordt na de aanhoudingsperiode, is bemesting toegelaten voor zover dit gebeurt na de aanhoudingsperiode en in overeenstemming met de voorschriften van de mestwetgeving;
- U moet het betrokken perceel minstens van 21 april tot en met 31 december in **eigen gebruik** hebben;
- **Focus- en derogatiebedrijven** die in het kader van de mestwetgeving verplicht zijn vanggewassen in te zaaien, kunnen deze laten meetellen als ecologisch aandachtsgebied wanneer aan de bovenstaande voorwaarden voor groenbedekking wordt voldaan.

2. Inzaaidata groenbedekking

EAG groenbedekking (landbouw-
streekafhankelijk)

Polders en Duinen

Leemstreek

Zandleemstreek en andere

aug 2018	sep 2018	okt 2018	nov 2018	dec 2018	jan 2019	feb 2019	maa 2019	apr 2019
20		15						
		1	30					
			1		31			

Legende:

	Inzaaien
	Minimaal behouden
	Inwerken
1	Vanaf de 1e van de maand
15	Tot en met de 15e van de maand
20	Vanaf de 20e van de maand
30	Tot en met de 30e van de maand
31	Tot en met de 31e van de maand

3. Lijst van mogelijke groenbedekker

Gewas	Gras	Zaadichtheid	voorwaarde	Gunstig voor
Beemdlangbloem	x	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Bladkool		8 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Bladrammenas		12 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand, wildbestand en aaltjesreducerend
Boekweit		40 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Festulolium	x	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Japanse haver	x	40 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Klaver – Alexandrijnse		25 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand
Klaver – Witte		6 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Klaver – Rode		12 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Klaver – Andere		15 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand
Komkommerkruid		10 kg/ha	Handelszaaizaad	Bijenbestand
Lupinen		150 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Luzerne		20 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Mosterd – gele		10 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Mosterd – Sarepta		10 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand, wildbestand en aaltjesreducerend
Mosterd – Ethiopische		10 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand, wildbestand en aaltjesreducerend
Raapzaad		3 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Phacelia		8 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Raaigras – Engels	x	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Raaigras – Italiaans/Westerwolds	x	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Raaigras – hybride	x	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Rietzwenkgras	x	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Snijrogge	x	100 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad of eigen gewonnen zaaizaad geschoond door erkende loontrieerder	Wildbestand
Soedangras	x	30 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Tagetes		8 kg/ha	Handelszaaizaad	Bijenbestand en aaltjesreducerend
Timothee	x	15 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Veldbonen		120 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Wikken		90kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Wildbestand
Zomerhaver	x	100 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad of eigen gewonnen zaaizaad geschoond door erkende loontrieerder	Wildbestand
Zonnebloem		20 kg /ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en wildbestand
Zwaardherik		6 kg/ha	Gecertificeerd zaaizaad	Bijenbestand en aaltjesreducerend

4. Aangifte groenbedekking in de verzamelaanvraag

Als u een perceel aangeeft in de perceelsaangifte met een nateelt met de specifieke gewascode '657', '658', '659', '661' of '700', zal dit perceel automatisch worden opgenomen in de lijst potentieel ecologisch aandachtsgebied op de pagina vergroening ecologisch aandachtsgebied van het e-loket. In deze lijst op het e-loket duidt u aan welk potentieel EAG voor u zal meetellen als EAG (= EAG activeren).

Let op: EAG activeren = EAG-voorwaarden respecteren. Raadpleeg ook de helpfunctie op het e-loket.

Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - Stikstofbindende gewassen

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

27.02.2018 : toevoegen van tekst onder punt 'Voorwaarden stikstofbindende gewassen'

1. Voorwaarden stikstofbindende gewassen

- De volgende teelten kunt u inzaaien als een stikstofbindende teelt die meetelt als ecologisch aandachtsgebied:
 - ❖ Enkelvoudige teelten van vlinderbloemigen opgenomen in de lijst verder in deze fiche. Let op: wat bonen en erwten betreft, zijn enkel tuin- en veldbonen en voedererwten voor EAG toegelaten indien deze droog geoogst worden en niet bestemd zijn voor menselijke consumptie;
 - ❖ Mengsels van de vlinderbloemigen beschreven in a);
 - ❖ Mengsels van vlinderbloemigen beschreven in a) met een ander, niet-stikstofbindend gewas, op voorwaarde dat het stikstofbindend gewas overheerst tijdens de volledige aanhoudingsperiode; de andere voorwaarden betreffende het stikstofbindend gewas blijven gelden;
- De teelt moet aanwezig zijn gedurende het groeiseizoen (ten laatste ingezaaid vóór 1 juni) en mag worden geoogst. U moet de vlinderbloemige teelt aangeven als hoofddeelt;
- Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is niet toegelaten vanaf de inzaai tot de oogst. Ook het gebruik van met gewasbeschermingsmiddelen gecoat zaad is niet toegelaten (1).
- U moet de teelt behouden tot minstens 15 februari van het volgende jaar. Er geldt wel een uitzondering voor percelen in de Polders en Duinen, daar moet u de teelt behouden tot minstens 15 oktober van het betrokken jaar;
- Ook voor de zuivere teelt van voedererwten, tuin- en veldbonen (droog geoogst) of soja geldt er een uitzondering op bovenstaande regel: voedererwten en tuin- en veldbonen moeten minstens tot 1 juli behouden blijven en na de oogst moet u een vrij te kiezen groenbedekker inzaaien (dit hoeft geen mengsel te zijn); soja moet minstens tot 15 augustus

behouden blijven;

- Indien u een mengsel inzaait van voedererwten of tuin- en veldbonen met een ander vlinderbloemig gewas uit de lijst behalve tuin- en veldbonen of voedererwten, dan geldt deze uitzondering evenwel niet. Voor een dergelijk mengsel vervalt wel de verplichting om de voedererwten of tuin- en veldbonen droog te oogsten.
- Wanneer u de stikstofbindende teelt meerdere jaren wenst aan te houden, dan moet u ervoor zorgen dat het vlinderbloemige gewas duidelijk overheersend aanwezig blijft, om het als ecologisch aandachtsgebied te kunnen blijven meetellen;
- In dat opzicht mag u het perceel na 31 mei herinzaaien, maar dan moet u dat voorafgaandelijk schriftelijk melden. Na de melding mag u het perceel omploegen, mits u binnen de twee weken na omploegen herinzaait. Doorzaai is steeds toegelaten;
- U moet het betrokken perceel minstens van 21 april tot en met 31 december in eigen gebruik hebben.

2. Aangifte stikstofbindende gewassen in de verzamelaanvraag

Als u een perceel aangeeft als hoofddeelt met één van de volgende gewascodes '43', '51', '52', '53', '721', '722', '723', '731', '732', '744' of '747', zal dit perceel automatisch worden opgenomen in de lijst potentieel ecologisch aandachtsgebied op de pagina vergroening ecologisch aandachtsgebied van het e-loket. In deze lijst op het e-loket duidt u aan welk potentieel EAG voor u zal meetellen als EAG (= EAG activeren).

Let op: EAG activeren = EAG-voorwaarden respecteren. Raadpleeg ook de helpfunctie op het e-loket.

Lijst van mogelijke stikstofbindende gewassen en te behouden periodes

Gewas	Gewascodes	Teelt behouden tot (alle landbouwstreken behalve Polders en Duinen)	Teelt behouden tot (landbouwstreken Polders en Duinen)
Erwten (droog geoogst, niet voor menselijke consumptie)	51	1 juli en verplichte inzaai groenbedekker	1 juli en verplichte inzaai groenbedekker
Tuin- en Veldbonen (droog geoogst, niet voor menselijke consumptie)	52	1 juli en verplichte inzaai groenbedekker	1 juli en verplichte inzaai groenbedekker
Niet-bittere lupinen	53	15 februari	15 oktober
Eenjarige klaver	721	15 februari	15 oktober
Meerjarige klaver	722	15 februari	15 oktober
Rode klaver	723	15 februari	15 oktober
Eenjarige luzerne	731	15 februari	15 oktober
Meerjarige luzerne	732	15 februari	15 oktober
Mengsel van vlinderbloemigen	744	15 februari	15 oktober
Wikke	747	15 februari	15 oktober
Sojabonen	43	15 augustus	15 augustus

Vergroening - ecologisch aandachtsgebied - Praktisch op e-loket

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

25/04/2018: schrappen van zin 'Let wel, wijzigingen zijn onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse regering'.

Hieronder vindt u informatie met betrekking tot de werking van scherm 'vergroening – ecologisch aandachtsgebied'.

1. Hoe kan ik het scherm bereiken?

Via de actiemenu links van het scherm klikt u op 'vergroening' en daarna op 'ecologisch aandachtsgebied'.

2. Hoe ziet het scherm eruit?

Het scherm ziet er als volgt uit:

The screenshot shows the 'Ecologisch aandachtsgebied' interface. At the top, there are summary statistics: 'Uw oppervlakte - voor de welke u EAG moet aanhouden: 16,00 m²', 'U dient minstens 0,8 ha oppervlakte ecologisch aandachtsgebied te hebben van: 1600 m²', and 'Uw geselecteerde oppervlakte EAG: 1600 m²'. Below this is a table titled 'Overzicht van uw ecologische aandachtsgebieden'. The table has columns for 'Type EAG', 'EAG min', and 'EAG max'. The data rows are as follows:

Type EAG	EAG min	EAG max
24 - bosbouw	100	
25 - bosbouw	100	
26 - bosbouw	100	
27 - bosbouw	100	
28 - bosbouw	100	
29 - bosbouw	100	
30 - bosbouw	100	
31 - bosbouw	100	
32 - bosbouw	100	
33 - bosbouw	100	
34 - bosbouw	100	
35 - bosbouw	100	
36 - bosbouw	100	
37 - bosbouw	100	
38 - bosbouw	100	
39 - bosbouw	100	
40 - bosbouw	100	
41 - bosbouw	100	
42 - bosbouw	100	
43 - bosbouw	100	
44 - bosbouw	100	
45 - bosbouw	100	
46 - bosbouw	100	
47 - bosbouw	100	
48 - bosbouw	100	
49 - bosbouw	100	
50 - bosbouw	100	
51 - bosbouw	100	
52 - bosbouw	100	
53 - bosbouw	100	
54 - bosbouw	100	
55 - bosbouw	100	
56 - bosbouw	100	
57 - bosbouw	100	
58 - bosbouw	100	
59 - bosbouw	100	
60 - bosbouw	100	
61 - bosbouw	100	
62 - bosbouw	100	
63 - bosbouw	100	
64 - bosbouw	100	
65 - bosbouw	100	
66 - bosbouw	100	
67 - bosbouw	100	
68 - bosbouw	100	
69 - bosbouw	100	
70 - bosbouw	100	
71 - bosbouw	100	
72 - bosbouw	100	
73 - bosbouw	100	
74 - bosbouw	100	
75 - bosbouw	100	
76 - bosbouw	100	
77 - bosbouw	100	
78 - bosbouw	100	
79 - bosbouw	100	
80 - bosbouw	100	
81 - bosbouw	100	
82 - bosbouw	100	
83 - bosbouw	100	
84 - bosbouw	100	
85 - bosbouw	100	
86 - bosbouw	100	
87 - bosbouw	100	
88 - bosbouw	100	
89 - bosbouw	100	
90 - bosbouw	100	
91 - bosbouw	100	
92 - bosbouw	100	
93 - bosbouw	100	
94 - bosbouw	100	
95 - bosbouw	100	
96 - bosbouw	100	
97 - bosbouw	100	
98 - bosbouw	100	
99 - bosbouw	100	
100 - bosbouw	100	

To the right of the table is a map showing the geographical distribution of the EAGs.

3. Hoe werkt het scherm?

Onder de titel van het scherm wordt een tabel weergegeven met volgende gegevens:

- Uw oppervlakte waarvoor u EAG moet aanhouden (het betreft de som van uw niet-vrijgesteld subsidiabel bouwland inclusief de oppervlakte van de geselecteerde EAG's van het type 'boslandbouw, beboste landbouwgrond, korte-omloophout, groepen van bomen, grachten, houtkanten/heggen, bomenrijen, akkerranden en poelen'. Vrijgestelde biologische oppervlakten worden niet meegerekend).
- Uw aan te leggen oppervlakte ecologisch aandachtsgebied. U moet een areaal dat minstens gelijk is aan 5% van uw subsidiabel areaal bouwland, inrichten als ecologisch aandachtsgebied.
- Uw geselecteerde oppervlakte ecologisch aandachtsgebied. Dit is de som van de oppervlaktes van de door u aangegeven (= geactiveerde) types EAG's, zie kolom 'EAG (m)' in de tabel 'overzicht van uw ecologische aandachtsgebieden'.

De tabel 'overzicht van uw ecologische aandachtsgebieden' bevat een lijst van types EAG's die volgens onze huidige beschikbare data mogelijks in aanmerking komen voor het behalen van uw oppervlakte ecologisch aandachtsgebied. Deze lijst van EAG's werd opgebouwd aan de hand van uw perceelsaangifte en bestaande referentielagen (voor 1 m teeltvrije zone, waterlopen en bosranden). Voor elke rij opgenomen in deze tabel wordt grafisch het element weergegeven in de kaart rechts van de tabel.

Opgelet! Als u beboste landbouwgrond, korte-omloophout, groepen van bomen, grachten, houtkanten/heggen, bomenrijen, akkerranden en poelen aangeeft en activeert als EAG, en u berekent het percentage EAG op uw bouwland, dan wordt de oppervlakte bouwland verhoogd met de oppervlakte van deze EAG's. Wanneer u enkel de lengte kent wordt de oppervlakte berekend door de lengte te vermenigvuldigen met de omzettingfactor. In de elektronische verzamelaanvraag gebeurt deze correctie van het areaal bouwland automatisch. U kunt makkelijk alle EAG's selecteren door het selectievakje in de kolomtitel aan te vinken.

Wenst u specifieke EAG types, specifieke percelen of bepaalde (grotere) oppervlakten te selecteren, dan kunt u makkelijk ordenen, want elke kolom van de tabel 'overzicht van uw ecologische aandachtsgebieden' kunt u sorteren door op de titel van de betreffende kolom te klikken (bv. kolom 'type EAG' alfabetisch sorteren op type).

4. Wat als de informatie in de tabel niet correct of niet volledig is?

Zoals reeds vermeld is de tabel opgebouwd op basis van gegevens uit uw perceelsaangifte en bestaande referentielagen. In onderstaande tabel wordt aangegeven waar u eventuele foutieve gegevens in de tabel kunt wijzigen. Ook vindt u meer verduidelijking over waarom bepaalde types EAG niet getoond worden op het e-loket in de fiche 'Ecologisch aandachtsgebied – meest voorkomende redenen waarom potentieel EAG niet getoond wordt op het e-loket'.

Bron	Type EAG	Type fout	Hoe aanpassen?
Perceelsaangifte	Braakliggend land Stikstofbindende gewassen Groenbedekking Korte-omloophout Houtkant/heg Poel Groepen van bomen Bomenrijen Akkerrand	Ontbreekt	Aanpassen door aangeven of verwijderen van een perceel of wijziging via 'perceelsgegevens' of 'via tabel' van: Hoofdtype: voor braakliggend land, stikstofbindende gewassen, korte-omloophout, houtkant/heg, poel, groepen van bomen, bomenrijen Nateelt: voor groenbedekking Gespecialiseerde productiemethode (AKR): voor akkerrand
		Onterecht	
		Afmeting	Grafische intekening aanpassen via 'intekenen'
Referentie-lagen	Strook langs bos met of zonder productie 1 m teeltvrije strook Gracht	Ontbreekt	Toevoegen via (zie hieronder)
		Onterecht	Niet activeren en via opgeladen bijlage de fout melden
		Afmeting	Niet activeren en nieuw toevoegen via (zie hieronder)
	Boslandbouw (agroforestry) Beboste landbouwgrond (onder PDPO)		Niet activeren en via opgeladen bijlage de fout melden

Tot de uiterste wijzigingsdatum kunt u zelf bepaalde types ecologisch aandachtsgebied toevoegen aan de lijst door op te klikken. U moet dan wel zelf de lengte van het EAG-type opgeven. De lengte kan opgemeten worden door de meetlat te gebruiken. Let wel, om nauwkeurig te kunnen meten is het aangeraden om voldoende in te zoomen. Enkel rijen die u met hebt toegevoegd kunt u verwijderen met het 'vuilbak'-icoontje dat weergegeven wordt naast de rij.

Voor iedere geactiveerde EAG moet u er zelf voor zorgen dat het EAG voldoet aan de opgelegde voorwaarden. Meer informatie over de voorwaarden per type EAG vindt u terug in de fiche 'vergroening – ecologisch aandachtsgebied' op www.vlaanderen.be/landbouw/vergroening.

Toevoegingen van ecologisch aandachtsgebied worden aanvaard tot en met 31 mei.

5. Welke waterlopen komen in aanmerking voor ecologisch aandachtsgebied?

In de verzamelaanvraag worden de waterlopen op twee manieren weergegeven:

1. 'Water – 1 m teeltvrij / 5 m of 10 m mestvrij'

- ❖ Langs deze objecten moet zowel de 1 meter teeltvrije strook als de 5 m bemestingsvrije zone gerespecteerd worden
- ❖ Concreet zijn dit de lichtblauw gearceerde polygonen en de lichtblauwe stippellijnen.

2. Naam 'Water – 1 m teeltvrij'

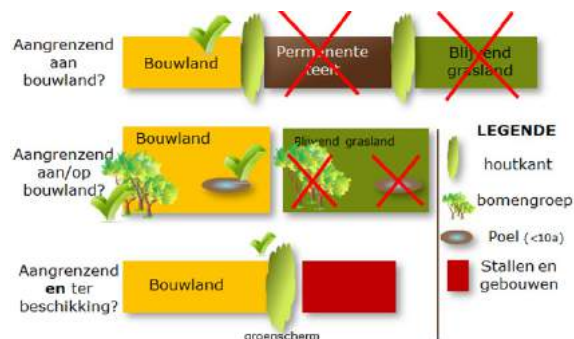
- ❖ Langs deze objecten moet enkel de 1 meter teeltvrije strook gerespecteerd worden
- ❖ Concreet zijn dit de paarse gearceerde polygonen en de paarse streepjeslijnen.

In het kader van de vergroening zal dit verder gedifferentieerd worden naar:

- **EAG – grachten:** enkel GRB-grachten van minimaal 2 meter en maximaal 6 meter breed komen in aanmerking als ecologisch aandachtsgebied.
- **EAG – 1 m teeltvrije strook:** 1 m teeltvrije strook langs alle waterlopen, -vlakken en -lijnen (dus zowel 'Water – 1 m teeltvrij / 5 m of 10 m mestvrij' als 'Water – 1 m teeltvrij') komen in aanmerking als ecologisch aandachtsgebied.

6. Wanneer kan een type EAG in aanmerking komen?

Met uitzondering van percelen met 'korte-omloophout' en 'beboste landbouwgrond' komen EAG's enkel in aanmerking als ze op bouwland liggen of, in geval van landschapselementen en 1 m teeltvrije strook, als ze er aan grenzen. In de praktijk is aangrenzend gelijk aan fysisch raken. Let wel: EAG's moeten ter beschikking zijn van de landbouwer die ze wenst te selecteren. Enkele voorbeelden:

7. Hoe wordt de oppervlakte van de verschillende types in rekening gebracht?

Voor de types EAG's stroken subsidiabel areaal langs bosranden, 1 m teeltvrije strook en grachten zijn de lengtematen gekend via de overlap met specifieke gebieden op de foto-plannen. Deze lengtematen worden omgezet in oppervlaktes door ze te vermenigvuldigen met een omzettingfactor, behalve voor de 1 m teeltvrije strook, waar per lopende meter 1 m² in rekening wordt gebracht.

Voor de andere types EAG's (braakliggend land, stikstofbindende gewassen, groenbedekking, korte-omloophout, houtkanten/heggen, poelen, groepen van bomen, bomenrij en boslandbouw, beboste landbouwgrond en akkerranden) is de oppervlakte reeds gekend en is het gebruik van een omzettingfactor dus overbodig.

Om de uiteindelijke oppervlakte te kennen die als ecologisch aandachtsgebied zal meetellen (zie kolom 'EAG (m²)' in de tabel 'Overzicht van uw ecologische aandachtsgebieden'), wordt voor elk type EAG ook nog een wegingsfactor toegepast. De berekening kunt u op het scherm terugvinden bovenaan de kaart. De tabel met de omzettingfactoren en wegingsfactoren voor elk type EAG is terug te vinden in de fiche 'vergroening – ecologisch aandachtsgebied' (www.vlaanderen.be/landbouw/vergroening).

8. Waar vind ik meer informatie over de werking van dit scherm?

Meer informatie vindt u door rechtsboven het scherm op te klikken.

9. Waar vind ik meer informatie?

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU, gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder '[informatiefiches per onderwerp - 2018](#)' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'

Ecologisch aandachtsgebied - meest voorkomende redenen waarom potentieel EAG niet getoond wordt op het e-loket

Ecologisch aandachtsgebied (EAG) moet aan verschillende voorwaarden voldoen alvorens het element kan beschouwd worden als potentieel EAG. Soms is het voor de landbouwer niet duidelijk, waarom een EAG niet in de lijst verschijnt op de EAG-pagina binnen de verzamelaanvraag op het e-loket. Deze fiche geeft een overzicht van de meest voorkomende redenen waarom een EAG niet verschijnt om te kunnen selecteren.

Let op! Deze lijst geeft de meest voorkomende redenen weer en is dus niet volledig. Als u toch nog vragen heeft, contacteer dan uw buitendienst.

1. Juiste (teelt)code gebruikt?

Type EAG	Potentieel EAG indien:
Braakliggend land	Hoofddeelt: 89, 98, 9832
Houtkant/heggen	Hoofddeelt: 4
Groep van bomen	Hoofddeelt: 895
Bomenrijen	Hoofddeelt: 10
Akkerrand	Gespecialiseerde productiemethode 'AKR'
Poel	Hoofddeelt: 3
Gracht	Perceel bouwland grenst aan een waterloop tussen 2 en 6 meter breed
1 m teeltvrije strook	Perceel bouwland grenst aan een waterloop, -vlak of -lijn
Boslandbouw (agroforestry)	Percelen met gesubsidieerde boslandbouw
Strook subsidiabel areaal langs bosrand	Perceel bouwland grenst aan de EAG-boslaag
Perceel korte-omloophout	Hoofddeelt: 883, 963
Beboste landbouwgrond	Percelen met gesubsidieerde bebossing van landbouwgrond
Groenbedekking	Nateelt: 657, 658, 659, 661, 700
Stikstofbindende gewassen	Hoofddeelt: 43, 51, 52, 53, 721, 722, 723, 731, 732, 744, 747

2. Gebruiksperiode perceel gerespecteerd?

De gebruiksperiode wordt soms niet gerespecteerd wanneer een andere landbouwer uw perceel overneemt in de loop van het kalenderjaar.

Voor volgende types EAG dient u het perceel het gehele kalenderjaar (**1 januari t.e.m. 31 december**) in gebruik te hebben:

- Braakliggend land
- Houtkant/heggen
- Groep van bomen
- Poel
- Bomenrijen
- Gracht
- 1 m teeltvrije strook
- Akkerrand
- Strook subsidiabel areaal langs bosrand zonder productie
- Perceel korte-omloophout
- Beboste landbouwgrond

Voor volgende types EAG dient u het perceel in gebruik te hebben **van 21 april t.e.m. 31 december**:

- Boslandbouw (agroforestry)
- Strook subsidiabel areaal langs bosrand met productie
- Groenbedekking
- Stikstofbindende gewassen

3. EAG is geen of grenst niet aan subsidiabel bouwland of een beheerovereenkomst (BO) van VLM van dezelfde landbouwer

Voor bijna alle types EAG (uitgezonderd korte-omloophout en beboste landbouwgrond) geldt, dat ze:

- ofwel moeten grenzen aan subsidiabel bouwland of aan een perceel met een beheerovereenkomst van dezelfde landbouwer. Dit is zo voor de volgende types EAG:
 - ❖ Strook subsidiabel areaal langs bosrand met productie
 - ❖ Strook subsidiabel areaal langs bosrand zonder productie
 - ❖ 1 m teeltvrije strook Akkerrand
 - ❖ Houtkant/heg
 - ❖ Groepen van bomen
 - ❖ Bomenrijen
 - ❖ Poel
 - ❖ Gracht
- ofwel dat ze zelf subsidiabel bouwland of een perceel met een beheerovereenkomst zijn. Dit is zo voor volgende types EAG:
 - ❖ Braakliggend land
 - ❖ Boslandbouw (agroforestry)
 - ❖ Groenbedekking
 - ❖ Stikstofbindende gewassen
 - ❖ Akkerrand³

Indien het perceel toch aan voorgaande voorwaarde voldoet maar niet in de EAG-lijst verschijnt, kan dit te maken hebben met de (niet-correcte) intekening van uw perceel.

4. Perceel is aangeduid als bio-gecertificeerd

Op bio-gecertificeerde percelen dient er geen EAG aangeduid te worden, omdat deze vrijgesteld zijn van de vergroeningsvereisten. U kunt afzien van deze vrijstelling door het vinkje op de pagina 'Vergroening' van de verzamelaanvraag aan te vinken.

5. EAG is te groot of te breed

Voor enkele EAG types zijn er maximale afmetingen of oppervlaktes vastgelegd. Dit is het geval voor de EAG types landschapselementen houtkant/heg, groepen van bomen, poel, bomenrij en gracht. Wanneer u een houtkant/heg, groep van bomen, bomenrij of poel te groot intekent, zal er ook altijd een belangrijke opmerking verschijnen die u daarop wijst.

6. EAG overlapt met een niet-subsidiabele laag

De EAG types houtkant/heg, groepen van bomen, bomenrij en poel kunnen overlappen met een niet-subsidiabele laag (boslaag of waterlaag). Ze maken dan in feite deel uit van het bos of wateroppervlak en kunnen niet als EAG worden aangegeven. Als u vindt dat dit niet correct is, moet u het vinkje 'niet-intekenbaar' gebruiken en het perceel alsnog intekenen.

7. Bos zit niet in de EAG boslaag of waterloop zit niet in de EAG waterlaag

Wilt u een EAG type strook subsidiabel areaal langs bosrand zonder of met productie aangeven, maar staat het betreffende bos niet aangeduid als EAG boslaag? Of wilt u een EAG type gracht aangeven, maar is de waterloop niet opgenomen als EAG waterlaag? Dan kan u deze types als manuele EAG aangeven, waarna de administratie ze zal beoordelen.

8. Meer informatie

Voor bijkomende informatie over de vergroening en het invullen van deze vergroeningsmaatregelen in de praktijk kunt u terecht op de website onder www.vlaanderen.be/landbouw/vergroening of bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina 'Tabellen'.

³ Een akkerrand kan zowel zelf een perceel met een beheerovereenkomst zijn als aan subsidiabel bouwland grenzen.

Subsidies voor agromilieumaatregelen - algemeen

In het Vlaams programma voor plattelandsontwikkeling (PDPO III) zijn subsidies voorzien voor de toepassing van verschillende 'agromilieu-klimaatmaatregelen'. Er zijn 2 types van 'agromilieu-klimaatmaatregelen': de agromilieumaatregelen van het Departement Landbouw en Visserij en de beheerovereenkomsten van de Vlaamse Landmaatschappij.

1. Overzicht agromilieumaatregelen van het Departement Landbouw en Visserij

- Mechanische onkruidbestrijding
- Teelt van vlinderbloemigen
- Verwarringstechniek in de fruitteelt
- Teelt van vezelvas met verminderde bemesting
- Teelt van vezelhenep met verminderde bemesting
- Behoud van lokale rundveerassen
- Behoud van lokale schapenrassen

Deze subsidies worden enkel verleend in het kader van vijfjarige verbintenissen. Een verbintenis vangt altijd aan op 1 januari.

2. Subsidievoorwaarden

- Actieve landbouwer zijn in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) (zie fiche 'GLB-Actieve landbouwer' op de webpagina '[Actieve landbouwer](#)').
- De voorwaarden van het autonoom beheer van land- en tuinbouwbedrijven naleven en geen kunstmatige voorwaarden creëren om voordeel te bekomen.
- De verbintenis naleven gedurende vijf opeenvolgende jaren.
- Enkel percelen subsidiabel landbouwareaal gelegen in het Vlaams Gewest komen in aanmerking voor deze subsidies.
- Voor de subsidie behoud lokale rundvee- en schapenrassen is het verplicht om een Vlaamse exploitatie te beheren met een actief veebeslag voor de betrokken dieren.
- De minimumeisen voor het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen naleven.
- Iedere wijziging moet steeds onmiddellijk, en zeker vóór de aankondiging van een controle, aan de buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij worden gemeld via het e-loket Landbouw en Visserij of het wijzigingsformulier (Formulier 1: 'Toevoegen, splitsen, wijzigen of schrappen van percelen'). Het wijzigingsformulier is te verkrijgen via www.vlaanderen.be/landbouw/verzamelaaanvraag en doorklikken naar 'Formulieren' of op te vragen bij uw buitendienst.
- De bewaartermijn van bewijsstukken is 10 jaar voor alle agromilieumaatregelen.

3. Niet-naleving verbintenisvoorwaarden

- Niet-naleving van de verbintenisvoorwaarden heeft tot gevolg dat de uitbetaalde steun verlaagd wordt of geheel of gedeeltelijk teruggevorderd wordt.
- U moet de subsidies niet terugbetalen in geval van overmacht of uitzonderlijke omstandigheden erkend door de administratie. Kennisgeving van overmacht moet met bijhorende bewijsstukken schriftelijk gebeuren binnen de 10 kalenderdagen bij uw buitendienst.
- Niet-naleving van de randvoorwaarden en de bijkomende minimumeisen zal leiden tot een proportionele verlaging van de steun voor agromilieumaatregelen.

Het niet indienen van een verzamelaanvraag of betalingsaanvraag wordt beschouwd als niet-naleving van de verbintenis.

4. Subsidieaanvraag

Subsidies voor agromilieumaatregelen moeten in twee stappen worden aangevraagd: een verbintenis aanvraag voorafgaand aan de start van de vijfjarige verbintenis en een jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag.

Stap 1: voorafgaand aan de start van uw verbintenis dient u een verbintenis aanvraag in via de tegel 'Agromilieumaatregelen en boslandbouwsystemen (agroforestry)' op het startscherm van het e-loket (www.landbouwwlaanderen.be). Dit kan vanaf 1 oktober tot uiterlijk 30 november van het jaar voorafgaand aan de start van uw verbintenis. Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Bij de verbintenis aanvraag geeft u uw gekozen verbintenisoppervlakte of verbintenis aantal op. Dit is de oppervlakte of aantal waaraan u gedurende 5 jaar minstens moet voldoen.

De administratie beoordeelt de aanvragen, afhankelijk van het budget dat in dat jaar beschikbaar is voor de maatregel, onder meer op basis van teelt en oppervlakte. Uiterlijk op 31 december van het aanvraagjaar ontvangt u de goedkeuring of weigering van de aanvraag.

Stap 2: jaarlijkse betalingsaanvraag in uw verzamelaanvraag.

Na goedkeuring van de verbintenis aanvraag moet u jaarlijks betaling aanvragen via uw verzamelaanvraag.

5. Uitbreidingsregels

Het is mogelijk om uw verbintenisoppervlakte of uw verbintenis aantal van uw lopende verbintenis(sen) te verhogen:

- Voorafgaand aan het tweede en derde jaar van uw lopende verbintenis kan u uw verbintenisoppervlakte/verbintenis aantal nog uitbreiden tot maximaal 120% van uw oorspronkelijk gekozen verbintenisoppervlakte/verbintenis aantal. Deze verhoogde verbintenisoppervlakte of verbintenis aantal moet u dan toepassen gedurende de resterende looptijd van uw verbintenis.
- U kan in elk jaar een nieuwe vijfjarige verbintenis, ter vervanging van uw lopende, aangaan voor een oppervlakte/aantal dat hoger is dan 120% van uw huidige verbintenisoppervlakte/verbintenis aantal.

Deze uitbreidingen en vervangingen moeten, net als nieuwe inschrijvingen, worden aangevraagd via het e-loket uiterlijk op 30 november voorafgaand aan het jaar met de verhoogde verbintenisoppervlakte of verbintenis aantal.

6. Omzetting van de verbintenis

Een agromilieuverbintenis kan gedurende de looptijd in een andere verbintenis worden omgezet als de omzetting het milieu ten goede komt (bijvoorbeeld verwarringstechniek omzetten naar hectaresteen voor de biologische productiemethode).

7. Herzieningsclausule

U houdt er rekening mee dat de verbintenisvoorwaarden en de vergoeding kunnen herzien worden gedurende de looptijd van de verbintenis.

- Dit kan gebeuren wanneer er wijzigingen optreden op het vlak van de randvoorwaarden en de minimumeisen inzake het in goede landbouw- en milieuconditie houden van landbouwgronden.
- De verbintenisvoorwaarden en vergoedingen van de verbintenissen kunnen aangepast worden aan het juridisch kader van het programma voor plattelandsontwikkeling (PDPO III).

8. Wat bij een bedrijfsovername?

Agromilieuverbintenissen (behalve 'Behoud van lokale rundvee- en schapenrassen') kunnen enkel overgedragen worden van één landbouwer op een andere landbouwer bij overdracht van grond(en). De landbouwer die actief is op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag, dient de subsidie aan te vragen in zijn verzamelaanvraag. Bij overname na de uiterste indieningsdatum zal de overlater uitbetaald en ook verantwoordelijk gesteld worden bij eventuele niet-naleving van de verbintenis.

Overdracht van een lopende verbintenis is mogelijk bij volledige of gedeeltelijke bedrijfsovername.

8.1. Volledige bedrijfsovername

Bij een volledige bedrijfsovername worden de agromilieuverbintenissen, beheerd door het Departement Landbouw en Visserij, overgedragen via het formulier 'Melding van een volledige bedrijfsoverdracht'. U kan dit gepersonaliseerd formulier opvragen bij de buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

8.2. Gedeeltelijke bedrijfsovername

Bij een gedeeltelijke bedrijfsoverdracht kunnen één of meerdere agromilieuverbintenissen geheel of gedeeltelijk overgedragen worden via het formulier 'Overdracht van agromilieuverbintenissen bij een gedeeltelijke bedrijfsoverdracht' (zie webpagina '[Extra formulieren](#)' Formulier overdracht LV-agromilieuverbintenissen bij een gedeeltelijke bedrijfs-overdracht 2018). Bij een gedeeltelijke verbintenisoverdracht moeten zowel de overlater als de overnemer(s) de minimum drempel (maatregelafhankelijk, zie formulier) voor de betreffende maatregel(en) overhouden.

9. Meer informatie

Op de website www.vlaanderen.be/landbouw/agromilieumaatregelen vindt u de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kan u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'

Subsidie mechanische onkruidbestrijding

In de Vlaamse land- en tuinbouw worden de meeste teelten onkruidvrij gehouden met gewasbeschermingsmiddelen. Bij bepaalde teelten kan u nochtans een perceel onkruidvrij houden met mechanische methoden. Geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen gebruiken heeft een positief effect op de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en op de biodiversiteit van het perceel en zijn omgeving. Vooral gewassen in rij geplant lenen zich sterk voor mechanische onkruidbestrijding. Bruikbare werktuigen voor mechanische onkruidbestrijding zijn onder andere de wiedege, de schoffelmachine en de vingereg.

1. Subsidiebedrag

De subsidie voor het toepassen van mechanische onkruidbestrijding bedraagt jaarlijks 260 euro/ha.

2. Subsidievoorwaarden

- U past gedurende vijf opeenvolgende jaren mechanische onkruidbestrijding toe op minstens uw verbintenisoppervlakte.
- U gebruikt geen herbiciden en bodemontsmettingsmiddelen tijdens de hele hoofdteelt en de voorbereidings-werkzaamheden op de percelen waarvoor u subsidie aanvraagt. Voor eenjarige teelten gelden die voorwaarden eveneens voor de voor- of nateelten, behalve als de nateelt de hoofdteelt van het volgende jaar is.
- U moet het gebruik van mechanische onkruidbestrijding kunnen aantonen bij controle.
- Alle openluchteelten met uitzondering van grasland, grasklaver, grasluzerne, klaver, luzerne, vlinderbloemige mengsels en bebossing komen in aanmerking.
- Per teeltgroep houdt u een teeltfiche bij waarin u de verschillende toegepaste onkruidbestrijdingstechnieken beschrijft. Deze fiche moet u bij controle kunnen voorleggen (zie formulier 'Teeltfiche mechanische onkruidbestrijding' op de webpagina '[extra formulieren](#)'). U kan deze teeltfiche ook opvragen bij uw buitendienstl.
- U respecteert de 1 meter spuitvrije zone langs waterlopen.

3. Perceelsvoorwaarden

- De volledig ingezaaide of beteelde oppervlakte komt in aanmerking voor de subsidie, alsook de onverharde oppervlakte die noodzakelijk is voor de teeltwerkzaamheden. Enkel percelen waarop aanplantingen kunnen gebeuren, komen in aanmerking. Sierteelt in potten op containervelden valt hier niet onder.
- U hebt de percelen waarop u mechanische onkruidbestrijding toepast in eigen gebruik van 21 april tot en met 31 december.
- De betalingsrechten kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die deze subsidie aanvraagt.
- De bemestingsrechten kunnen aangevraagd worden door een andere landbouwer.

4. Verbintenisoppervlakte

In uw inschrijving voor een vijfjarige verbintenis voor toepassing van mechanische onkruidbestrijding kiest u zelf een 'verbintenisoppervlakte'.

- Deze verbintenisoppervlakte is minstens 0,5 ha/bedrijf.
- Uw verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte waarop u vijf jaar lang mechanische onkruidbestrijding moet toepassen.
- De percelen waarop u mechanische onkruidbestrijding toepast mogen jaarlijks wisselen.
- De maximale oppervlakte waarvoor u jaarlijks kan uitbetaald worden is 120% van uw verbintenisoppervlakte.

5. Subsidieaanvraag

Subsidies voor agromilieumaatregelen moeten in twee stappen worden aangevraagd: een verbintenis aanvraag voorafgaand aan de start van de vijfjarige verbintenis en een jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag.

Stap 1: voorafgaand aan de start van uw verbintenis dient u een verbintenis aanvraag in via de tegel 'Agromilieumaatregelen en boslandbouwsystemen (agroforestry)' op het startscherm van het e-loket (www.landbouwwlaanderen.be). Dit kan vanaf 1 oktober tot uiterlijk 30 november van het jaar voorafgaand aan de start van uw verbintenis.

Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Bij de verbintenis aanvraag geeft u uw gekozen verbintenisoppervlakte op. Dit is de minimale oppervlakte waarop u gedurende 5 jaar de maatregel toepast.

De administratie beoordeelt de aanvragen, afhankelijk van het budget dat in dat jaar beschikbaar is voor de maatregel, onder meer op basis van teelt en oppervlakte. Uiterlijk op 31 december van het aanvraagjaar ontvangt u de goedkeuring of weigering van de aanvraag.

Stap 2: jaarlijkse betalingsaanvraag in uw verzamelaanvraag.

Na goedkeuring van de verbintenis aanvraag moet u jaarlijks betaling aanvragen via uw verzamelaanvraag door de bijkomende bestemming 'MOB' voor deze maatregel op te geven bij de percelen waarop u mechanische onkruidbestrijding zal toepassen.

6. Subsidie combineren met andere subsidies

Mechanische onkruidbestrijding is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- verwarringstechniek fruitteelt;
- een aantal beheerovereenkomsten van VLM (zie tabel 'Combinaties agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresteen bio' op de webpagina '[Tabellen](#)');
- aanplantsubsidie boslandbouwsystemen;
- betalingsrechten en vergroening.

7. Lees ook

Lees ook de algemene voorwaarden voor het aanvragen van subsidies voor LV-agromilieumaatregelen op de webpagina 'Agromilieumaatregelen'.

8. Meer informatie

Op de website www.vlaanderen.be/landbouw/agromilieumaatregelen vindt u de meest recente informatie.

Gebruik de 'checklist mechanische onkruidbestrijding' om u te helpen bij de goede uitvoering van uw verbintenis voor mechanische onkruidbestrijding. U vindt deze checklist op de webpagina '[Mechanische onkruidbestrijding](#)'.

Voor bijkomende informatie kan u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Subsidie teelt van vlinderbloemigen

Het gebruik van vlinderbloemigen als eiwitleverancier is in Vlaanderen nog geen gangbare praktijk. Door de lokale eiwitproductie te stimuleren wordt de Vlaamse veehouderij minder afhankelijk van externe eiwitbronnen zoals soja. Het is perfect mogelijk om een gedeelte van de eiwitbehoefte op het bedrijf in te vullen door teelten als klaver, grasklaver of luzerne. Hierdoor wordt de ruwvoederwinning in de Vlaamse veehouderij gediversifieerd en meer bedrijfsgebonden gemaakt. Vlinderbloemigen fixeren stikstof uit de lucht, waardoor er minder bemesting nodig is en dus ook minder (di)stikstofoxide ($=N_2O$ =broeikasgas) vrijkomt in de atmosfeer. Bovendien kan met eigen teelt van eiwitrijke grondstoffen de import van soja en negatieve invloed hiervan op klimaat (door boskap en lange transport komt CO_2 vrij) gereduceerd worden. De teelt van vlinderbloemigen heeft ook een aantal milieuvoordelen ten opzichte van andere voedergrassen: minder bemesting nodig, uiterst beperkt gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de teelt is minder of niet erosiegevoelig.

1. Subsidiebedrag

Teelt	Code	Minimale zaaihoeveelheid	Bedrag (euro/ha)
Grasklaver	700	30 kg/ha, min. 10 gewicht% witte klaver of 20 gewicht% rode klaver of 20 gewicht% combinatie witte en rode	450
Grasluzerne	660	30 kg/ha met minimaal 40 gewicht% luzerne	450
Rode klaver	723	12 kg/ha	450
Luzerne	731/732	25 kg/ha	450
Voedererwt*	51	75 korrels/m ²	600*
Veldbonen*	52	20 korrels/m ² voor winterveldbonen en 40 korrels/m ² voor zomerveldbonen	600*

* niet voor menselijke consumptie

2. Subsidievoorwaarden

- U teelt gedurende vijf opeenvolgende jaren vlinderbloemige gewassen op minstens uw verbintenisoppervlakte.
- U gebruikt gecertificeerd zaaizaad. Het gebruik van het zaaizaad moet worden gestaafd aan de hand van facturen en keuringsetiketten. Indien van toepassing moet ook het duizendkorrelgewicht gestaafd worden. Dit kan onder meer aan de hand van facturen en keuringsetiketten of andere informatie op de zakken. Die bewijzen moeten worden bijgehouden tot minimaal tien jaar na de laatste betaling voor de verbintenis en bij controle worden voorgelegd.
- U zaait de teelten voor 1 juni in.
- U behoudt de teelten tot minstens 15 februari van het jaar dat volgt op het jaar van de aangifte, met uitzondering van:
 - ❖ erwten en veldbonen: behoud tot minstens 15 juli van het jaar van de aangifte;
 - ❖ percelen in polders en duinen: behoud tot minstens 15 oktober van het jaar van de aangifte.
- Herinzaai is alleen toegestaan na voorafgaande schriftelijke melding bij de buitendienst. Na de melding mag u omploegen. Herinzaai moet gebeuren binnen twee weken na het omploegen. Doorzaai is altijd mogelijk.
- De vlinderbloemige moet duidelijk zichtbaar aanwezig blijven, ook als u de teelt meerdere jaren aanhoudt.
- U mag de percelen die voor de verbintenis zijn aangegeven tot en met 15 augustus van het jaar van de aangifte uitsluitend maaien. Na 15 augustus van het jaar van de aangifte is ook begrazing toegestaan.
- U geeft de percelen in kwestie jaarlijks aan in de verzamelaanvraag en meldt elke wijziging van de initiële aangifte zodra die wijziging zich voordoet.

3. Perceelsvoorwaarden

- Alleen de ingezaaide oppervlakte komt in aanmerking voor de subsidie.
- De percelen waarop u vlinderbloemigen teelt in eigen gebruik hebben vanaf 21 april tot en met 31 december.
- De betalingsrechten kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die deze subsidie aanvraagt.
- De bemestingsrechten kunnen aangevraagd worden door een andere landbouwer.

4. Verbintenisoppervlakte

In uw inschrijving van een vijfjarige verbintenis voor de teelt van vlinderbloemigen kiest u zelf een 'verbintenisoppervlakte'.

- Deze verbintenisoppervlakte is minstens 0,5 ha/bedrijf.
- Uw verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte waarop u vijf jaar lang vlinderbloemigen moet telen.
- De percelen waarop u vlinderbloemigen teelt mogen jaarlijks wisselen.
- De maximale oppervlakte waarvoor u jaarlijks kan uitbetaald worden is 120% van uw verbintenisoppervlakte.

5. Subsidieaanvraag

Subsidies voor agromilieumaatregelen moeten in twee stappen worden aangevraagd: een verbintenis aanvraag voorafgaand aan de start van de vijfjarige verbintenis en een jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag.

Stap 1: voorafgaand aan de start van uw verbintenis dient u een verbintenis aanvraag in via de tegel 'Agromilieumaatregelen' op het startscherm van het e-loket (www.landbouwvlaanderen.be). Dit kan vanaf 1 oktober tot uiterlijk 30 november van het jaar voorafgaand aan de start van uw verbintenis. Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Bij de verbintenis aanvraag geeft u uw gekozen verbintenisoppervlakte op. Dit is de minimale oppervlakte waarop u gedurende 5 jaar de maatregel toepast.

De administratie beoordeelt de aanvragen, afhankelijk van het budget dat in dat jaar beschikbaar is voor de maatregel, onder meer op basis van teelt en oppervlakte. Uiterlijk op 31 december van het aanvraagjaar ontvangt u de goedkeuring of weigering van de aanvraag.

Stap 2: jaarlijkse betalingsaanvraag in uw verzamelaanvraag.

Na goedkeuring van de verbintenis aanvraag moet u jaarlijks betaling aanvragen via uw verzamelaanvraag door de bijkomende bestemming 'VLI' voor deze maatregel op te geven bij de percelen waarop u vlinderbloemigen teelt.

6. Subsidie combineren met andere subsidies

De teelt van vlinderbloemigen is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- hectaresteen voor de biologische productiemethode;
- een aantal beheerovereenkomsten van VLM (zie tabel 'Combinaties agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresteen bio');
- aanplantsubsidie boslandbouwsystemen;
- betalingsrechten en vergroening (andere dan stikstofbindende gewassen);
- Vergroening. **Let op:** een perceel aangegeven voor de subsidie voor de teelt van vlinderbloemigen EN voor ecologisch aandachtsgebied type stikstofbindende gewassen, heeft tot gevolg dat:
 - ❖ er geen subsidie voor de teelt van vlinderbloemigen kan uitbetaald worden;
 - ❖ de oppervlakte wel meetelt voor het behalen van uw verbintenisoppervlakte voor de teelt van vlinderbloemigen.
- Vergroening. Als er oppervlakte met betalingsaanvraag voor 'VLI' ook gebruikt wordt om te komen tot 75% grasachtige + vlinderbloemigen, om zo een vrijstelling te verkrijgen voor de vergroeningsvereisten gewasdiversificatie of ecologisch aandachtsgebied (voor exacte voorwaarden voor het behalen van deze vrijstelling; zie infofiches over gewasdiversificatie en ecologisch aandachtsgebied), zal:
 - ❖ voor deze oppervlakte geen subsidie voor de teelt van vlinderbloemigen uitbetaald worden;
 - ❖ deze oppervlakte wel meetellen voor het behalen van uw verbintenisoppervlakte voor de teelt van vlinderbloemigen.

7. Lees ook

Lees ook de algemene voorwaarden voor het aanvragen van subsidies voor LV-agromilieumaatregelen op de webpagina '[Agromilieumaatregelen](#)'.

8. Meer informatie

Op de website www.vlaanderen.be/landbouw/agromilieumaatregelen vindt u de meest recente informatie.

Gebruik de 'checklist teelt vlinderbloemigen' om u te helpen bij de goede uitvoering van uw verbintenis voor de teelt van vlinderbloemigen. U vindt deze checklist op de webpagina '[Teelt van vlinderbloemigen](#)'.

Zie ook de teeltfiches op de website van het Landbouwcentrum voor Voedergewassen (LCV) vzw onder 'Publicaties': <http://www.lcvvzw.be/publicaties/>.

Voor bijkomende informatie kan u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Subsidie verwarringstechniek in de fruitteelt

Deze maatregel, ook feromoonverwarringstechniek genoemd, ter verwarring van insecten en meer gekend ter bestrijding van de fruitmot (bij gebruik van RAK 3, Ginko, Ginko-ring en Checkmate puffer CM-O) en bladrollers (bij gebruik van RAK 3 + 4 en Isomate CLR) bij pitfruit (appel en peer) heeft als doel het gebruik van insecticiden in de fruitteelt te verminderen. De bestrijding van fruitmot en andere rupsen van motten en vlinders is een belangrijke zorg in de fruitteelt. Een groot aandeel van de gebruikte insecticiden in de fruitteelt gaat voornamelijk naar de bestrijding van deze schadeverwekkers.

De biologische bestrijding van de fruitmot en bladrollers door feromoonverwarring kan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen aanzienlijk doen dalen. Deze techniek is bovendien erg specifiek: andere insecten worden er niet door geschaad. De negatieve milieu-impact van deze techniek is zeer gering in vergelijking met de klassieke chemische bestrijding. Door deze techniek zullen de fruitmot, de vruchtbladroller en andere rupsen op termijn veel gemakkelijker onder controle kunnen gehouden worden, waardoor minder conventionele insecticiden moeten ingezet worden. Een vermindering van 2 tot 3 bespuitingen is realistisch als de techniek consequent wordt toegepast en de omgevingsfactoren en weersomstandigheden gunstig zijn.

1. Subsidiebedrag

De subsidie voor het toepassen van de verwarringstechniek in de fruitteelt bedraagt jaarlijks 210 euro/ha.

2. Subsidievoorwaarden

- U past gedurende vijf opeenvolgende jaren de verwarringstechniek toe op minstens uw verbintenisoppervlakte.
- U past de verwarringstechniek toe op fruitteelten waarvoor door de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid producten erkend zijn (zie verder bij 'erkende producten').
- U gebruikt de erkende producten, conform de erkenningsvoorwaarden met betrekking tot oppervlakte, aantal en plaatsing. Let er op dat u de dispensers in voldoende aantallen, tijdig en correct uithangt.
- U past het product onafgebroken toe van 15 mei tot en met 15 september van het jaar van aangifte.
- De toepassing van de verwarringstechniek moet u staven aan de hand van aankoopfacturen. Deze moet u bijhouden tot minimaal tien jaar na de laatste betaling voor de verbintenis en bij controle worden voorgelegd.
- U geeft de percelen in kwestie aan in de verzamelaanvraag en meldt elke wijziging van de initiële aangifte zodra die wijziging zich voordoet.
- U houdt een gewasbeschermingsmiddelenregister bij.
- U besteedt de nodige aandacht aan het monitoren van ziekten en plagen.
- U heeft geen gedeeltelijke terugbetaling van de toepassingskosten voor de verwarringstechniek aangevraagd in het kader van de Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten of met andere woorden GMO-steun.

3. Perceelsvoorwaarden

- De volledig ingezaaide of beteelde oppervlakte komt in aanmerking voor de subsidie, alsook de onverharde oppervlakte die noodzakelijk is voor de teeltwerkzaamheden.
- De percelen moeten, afhankelijk van het gebruikte product, minstens 1 of 2 ha groot zijn, of een aaneengesloten blok vormen van minstens 1 of 2 ha fruit waarop de subsidie wordt aangevraagd. Kleinere, geïsoleerde percelen komen niet in aanmerking voor subsidie.
- U hebt de percelen waarop u verwarring toepast in eigen gebruik van 21 april tot en met 15 september.
- De betalingsrechten kunnen enkel geactiveerd worden

door de landbouwer die deze subsidie aanvraagt.

- De bemestingsrechten kunnen aangevraagd worden door een andere landbouwer.

4. Verbintenisoppervlakte

In uw inschrijving voor een vijfjarige verbintenis voor toepassing van de verwarringstechniek kiest u zelf een 'verbintenisoppervlakte'.

- Deze verbintenisoppervlakte is minstens 1 ha/bedrijf.
- Uw verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte waarop u vijf jaar lang de verwarringstechniek moet toepassen.
- De percelen waarop u de verwarringstechniek toepast mogen jaarlijks wisselen.
- De maximale oppervlakte waarvoor u jaarlijks kan uitbetaald worden is 120% van uw verbintenisoppervlakte.

5. Subsidieaanvraag

Subsidies voor agromilieumaatregelen moeten in twee stappen worden aangevraagd: een verbintenisaanvraag voorafgaand aan de start van de vijfjarige verbintenis en een jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag.

Stap 1: voorafgaand aan de start van uw verbintenis dient u een verbintenisaanvraag in via de tegel 'Agromilieumaatregelen en boslandbouwsystemen (agroforestry)' op het startscherm van het e-loket (www.landbouwwvlaanderen.be). Dit kan vanaf 1 oktober tot uiterlijk 30 november van het jaar voorafgaand aan de start van uw verbintenis.

Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Bij de verbintenisaanvraag geeft u uw gekozen verbintenisoppervlakte op. Dit is de minimale oppervlakte waarop u gedurende 5 jaar de maatregel toepast.

De administratie beoordeelt de aanvragen, afhankelijk van het budget dat in dat jaar beschikbaar is voor de maatregel, onder meer op basis van teelt en oppervlakte. Uiterlijk op 31 december van het aanvraagjaar ontvangt u de goedkeuring of weigering van de aanvraag.

Stap 2: jaarlijkse betalingsaanvraag in uw verzamelaanvraag.

Na goedkeuring van de verbintenisaanvraag moet u jaarlijks betaling aanvragen via uw verzamelaanvraag door de bijkomende bestemming 'VER' voor deze maatregel op te geven bij de percelen waarop u de verwarringstechniek toepast.

6. Erkende producten

- Momenteel zijn zes producten erkend voor pitfruit (appel en peer): RAK 3, RAK 3+4, Ginko, Ginko-ring, Isomate CLR en Checkmate puffer CM-O. Bovendien zijn RAK 3+4 en Isomate CLR ook erkend voor de bestrijding van vruchtschilvreter (vruchtbladroller) in kers en krik.
- Deze producten moeten toegepast worden op een oppervlakte van:
 - ❖ Checkmate puffer CM-O: minimum 1 ha;
 - ❖ RAK 3: minimum 1 ha;
 - ❖ RAK 3+4: minimum 1 ha;
 - ❖ Ginko-ring: minimum 1 ha;
 - ❖ Ginko: minimum 2 ha;
 - ❖ Isomate CLR: minimum 2 ha.
- Nieuwe erkende producten komen ook in aanmerking.

7. Subsidie combineren met andere subsidies

Het toepassen van de verwarringstechniek in de fruitteelt is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- mechanische onkruidbestrijding;
- een aantal beheerovereenkomsten van VLM (zie bijlage 'Combinaties agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresteen bio');
- aanplantsubsidie boslandbouwsystemen;
- betalingsrechten en vergroening.

! Let op: deze subsidie is NIET combineerbaar met GMO-steun voor het toepassen van deze maatregel.

8. Lees ook

Lees ook de algemene voorwaarden voor het aanvragen van subsidies voor LV-agromilieumaatregelen op de webpagina ['Agromilieumaatregelen'](#).

9. Meer informatie

Op de website www.vlaanderen.be/landbouw/agromilieumaatregelen vindt u de meest recente informatie.

Gebruik de 'checklist verwarringstechniek fruitteelt' om u te helpen bij de goede uitvoering van uw verbintenis voor de verwarringstechniek in de fruitteelt. U vindt deze checklist op de webpagina ['Verwarringstechniek in de fruitteelt'](#).

Voor bijkomende informatie kan u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina ['Tabellen'](#).

Subsidie teelt van vezelvlas met verminderde bemesting

De teelt van vezelvlas is een duurzame teelt. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is traditioneel al uiterst beperkt. Bovendien heeft deze teelt niet veel nutriënten waardoor vlasteelt garant staat voor een zeer beperkte druk op het milieu en voor een toeneemende biodiversiteit. Door de bijkomende eis om geen stikstofbemesting toe te passen wordt het milieuvriendelijk karakter van deze teelt verder versterkt.

Bovendien genereert dit gewas een lange termijn opslag van koolzuurgas (CO₂) in duurzame materialen (textiel zoals kleding, interieurbekleding, huishoudlinnen; bouwmaterialen zoals isolatie, plamuurwerk, vezelplaat; composieten zoals aanwezig in auto-onderdelen) en draagt zodoende bij tot de strijd tegen klimaatverandering. Per hectare kan tot 10 ton CO₂-equivalenten vastgelegd worden.

1. Subsidiebedrag

De subsidie voor de teelt van vezelvlas met verminderde bemesting bedraagt jaarlijks 240 euro/ha.

2. Subsidievoorwaarden

- U teelt gedurende vijf opeenvolgende jaren vezelvlas op minstens uw verbintenisoppervlakte.
- U gebruikt gedurende de gebruikperiode op de percelen onder verbintenis enkel PK-meststoffen.
- U kan de aankoopfacturen van PK-meststoffen voorleggen.
- U houdt een correct bemestingsregister bij voor de betrokken percelen en kan dat voorleggen.
- Enkel gecertificeerd vezelvlaszaaizaad mag ingezaaid worden. De minimale zaaidichtheid bedraagt 100 kg/ha.
- U moet het gebruik van gecertificeerd vezelvlaszaaizaad kunnen staven aan de hand van aankoopfacturen en keuringsetiketten die op de zakken hangen. Die bewijzen worden gedurende minstens tien jaar na de laatste betaling voor de verbintenis bewaard en worden bij controle voorgelegd.
- U geeft de percelen in kwestie jaarlijks aan in de verzamelaanvraag en meldt elke wijziging van de initiële aangifte zodra die wijziging zich voordoet.
- U sluit jaarlijks voor de percelen onder deze verbintenis een aankoop- en verkoopcontract met een eerste verwerker van vezelvlas. Als u de verwerking tot vezels zelf uitvoert of door een verwerker in opdracht laat uitvoeren via een contract voor loonverwerking, dan wordt het aankoop- en verkoopcontract vervangen door een verwerkingsverbintenis. De verwerkingsverbintenis is een verbintenis van u om de verwerking tot vezels zelf uit te voeren. In deze verwerkingsverbintenis moeten enkel de percelen die u met de bijkomende bestemming 'VLS' aangeeft worden opgenomen in de lijst. In het geval dat u de verwerking tot vezels in opdracht laat uitvoeren, wordt ook het contract voor loonverwerking toegevoegd aan de verwerkingsverbintenis. Het aankoop- en verkoopcontract of de verwerkingsverbintenis bezorgt u, eventueel samen met het contract voor loonverwerking, uiterlijk op 15 september aan uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

3. Perceelsvoorwaarden

- De volledig ingezaaide oppervlakte komt in aanmerking voor de subsidie.
- U hebt de percelen waarop u de maatregel toepast in eigen gebruik vanaf 1 januari tot en met 10 augustus.
- De betalingsrechten kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die deze subsidie aanvraagt.
- De bemestingsrechten worden toegekend aan de landbouwer die de subsidie aanvraagt.

4. Verbintenisoppervlakte

In uw aanvraag van een vijfjarige verbintenis voor de teelt van vezelvlas met verminderde bemesting kiest u zelf een 'verbintenisoppervlakte'.

- Deze verbintenisoppervlakte is minstens 1 ha/bedrijf.
- Uw verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte waarop u vijf jaar lang vezelvlas met verminderde bemesting moet telen.
- De percelen waarop u vezelvlas met verminderde bemesting teelt mogen jaarlijks wisselen.
- De maximale oppervlakte waarvoor u jaarlijks kan uitbetaald worden is 120% van uw verbintenisoppervlakte.

5. Subsidieaanvraag

Subsidies voor agromilieumaatregelen moeten in twee stappen worden aangevraagd; een verbintenis aanvraag voorafgaand aan de start van de vijfjarige verbintenis en een jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag.

Stap 1: voorafgaand aan de start van uw verbintenis dient u een verbintenis aanvraag in via de tegel 'Agromilieumaatregelen en boslandbouwsystemen (agroforestry)' op het startscherm van het e-loket (www.landbouwwvlaanderen.be). Dit kan vanaf 1 oktober tot uiterlijk 30 november van het jaar voorafgaand aan de start van uw verbintenis.

Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Bij de verbintenis aanvraag geeft u uw gekozen verbintenisoppervlakte op. Dit is de minimale oppervlakte waarop u gedurende 5 jaar de maatregel moet toepassen.

De administratie beoordeelt de aanvragen, afhankelijk van het budget dat in dat jaar beschikbaar is voor de maatregel, onder meer op basis van teelt en oppervlakte. Uiterlijk op 31 december van het aanvraagjaar ontvangt u de goedkeuring of weigering van de aanvraag.

Stap 2: jaarlijkse betalingsaanvraag in uw verzamelaanvraag.

Na goedkeuring van de verbintenis aanvraag moet u jaarlijks betaling aanvragen via uw verzamelaanvraag door de bijkomende bestemming 'VLS' voor deze maatregel op te geven bij de percelen waarop u vezelvlas teelt met verminderde bemesting.

6. Subsidie combineren met andere subsidies

De teelt van vezelvlas met verminderde bemesting is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- biologische productiemethode;
- een aantal beheerovereenkomsten van VLM (zie tabel 'Combinaties agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresten bio' op de webpagina 'Tabellen');
- aanplantsubsidie boslandbouwsystemen;
- betalingsrechten en vergroening.

7. Lees ook

Lees ook de algemene voorwaarden voor het aanvragen van subsidies voor LV-agromilieumaatregelen op de webpagina '[Agromilieumaatregelen](#)'.

8. Meer informatie

Op de website www.vlaanderen.be/landbouw/agromilieumaatregelen vindt u de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kan u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Subsidie teelt van vezelhennep met verminderde bemesting

De teelt van vezelhennep is een duurzame teelt. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is traditioneel al uiterst beperkt. Bovendien heeft deze teelt niet veel nutriënten waardoor hennep teelt garant staat voor een zeer beperkte druk op het milieu en voor een toenemende biodiversiteit. Door de bijkomende eis om geen stikstofbemesting toe te passen wordt het milieuvriendelijk karakter van deze teelt verder versterkt. Bovendien genereert dit gewas een lange termijn opslag van koolzuurgas (CO₂) in duurzame materialen (textiel zoals kledij, interieurbekleding, huishoudlinnen; bouwmaterialen zoals isolatie, plamuurwerk, vezelplaat; composieten zoals aanwezig in auto-onderdelen) en draagt zodoende bij tot de strijd tegen klimaatverandering. Per hectare kan tot 10 ton CO₂-equivalenten vastgelegd worden.

1. Subsidiebedrag

De subsidie voor de teelt van vezelhennep met verminderde bemesting bedraagt jaarlijks 140 euro/ha.

2. Subsidievoorwaarden

- U teelt gedurende vijf opeenvolgende jaren vezelhennep als hoofdteelt op minstens uw verbintenisoppervlakte.
- U gebruikt gedurende de gebruikperiode op de percelen onder verbintenis enkel PK-meststoffen.
- U kan de aankoopfacturen van PK-meststoffen voorleggen.
- U houdt een correct bemestingsregister bij voor de betrokken percelen en kan dat voorleggen.
- U verbouwt gedurende de looptijd van uw verbintenis vezelhennep met een van de rassen uit de overeenkomstig artikel 17 van de Richtlijn 2002/53/EG van de door de Raad gepubliceerde gemeenschappelijke rassenlijst voor landbouwgewassen die geldt op 15 maart van het jaar waarvoor de betaling wordt toegekend, met een gehalte aan tetrahydrocannabinol van maximaal 0,2%.
- U gebruikt gecertificeerd vezelhennepzaaizaad aan de minimale zaaihoeveelheden van 25 kg/ha.
- U geeft de percelen in kwestie jaarlijks aan in de verzamelaanvraag en meldt elke wijziging van de initiële aangifte zodra die wijziging zich voordoet.
- U sluit jaarlijks voor de percelen onder deze verbintenis een aankoop- en verkoopcontract met een eerste verwerker van vezelhennep. Als u de verwerking tot vezels zelf uitvoert of door een verwerker in opdracht laat uitvoeren via een contract voor loonverwerking, dan wordt het aankoop- en verkoopcontract vervangen door een verwerkingsverbintenis. De verwerkingsverbintenis is een verbintenis van u om de verwerking tot vezels zelf uit te voeren of in opdracht te laten uitvoeren. In dat geval wordt ook het contract voor loonverwerking toegevoegd. Het aankoop- en verkoopcontract of de verwerkingsverbintenis bezorgt u samen met het contract voor loonverwerking uiterlijk op 15 september aan uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

3. Perceelsvoorwaarden

- De volledig ingezaaide oppervlakte komt in aanmerking voor de subsidie.
- U hebt de percelen waarop u de maatregel toepast in eigen gebruik vanaf 1 januari tot en met 20 september.
- De betalingsrechten kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die deze subsidie aanvraagt.
- De bemestingsrechten worden toegekend aan de landbouwer die de subsidie aanvraagt.

4. Verbintenisoppervlakte

In uw aanvraag van een vijfjarige verbintenis voor de teelt van vezelhennep met verminderde bemesting kiest u zelf een 'verbintenisoppervlakte'.

- Deze verbintenisoppervlakte is minstens 0,5 ha/bedrijf.
- Uw verbintenisoppervlakte is de minimale oppervlakte waarop u vijf jaar lang vezelhennep met verminderde bemesting moet telen.
- De percelen waarop u vezelhennep met verminderde bemesting teelt mogen jaarlijks wisselen.
- De maximale oppervlakte waarvoor u jaarlijks kan uitbetaald worden is 120% van uw verbintenisoppervlakte.

5. Subsidieaanvraag

Subsidies voor agromilieumaatregelen moeten in twee stappen worden aangevraagd; een verbintenis aanvraag voorafgaand aan de start van de vijfjarige verbintenis en een jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag.

Stap 1: voorafgaand aan de start van uw verbintenis dient u een verbintenis aanvraag in via de tegel 'Agromilieumaatregelen en boslandbouwsystemen (agroforestry)' op het startscherm van het e-loket (www.landbouwwvlaanderen.be). Dit kan vanaf 1 oktober tot uiterlijk 30 november van het jaar voorafgaand aan de start van uw verbintenis.

Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Bij de verbintenis aanvraag geeft u uw gekozen verbintenisoppervlakte op. Dit is de minimale oppervlakte waarop u gedurende 5 jaar de maatregel moet toepassen.

De administratie beoordeelt de aanvragen, afhankelijk van het budget dat in dat jaar beschikbaar is voor de maatregel, onder meer op basis van teelt en oppervlakte. Uiterlijk op 31 december van het aanvraagjaar ontvangt u de goedkeuring of weigering van de aanvraag.

Stap 2: jaarlijkse betalingsaanvraag in uw verzamelaanvraag.

Na goedkeuring van de verbintenis aanvraag moet u jaarlijks betaling aanvragen via uw verzamelaanvraag door de bijkomende bestemming 'HNP' voor deze maatregel op te geven bij de percelen waarop u vezelhennep teelt met verminderde bemesting.

6. Algemene modaliteiten voor een teelt-vergunning van vezelhennep

De teelt van hennep ligt zeer gevoelig en daarom moeten specifieke voorwaarden worden nageleefd. Algemene informatie vindt u op www.vlaanderen.be/landbouw/hennep en www.vlaanderen.be/landbouw/verzamelaanvraag

- U bent verplicht om de teelt en relevante gegevens bij de bevoegde administratie te melden vóór de inzaai
- U mag de inzaai van vezelhennep pas aanvangen nadat u de teelttoestemming hebt ontvangen.
- Enkel hennepassen uit de Europese rassenlijst met een THC gehalte van maximaal 0,2% zijn toegelaten.
- U gebruikt gecertificeerd vezelhennepzaaizaad.
- U stuurt (een scan van) de officiële certificaten die aan de verpakkingen van het zaaizaad gehecht waren, door naar de bevoegde administratie voor 30 juni. Deze certificaten maken integraal deel uit van de verzamelaanvraag.
- U moet het begin van de bloei van vezelhennep melden aan de controle-entiteit van de beheersdienst.

7. Subsidie combineren met andere subsidies

De teelt van vezelhennep met verminderde bemesting is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- biologische productiemethode;
- een aantal beheerovereenkomsten van VLM (zie tabel 'Combinaties agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresten bio' op de webpagina '[Tabellen](#)');
- aanplantsubsidie boslandbouwsystemen;
- betalingsrechten en vergroening.

8. Lees ook

Lees ook de algemene voorwaarden voor het aanvragen van subsidies voor LV-agromilieumaatregelen op de webpagina '[Agromilieumaatregelen](#)'.

9. Meer informatie

Op de website www.vlaanderen.be/landbouw/agromilieumaatregelen vindt u de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kan u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Subsidie behoud lokale rundveerassen

Bepaalde lokale landbouwhuiskierrassen zijn met uitsterven bedreigd doordat het economisch gezien interessanter is om meer productieve rassen te houden. Het behoud van genetische diversiteit van traditionele dierenrassen is nochtans een basis voor het behoud van diversiteit op het platteland.

Bovendien is een dergelijke levende genenbank van belang om specifieke eigenschappen in te kruisen in bestaande rassen en variëteiten. Door financiële ondersteuning kan de instandhouding van met uitsterven bedreigde lokale dierrassen worden gestimuleerd. De subsidie wordt toegekend in het kader van een vijfjarige verbintenis.

1. Subsidiebedrag

De subsidie voor het houden van lokale rundveerassen bedraagt jaarlijks 150 euro/rund of 175 euro/rund voor dieren onder melkproductieregistratie.

2. Subsidievoorwaarden

- U houdt gedurende de vijf opeenvolgende jaren van uw verbintenis minstens het aantal subsidiabele runderen dat is vastgelegd in uw verbintenis-aantal.
- U kan subsidie aanvragen voor minimaal 20 en maximaal 125 subsidiabele dieren van één of meerdere van de volgende lokale rundveerassen:
 - ❖ Rood ras;
 - ❖ Witrood ras;
 - ❖ Belgisch Witblauw ras, dubbeldoeltype;
 - ❖ Kempens Roodbont;
- Om in aanmerking te komen voor de extra toelage voor melkproductieregistratie moet u minimaal 20 subsidiabele runderen houden van het dubbeldoeltype van een lokaal rundveeras en moet het bedrijf het volledige kalenderjaar aan melkproductieregistratie doen waarbij de resultaten hiervan gebruikt worden bij de fokwaardeschatting.
- De runderen, waar u deze subsidie voor aanvraagt, moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - ❖ op tijd in- en uitgeschreven zijn in een stamboek van de met uitsterven bedreigde lokale rundveerassen;
 - ❖ geboortes, vertrekken en aankomsten moeten hiervoor op tijd gemeld worden aan Sanitel, in overeenstemming met het koninklijk besluit van 23 maart 2011 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor runderen;
 - ❖ correct en op tijd geïdentificeerd en geregistreerd zijn;
 - ❖ aanwezig zijn op de aangegeven plaats(en);
 - ❖ een vrouwelijk dier zijn;
 - ❖ minstens 75% raszuiver zijn;
 - ❖ minstens zes maanden oud zijn op 1 januari van elk jaar van de verbintenis of bij vervanging.
- U beheert een Vlaamse exploitatie met een actief veebe-slag voor rundvee.
- U geeft jaarlijks in de verzamelaanvraag de adressen op van weiden die niet zijn ingetekend in de verzamelaan-vraag, maar waarop wel subsidiabele dieren gehouden worden. Dit moet ook indien u deze percelen slechts enkele dagen per jaar beweidt.
- U verkrijgt bij ziekte of ongeval van één of meer dieren binnen drie maanden opnieuw het vereiste aantal subsi-diegerechtigde dieren. In dat geval moet u een bewijsstuk (attest dierenarts, Rendac, ...) binnen de tien dagen na de sterfte opsturen naar de buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

3. Verbintenis-aantal

In uw aanvraag van een vijfjarige verbintenis voor behoud van lokale rundveerassen kiest u zelf een 'verbintenis-aantal'.

- Dit verbintenis-aantal is minstens 20 runderen/bedrijf.
- Uw verbintenis-aantal is het minimale aantal runderen dat u vijf jaar lang moet houden.

4. Subsidieaanvraag

Subsidies voor agromilieumaatregelen moeten in twee stappen worden aangevraagd: een verbintenis-aanvraag voorafgaand aan de start van de vijfjarige verbintenis en een jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag.

Stap 1: voorafgaand aan de start van uw verbintenis dient u een verbintenis-aanvraag in via de tegel 'Agromilieumaatregelen en boslandbouwsystemen (agroforestry)' op het startscherm van het e-loket (www.landbouwwvlaanderen.be). Dit kan vanaf 1 oktober tot uiterlijk 30 november van het jaar voorafgaand aan de start van uw verbintenis.

Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Bij de verbintenis-aanvraag geeft u uw gekozen verbintenis-aantal op. Dit is het aantal waaraan u gedurende 5 jaar minstens moet voldoen.

De bevoegde entiteit beoordeelt de aanvragen op basis van het budget dat in dat jaar beschikbaar is voor de maatregel. Als het beschikbare budget ontoereikend is, worden de steun-aanvragen gerangschikt op basis van criteria van economische doelmatigheid en milieuefficiëntie. Uiterlijk op 31 december van het aanvraagjaar ontvangt u de goedkeuring of weigering van de aanvraag.

Stap 2: jaarlijkse betalingsaanvraag in uw verzamelaanvraag.

Na goedkeuring van de verbintenis-aanvraag moet u jaarlijks betaling aanvragen via uw verzamelaanvraag.

5. Inschrijving in het stamboek

CRV Vlaanderen vzw
t.a.v. Gabriël Deschuymmer
Buchtenstraat 7
9051 Sint-Denijs-Westrem
T 078 15 44 44 - F 09 363 92 06
gabriel.deschuymmer@crv4all.com

6. Lees ook

Lees ook de algemene voorwaarden voor het aanvragen van subsidies voor LV-agromilieumaatregelen op de webpagina '[Agromilieumaatregelen](#)'.

7. Meer informatie

Op de website www.vlaanderen.be/landbouw/agromilieumaatregelen vindt u de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kan u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Subsidie behoud van lokale schapenrassen

Bepaalde lokale landbouwhuisdierrassen zijn met uitsterven bedreigd doordat het economisch gezien interessanter is om meer productieve rassen te houden. Het behoud van genetische diversiteit van traditionele dierenrassen is nochtans een basis voor het behoud van diversiteit op het platteland.

Bovendien is een dergelijke levende genenbank van belang om specifieke eigenschappen in te kruisen in bestaande rassen en variëteiten. Door financiële ondersteuning kan de instandhouding van met uitsterven bedreigde lokale dierrassen worden gestimuleerd. De subsidie wordt toegekend in het kader van een vijfjarige verbintenis.

1. Subsidiebedrag

De subsidie voor het houden van lokale schapenrassen bedraagt jaarlijks 25 euro/schaap.

2. Subsidievoorwaarden

- U houdt gedurende de vijf opeenvolgende jaren van uw verbintenis minstens het aantal subsidiabele schapen dat is vastgelegd in uw verbintenis-aantal.
- U kan subsidie aanvragen voor minimaal 20 en maximaal 500 subsidiabele dieren van één of meerdere van de volgende lokale schapenrassen:
 - ❖ Ardense Voskop;
 - ❖ Belgisch melkschaap;
 - ❖ Entre-Sambre-et-Meuse schaaap;
 - ❖ Houtlandschaap;
 - ❖ Kempens schaaap;
 - ❖ Lakens schaaap;
 - ❖ Mergellandschaap;
 - ❖ Vlaams Kuddeschaap;
 - ❖ Vlaams schaaap.
- De schapen waarvoor u subsidie aanvraagt, moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - ❖ op tijd in- en uitgeschreven zijn in de hoofdafdeling van een stamboek van de met uitsterven bedreigde lokale schapenrassen:
 - geboortes melden vóór 31 augustus van het geboortejaar;
 - aankomsten en vertrekken melden binnen de 10 dagen;
 - ❖ correct en tijdig geïdentificeerd en geregistreerd zijn;
 - ❖ aanwezig zijn op de aangegeven plaats(en);
 - ❖ voldoen aan de rasstandaard;
 - ❖ minstens één jaar oud zijn op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag of bij vervanging.
- Het maximum aantal subsidiabele schapen per jaar is het aantal lammeren dat geregistreerd werd van geboortes bij de landbouwer in dat jaar.
- U beheert een Vlaamse exploitatie met een actief veebeslag voor schapen.
- U geeft jaarlijks in de verzamelaanvraag de adressen op van weiden die niet zijn ingetekend in de verzamelaanvraag, maar waarop wel subsidiabele dieren gehouden worden. Dit moet ook indien u deze percelen slechts enkele dagen per jaar beweidt.
- U verkrijgt bij ziekte of ongeval van één of meer dieren binnen drie maanden opnieuw het vereiste aantal subsidiegerechtigde dieren. In dat geval moet u een bewijsstuk (attest dierenarts, Rendac, ...) binnen de tien dagen na de sterfte opsturen naar de buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij.

3. Verbintenis-aantal

In uw inschrijving voor een vijfjarige verbintenis voor behoud van lokale schapenrassen kiest u zelf een 'verbintenis-aantal'.

Dit verbintenis-aantal is minstens 20 schapen/bedrijf.

Uw verbintenis-aantal is het minimale aantal schapen dat u vijf jaar lang moet houden.

4. Subsidieaanvraag

Subsidies voor agromilieumaatregelen moeten in twee stappen worden aangevraagd: een verbintisaanvraag voorafgaand aan de start van de vijfjarige verbintenis en een jaarlijkse betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag.

Stap 1: voorafgaand aan de start van uw verbintenis dient u een verbintisaanvraag in via de tegel 'Agromilieumaatregelen en boslandbouwsystemen (agroforestry)' op het startscherm van het e-loket (www.landbouwwvlaanderen.be). Dit kan vanaf 1 oktober tot uiterlijk 30 november van het jaar voorafgaand aan de start van uw verbintenis.

Een verbintenis vangt steeds aan op 1 januari. Bij de verbintisaanvraag geeft u uw gekozen verbintenis-aantal op. Dit is het aantal waaraan u gedurende 5 jaar minstens moet voldoen.

De bevoegde entiteit beoordeelt de aanvragen op basis van het budget dat in dat jaar beschikbaar is voor de maatregel. Als het beschikbare budget ontoereikend is, worden de steunaanvragen gerangschikt op basis van criteria van economische doelmatigheid en milieuefficiëntie. Uiterlijk op 31 december van het aanvraagjaar ontvangt u de goedkeuring of weigering van de aanvraag.

Stap 2: jaarlijkse betalingsaanvraag in uw verzamelaanvraag.

Na goedkeuring van de verbintisaanvraag moet u jaarlijks betaling aanvragen via uw verzamelaanvraag.

5. Inschrijving in het stamboek

Steunpunt Levend Erfgoed (SLE)

t.a.v. Staf Van den Bergh

Smisstraat 1

3220 Holsbeek

T/F 016 44 31 67

staf.vandenbergh@sle.be

www.sle.be

Kleine Herkauwers Vlaanderen (KHV)

(enkel voor het Belgisch melkschaap)

Deinse Horsweg 1

9031 Drongen

info@khv.be

6. Lees ook

Lees ook de algemene voorwaarden voor het aanvragen van subsidies voor LV-agromilieumaatregelen op de webpagina '[Agromilieumaatregelen](#)'.

7. Meer informatie

Op de website www.vlaanderen.be/landbouw/agromilieumaatregelen vindt u de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kan u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Beheerovereenkomsten VLM - Algemeen

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) treedt op als beheerdienst voor een aantal agromilieumaatregelen, beter bekend onder de naam 'beheerovereenkomsten'. Er zijn beheerovereenkomsten voor volgende doelstellingen:

- botanisch beheer;
- erosiebestrijding;
- herstel, ontwikkeling en onderhoud van kleine landschapselementen;
- perceelsrandenbeheer;
- soortenbescherming (o.a. akker- en weidevogelbeheer);
- verbeteren van de kwaliteit van oppervlakte- en grondwater.

Afhankelijk van de beheerdoelstelling en het beheerpakket is een beheerovereenkomst vast of variabel.

Een '**vaste**' beheerovereenkomst geldt voor een welbepaalde plaats en oppervlakte. Elk beheerobject uit de beheerovereenkomst stemt overeen met één perceel.

Een '**variabele**' beheerovereenkomst sluit u voor een bepaalde minimale oppervlakte af. De daaropvolgende 5 jaar kunt u dan kiezen op welke (in aanmerking komende) percelen u deze variabele beheerovereenkomst uitvoert om tot deze minimale oppervlakte te komen.

Oppervlakte: vastgelegd in de beheerovereenkomst.

Teelt: afhankelijk van het beheerpakket.

Betalingsrechten: kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die de beheerovereenkomst heeft.

Bemestingsrechten: kunnen enkel aangevraagd worden door de landbouwer die de beheerovereenkomst heeft.

Gebruiksperiode: eigen gebruik van de percelen van 1 januari tot 31 december.

Subsidiebedrag: afhankelijk van het beheerpakket.

1. Subsidievoorwaarden

- Gedurende vijf opeenvolgende jaren de voorwaarden en maatregelen uit de beheerovereenkomst correct naleven.
- Zowel de percelen met een vaste beheerovereenkomst als percelen waarop in het betrokken jaar de variabele beheerovereenkomst zal toegepast worden het volledige kalenderjaar (van 1 januari tot 31 december) in eigen gebruik hebben.
- **AANDACHTSPUNT:** Een perceel dat aangegeven wordt als 'G-perceel' komt dus niet in aanmerking (G-perceel = perceel in gebruik van 1 januari tot uiterlijk 20 april).

2. Subsidie aanvragen

- Om een beheerovereenkomst te sluiten moet u vóór 1 oktober van het jaar voorafgaand aan de aanvang van de beheerovereenkomst een aanvraag indienen bij de VLM. Neem hiervoor tijdig contact op met de bedrijfsplanner of regionale afdeling. Via de verzamelaanvraag kunt u geen beheerovereenkomst aanvragen.
- Voor een vaste beheerovereenkomst volstaat het vervolgens vijf jaar lang jaarlijks deze percelen aan te geven in de verzamelaanvraag. Deze worden zoveel mogelijk vooraf ingevuld.
- Voor een variabele beheerovereenkomst moet u vijf jaar lang jaarlijks in de verzamelaanvraag aangeven op welke percelen de beheerovereenkomst dat jaar zal toegepast worden. Dat doet u door de overeenkomstige bijkomende bestemming in te vullen.

3. Overname van een (variabele) beheerovereenkomst

AANDACHTSPUNT: De landbouwer die de percelen in gebruik heeft op 1 januari moet deze percelen melden voor de beheerovereenkomst, en dat uiterlijk op 31 mei. Het toevoegen van de bijkomende bestemming volstaat echter niet om een beheerovereenkomst over te nemen. De landbouwer moet de overname ook rechtstreeks melden aan de VLM. Doe dit meteen om problemen met de uitbetaling van de beheervergoeding te vermijden!

4. Voortijdige beëindiging van een (variabele) beheerovereenkomst

Het schrappen van percelen waarop een vaste beheerovereenkomst rust, of het niet melden van percelen voor een variabele beheerovereenkomst, volstaat niet om een beheerovereenkomst te beëindigen. Een voortijdige beëindiging moet u steeds schriftelijk melden aan de VLM met vermelding van de reden voor de beëindiging en eventuele bewijsstukken. Doe dit om bijkomende verlagingen van uitbetaling te vermijden!

5. Niet-naleving

- Niet-naleving van de voorwaarden uit de beheerovereenkomst kan leiden tot een verlaging op de beheervergoeding en in het uiterste geval tot de terugvordering van de eerder ontvangen beheervergoedingen.
- De beheervergoeding moet niet worden terugbetaald in geval van overmacht of uitzonderlijke omstandigheden erkend door de VLM. Een melding van overmacht moet u schriftelijk indienen bij de provinciale vestigingen van de VLM samen met de nodige bewijsstukken.
- Niet-naleving van de randvoorwaarden en de bijkomende minimumeisen zal leiden tot een proportionele verlaging van de steun.

6. Subsidie combineren met andere subsidies

- Beheerovereenkomsten, agromilieumaatregelen en de hectaresteen bio kunnen op eenzelfde perceel gecombineerd worden zoals weergegeven in de tabel 'Combinaties agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresteen bio'.
- Beheerovereenkomsten en EAG-vergroeningsmaatregelen kunnen op een zelfde perceel gecombineerd worden zoals weergegeven in de tabel 'Combinaties EAG vergroening met agromilieumaatregelen/beheerovereenkomsten/hectaresteen bio/GNT (GMO actie groenbedekking)'.

U vindt deze tabellen terug op de webpagina '[Tabellen](#)'.

7. Meer informatie

Voor meer info over de verschillende beheerovereenkomsten kunt u contact opnemen met de provinciale vestigingen van de VLM. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)' of via www.vlm.be.

Variabele beheerovereenkomsten VLM

Een 'variabele' beheerovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde minimale oppervlakte. De daaropvolgende 5 jaar kunt u kiezen op welke (in aanmerking komende) percelen deze variabele beheerovereenkomst wordt uitgevoerd om aan deze minimale oppervlakte te voldoen.

Voor een variabele beheerovereenkomst moet u vijf jaar lang jaarlijks in de verzamelaanvraag aanduiden op welke percelen u dat jaar de beheerovereenkomst toepast. Dat doet u door de overeenkomstige bijkomende bestemming in te vullen (zie onderstaande tabel). De verzamelaanvraag geldt als melding van de percelen en als betalingsaanvraag.

Tabel: De variabele beheerovereenkomsten van de VLM en de overeenkomstige codes.

Code	Variabele beheerovereenkomsten
BW4	beheerovereenkomst waterkwaliteit

1. Minimale oppervlakte

De minimale oppervlakte is de oppervlakte waarop u als landbouwer de maatregel jaarlijks moet toepassen. Respekteert u deze oppervlakte niet, dan kan dit leiden tot een verlaging van de uit te betalen beheervergoeding en in het uiterste geval tot de terugvordering van de eerder ontvangen beheervergoedingen. De minimale oppervlakte werd vastgelegd in de beheerovereenkomst.

2. Maximale oppervlakte voor variabele VLM-beheerovereenkomsten

De maximale oppervlakte is de oppervlakte waarvoor u maximaal een vergoeding kunt krijgen voor het vrijwillig uitvoeren van de maatregel, uiteraard op voorwaarde dat de percelen geldig gemeld zijn. De maximale oppervlakte is vanaf 2012 gelijk aan 120% van de minimale oppervlakte.

3. Perceelsvoorwaarden

- De gemelde percelen moeten het volledige kalenderjaar in gebruik zijn van de aanvrager, seizoenspacht is niet mogelijk.
- Percelen gelegen in natuurreserveaat of bosreserveaat komen niet in aanmerking.
- Beheerovereenkomst waterkwaliteit ('BW4')
 - ❖ Enkel percelen met een laag risico hoofddeelt kunnen gemeld worden. Welke teelten in aanmerking komen (laag-risico-teelten) vindt u terug in de tabel 'Gewascodes' op de webpagina ['Tabellen'](#).
 - ❖ Enkel percelen groter dan 0,3 ha kunnen gemeld worden.
 - ❖ Op alle gemelde percelen moet een laag risico nateelt worden verbouwd. Welke teelten in aanmerking komen vindt u in de tabel 'Gewascodes' op de webpagina ['Tabellen'](#).

Vaste beheerovereenkomsten VLM

Een 'vaste' beheerovereenkomst geldt voor een welbepaalde plaats en oppervlakte. Elk beheerobject uit de beheerovereenkomst stemt overeen met één perceel.

Voor een vaste beheerovereenkomst moet u gedurende vijf jaar jaarlijks het perceel aangeven waarop de overeenkomst werd gesloten. De perceelsgegevens worden waar mogelijk al voorgevuld door de administratie en moet u controleren en eventueel aanvullen (zie onderstaande tabel).

Tabel: De vaste beheerovereenkomsten van de VLM met startdatum 1 januari 2015, 2016, 2017 of 2018 en de overeenkomstige codes.

Code	Vaste beheerovereenkomsten
BB31	Ontwikkeling soortenrijk grasland
BB32	Instandhouding soortenrijk grasland
BS38	Aanleg en onderhoud bloemenstrook
ER32	Aanleg en onderhoud strategisch grasland
FBG31	Faunabeheer grasland uitgestelde maaidatum
FBG32	Faunabeheer grasland beweiden 20 mei
FBG33	Faunabeheer grasland standweide 15 juni
FBG34	Faunabeheer grasland kuikenweide
FBA35	Faunabeheer akkerland voedselgewas
KLE34	Onderhoud houtkant
KLE37	Onderhoud houtkant (50% afzetten)
KLE38	Onderhoud houtkant (25% afzetten)
KLE36	Omvormingsbeheer houtkant
KLE39	Onderhoud houtsingel
RB31	Aanleg en onderhoud grasstrook
RB32	Aanleg en onderhoud grasstrook 15 juni
RB33	Aanleg en onderhoud vluchtstrook 22 juni
RB34	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook
RB35	Onderhoud gemengde grasstrook
RB36	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus
RB37	Onderhoud gemengde grasstrook plus
SBP31	Aanleg en onderhoud luzernestrook vogelakker
SBP32	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook vogelakker
SBP33	Aanleg en onderhoud luzernestrook hamster

1. Botanisch beheer ('BB')

Percelen met een beheerpakket 'ontwikkeling soortenrijk grasland' of 'instandhouding soortenrijk grasland', worden in de verzamelaanvraag aangeduid met de bijkomende bestemming 'BB' en het bijhorende nummer.

2. Bloemenstrook ('BS')

Bloemenstroken met een beheerpakket 'aanleg en onderhoud bloemenstrook' worden in de verzamelaanvraag ingetekend als een afzonderlijk perceel met de bijkomende bestemming 'BS38'.

3. Erosiebestrijding ('ER')

- De percelen met beheerpakket 'aanleg en onderhoud strategisch grasland' worden gemarkeerd met de bijkomende bestemming 'ER32'. Voor de percelen die potentieel in aanmerking komen voor een beheerpakket 'aanleg en onderhoud strategisch grasland' vindt u bij de perceelsinformatie de vermelding 'SG' (strategisch grasland).
- Beheerovereenkomsten voor erosiedammen zijn enkel opgenomen bij de bedrijfsinformatie in de verzamelaanvraag ('ER'), maar niet als apart perceel.

4. Faunabeheer ('FB')

De percelen waarop een beheerpakket 'faunabeheer grasland uitgestelde maaidatum', 'faunabeheer grasland beweiden 20 mei', 'faunabeheer grasland standweide 15 juni', 'faunabeheer grasland kuikenweide' of 'faunabeheer akkerland voedselgewas' van toepassing is, zijn in de verzamelaanvraag voorzien van de bijkomende bestemming 'FB' en het bijhorende nummer.

5. Kleine landschapselementen ('KLE')

- Houtkanten en houtsingels worden als apart perceel ingetekend in de verzamelaanvraag en krijgen de bijkomende bestemming 'KLE' en het bijhorende nummer indien er een beheerpakket 'onderhoud houtkant', 'onderhoud houtsingel' of 'omvormingsbeheer houtkant' op rust.
- De hagen, kaphagen, heggen, en knotbomenrijen onder beheerovereenkomst zijn enkel opgenomen bij de bedrijfsinformatie in de verzamelaanvraag ('KLE'), maar niet als apart perceel.

6. Randenbeheer ('RB')

Onder randenbeheer vallen bufferstroken, erosiestroken, faunastroken en vluchtstroken met de beheerpakketten 'aanleg en onderhoud grasstrook', 'aanleg en onderhoud grasstrook 15 juni', 'aanleg en onderhoud vluchtstrook 22 juni', 'aanleg en onderhoud gemengde grasstrook', 'onderhoud gemengde grasstrook', 'aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus' en 'onderhoud gemengde grasstrook plus'. Randen worden in de verzamelaanvraag als aparte percelen ingetekend, en aangeduid met de bijkomende bestemming 'RB' en het bijhorende nummer.

7. Randenbeheer in het kader van de goedgekeurde soortenbeschermingsplannen ('SBP')

De percelen waarop een beheerpakket 'aanleg en onderhoud gemengde grasstrook vogelakker', 'aanleg en onderhoud luzernestrook vogelakker' of 'aanleg en onderhoud luzernestrook hamster' van toepassing is, zijn in de verzamelaanvraag gemarkeerd met de bijkomende bestemming 'SBP'. Deze beheerpakketten richten zich op de bescherming van de grauwe kiekendief en de wilde hamster in uitvoering van de soortenbeschermingsplannen voor Natura 2000 soorten.

8. Aangifte vaste beheerovereenkomst

- Controleer of elke vaste beheerovereenkomst als apart perceel is ingetekend en de bijkomende bestemming vooraf ingevuld is. Indien dit niet het geval is, moet u voor vaste beheerovereenkomsten die niet op een volledig perceel worden toegepast, de registratie aanpassen. Teken het beheerobject in als apart perceel volgens de ligging zoals bepaald in uw beheerovereenkomst.
- Controleer of de perceelsoppervlakte overeenstemt met de oppervlakte uit de beheerovereenkomst.
- De ligging of oppervlakte van een overeenkomst kunt u niet wijzigen via de verzamelaanvraag. Neem daarvoor contact op met de regionale afdeling van de VLM.

9. Gespecialiseerde productiemethode 'ERVJ' en 'ERVN'

Op paarse (zeer hoog erosiegevoelige) en rode (hoog erosiegevoelige) percelen moeten maatregelen genomen worden om erosie tegen te gaan (zie webpagina 'Randvoorwaarden'). Wanneer een vaste beheerovereenkomst samenvalt met deze erosiemaatregelen, wordt de vergoeding van de beheerovereenkomst voor de overlappende oppervlakte en de overlappende voorwaarden verlaagd.

- Indien u op een paars perceel verplicht bent om maatregelen te nemen binnen het keuzepakket 'bufferstrook', of indien u op een rood perceel kiest om maatregelen te nemen binnen het keuzepakket bufferstrook, dan is er een overlap mogelijk met volgende vaste beheerovereenkomsten:
 - ❖ Percelen met code 'RB': randenbeheer.
- Deze beheerovereenkomsten overlappen met de maatregelen binnen het keuzepakket 'bufferstrook' indien ze zich onderaan het paarse of rode perceel situeren en hierdoor erosie bestrijden.
- Indien één van bovenstaande vaste beheerovereenkomsten overlappen met de randvoorwaarden erosie, moet u dit aangeven in uw verzamelaanvraag via de gespecialiseerde productiemethode 'ERVJ'. U moet de gespecialiseerde productiemethode 'ERVJ' aan te geven bij elk vaste beheerovereenkomst die u inzet in het kader van de randvoorwaarden erosie.

- Indien de vaste beheerovereenkomst niet overlapt met de randvoorwaarden erosie, zult u de gespecialiseerde productiemethode 'ERVN' moeten aangeven.
- Voor de vaste beheerovereenkomsten die u aangeeft met 'ERVJ' zal de vergoeding verlaagd worden. Er mag via beheerovereenkomsten immers nooit vergoed worden voor verplichtingen uit de randvoorwaarden. Uw beheer- vergoeding zal verlaagd worden met 1047 EUR/ha. Deze verlaagde betaling geldt niet noodzakelijk voor uw volledige contractoppervlakte, maar enkel voor een breedte van 9 m.

10. Indieningsdatum voor vaste beheerovereenkomsten

Beheerders met vaste beheerovereenkomsten moeten de verzamelaanvraag tegen uiterlijk 21 april 2018 indienen. Registratie van percelen met een vaste beheerovereenkomst is slechts mogelijk tot uiterlijk 31 mei 2018, en dus niet tot 31 oktober.

Aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen

Een boslandbouwsysteem, ook wel agroforestry genoemd, is het combineren op eenzelfde landbouwperceel van een landbouwteelt met een aanplanting van bomen. Door deze teeltcombinatie wordt houtopbrengst en een landbouwteelt als gelijkwaardig doel op een perceel beoogd. Door een beredeneerde keuze van bomen en een goede voorbereiding van de aanplant kan een resultaat geboekt worden dat hoger ligt dan de afzonderlijke teelten.

Boslandbouw zorgt zowel voor een ecologische als een economische meerwaarde, door onder meer het aantrekken van natuurlijke vijanden voor plaagbeheersing, het vasthouden van nutriënten die na bladval vrijkomen voor de volgende teelt, het verhogen van de organische stof in de bodem en het beschermen van teelten tegen hevige wind. Tegenover de negatieve effecten die bomen veroorzaken, zoals het beslag op de grond en een verminderde gewasopbrengst vlakbij de bomen door het schaduweffect, staat een besparing op externe inputs en een hogere opbrengst die gerealiseerd wordt bij het kappen van de bomen.

1. Eenmalige subsidie na aanplant: subsidiebedrag

- Maximaal 80% van de aanplantkosten (exclusief BTW) wordt gesubsidieerd.
- De volgende kosten komen in aanmerking:
 - ❖ aankoopkosten voor de bomen;
 - ❖ kosten voor de arbeid en het machinale werk voor het planten, verstevigen en beschermen van de bomen;
 - ❖ aankoopkosten voor verstevigings- en beschermingsmateriaal van de bomen. **Let op:** kosten voor bodemverbeteraar of compost komen niet in aanmerking.
- De bovenstaande kosten komen enkel in aanmerking:
 - ❖ als ze worden aangetoond met factuur en betalingsbewijs;
 - ❖ als ze betrekking hebben op de bomen geplant in het najaar 2017 - voorjaar 2018;
 - ❖ na de goedkeuring van de inschrijving door het Departement Landbouw en Visserij.
- Indien u zelf de plantwerkzaamheden uitvoert, wordt een forfaitair bedrag van 200 euro/ha uitbetaald. In dit geval kunnen geen andere kosten voor arbeid en machinaal werk voor planten, verstevigen en beschermen van de bomen worden betaald.
- Indien u onderhevig bent aan de wet op de overheidsopdrachten, moet u de nodige procedures correct volgen. U moet de nodige bewijsstukken hiervan op vraag kunnen voorleggen.
- De minister kan het steunpercentage en het forfaitaire bedrag aanpassen afhankelijk van de budgettaire noodzaak.

2. Subsidievoorwaarden

- Elk boslandbouwperceel:
 - ❖ is gelegen in het Vlaamse gewest;
 - ❖ is in eigendom of in eigen gebruik van de begunstigde (schriftelijke toestemming nodig van de eigenaar);
 - ❖ moet in de twee voorgaande verzamelaanvragen geregistreerd geweest zijn als landbouwperceel;
 - ❖ heeft een oppervlakte van ten minste 0,5 ha;
 - ❖ bevat:
 - minimaal 30 bomen per hectare;
 - maximaal 200 bomen per hectare;
 - een homogene verspreiding van de bomen over het perceel.

Let op! Indien een perceel meer dan 100 bomen per hectare bevat, kunnen er geen betalingsrechten worden op geactiveerd. Indien het over geïsoleerde fruitbomen gaat die geregeld een oogst opleveren, geldt er geen maximale densiteit van bomen.

- Alle bomen zijn toegelaten behalve laagstamfruitbomen, halfstamfruitbomen, naaldbomen, Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Valse acacia (*Robinia pseudoacacia*).
- De aangeplante bomen moeten ten minste 10 jaar behouden blijven, afgestorven bomen moeten binnen twee jaar vervangen worden.
- **Let op!** Bomen die in het kader van de aanplantsubsidie tot en met voorjaar 2014 (PDPO II) werden aangeplant, moeten 15 jaar behouden blijven.
- Tussen de bomen moet een landbouwteelt toegepast worden die 10 jaar lang jaarlijks in de verzamelaanvraag als hoofdteelt wordt aangegeven.
- **Let op!** Bij boslandbouwpercelen in het kader van de aanplantsubsidie tot en met voorjaar 2014 (PDPO II), is dit 15 jaar.
- Erfbeplanting komt niet in aanmerking.
- Als u de subsidievoorwaarden niet naleeft, dan, moet u de ontvangen subsidie terugbetalen.

3. Subsidie aanvragen voor aanplant najaar 2017 - voorjaar 2018 – al goed-gekeurde inschrijvingen

Enkel landbouwers die op uiterlijk 15 september 2017 hebben ingeschreven (stap 1) voor de aanplantsubsidie voor aanplant najaar 2017 – voorjaar 2018 en een goedkeuring van hun inschrijving hebben ontvangen van het Departement Landbouw en Visserij kunnen hun betaling aanvragen in de verzamelaanvraag 2018.

De effectieve betalingsaanvraag gebeurt via de verzamelaanvraag door het aangeven van de bijkomende bestemming 'BLS' bij de percelen en het invullen van de werkelijke kosten exclusief BTW waarvoor subsidie wordt aangevraagd in de betalingsaanvraag. De bijkomende bestemming BLS wordt al zo veel mogelijk vooraf ingevuld op basis van de inschrijving. De facturen, betalingsbewijzen en het eigendomsbewijs of schriftelijke toestemming van de eigenaar moeten mee opgeladen worden op het e-loket of ten laatste 30 juni 2018 bezorgd worden aan uw buitendienst.

4. Subsidie aanvragen voor aanplant najaar 2018 - voorjaar 2019

U moet de subsidie in twee stappen aanvragen: een verplichte inschrijving via het e-loket voorafgaand aan de aanplant en een betalingsaanvraag via de verzamelaanvraag na de aanplant.

Stap 1: inschrijving vanaf eind juli tot uiterlijk 21 september 2018

- Nieuwe inschrijvingen voor de aanplant in het najaar 2018 tot in het voorjaar 2019 kunt u indienen vanaf eind juli tot en met 21 september 2018 via het e-loket op www.landbouvwlaanderen.be.
- De inschrijving moet bevatten:
 - ❖ de landbouwpercelen (perceelnummer uit verzamelaanvraag 2018 en de betrokken oppervlakte) waarop de boslandbouw zal worden aangelegd;
 - ❖ de eigendomsbewijzen of schriftelijke toestemmingen van de eigenaar van de toekomstige boslandbouwpercelen;
 - ❖ de boomsoorten en het aantal bomen per soort die aangeplant zullen worden;
 - ❖ een gedetailleerde kostenraming voor de aanplant van de bomen.
- Alle inschrijvingen worden gerangschikt op basis van het type bomen en de variatie aan boomsoorten op het aan te planten boslandbouwperceel. Alleen steunaanvragen die een doelmatigheidsscore halen die groter is dan de minimaal vereiste doelmatigheidsscore, komen in aanmerking voor de subsidie.
- Uiterlijk op 15 oktober 2018 ontvangt u de goed- of afkeuring van uw inschrijving en het subsidiepercentage.
- De nieuwe aanvragen zullen behandeld worden volgens de PDPO III-voorwaarden zoals hierboven beschreven.

Stap 2: betalingsaanvraag in de verzamelaanvraag 2019.

Als u in oktober 2018 een goedkeuring van uw inschrijving ontvangen hebt, kunt u na de aanplant een betalingsaanvraag doen in de verzamelaanvraag 2019.

De effectieve betalingsaanvraag gebeurt via de verzamelaanvraag door het aangeven van de bijkomende bestemming 'BLS' bij de percelen en het invullen van de werkelijke kosten exclusief BTW waarvoor subsidie wordt aangevraagd in de betalingsaanvraag.

De bijkomende bestemming 'BLS' wordt al zo veel mogelijk vooraf ingevuld op basis van de inschrijving. De facturen en betalingsbewijzen moet u mee opladen op het e-loket of ten laatste op 30 juni 2019 bezorgen aan uw buitendienst.

De bijkomende bestemming 'BLS' op een perceel is enkel nodig in het eerste jaar (voor de betalingsaanvraag). Als u in 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 of 2018 een betalingsaanvraag hebt ingediend, hoeft u in uw verzamelaanvraag 2019 hierover niets meer te vermelden.

5. Subsidie combineren met andere subsidies

De aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen is op eenzelfde perceel niet combineerbaar met:

- subsidie voor bebossing van landbouwgrond 'BOS' en 'BOS3'.

Let op: als u ook hectaresteen voor de biologische productie aanvraagt op dezelfde percelen, zal die worden uitbetaald voor de teeltgroep van de teelt tussen de bomen. Op deze percelen moet immers de teelt tussen de bomen aangegeven worden als hoofdteelt.

6. Subsidie combineren met betalingsrechten en vergroening

Percelen waarop een boslandbouwsysteem wordt aangeplant in het kader van deze aanplantsubsidie zijn vanaf 2015 subsidiabel voor de betalingsrechten (directe inkomenssteun) als er maximaal 100 bomen per hectare op staan. Deze maximumgrens is niet van toepassing op geïsoleerde fruitbomen die geregeld een oogst opleveren. De gesubsidieerde boslandbouwpercelen kunnen in het kader van de vergroening in rekening gebracht worden als 'ecologisch aandachtsgebied', voor zover het boslandbouwsysteem op bouwland ligt (niet op blijvend grasland). Dit geldt ook voor boslandbouwsystemen die werden aangelegd met PDPO II-steun.

7. Waar vind ik meer informatie?

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU, gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder '[informatiefiches per onderwerp - 2018](#)' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Voor begeleiding bij het ontwerp van uw agroforestry project kan u terecht op: www.agroforestryvlaanderen.be en info@agroforestryvlaanderen.be.

Bebossing van landbouwgrond

Landbouwers, particulieren en openbare besturen die landbouwgrond in eigendom of in pacht hebben kunnen subsidies ontvangen voor het bebossen van landbouwgrond. Deze regeling kadert binnen de doelstellingen van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) en een duurzame bosontwikkeling.

Minimale oppervlakte: volgens contract (minimum 0,5 ha).

Teelt: gewascodes 8910, 8911, 8912 en 8915 uit tabel 'Gewascodes'.

Betalingsrechten: kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die 'BOS' of 'BOS3' aanvraagt.

Bemestingsrechten: worden niet toegekend voor bebossing.

Gebruiksperiode: eigen gebruik van de percelen van 1 januari tot 31 december.

Subsidiebedrag: afhankelijk van soort subsidie en boomsoort.

1. Soorten subsidies bebossing

Nieuwe contracten voor aanplantingen kunnen bij het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) aangevraagd worden onder de nieuwe voorwaarden van PDPO III. Het is in de verzamelaanvraag 2018 nog mogelijk om de onderhoudssubsidie en inkomenscompensatie voor de eerste keer aan te vragen voor contracten die bij ANB afgesloten zijn onder PDPO II (dossiers goedgekeurd tot eind 2014).

1.1. PDPO III

➤ Aanplantingsubsidie:

- ❖ Basissubsidie van 3.500 euro/ha;
- ❖ Extra tegemoetkoming voor gebruik van aanbevolen herkomst (aandeel van het plantgoed van aanbevolen herkomst x (het aantal hectare x 250 euro/ha)) en kosten voor het voorzien van wildbescherming (collectieve wildbescherming: 350 euro/100 m raster; individuele wildbescherming: 0,65 euro per apart beschermingsstuk);
- ❖ Aan te vragen bij het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB).

➤ Onderhoudssubsidie:

- ❖ Jaarlijkse subsidie gedurende eerste 12 jaar na aanplant;
- ❖ De begunstigde is actieve landbouwer in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) (zie fiche 'GLB actieve landbouwer' op de webpagina 'Actieve landbouwer') en de beplante grond is opgenomen in de laatste verzamelaanvraag;
- ❖ Na uitvoering van de aanplant zoals voorzien in de goedgekeurde aanvraag voor de aanplantsubsidie;
- ❖ Bedrag:
 - eerste vijf jaren: 185 euro/ha;
 - daaropvolgende jaren: 75 euro/ha;
- ❖ Aan te vragen via de verzamelaanvraag.

➤ Inkomenscompensatie:

- ❖ Jaarlijkse subsidie gedurende de eerste 12 jaar na aanplant;
- ❖ De begunstigde is actieve landbouwer in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) (zie fiche 'Identificatie als landbouwer – 'Actieve landbouwer' op de webpagina 'Actieve landbouwer') en de beplante grond is opgenomen in de laatste verzamelaanvraag;
- ❖ Na uitvoering van de aanplant zoals voorzien in de goedgekeurde aanvraag voor de aanplantsubsidie;
- ❖ Bedrag van de subsidie: 800 euro/ha/jaar;
- ❖ Het bedrag van de subsidie wordt in voorkomend geval verlaagd met de bedragen voor inkomenscompensatie die via andere kanalen verkregen worden voor de

beboste oppervlakte;

- ❖ Aan te vragen via de verzamelaanvraag.

1.2. PDPO II (dossiers goedgekeurd door ANB tot eind 2014)

➤ Onderhoudssubsidie:

- ❖ Jaarlijkse subsidie gedurende eerste 5 jaar na aanplant;
- ❖ Enkel voor privaatrechtelijke rechtspersoon of natuurlijke persoon;
- ❖ Ná goedgekeurde controle aanplant door het ANB;
- ❖ Bedrag afhankelijk van boomsoort:
 - inheemse loofhoutsoorten: 350 euro/ha;
 - populieren: 220 euro/ha;
 - naaldbomen: 175 euro/ha.
- ❖ Aan te vragen via de verzamelaanvraag.

➤ Inkomenscompensatie (zie onderstaande tabel):

- ❖ Jaarlijkse subsidie gedurende 5 of 15 jaar (afhankelijk van boomsoort);
- ❖ Enkel voor privaatrechtelijke rechtspersoon of natuurlijke persoon;
- ❖ Ná goedgekeurde controle aanplant door het ANB;
- ❖ Bedrag afhankelijk van statuut aanvrager (landbouwer/niet-landbouwer) en boomsoort (economisch/ecologisch);
- ❖ 'Landbouwer' volgens de definitie die geldt op het moment waarop het contract wordt afgesloten;
- ❖ Walnoot, witte abeel en cultuurpopulier (met of zonder onderetage) worden beschouwd als 'economisch'. Alle andere boomsoorten die in aanmerking komen voor bebossing van landbouwgrond als 'ecologisch';
- ❖ Aan te vragen via de verzamelaanvraag.

Tabel: Inkomenscompensatie voor bebossing.

Begunstigde	Boomsoort	Bedrag (euro/ha/jaar)	Duur (jaren)
Landbouwer	Ecologisch	665	15
Landbouwer	Economisch	375	5
Niet-landbouwer	Ecologisch	150	15
Niet-landbouwer	Economisch	150	5

2. Specifieke voorwaarden onderhoudssubsidie en inkomenscompensatie

- Alle voorwaarden respecteren uit de overeenkomst die met het ANB werd gesloten.
- Als u inkomenscompensatie als landbouwer aanvraagt, moet u volgende documenten aan de verzamelaanvraag toevoegen:
 - ❖ attest van aansluiting bij de sociale kas voor zelfstandigen;
 - ❖ kopie van laatste aanslagbiljet belastingen (of aangifte indien niet beschikbaar);
 - ❖ in geval van een rechtspersoon, de meest recente statuten en het aandelenregister als die gewijzigd zijn sinds de vorige aangifte.

3. Subsidie aanvragen

- U kunt contact opnemen met het ANB, waar u alle informatie m.b.t. de voorwaarden en de te volgen stappen kunt verkrijgen. Zie tabel 'Contactadressen van Departement Landbouw en Visserij en andere beheersdiensten' voor de contactgegevens. U vindt deze tabel terug op de webpagina 'Tabellen'.
- De onderhoudssubsidie en inkomenscompensatie moeten via de verzamelaanvraag aangevraagd worden door het invullen van de bijkomende bestemming 'BOS' voor dossiers afgesloten onder PDPO II (dossiers goedgekeurd tot eind 2014) en 'BOS3' voor dossiers afgesloten onder PDPO III. Deze bijkomende bestemming werd zoveel mogelijk vooraf ingevuld.
- De begunstigde vraagt deze subsidie jaarlijks aan.

De verzamelaanvraag dient enkel als betalingsaanvraag voor dossiers voor bebossing goedgekeurd na 1 januari 2008.

4. Subsidie combineren met andere subsidies

Let op: 'BOS' of 'BOS3' is op eenzelfde perceel NIET combineerbaar met andere agromilieumaatregelen en ook niet met de aanplantsubsidie voor boslandbouwsystemen 'BLS'.

5. Waar vind ik meer informatie?

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU, gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder '[informatiefiches per onderwerp - 2018](#)' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheersdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Hectaresteun voor de biologische productiemethode

Landbouwers die voldoen aan het lastenboek voor de biologische productie kunnen rekenen op een financiële ondersteuning voor de extra kosten. Biologische landbouw heeft een voorbeeld- en hefboomfunctie die essentieel is in de evolutie naar een duurzame landbouw in Vlaanderen. De biologische landbouw heeft belangrijke troeven op het vlak van bodemvruchtbaarheid en het voorkomen van overbemesting en met betrekking tot biodiversiteit en diergezondheid. De biologische landbouw draagt bovendien bij tot het voorkomen van verontreiniging door chemische gewasbeschermingsmiddelen, luchtverontreiniging alsook tot het voorkomen van verontreiniging van het (oppervlakte)water.

1. Subsidiebedragen

Er zijn verbintenissen voor percelen in omschakeling (2 of 3 jaar) en verbintenissen voor bio-percelen (5 jaar). Het bedrag dat u jaarlijks kunt ontvangen is afhankelijk van het type verbintenis en de teelt op de percelen:

Jaarlijks subsidiebedrag per teeltgroep (euro/ha)	Omschakeling	Voortzetting
Eenjarige akkerbouw- en ruwvoederteelten	480	260
Eenjarige fruit- en groenteteelten en kruiden	850	400
Beschutte teelten	1320	400
Grasland en meerjarige voederteelten	300	120
Meerjarige fruit- en groenteteelten en kruiden	860	210

2. Subsidievoorwaarden

- Uw perceel is in het kader van de biologische productiemethode aangemeld bij en staat onder controle van een door de Vlaamse overheid erkend controleorgaan voor de biologische productiemethode (TÜV-Nord Integra, Certisys bvba of Quality Partner n.v.; zie onderaan voor de contactgegevens).
- Uw perceel werd in het betrokken jaar niet gedeclasseerd. Uw bedrijf of product werd niet geschorst.
- U geeft uw perceel jaarlijks aan in de verzamelaanvraag. U meldt elke wijziging van de initiële aangifte zodra die wijziging zich voordoet.
- Indien u hectaresteun voor meerjarige fruitteelt aanvraagt voor hoogstammige fruit- of notenbomen, moet de fruitopbrengst van de bomen die meer dan 5 jaar voordien werden aangeplant, gecommercialiseerd worden.
- U bent actieve landbouwer in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) (zie fiche 'GLB-actieve landbouwer' op de webpagina '[Actieve landbouwer](#)').

3. Perceelsvoorwaarden

- Enkel percelen subsidiabel landbouwareaal gelegen in het Vlaams Gewest komen in aanmerking voor de subsidie.
- De volledig ingezaaide of beteelde oppervlakte komt in aanmerking voor de subsidie, alsook de onverharde oppervlakte die noodzakelijk is voor de teeltwerkzaamheden.
- Om in aanmerking te komen voor hectaresteun voor meerjarige fruitteelten, moeten hoogstammige fruitbomen een dichtheid hebben van minimum 15 bomen/ha (homogeen verspreid over het perceel). Laagstammige fruitbomen en heesters moeten een dichtheid hebben van minimum 300 bomen/ha.

- Onder meer tabak, champignons, bos, spontane bedekking, gronden in natuurbeheer, teelten niet in volle grond en sierteelt komen NIET in aanmerking voor de subsidie. (Zie 'Tabel teeltcodes' voor de volledige lijst van teelten die wel en niet in aanmerking komen voor hectaresteun op de webpagina '[Tabellen](#)').
- U hebt de percelen waarop u de biologische productiemethode toepast, in eigen gebruik vanaf 21 april en gedurende de volledige teeltperiode van de hoofddeelt. Als uitzondering op het in eigen gebruik hebben, wordt het sluiten van een inschakelingscontract toegestaan.
- De betalingsrechten kunnen enkel geactiveerd worden door de landbouwer die deze subsidie aanvraagt.
- De bemestingsrechten kunnen aangevraagd worden door een andere landbouwer.

4. Twee soorten verbintenissen

4.1. Hectaresteun voor omschakeling naar de biologische productiemethode 'HOB'

- Voor percelen in omschakeling.
- Verbintenis van 2 of 3 jaar, afhankelijk van de omschakelingstermijn.
- Het perceel mag tijdens de laatste vijf jaar voor de start van de verbintenis geen deel hebben uitgemaakt van een biologische productie-eenheid.
- De omschakeling van het perceel moet gestart en aangemeld zijn bij uw controleorgaan vóór de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag.
- Na afloop van deze verbintenis, kunt u eventueel een vijfjarige verbintenis voor de voortzetting van de biologische productiemethode aangaan.

4.2. Hectaresteun voor voortzetting van de biologische productiemethode 'HVB'

- Vijfjarige verbintenis voor bio-percelen.
- Na het doorlopen van de wettelijke omschakelingstermijn, eventueel volgend op een verbintenis voor omschakeling naar de biologische productiemethode 'HOB' of op een eerdere verbintenis voor voortzetting van de biologische productiemethode 'HVB' (niet verplicht).

5. Subsidieaanvraag

- Per perceel gaat u een aparte verbintenis aan.
- Om een nieuwe verbintenis aan te gaan, vult u in uw verzamelaanvraag de bijkomende bestemming 'HOB' of 'HVB' in bij de percelen waarvoor u een verbintenis wenst aan te gaan. De verzamelaanvraag geldt dan als verbintensiaanvraag en ook als betalingsaanvraag voor het eerste jaar.
- Gedurende de looptijd van uw verbintenis, doet u jaarlijks een betalingsaanvraag door de bijkomende bestemming ('HOB' of 'HVB') aan te geven op de overeenkomstige percelen in uw verzamelaanvraag.
- U kan ook jaarlijks in de verzamelaanvraag aanduiden welke percelen u wenst te laten attesteren door uw controleorgaan. Het departement Landbouw en Visserij geeft deze percelen dan door aan uw controleorgaan. Let op: Nieuwe percelen moeten nog wel apart bij het controleorgaan aangemeld worden.

6. Subsidie combineren met andere subsidies

Hectaresteen voor de biologische productiemethode is op eenzelfde perceel combineerbaar met:

- teelt van vlinderbloemigen;
- een aantal beheerovereenkomsten van VLM (zie tabel 'Combinaties agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresteen bio' op de webpagina '[Tabellen](#)');
- aanplantsubsidie boslandbouwsystemen;
- basisbetaling en vergroening.
- Let op: het uitbetaald bedrag voor de biologische productiemethode kan gereduceerd worden op bosranden zonder productie die u heeft in het kader van de vergroeningsverplichting voor ecologisch aandachtsgebied.
- Lees zeker ook de tabel 'Combinaties EAG vergroening met agromilieumaatregelen/beheerovereenkomsten/ hectaresteen bio' (op de webpagina '[Tabellen](#)') en 'Dubbele financiering en combinaties van subsidiemaatregelen' (op de webpagina '[Agromilieumaatregelen](#)') als u over betalingsrechten beschikt.

Hectaresteen voor de biologische productiemethode is eveneens combineerbaar met de subsidie voor de gedeeltelijke terugbetaling van de controlekosten biologische productiemethode.

7. Lees ook

- De fiche 'Subsidies voor agromilieumaatregelen – algemeen' voor de algemene subsidievoorwaarden, herzieningsclausule, niet-naleving van de verbintenisvoorwaarden, uitbreidingsregels en verklaringen. U vindt deze fiche terug op de webpagina '[Agromilieumaatregelen](#)'.
- De fiche 'Subsidiabiliteit van landbouwareaal' voor meer info over welke types arealen er moeten aangegeven in de verzamelaanvraag. Ook al bent u vrijgesteld van de vergroening moet u bepaalde arealen opnemen in uw verzamelaanvraag, zoals houtkanten, poelen en bomen in groep die u ter beschikking hebt. U vindt deze fiche terug op de webpagina van '[Vergroening](#)'.

Lijst van de door de Vlaamse overheid erkende controleorganen voor de biologische productiemethode:

CERTISYS BVBA

K. Maria Hendrikaplein 5-6, 9000 Gent

T 09 245 82 36 | F 081 60 03 13

www.certisys.eu | info@certisys.eu

TÜV NORD INTEGRA

Statiestraat 164, 2600 Berchem

T 03 287 37 60 | F 03 287 37 61

www.tuv-nord-integra.com | info@tuv-nord-integra.com

QUALITY PARTNER N.V.

Rue Hayeneux 62, 4040 Herstal

T 04 240 75 00 | F 04 240 75 10

www.quality-partner.be | info@quality-partner.be

8. Waar vind ik meer informatie?

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU, gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder '[informatiefiches per onderwerp - 2018](#)' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Controlekosten biologische productiemethode

Bio-landbouwers kunnen het vaste gedeelte van hun controlekosten terugbetaald krijgen.

1. Subsidievoorwaarden

- Uiterlijk op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag aangemeld zijn bij een erkend controleorgaan (zie lijst hieronder) voor controle op de toepassing van de biologische productiemethode.
- Produceren volgens het lastenboek van de biologische productiemethode en niet geschorst zijn.
- Geschorste bedrijven komen niet in aanmerking voor het kalenderjaar waarin de schorsing is opgelegd.
- Beschikken over minstens één actieve exploitatie gelegen in het Vlaams Gewest.
- De begunstigde verklaart over de periode van 1 januari 2016 tot 31 december 2018 minder dan 15.000 euro horizontale de-minimissteun toegekend gekregen te hebben.

2. Subsidiebedrag

- Het subsidiebedrag is beperkt tot het vaste gedeelte van de jaarlijkse controlekosten voor primaire productie, exclusief BTW.
- Kosten voor verscherpte controles komen bijgevolg niet in aanmerking.
- Wordt jaarlijks bepaald op basis van het aantal aanvragen en het beschikbare budget.
- Maximaal 1.000 euro per kalenderjaar.

3. Subsidieaanvraag

In de verzamelaanvraag onder 'andere premies' 'terugbetaling controlekosten bio' aanvinken en controleorgaan invullen.

De controleorganen geven hun facturatiegegevens rechtstreeks door aan het Departement Landbouw en Visserij.

Als de landbouwer een ander bedrag dan datgene dat werd gefactureerd door het controleorgaan, wenst terugbetaald te krijgen, moet dit voor 31 oktober 2018 gemeld worden aan het Departement Landbouw en Visserij.

4. Subsidie combineren met andere subsidies

- Deze subsidie is NIET combineerbaar met de steun verkregen voor de certificatiekosten voor biologische productie die wordt uitbetaald in het kader van de 'GMO-verordening Groenten en Fruit'.
- Deze subsidie is WEL combineerbaar met de hectarestun voor de biologische productiemethode.

Lijst van de door de Vlaamse overheid erkende controleorganen voor de biologische productiemethode:

CERTISYS BVBA

K. Maria Hendrikaplein 5-6, 9000 Gent

T 09 245 82 36 | F 081 60 03 13

www.certisys.eu | info@certisys.eu

TÜV NORD INTEGRA

Statiestraat 164, 2600 Berchem

T 03 287 37 60 | F 03 287 37 61

www.tuv-nord-integra.com | info@tuv-nord-integra.com

QUALITY PARTNER N.V.

Rue Hayeneux 62, 4040 Herstal

T 04 240 75 00 | F 04 240 75 10

www.quality-partner.be | info@quality-partner.be

Dubbele financiering en combinaties van subsidiemaatregelen

1. Wat is het principe van 'geen dubbele financiering'?

De Europese regelgeving verbiedt de lidstaten om tweemaal dezelfde gedeelde inkomsten of extra kosten gemaakt door toepassing van een agromilieumaatregel/beheerovereenkomst/biologische productiemethode te vergoeden. Ook mag de vergoeding voor de toepassing van een agromilieumaatregel/beheerovereenkomst/biologische productiemethode de inspanningen om aan de vergroeningsverplichtingen te voldoen, niet dubbel financieren.

2. Waar speelt het verbod op dubbele financiering?

Het verbod op dubbele financiering heeft als gevolg dat bepaalde combinaties van subsidies op eenzelfde oppervlakte niet mogelijk zijn of kunnen resulteren in een verlaagde uitbetaling, onder andere wanneer de subsidies zouden bijdragen tot het voldoen aan de vergroeningsverplichtingen.

3. Kan ik subsidies voor agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en de biologische productiemethode onderling combineren op eenzelfde perceel?

Bepaalde combinaties zijn mogelijk. De toegelaten combinaties zijn terug te vinden in de tabel 'Combinaties agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresten bio'. U vindt deze tabel terug op de webpagina 'Tabellen'.

De uitbetaling van de combinaties van agromilieumaatregelen en beheerovereenkomsten is geplafonneerd tot 900 €/ha voor meerjarige teelten, 600 €/ha voor eenjarige teelten en 450 €/ha voor andere teelten (bv. grasland).

4. Kan ik subsidies voor agromilieumaatregelen/beheerovereenkomsten/biologische productiemethode op eenzelfde perceel combineren met de vergroeningspremie?

- De combinatie van deze maatregelen met de vergroeningsvereiste voor blijvend grasland of gewasdiversificatie is steeds mogelijk.
- De combinatie van deze maatregelen met ecologisch aandachtsgebied kan een verlaagde uitbetaling of geen uitbetaling van deze maatregelen tot gevolg hebben.
- De toegelaten combinaties en eventueel verlaagde premies zijn terug te vinden in de tabel 'Combinaties EAG vergroening met agromilieumaatregelen beheerovereenkomsten en hectaresten bio'. U vindt deze tabel terug op de webpagina 'Tabellen'.
- De vergroeningspremie krijgt altijd voorrang bij uitbetaling. Het is de subsidie voor de LV-agromilieumaatregel of de VLM-beheerovereenkomst die bij bepaalde combinaties verlaagd wordt.

OPGELET: deze verlagingen gelden niet voor alle landbouwers! Zie volgende vraag en 'flow chart dubbele financiering' op www.vlaanderen.be/landbouw/agromilieumaatregelen.

5. Ik ben vrijgesteld van de vergroeningsvereisten, kan de uitbetaling van mijn agromilieumaatregelen/beheerovereenkomsten/hectaresten bio dan ook verlaagd worden vanwege het verbod op dubbele financiering?

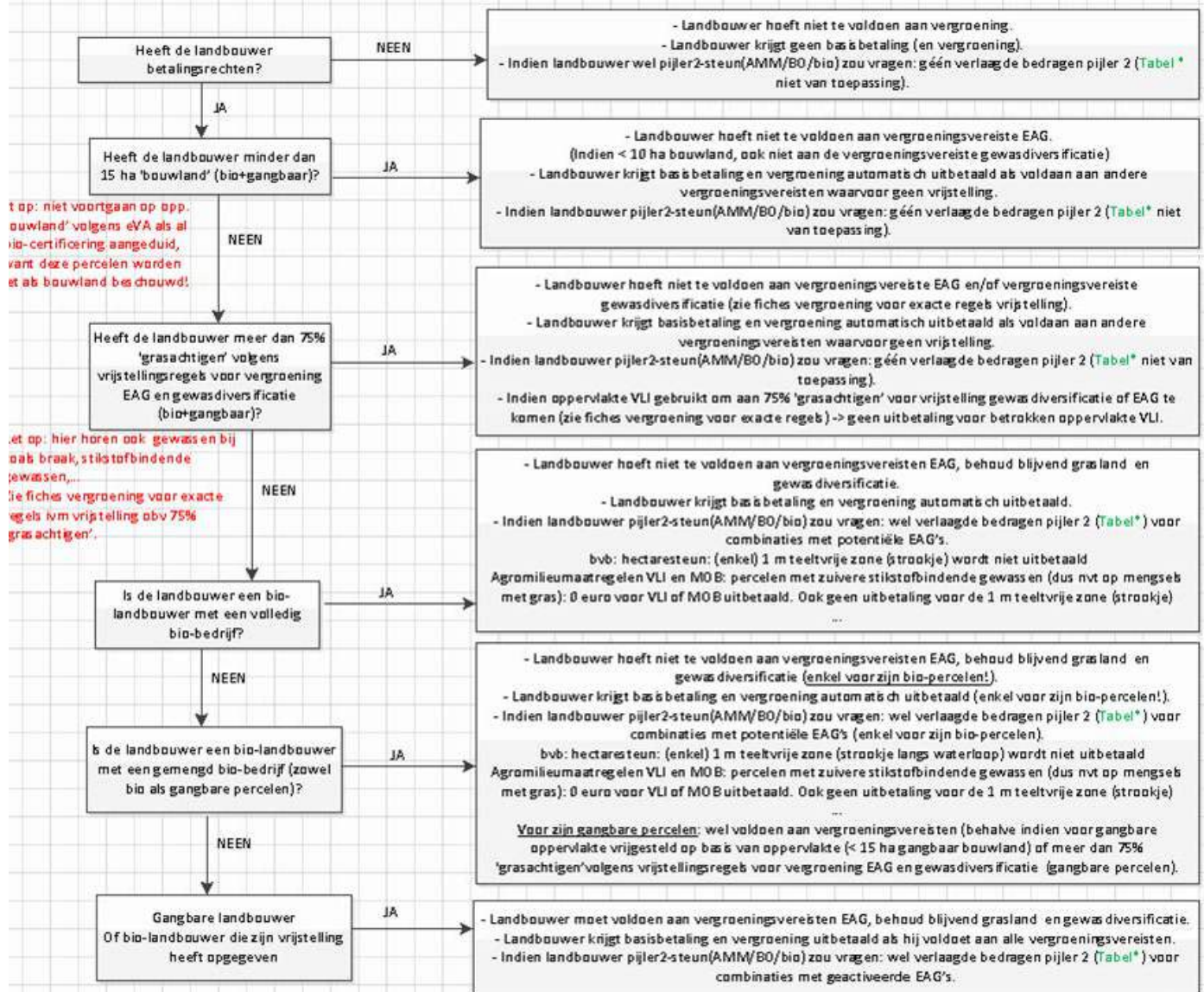
Zie 'flow chart dubbele financiering' op www.vlaanderen.be/landbouw/agromilieumaatregelen.

6. Waar vind ik meer informatie?

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU, gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder 'informatiefiches per onderwerp - 2018' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina 'Tabellen'.

Flow chart dubbele financiering

Tabel* = Tabel 'Combinaties EAG vergroening met agromilieumaatregelen/beheerovereenkomsten/hectaresteen'

Mestdecreet - Algemeen

////////////////////////////////////

Een bedrijf dat een uitbating heeft van 2 ha of meer landbouwgrond en/of teelt op een oppervlakte groeimedium van 50 are of meer en/of die een oppervlakte permanent overkapte landbouwgrond gebruikt van 50 are of meer en/of een productie/opslag aan dierlijke mest heeft groter dan of gelijk aan 300 kg P₂O₅ op jaarbasis, is aangifteplichtig in het kader van het Mestdecreet.

Vereisten: over een landbouwnummer beschikken, aangifte in verzamelaanvraag van alle gronden die in gebruik zijn, melden van overnames.

Bemestingsrechten en -plichten: worden toegewezen aan de gebruiker op 1 januari.

Gebruiksperiode: specifieke aanvragen in het kader van het Mestdecreet kunnen aangevraagd worden door de gebruiker op 1 januari.

1. Bemestingsprognose

- Op basis van de ingevulde en gewijzigde perceelsgegevens zal er bij het indienen van de verzamelaanvraag automatisch een bemestingsprognose aangemaakt worden. De opmaak van deze prognose gebeurt door de VLM en zal in het overzicht van uw ingediende aanvragen raadpleegbaar zijn als bijlage bij de ingediende verzamelaanvraag. U kunt de bemestingsprognose ook terugvinden op het Mestbankloket (www.mestbankloket.be).
- Het (niet) opgeven van ingezaaide vanggewassen of nateelten heeft een effect op de afzetruimte van uw bedrijf. Bijvoorbeeld voor graangewassen zonder nateelt bedraagt de bemestingsnorm 100kg N per ha uit dierlijke mest. Voor graangewassen met nateelt is dat 170 kg N per ha uit dierlijke mest. Het is dus belangrijk om de nateelt via de verzamelaanvraag aan te geven.
- Wie door omstandigheden de geplande groenbedekking of nateelt niet inzaait, moet zijn aangifte aanpassen.

2. Eenmalige perceelsregistratie

- Voor de Mestbank moet de verzamelaanvraag tijdig ingediend worden om een boete te vermijden. Ook als u geen premies aanvraagt, moet u tijdig (dit is ten laatste op 21 april) uw verzamelaanvraag indienen.
- Indien u een vrijstelling van aangifteplicht aanvraagt, moet u eenmalig een verzamelaanvraag indienen.
- Als de overdracht/overname plaatsvond op 1 januari, dan worden de rechten en de plichten toegewezen aan de nieuwe gebruiker (= overnemer).
- Ook als u niet de bemestingsrechten voor het lopende productiejaar geniet, moet u voor de afzet van dierlijke mest steeds aan de transportreglementering (burenregelingen, mestafzetdocumenten of inscharringscontracten) voldoen.
- Voor percelen die u in gebruik heeft op 1 januari 2018 krijgt u de bemestingsrechten. Enkel de percelen die u op 1 januari 2018 in eigen gebruik hebt en die op 21 april 2018 niet meer in eigen gebruik zijn, moeten met de hoofdbestemmingscode 'G' aangegeven worden.
- **AANDACHTSPUNT:**
 - ❖ Wanneer u percelen met bemestingsrechten ook nog in gebruik hebt op of na 21 april 2018, mag u deze niet aangeven met de code 'G'. In dit geval geeft u deze percelen aan met de code 'A' of 'I', afhankelijk of het perceel al dan niet subsidiabel is.
 - ❖ Voor overkapte percelen of teelten in containers is het belangrijk dat u de gespecialiseerde productiemethode aangeeft. Onder meer voor de verplichte stikstofstalen, de hectaresteun biologische productiemethode en de nitraatresidubepaling is de aangifte van de correcte productiemethode een belangrijk gegeven.

- ❖ Uw verzamelaanvraag is geen mestbankaangifte. U bent ook jaarlijks verplicht om in februari uw mestbankaangifte in te dienen bij de Mestbank.

3. Focusbedrijven 2018

- Focusbedrijven moeten bijkomende maatregelen toepassen. U kunt uw status op het e-loket terugvinden of u kunt op het Mestbankloket (www.mestbankloket.be) uw status raadplegen.
- U kunt focusbedrijf zijn op basis van de ligging van uw bedrijf. Indien uw bedrijf met meer dan 50% van uw areaal in focusgebied ligt, wordt het als focusbedrijf beschouwd. Ofwel kunt u focusbedrijf worden na een bedrijfsevaluatie van het nitraatresidu.
- Focusbedrijven die kunnen aantonen dat hun bedrijfsvoering geen gevaar op uitspoeling van nitraten inhoudt, kunnen een vrijstelling aanvragen. Dat kan tot uiterlijk 1 juni 2018 op het Mestbankloket (www.mestbankloket.be). Als u een vrijstelling aanvraagt, moet u een bedrijfsevaluatie uitvoeren in het najaar van 2018. U vindt meer informatie op de website van VLM op de pagina '[Focusbedrijven](#)'.

Derogatie / BKM

Derogatie

Het Mestdecreet voorziet dat onder bepaalde voorwaarden op bepaalde percelen een verhoging van de maximale hoeveelheid N uit dierlijke mest (200 of 250 kg N/ha/jaar) kan toegestaan worden.

1. Welke percelen komen niet in aanmerking?

- Percelen gelegen in:
 - ❖ kwetsbaar gebied natuur waar het bemestingsverbod (2 GVE/ha/jaar) van toepassing is (zonder ontheffing);
 - ❖ de beschermingszone type I van de waterwingebieden;
 - ❖ de fosfaatverzadigde gebieden waar de maximale bemestingsnorm van 40 kg P₂O₅/ha/jaar van toepassing is.
- Ook percelen met een beheerovereenkomst die de hoeveelheid dierlijke mest beperkt die op een perceel mag worden gebracht, komen niet in aanmerking. Volgende beheerovereenkomsten worden uitgesloten:
 - ❖ Beheer van houtkant of -wal;
 - ❖ Botanisch beheer;
 - ❖ Aanleg en onderhoud bloemenstrook;
 - ❖ Verminderde bemesting;
 - ❖ Randenbeheer uitgezonderd aanleg en onderhoud grasland;
 - ❖ Soortenbescherming - aanleg en onderhoud gemengde grasstrook vogelakker.
- Percelen waar het ecologisch aandachtsgebied type akker-randen wordt aangeduid.
- Tenslotte kan er ook geen derogatie toegekend worden op:
 - ❖ percelen waarop in 2017 een nitraatresidu werd gemeten dat hoger is dan de eerste nitraatresidurempelwaarde, uitgezonderd percelen waar na een bedrijfsevaluatie het kenmerk focusbedrijf vervalt;
 - ❖ alle percelen van focusbedrijven categorie 2 of 3;
 - ❖ alle percelen van bedrijven die hun Mestbankaangifte niet tijdig hebben ingediend;
 - ❖ alle percelen van bedrijven die in het kader van een doorlichting een maatregel hebben opgelegd gekregen die de toepassing van de derogatie op die percelen verhindert.

2. Welke teelten komen in aanmerking?

2.1. Derogatieteelten

Derogatie kan enkel aangevraagd worden voor de volgende derogatiegewassen:

- Grasland inclusief grasklaver (waarbij er minder dan 50% klaver ingezaaid wordt);
- Maïs voorafgegaan door één snede gemaaid en afgevoerd gras (inzaai voor 1 december 2017);
- Maïs voorafgegaan door één snede geoogste en afgevoerde snijrogge (inzaai voor 1 december 2017);
- Maïs met gras in onderzaai;
- Wintertarwe gevolgd door een vanggewas;
- Triticale gevolgd door een vanggewas;
- Suikerbieten;
- Voederbieten.

2.2. Vanggewassen

Vanggewassen volgens het Mestdecreet zijn: gele mosterd ('643'), bladrammenas ('656'), Facelia ('645'), Tagetes ('646'), voederkool ('741'), bladkool ('741'), Festulolium ('638'), Nyger ('649'), gras ('60'), raaigras ('60'), grasklaver ('700'), winterhaver ('341'), zomerhaver ('342'), boekweit ('37'), Japanse haver ('34'), raapzaad ('651'), komkommerkruid ('652'), soedangras ('653'), zwaardherik ('654'), Sarepta mosterd ('655'), snijrogge ('639'), een mengsel van niet-vlinderbloemige groenbedekkers ('659') of andere niet-vlinderbloemige groenbedekkers ('647').

Enkel als uw aanvraag betrekking heeft op percelen en teelten die in aanmerking komen voor derogatie, is uw bedrijf onderhevig aan onderstaande voorwaarden.

3. Na te leven voorwaarden

3.1. Teelten

- Bij het inzaaien of doorzaaien van derogatiepercelen mag u geen zaadmengsel gebruiken dat zaden bevat van vlinderbloemigen of van andere planten die stikstof opnemen uit de lucht met uitzondering van grasklaver waarbij er minder dan 50% klaver ingezaaid wordt.
- Na de oogst van wintertarwe of triticale zaait u ten laatste binnen 2 weken een niet-vlinderbloemig vanggewas in. Dat moet bovendien ten laatste op 1 september gebeuren⁴. Het niet-vlinderbloemig vanggewas mag u pas omploegen of inwerken vanaf 15 februari van het daaropvolgende jaar.
- Gras waarvan één snede wordt gemaaid en afgevoerd vóór de teelt van maïs, of snijrogge waarvan één snede wordt geoogst en afgevoerd vóór de teelt van maïs, moet ten laatste op 30 november van het voorafgaande jaar ingezaaid zijn. Het gras moet gemaaid en afgevoerd worden in het jaar waarvoor u derogatie aanvraagt. De voorteelt gras mag niet vóór 1 april gemaaid worden, de voorteelt snijrogge mag niet vóór 15 maart geoogst worden.
- Gras in onderzaai mag u na de oogst van de maïs pas omploegen of inwerken vanaf 15 februari van het daaropvolgende jaar.

3.2. Mestsoorten

- Op derogatiepercelen mag u de bemesting met dierlijke mest enkel toepassen met:
 - ❖ dierlijke mest die afkomstig is van runderen (behalve mestkalveren), paarden, geiten en schapen;
 - ❖ dunne fractie na het scheiden van varkensmest met 'dunnefractieattest';
 - ❖ effluent met een laag N- en P₂O₅-gehalte met 'effluentattest'.
- Enkel dunne fractie van varkensmest voorzien van een 'dunnefractieattest' wordt aanzien als derogatiemest en mag worden toegepast op derogatiepercelen:
 - ❖ de dunne fractie moet een N/P₂O₅-verhouding hebben

⁴ Bij uitzonderlijke weersomstandigheden kan de minister uitstel verlenen voor de inzaai van het vanggewas tot uiterlijk 10 september.

van tenminste 3,3;

- ❖ de dunne fractie mag na fysische-mechanische scheiding van varkensmest niet verder behandeld worden en mag niet gemengd worden met dierlijke mest, kunstmest of een andere meststof.
- Enkel effluent voorzien van een 'effluentattest' wordt aanzien als derogatiemest en mag worden toegepast op derogatiepercelen:
 - ❖ het effluent heeft een maximale N-inhoud van 1 kg N/ton en een maximale P₂O₅-inhoud van 1 kg P₂O₅/ton;
 - ❖ het effluent mag niet gemengd worden met dierlijke mest, kunstmest of een andere meststof. In afwijking hiervan mag het effluent dat voorzien is van een 'effluentattest', op uw eigen bedrijf gemengd worden met derogatiemest.

3.3. Bemesting

In afwijking van het Mestdecreet mag u op derogatiepercelen de volgende maximale hoeveelheid N uit derogatiemest opbrengen: zie onderstaande tabel.

Tabel : Maximale hoeveelheid N uit derogatiemest.

Derogatiegewas	Maximale N uit derogatiemest (incl. begrazing) (kg N/ha/jaar)
Grasland inclusief grasklaver met max 50% klaver ingezaaid	250
Maïs voorafgegaan door één snede gemaaid en afgevoerd gras	250
Maïs voorafgegaan door één snede geoogste en afgevoerde snijrogge	250
Maïs met onderzaai gras	250
Wintertarwe gevolgd door een vanggewas	200
Triticale gevolgd door een vanggewas	200
Suikerbieten	200
Voederbieten	200

- De toepassing van effluent met een laag N- en P₂O₅-gehalte met 'effluentattest' is op derogatiepercelen beperkt tot maximaal 15 ton/ha/jaar. Als u het effluent op uw bedrijf vermengt met andere derogatiemest dan is de beperking van het maximum van 15 ton/ha/jaar van toepassing op alle percelen van uw bedrijf.
- Voor kunstmest en andere meststoffen blijven de normen van het Mestdecreet van toepassing.
- In afwijking van het Mestdecreet mag u geen P₂O₅ uit kunstmest opbrengen op derogatiepercelen.
- Op derogatiepercelen brengt u minstens 2/3 van de derogatiemest op vóór 31 mei, met uitzondering van rechtstreekse bemesting door beweiding.
- Dierlijke mest, kunstmest en andere meststoffen mag u op derogatiepercelen alleen opbrengen vanaf 16 februari tot en met 31 augustus, uitgezonderd bemesting via begrazing.
- Focusbedrijven moeten de aangepaste uitrijregeling respecteren.

3.4. Graslandbeheer

In het kader van de derogatieregeling is bepaald dat op percelen blijvend grasland die gescheurd worden, geen meststoffen mogen opgebracht worden in het jaar van scheuren. Blijvend grasland is grasland dat ten minste 5 opeenvolgende jaren niet in de vruchtwisseling van het bedrijf werd opgenomen. In de verzamelaanvraag hebben deze percelen de status 'BG' onder blijvend grasland in het kader van de vergroening van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Op het e-loket moeten percelen met blijvend grasland met status 'BG' die in 2018 gescheurd zijn of worden, aangeduid worden met de gespecialiseerde productiemethode 'BGG' (blijvend grasland gescheurd). Ook indien u blijvend grasland scheurt en opnieuw gras inzaait, moet u de code 'BGG' onder 'gespecialiseerde productiemethode' aanduiden.

De voorwaarden bij het scheuren van grasland gelden voor alle percelen van het bedrijf:

- graslandpercelen die niet in zware kleigronden liggen, mogen enkel gescheurd worden vanaf 15 februari tot en met 31 mei. Na het scheuren van grasland wordt ten laatste binnen 2 weken en uiterlijk op 31 mei een gewas gezaaid of geplant. Dat mag geen gewas met een lage stikstofbehoefte zijn en geen vlinderbloemige met uitzondering van grasklaver waarbij er minder dan 50% klaver ingezaaid wordt.
- graslandpercelen die wel in zware kleigronden liggen, mogen enkel gescheurd worden vanaf 15 februari tot en met 15 september. Na het scheuren van grasland wordt ten laatste binnen 2 weken en uiterlijk op 15 september een gewas gezaaid of geplant. Dat mag geen gewas met een lage stikstofbehoefte zijn en geen vlinderbloemige met uitzondering van grasklaver waarbij er minder dan 50% klaver ingezaaid wordt.
- in het jaar van scheuren mag op percelen blijvend grasland geen enkele meststof opgebracht worden, met uitzondering van rechtstreekse bemesting door beweiding.

3.5. Mest- en bodemanalyses

- Voor het vervoer van dierlijke mest (behalve dunne fractie met 'dunnefractieattest' of effluent met 'effluentattest') naar derogatiebedrijven door een erkend mestvoerder met mestafzetdocument of een burenenregeling, is er een mestanalyse van N en P₂O₅ nodig. De analyse moet voor de aanvang van het transport beschikbaar zijn en mag maximum 1 jaar oud zijn.
- De nutriënteninhoud van alle percelen van uw bedrijf moet u opvolgen met bodemanalyses die uitgevoerd worden door erkende laboratoria.
- De bodemstalen voor de analyse van het plantbeschikbare fosforgehalte moeten genomen worden in de periode van 1 juni 2017 tot en met 31 mei 2018. De bodemstalen voor de analyse van het minerale stikstofgehalte moeten genomen worden in de periode van 1 januari 2018 tot en met 31 mei 2018.
 - ❖ Per begonnen schijf van 20 ha landbouwgrond van het bedrijf wordt jaarlijks minstens één bodemstaal genomen voor een analyse van het plantbeschikbare

fosforgehalte. Als u in 2018 per begonnen schijf van 5 ha landbouwgrond van uw bedrijf beschikt over minstens één analyse van het plantbeschikbare fosforgehalte genomen in 2014 of later, dan is eveneens aan de voorwaarde voldaan.

- ❖ Per begonnen schijf van 20 ha landbouwgrond van het bedrijf wordt jaarlijks minstens één bodemstaal genomen voor een analyse van het minerale stikstofgehalte.
- In de periode van 1 oktober tot en met 15 november 2018 moet u op minstens één perceel het nitraatresidu bepalen. De Mestbank zal het perceel of de percelen aanduiden en u daarvan via het Mestbankloket op de hoogte stellen. U moet vervolgens op eigen initiatief en op eigen kosten een nitraatresidubepaling laten uitvoeren door een erkend laboratorium.

3.6. Bemestingsplan

- Vóór 15 februari moet u een bemestingsplan opmaken voor elk perceel of elke perceelsgroep van het bedrijf. Het bemestingsplan houdt u ter inzage bij op het bedrijf. Een perceelsgroep is een groep van percelen waarop eenzelfde gewas of gewascombinatie geteeld wordt en die homogeen is wat bodemtype en bemestingspraktijk betreft. Percelen grasland kunnen tot één perceelsgroep behoren als ze ofwel allemaal enkel gemaaid worden, ofwel allemaal begraasd worden, al dan niet in combinatie met maaien.
- Als de geplande bedrijfsvoering wijzigt, moet u het bemestingsplan binnen de 7 kalenderdagen na de wijziging aanpassen.
- Het bemestingsplan moet de volgende gegevens bevatten:
 - a. per diercategorie: de gemiddelde veebezetting, het staltype en de nettoproductie aan dierlijke mest (in kg N en kg P_2O_5);
 - b. per mestsoort: de opslagcapaciteit en de hoeveelheid mest die geproduceerd wordt (in ton of m^3 , kg N en kg P_2O_5);
 - c. per perceel of perceelsgroep: een schets van de ligging, de oppervlakte, de voorteelt, de hoofdteelt, de nateelt, of er derogatie aangevraagd is, de verwachte bemestingsbehoefte van de gewassen (in kg N en kg P_2O_5), de geplande bemesting per mestsoort (in ton of m^3 , kg N en kg P_2O_5), de geplande bemesting door beweiding (in kg N en kg P_2O_5);
 - d. de geplande aan- en afvoer van alle soorten mest (in ton of m^3 , in kg N en kg P_2O_5) op bedrijfsniveau, berekend op basis van a), b) en c);
 - e. per soort mest de hoeveelheid (in ton of m^3 , in kg N en kg P_2O_5) die u op bedrijfsniveau plant te gebruiken, berekend op basis van a), b) en c);
 - f. eventuele 'dunnefractietesten' en 'effluentat testen'.

4. Hoe aanvragen?

Het aanvragen van derogatie in 2018 gebeurt in twee stappen:

1. de aanvraag: als u derogatie wenst toe te passen, moet u een aanvraag indienen bij de Mestbank, uiterlijk op 15 februari 2018. 📌 **Let op:** Door die aanvraag te doen, verklaart u zich akkoord met de voorwaarden voor derogatie. De aanvraag doet u online op <http://www.mestbankloket.be>.
2. de bevestiging: op de verzamelaanvraag moeten de percelen aangeduid worden waarop effectief derogatie zal toegepast worden. Hiertoe dient men in de kolom 'derogatieaanvraag' bij het desbetreffende perceel het vakje aan te vinken. Als geen percelen aangeduid worden, dan kan ook geen derogatie toegekend worden. U moet de uiterste indieningsdatum, 21 april 2018 respecteren. Wijzigingen aan de percelen kan u doen uiterlijk tot 31 mei 2018.

Let op: Meer uitleg over derogatie vindt u op www.vlm.be.

Beheerovereenkomst 100 kg N uit kunstmest (BKM)

Het Mestdecreet bepaalt dat op potentieel belangrijke graslanden, gelegen in kwetsbaar gebied natuur met bemestingsnorm 2 GVE/ha/jaar, een supplementaire bemesting van maximaal 100 kg stikstof uit kunstmest/hectare/jaar kan worden toegestaan.

1. Perceelsvoorwaarden

Percelen gelegen in kwetsbaar gebied natuur met als groep natuur 'potentieel belangrijke graslanden' waar de huiskavelregeling niet van toepassing is.

Op het e-loket wordt aangeduid of een perceel in aanmerking komt door de code BKM onder 'kwetsbaar gebied natuur met norm 2 GVE/ha/jaar' weer te geven. Enkel percelen waarvoor in deze kolom de code 'BKM' staat, komen in aanmerking.

2. Bijkomende voorwaarden

- U moet het perceel in eigen gebruik hebben op 1 januari 2018.
- U mag geen hectaresteun biologische productiemethode ('HOB'/'HVB') aanvragen op het perceel.
- Volgende beheerovereenkomsten werden niet gesloten op het perceel:
 - ❖ beheer van een houtkant of -wal;
 - ❖ aanleg en onderhoud bloemenstrook;
 - ❖ verminderde bemesting;
 - ❖ randenbeheer uitgezonderd aanleg en onderhoud grasland;
 - ❖ botanisch beheer;
 - ❖ Soortenbescherming - aanleg en onderhoud gemengde grasstrook vogelakker.

3. Beheerovereenkomst aanvragen

Om de beheerovereenkomst 100 kg N uit kunstmest aan te vragen, volstaat het dat u op het e-loket bij het desbetreffende perceel het vakje 'BKM' aan vinkt.

Tabel: Contactadressen afdeling Inkomenssteun (Departement Landbouw en Visserij) en andere beheerdiensten

Buitendiensten Departement Landbouw en Visserij Afdeling Inkomenssteun	
Bij de buitendiensten van het Departement Landbouw en Visserij kunt u terecht voor alle inlichtingen behalve voor informatie over de specifieke subsidies, beheerd door de VLM en het ANB.	
ANTWERPEN Departement Landbouw en Visserij Antwerpen Anna Bijnsgebouw Lange Kievitstraat 111 - 113 bus 71 2018 ANTWERPEN Tel. 03 224 92 00 Fax: 03 224 92 01 E-mail: inkomenssteun.antwerpen@lv.vlaanderen.be	WEST-VLAANDEREN Departement Landbouw en Visserij West-Vlaanderen Vlaams Administratief Centrum Koning Albert I-laan 1/2, bus 101 8200 Brugge Tel. 050 24 76 20 Fax: 050 24 76 01 E-mail: inkomenssteun.westvlaanderen@lv.vlaanderen.be
VLAAMS-BRABANT Departement Landbouw en Visserij Vlaams-Brabant Vlaams Administratief Centrum Diestsepoort 6, bus 101 3000 LEUVEN Tel. 016 66 61 40 Fax: 016 66 61 41 E-mail: inkomenssteun.vlaamsbrabant@lv.vlaanderen.be	OOST-VLAANDEREN Departement Landbouw en Visserij Oost-Vlaanderen Virginie Lovelinggebouw Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 101 9000 GENT Tel. 09 276 29 00 Fax: 09 276 29 05 E-mail: inkomenssteun.oostvlaanderen@lv.vlaanderen.be
LIMBURG Departement Landbouw en Visserij Limburg Vlaams Administratief Centrum Koningin Astridlaan 50 bus 6 3500 HASSELT Tel. 011 74 26 50 Fax: 011 74 26 69 E-mail: inkomenssteun.limburg@lv.vlaanderen.be	
De buitendiensten zijn bereikbaar: telefonisch: alle werkdagen van 9.00 uur tot 12.30 uur en van 13.30 u tot 16.30 uur bezoeken: alle werkdagen: - voormiddag: open van 9.00 uur tot 12.00 uur - namiddag: enkel op afspraak en beperkt tussen 13.30 en 16.00 uur.	

Overzicht hoofdbeherende en bijkomende beherende buitendiensten

Hoofdbeherende buitendienst	Bijkomende beherende buitendienst
Interregionale Vlaamse landbouwer	
Antwerpen (Antwerpen)	Huy
Vlaams-Brabant (Leuven)	Wavre
West-Vlaanderen (Brugge)	Ath
Oost-Vlaanderen (Gent)	Ath
Limburg (Hasselt)	Huy
Interregionale Waalse landbouwer	
Wavre	Vlaams-Brabant (Leuven)
Ath	Oost-Vlaanderen (Gent)
Thuin	Vlaams-Brabant (Leuven)
Huy	Limburg (Hasselt)
Malmédy	Limburg (Hasselt)
Libramont	Limburg (Hasselt)
Ciney	Vlaams-Brabant (Leuven)
Bv. U bent een interregionale Vlaamse landbouwer en uw hoofdbeherende buitendienst is gelegen in de provincie Oost-Vlaanderen (Gent). In overeenstemming met deze tabel is uw bijkomende beherende buitendienst in het Waals Gewest gelegen in Ath.	

Contactgegevens Waalse buitendiensten

Bureau de WAVRE Compétent pour les arrondissements de Nivelles et de Namur Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Wavre Avenue Pasteur 4, 1300 WAVRE Tel. 010 23 37 40 Fax: 010 23 37 99	Bureau de THUIN Compétent pour les arrondissements de Thuin, Charleroi et Mons Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Thuin Rue du Moustier 13, 6530 THUIN Tel. 071 59 96 00 Fax: 071 59 96 01
Bureau d'ATH Compétent pour les arrondissements de Tournai, Ath, Mouscron et Soignies Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Ath Chemin du Vieux Ath 2c, 7800 ATH Tel. 068 27 44 00 Fax: 068 27 44 01	Bureau de HUY Compétent pour l'arrondissement de Liège, Huy et Waremme Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Huy Chaussée de Liège, 39 – 1er étage, 4500 HUY Tel. 085 27 34 20 Fax: 085 23 36 58
Bureau de MALMEDY Compétent pour l'arrondissement de Verviers Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Malmédy Avenue des Alliés 13, 4960 MALMEDY Tel. 080 44 06 10 Fax: 080 44 06 30	Bureau de LIBRAMONT Compétent pour les arrondissements de Neufchâteau, Bastogne, Virton et Arlon, et pour les communes de Gedinne, Bièvre et Vresse-sur-Semois Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Libramont Rue Fleuri 2 - 3e étage - boîte 8, 6800 LIBRAMONT Tel. 061 26 08 30 Fax: 061 26 08 62
Bureau de CINEY Compétent pour les arrondissements de Marche-en-Famenne, Philippeville et Dinant, sauf les communes de Gedinne, Bièvre et Vresse-sur-Semois Service public de Wallonie - DGARNE Département des aides Direction extérieur - Bureau de Ciney Rue Edouard Dinot, 30, 5590 CINEY Tel. 083 23 07 40 Fax: 083 22 04 05	Service public de Wallonie (SPW) Direction générale opérationnelle de l'Agriculture, des Ressources naturelles et de l'Environnement Département des Aides Direction des surfaces agricoles Chaussée de Louvain, 14, 1er étage 5000 NAMUR

Vlaamse Landmaatschappij (VLM)	
Bij de regionale vestigingen van de VLM kunt u terecht met vragen over beheerovereenkomsten en de mestbankaangifte.	
VLM REGIO OOST	VLM REGIO WEST
ANTWERPEN Cardijnlaan 1, 2200 HERENTALS Beheerovereenkomsten: Tel. 014 25 83 63 Lieven Lavrysen lieven.lavrysen@vlm.be Mestbank: Tel. 014 25 83 04 Els Daemen els.daemen@vlm.be	OOST-VLAANDEREN Virginie Lovelinggebouw Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 75, 9000 GENT Beheerovereenkomsten: Tel. 09 276 23 26 ir. Els Marvellie els.marvellie@vlm.be Mestbank: Tel. 09 244 85 19 Johnny Vanspranghe johnny.vanspranghe@vlm.be
LIMBURG Vlaams Administratief Centrum Koningin Astridlaan 50, 3500 HASSELT Beheerovereenkomsten: Tel. 011 29 88 06 Dirk Awouters dirk.awouters@vlm.be Mestbank: Tel. 011 29 88 35 Dirk Massa dirk.massa@vlm.be	WEST-VLAANDEREN Velodroomstraat 28, 8200 BRUGGE Beheerovereenkomsten: Tel. 09 248 56 33 Els Marvellie els.marvellie@vlm.be Mestbank: Tel. 050 45 81 62 Johnny Vanspranghe johnny.vanspranghe@vlm.be
VLAAMS-BRABANT Vlaams Administratief Centrum Diestsepoort 6, bus 74, 3000 LEUVEN Beheerovereenkomsten: Tel. 016 66 52 86 Sven Jardin sven.jardin@vlm.be Mestbank: Tel. 014 25 83 04 Els Daemen els.daemen@vlm.be	
De regionale vestigingen zijn bereikbaar: telefonisch: alle werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur en van 13.30 uur tot 16.30 uur bezoeken: alle werkdagen op afspraak	

Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)

Bij het Agentschap voor Natuur en Bos kunt u terecht met vragen over de subsidies voor bebossing van landbouwgronden.

ANB
 Herman Teirlinck
 Havenlaan 88
 1000 BRUSSEL
 Tel. 02 553 14 88
 E-mail: aves.cd.anb@lne.vlaanderen.be

Tabel: Gebruikte codes in de verzamelaanvraag

Naast een hoofdbestemming kunnen in de verzamelaanvraag ook andere perceelsbestemmingen ingevuld worden in het kader van agromilieumaatregelen, andere plattellandsmaatregelen, Mestdecreet, irrigatie, ...

1. Agromilieuverbintenissen van het Departement Landbouw en Visserij – in te vullen in de kolommen ‘bijkomende bestemmingen’

1.1. Perceelsgebonden verbintenissen

- **HOB:** hectaresten voor omschakeling naar de biologische productiemethode
- **HVB:** hectaresten voor voortzetting van de biologische productiemethode

Deze bijkomende bestemmingen zijn zoveel mogelijk vooraf ingevuld en moeten nagekeken worden.

1.2. Variabele verbintenissen met minimale verbintenisoppervlakte

- **MOB:** mechanische onkruidbestrijding
- **VLI:** teelt van vlinderbloemigen
- **VER:** verwarringstechniek fruitteelt
- **VLS:** teelt van vezelvlas met verminderde bemesting
- **HNP:** teelt van vezelhennep met verminderde bemesting

Deze bijkomende bestemmingen zijn NIET vooraf ingevuld daar ze niet perceelsgebonden zijn en moeten nog ingevuld worden bij de percelen waarop de maatregel uitgevoerd wordt.

2. Beheerovereenkomsten van de VLM – in te vullen in de kolommen ‘bijkomende bestemmingen’

2.1. Vaste beheerovereenkomsten

- **BB31:** Ontwikkeling soortenrijk grasland
- **BB32:** Instandhouding soortenrijk grasland
- **BS38:** Aanleg en onderhoud bloemenstrook
- **ER32:** Aanleg en onderhoud strategisch grasland
- **FBG31:** Faunabeheer grasland uitgestelde maaidatum
- **FBG32:** Faunabeheer grasland beweiden 20 mei
- **FBG33:** Faunabeheer grasland standweide 15 juni
- **FBG34:** Faunabeheer grasland kuikenweide
- **FBA35:** Faunabeheer akkerland voedselgewas
- **KLE34:** Onderhoud houtkant
- **KLE36:** Omvormingsbeheer houtkant
- **KLE37:** Onderhoud houtkant (50% afzetten)
- **KLE38:** Onderhoud houtkant (25% afzetten)
- **KLE39:** Onderhoud houtsingel
- **RB31:** Aanleg en onderhoud grasstrook
- **RB32:** Aanleg en onderhoud grasstrook 15 juni
- **RB33:** Aanleg en onderhoud vluchtstrook 22 juni
- **RB34:** Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook

- **RB35:** Onderhoud gemengde grasstrook
 - **RB36:** Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus
 - **RB37:** Onderhoud gemengde grasstrook plus
 - **SBP31:** Aanleg en onderhoud luzernestrook vogelakker
 - **SBP32:** Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook vogelakker
 - **SBP33:** Aanleg en onderhoud luzernestrook hamster
- Deze bijkomende bestemmingen zijn zoveel mogelijk vooraf ingevuld en moeten nagekeken worden.

2.2. Variabele beheerovereenkomsten

- **BW4:** beheerovereenkomst waterkwaliteit
- **HVN:** Hamstervriendelijke nateelt

Deze bijkomende bestemmingen zijn NIET vooraf ingevuld daar ze niet perceelsgebonden zijn en moeten nog ingevuld worden bij de percelen waarop de maatregel uitgevoerd wordt.

3. Plattellandsmaatregel van het ANB – in te vullen in de kolommen ‘bijkomende bestemmingen’

- **BOS:** inkomenscompensatie en onderhoudssubsidie in het kader van een overeenkomst voor bebossing van landbouwgrond (PDPOII)
- **BOS3:** inkomenscompensatie en onderhoudssubsidie in het kader van een overeenkomst voor bebossing van landbouwgrond (PDPOIII)

Deze bijkomende bestemmingen zijn zoveel mogelijk vooraf ingevuld en moeten nagekeken worden.

4. Plattellandsmaatregel van het Departement Landbouw en Visserij – in te vullen in de kolommen ‘bijkomende bestemmingen’

- **BLS:** boslandbouwsystemen (agroforestry)
- Deze bijkomende bestemming is zoveel mogelijk vooraf ingevuld en moet nagekeken worden.

5. Steunmaatregel in het kader van de ‘Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) Groenten en Fruit’ – in te vullen in de kolommen ‘bijkomende bestemmingen’

- **GNT:** groenbedekker (nateelt) waarvoor subsidie wordt aangevraagd bij een producentenorganisatie

6. Zaaizaadvermeerdering

- **ZAA:** zaaizaadvermeerdering

7. Gespecialiseerde productiemethode – in te vullen in de kolom ‘gespecialiseerde productiemethode’

Deze perceelsbestemmingen zijn van belang voor de mestwetgeving, de agromilieuverbintenissen, de hectaresten biologische productiemethode (beschutte teelt), de vergroening, de subsidieabiliteit en de randvoorwaarden.

Het niet (correct) invullen kan gevolgen hebben voor:

- de nitraatresidubepaling in het kader van het Mestdecreet in het najaar van 2018, de bemestingsnormen en de uitbetaling van de steun
- De erosie maatregelen in het kader van de randvoorwaarden

7.1. Overkapping en groeimedium

- **SER:** serres met teelt in volle grond
- **SGM:** serres met teelt op groeimedium
- **PLA:** niet-permanent overkapte teelt in volle grond (plastic)
- **NPO:** niet-permanent overkapte teelt op groeimedium
- **CON:** teelt op groeimedium in open lucht (bv. containervelden)
- **CIV:** teelt in containers op/in volle grond (bv. chrysanten)
- **LOO:** loods (voor plantaardige productie, bv. witloof)
- **NTV:** nateelt in volle grond (na SGM)
- **VNTV:** voorteelt en nateelt in volle grond bij hoofddeelt op groeimedium
- **VTV:** voorteelt in volle grond bij hoofddeelt op groeimedium

7.2. Grasbeheer

- **MAA:** hoofddeelt gras wordt uitsluitend gemaaid en geoogst
- **BGG:** blijvend grasland met status BG dat in de lopende campagne gescheurd is of zal worden gescheurd

7.3. Erosiegerelateerd

- **ERVJ:** maatregel gebruikt voor invulling randvoorwaarde verplichting
- **ERVN:** maatregel niet gebruikt voor invulling randvoorwaarde verplichting

7.4. Ecologisch aandachtsgebied

- **AKR:** akkerrand (als ecologisch aandachtsgebied)

7.5. Boslandbouwsystemen

- **BL:** Boslandbouwsysteem aangeplant vanaf winter 2011/voorjaar 2012 (ikv vrijstelling aanvraag kapvergunning)

7.6. Irrigatie

- **IWO:** irrigatie met oppervlaktewater
- **IWG:** irrigatie met grondwater
- **IWR:** irrigatie met opvangwater
- **IWA:** irrigatie met ander water dan hierboven vermeld

7.7. Niet productieve investering

- **NE:** Niet productieve investering voor vermindering van erosie
- **NW:** Niet productieve investering voor kleinschalige waterinfrastructuur
- **NL:** Niet productieve investering voor aanleg van kleine landschapselementen

8. Schraping van percelen

- **GRA:** grafisch gewijzigd
- **SMN:** samengevoegd (automatisch na gebruik samenvoegtool)
- **SPL:** gesplitst (automatisch na gebruik splitstool)
- **ALB:** andere landbouwer
- **GLG:** geen landbouwgrond meer
- **ONB:** onbekend huidig gebruik
- **PGB:** particulier gebruik
- **VGI:** Vergissing (na toevoegen van een nieuw maar onterecht perceel)

9. Codes uit het voorbereidingsformulier

9.1. Kolom ‘erosiegevoeligheid’

- **C:** uit een aangeleverde bodemanalyse blijkt dat het koolstofgehalte in de bodem van dat perceel voldoende hoog was om de erosiegevoeligheid tijdelijk te laten dalen

9.2. Kolom ‘natuur- (uitbreidings)gebied of bosreservaat’

- **UZ:** Uitbreiding natuur
- **NBR:** natuurgebied en bosreservaat

9.3. Kolom ‘gebied met bemesting uitzondering’

- **K:** klei
- **Z:** zand

9.4. Kolom ‘landbouwstreek’

- **Du:** duinen
- **Ke:** Kempen & Henegouwse Kempen
- **Le:** leemstreek
- **Po:** polders
- **Za:** Vlaamse-zandstreek
- **We:** Weidestreek (Fagne) & Weidestreek (Luik)
- **ZL:** zandleemstreek

10. Lees ook

- Beheerovereenkomsten VLM
- Andere plattelandsmaatregelen van Departement Landbouw en Visserij, VLM en ANB
- GMO groenten en fruit – Actie groenbedekking ‘GNT’
- Mestdecreet
- Zaaizaadvermeerdering ‘ZAA’

Aanpassing fiche:

19/04/2018: toevoegen van ‘VNTV’ en ‘VTV’ onder punt 7.1

Tabel: Teeltcodes

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code	Hoofdbestemming 'A' ⁷	Bijkomende bestemmingen										onder controle BIO	Erosiegevoeligheid ^d	Mestdecreet ¹⁴								
				MOB	VLI	VER	BB ¹¹	FB (grasland- FBG) ¹¹	FB (akkerland voedselgewas - FBA35) ¹¹	RB ¹¹	ER 32 ¹¹	BS 38 ¹¹	KLE (34, 36, 37, 38, 39) ¹¹			BW4 ¹¹	SBP (31, 33) luzernestrook hamster/vogelakker	SBP (32) gemengde grasstrook vogelakker	HOB/HVB ²²	Gewasgroep Mestdecreet ²	Vanggewas Mestdecreet	Specifieke teelt Mestdecreet	Derogatie	Cumulaties ¹³
Infrastructuur & objecten	Hoofdgebouwen	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Andere stallen en gebouwen	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Poelen ≤ 0,1ha	3	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	P1			
	Houtkanten en houtwallen (≤ 10 m breed)/Heggen (≤ 2 m breed)	4	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	X	-	-	-	P1			
	Begraasde niet-landbouwgrond	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	G	-	-	-		
	Volkstuinpark	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	A	-	-	-		
	Onverharde landingsbaan of veiligheidszones op vliegvelden	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	G ¹⁵	-	-	-	-	
	Bomenrij	10	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Grasland	Grasland	60	X	-	-	-	X	X	-	X	X	-	-	X	-	-	4°	X	JT	G	X	-	X	P1
	Weiland met niet-oogstbare bomen (> 100 bomen/ha)	9823	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	JT	G	-	-	X	-
	Weiland met oogstbare bomen (> 100 bomen/ha)	9827	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4°	X	JT	G	-	-	-	P1
	Natuurlijk grasland met minimumactiviteit ⁴	9828	X	-	-	-	X	X	-	X	X	-	-	X	-	-	-	X	JT	G	-	-	X	P1
	Natuurlijk grasland zonder minimumactiviteit ⁴	9829	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	JT	G	-	-	-	-
	Graskruiden mengsel	63	X	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	X	-	X	-	X	JT	G	X	-	X	P1
Maïs	Graszoden	955	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	X	JT	G	X	X	X	P1
	Korrelmaïs	202	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	M	-	-	X	P2
	Silomaïs	201	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	X	ZT	M	-	-	X	P2
Graangewassen	Boekweit	37	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	AG	X	-	-	P2
	Brouwergerst	323	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	AG	-	-	-	P2
	Wintergerst	321	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	WT	AG	-	-	-	P2
	Zomergerst	322	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	AG	-	-	-	P2
	Gierst	383	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	AG	-	-	-	P2
	Sorghum	381	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	AG	-	-	-	P2
	Quinoa	382	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	AG	-	-	-	P2
	Kanariezaad	384	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	AG	-	-	-	P2
	Winterhaver	341	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	WT	AG	X	-	-	P2
	Zomerhaver	342	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	AG	X	-	-	P2
	Winterrogge	331	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	WT	AG	-	-	-	P2
	Zomerrogge	332	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	AG	-	-	-	P2
	Spelt	36	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	WT	AG	-	-	-	P2
	Wintertarwe	311	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	WT	WT	-	-	X	P2
	Zomertarwe	312	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	AG	-	-	-	P2
	Triticale	35	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	WT	WT	-	-	X	P2
	Andere granen (bv mengkoren)	39	X	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	AG	-	-	-	P2
	Faunamengsel ³	98	X	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	X	-	X	ZT	A	-	-	-	P2
	Oliehoudende zaden	Winterkoolzaad	4111	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	WT	A	-	-	-
Zomerkoolzaad		4121	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	A	-	-	-	P2
Winterraapzaad		4112	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	WT	A	-	-	-	P2
Zomerraapzaad		4122	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	A	-	-	-	P2
Sojabonen		43	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	G3	-	X	-	P2
Zonnebloempitten		42	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	A	-	-	-	P2
Andere oliehoudende zaden		44	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	1°	X	ZT	A	-	-	-	P2

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code	Hoofdbestemming 'A' ⁷	Bijkomende bestemmingen														onder controle BIO	Erosiegevoeligheid ¹	Mestdecreet ¹⁴				Cumulaties ¹³
				MOB	VLI	VER	BB ¹¹	FB (grasland- FBG) ¹¹	FB (akkerland voedselgewas - FBA35) ¹¹	RB ¹¹	ER 32 ¹¹	BS 38 ¹¹	KLE (34, 36, 37, 38, 39) ¹¹	BW4 ¹¹	SBP (31, 33) luzernestrook hamster/vogelakker	SBP (32) gemengde grasstrook vogelakker	HOB/HVB ¹²			Gewasgroep Mestdecreet ²	Vangewas Mestdecreet	Specifieke teelt Mestdecreet	Derogatie	
Fruit	Aardbeien ⁶	9516	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	WT	AB	-	x	-	P2
	Andere éénjarige fruitteelten	972	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	N	-	x	-	P2
	Blauwe bessen ⁶	9722	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Braambessen ⁶	9721	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Kiwibes ⁶	9729	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Rode bessen ⁶	9718	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Stekelbessen ⁶	9719	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Zwarte bessen ⁶	9720	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Andere bessen ⁶	9723	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Druiven ⁶	9715	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Frambozen ⁶	9717	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Meerjarige fruitteelten (appel)	9710	x	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Meerjarige fruitteelten hoogstam (appel)	9730	x	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Meerjarige fruitteelten (peer)	9711	x	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Meerjarige fruitteelten hoogstam (peer)	9731	x	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Meerjarige fruitteelten (pruim) ⁷	9713	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Meerjarige fruitteelten (perzik) ⁷	9728	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Meerjarige fruitteelten (zoete kers, laagstam)	9725	x	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Meerjarige fruitteelten (zoete kers, hoogstam)	9726	x	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	JT	N	-	x	-	P3
	Meerjarige fruitteelten (zure kers)	9727	x	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
	Andere meerjarige fruitteelten ⁶	9714	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3
Wijnstokken ⁶	9716	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	N	-	x	-	P3	
Hazelnoten ⁶	9201	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	JT	N	-	x	-	P3	
Walnoten ⁶	9202	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	JT	N	-	x	-	P3	
Aardappelen	Aardappelen (niet-vroege)	901	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	ZT	AA	-	-	-	P2
	Aardappelen (pootgoed)	902	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	ZT	AA	-	-	-	P2
	Aardappelen (vroege, rooi na 19/6)	904	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	ZT	AA	-	-	-	P2
	Aardappelen (primeur, rooi voor 20/6)	905	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	ZT	AA	-	-	-	P2
Vlas en hennep	Vezelhennep (bestemd voor vezelproductie)	922	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	ZT	A	-	-	-	P2
	Andere hennep dan vezelhennep	872	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	ZT	A	-	-	-	P2
	Olievlas (geen vezelvlas)	45	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	N	-	-	-	P2
	Vezelvlas (bestemd voor vezelproductie)	921	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	N	-	-	-	P2
Bieten	Suikerbieten	91	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	S	-	-	x	P2
	Voederbieten	71	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	V	-	-	x	P2

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code	Hoofdbestemming 'A' ⁷	Bijkomende bestemmingen												onder controle BIO	Erosiegevoeligheid ¹	Mestdecreet ¹⁴				Cumulaties ¹³				
				MOB	VLI	VER	BB ¹¹	FB (grasland- FBG) ¹¹	FB (akkerland voedselgewas - FBA35) ¹¹	RB ¹¹	ER 32 ¹¹	BS 38 ¹¹	KLE (34, 36, 37, 38, 39) ¹¹	BW4 ¹¹	SBP (31, 33) luzernestrook hamster/vogelakker			SBP (32) gemengde grasstrook vogelakker	HOB/HVB ¹²	Gewasgroep	Mestdecreet ²		Vangewas	Mestdecreet	Specifieke teelt Mestdecreet	Derogatie
Voedergewassen	Voedererwten (niet voor menselijke consumptie)	51	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	G3	-	x	-	P2		
	Tuin- en veldbonen (droog geoogst)	52	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	G3	-	x	-	P2		
	Niet-bittere lupinen	53	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	L	-	-	-	P2		
	Grasluzerne	660	x	-	x	-	x	x	-	x	x	-	-	x	-	-	4°	x	JT	G	-	-	-	P2		
	Grasklaver	700	x	-	x	-	x	x	-	x	x	-	-	x	-	-	4°	x	JT	G	x	-	x	P2		
	Eénjarige klaver	721	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	JT	L	-	-	-	P2		
	Meerjarige klaver	722	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	4°	x	JT	L	-	-	-	P2		
	Rode klaver	723	x	-	x	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	4°	x	JT	L	-	-	-	P2		
	Eénjarige luzerne	731	x	-	x	-	-	-	x	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	JT	L	-	-	-	P2		
	Meerjarige luzerne	732	x	-	x	-	-	-	x	-	-	-	-	x	x	-	4°	x	JT	L	-	-	-	P2		
	Wikke	747	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	JT	L	-	-	-	P2		
	Mengsel van vlinderbloemigen	744	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	4°	x	JT	L	-	-	-	P2		
	Mengsel van gras en vlinderbloemigen (andere dan grasklaver of grasluzerne)	745	x	-	-	-	x	x	-	x	x	-	-	x	-	-	4°	x	JT	G	-	-	-	P2		
	Voederkool (bladkool)	741	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	ZT	A	x	-	-	P2		
	Voederwortelen	742	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	ZT	G3	-	x	-	P2		
Andere voedergewassen	743	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	ZT	A	-	-	-	P2			
Voederrapen	746	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	ZT	G3	-	x	-	P2			
Sierplanten (bloemisterij en boomkwekerij	Azalea	9570	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	SB	-	x	-	P3		
	Begonia's voor de knol	9571	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	SB	-	x	-	P3		
	Bloembollen en -knollen, andere dan begonia	9572	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	SB	-	x	-	P3		
	Chrysanten	9547	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	SB	-	x	-	P3		
	Groene kamerplanten (ficus, ...)	9573	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	SB	-	x	-	-		
	Bloeiende kamerplanten (kalanchoë, ...)	9574	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	SB	-	x	-	-		
	Perk- en balkonplanten	9578	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	SB	-	x	-	P3		
	Kerstbomen	962	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	SB	-	x	-	-		
	Snijplanten (< 5 jaar)	9575	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	SB	-	x	-	P3		
	Snijplanten (> 5 jaar)	9585	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	SB	-	x	-	P3		
	Snijbloemen - rozen	9576	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	SB	-	x	-	P3		
	Snijbloemen andere dan rozen (< 5 jaar)	9577	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	SB	-	x	-	P3		
	Snijbloemen andere dan rozen (> 5 jaar)	9587	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	SB	-	x	-	P3		
	Boomkweek - bosplanten	9560	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	SB	-	x	-	P3		
	Boomkweek - fruitplanten	9602	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	SB	-	x	-	P3		
	Boomkweek - sierplanten	9603	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	SB	-	x	-	P3		
	Boomkweek - andere	9604	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	SB	-	x	-	P3		
	Winterbloeiende halfheesters	9583	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	SB	-	x	-	P3		
	Rozelaars	9582	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	SB	-	x	-	P3		
	Sierbomen en -struiken	9581	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	SB	-	x	-	P3		
	Winterharde sierplanten	9584	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	SB	-	x	-	P3		
	Vaste planten	9580	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	SB	-	x	-	P3		
	Andere niet-houtachtige sierplanten	954	x	x ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	SB	-	x	-	P2		

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code	Hoofdbestemming 'A' ⁷	Bijkomende bestemmingen											onder controle BIO	Erosiegevoeligheid ¹	Mestdecreet ¹⁴				Cumulaties ¹³			
				MOB	VLI	VER	BB ¹¹	FB (grasland- FBG) ¹¹	FB (akkerland voedselgewas - FBA35) ¹¹	RB ¹¹	ER 32 ¹¹	BS 38 ¹¹	KLE (34, 36, 37, 38, 39) ¹¹	BW4 ¹¹			SBP (31, 33) luzernestrook hamster/vogelakker	SBP (32) gemengde grasstrook vogelakker	HOB/HVB ¹²	Gewasgroep Mestdecreet ²		Vangewas Mestdecreet	Specifieke teelt Mestdecreet	Derogatie
Overige groenbedekkers ⁹	Japanse haver ¹⁶	34	x	x	-	-	-	-	x	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	WT	AG	x	-	-	P2
	Festulolium	638	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	4°	x	JT	G	x	-	x	P1
	Bladrammenas	656	x	x	-	-	-	-	x	-	-	-	-	x	-	-	2°	x	ZT	A	x	-	-	P1
	Lupinen	644	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	4°	x	ZT	A	-	-	-	P1
	Gele mosterd	643	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	A	x	-	-	P1
	Sarepta mosterd	655	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	A	x	-	-	P1
	Facelia	645	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	A	x	-	-	P1
	Snijrogge	639	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	AG	x	-	-	P1
	Tagetes (Afrikaantje)	646	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	A	x	-	-	P1
	Nyger	649	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	A	x	-	-	P1
	Nootzoetraapzaad	651	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	A	x	-	-	P1
	Komkommerkruid	652	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	A	x	-	-	P1
	Soedangras	653	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	AG	x	-	-	P1
	Zwaardherik	654	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	A	x	-	-	P1
	Gras in onderzaai ¹⁶	657	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	4°	x	ZT	-	-	-	-	P1
	Vlinderbloemigen in onderzaai ¹⁶	661	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	4°	x	ZT	-	-	-	-	P1
	Andere niet-vlinderbloemige groenbedekkers	647	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	ZT	A	x	-	-	P1
	Andere vlinderbloemige groenbedekkers	648	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	ZT	L	-	-	-	P1
	Mengsel met 1 of meer vlinderbloemige groenbedekkers ¹⁶	658	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	A	-	-	-	P1
Mengsel van niet-vlinderbloemige groenbedekkers ¹⁶	659	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	A	x	-	-	P1	
Houtachtige gewassen	Bebossing (korte omlooptijd)	883	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	A	-	-	-	P3
	Bebossing loofbomen-ecologisch ⁹	8910	x ⁸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	-	-	-	-	P3
	Bebossing loofbomen-economisch ⁹	8911	x ⁸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	-	-	-	-	P3
	Bebossing naaldbomen ⁹	8912	x ⁸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	-	-	-	-	P3
	Bebossing populieren ⁹	8915	x ⁸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	-	-	-	-	P3
	Heide in natuurbeheer	9825	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	JT	A	-	-	-	-
	Wijmenaanplantingen	963	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	A	-	-	-	P3
	Bomen in groep	895	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	-	-	-	-	-
	Andere bebossing	894	x ⁸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	MT	-	-	-	-	P3
Zaad- en plantgoed	Aardbeiplanten	9724	x ⁸	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	AB	-	x	-	P2
	jongplanten voor sierplanten	9565	x ⁸	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	SB	-	x	-	P2
	Zaden voor sierteelt	9566	x ⁸	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	SB	-	x	-	P2
	Plantgoed van vlinderbloemige groenten	9568	x ⁸	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Plantgoed van niet-vlinderbloemige groenten	9569	x ⁸	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
Overige gewassen	Champignons (loods)	9536	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-
	Cichorei (inuline)	9811	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	N	-	-	-	P2
	Cichorei (koffiesurrogaat)	9812	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	1°	x	ZT	N	-	-	-	P2
	Hop	9822	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	ZT	A	-	-	-	P3
	Miscanthus	884	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	JT	A	-	-	-	P2
	Mariadistel	882	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	A	-	-	-	P2
	Tabak	9821	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	A	-	-	-	P2
	Niet eetbare tuingewassen	96	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1°	x	ZT	A	-	-	-	P2
	Bloemenmengsel	9831	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	x	ZT	A	-	-	-	P2
	Bloemenmengsel voor EAG braak	9832	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	-	x	ZT	A	-	-	-	P2
	Andere	85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	A	-	-	-	-

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code		Hoofdbestemming 'A' ⁷	Bijkomende bestemmingen														onder controle BIO	Erosiegevoeligheid ¹	Mestdecreet ¹⁴				Cumulaties ¹³
		industriële verwerking	vers verbruik		MOB	VLI	VER	BB ¹¹	FB (grasland - FBG) ¹¹	FB (akkerland voedselgewas - FBAS3) ¹¹	RB ¹¹	ER32 ¹¹	BS38 ¹¹	KLE (34, 36, 37, 38, 39) ¹¹	BW4 ¹¹	SBP (31, 33) luzernestrook hamster/vogelakker	SBP (32) gemengde grasstrook vogelakker	HOB/HVB ¹²			Gewasgroep Mestdecreet ²	Vangewas Mestdecreet	Specifieke teelt Mestdecreet	Derogatie	
Kruiden	Engelwortel	983	881	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Kervel	860	960	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Peterselie	859	959	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Wortelpeterselie	863	961	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Basilicum	864	964	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Bieslook	865	965	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Andere kruiden	856	956	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Geneeskrachtige en aromatische kruiden	957		x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
Verse en industrie groenten	Ajuinen (vroegel)	8563	9563	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	N	-	-	-	P2
	Ajuinen (niet-vroegel)	8514	9514	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	N	-	-	-	P2
	Andijvie	8537	9537	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Artisjok	8586	9586	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	MT	G1	-	x	-	P2
	Asperge	8511	9511	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	MT	G3	-	x	-	P3
	Aubergines	8555	9555	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Rode biet	8532	9532	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Snijbonen	8411	94	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Stamslabonen	8410	9410	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Flageolets (voor de boon)	8412	9412	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Tuin- en veldbonen (Vicia faba)	832	932	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Broccoli	8525	9525	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G1	-	x	-	P2
	Butternutpompoeien	8456	9456	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Pompoenen	8556	9556	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Courgettes	8541	9541	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Erwten (andere dan droog geoogst)	831	931	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Komkommers	8554	9554	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Bloemkool	8523	9523	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G1	-	x	-	P2
	Boerenkool	8524	9524	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G1	-	x	-	P2
	Chinees kool	8526	9526	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G1	-	x	-	P2
	Rode kool	8527	9527	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G1	-	x	-	P2
	Savooikool	8546	9546	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G1	-	x	-	P2
	Spruitkool	8512	9512	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	2°	x	ZT	SP	-	x	-	P2
	Witte kool	8540	9540	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G1	-	x	-	P2
	Koolraap	8528	9528	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Koolrabi	8529	9529	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Paprika	8553	9553	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Prei	8538	9538	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G1	-	x	-	P2
	Raap	8530	9530	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Rabarber	8517	9517	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5°	x	ZT	G1	-	x	-	P3
	Radijs	8531	9531	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Schorseneer	8533	9533	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Bladselder	8539	9539	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G1	-	x	-	P2
	Bleekselder	8551	9551	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G1	-	x	-	P2
	Groene selder	8548	9548	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G1	-	x	-	P2
	Knolselder	8543	9543	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Sjalotten	8513	9513	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	N	-	-	-	P2
	Kropsla	8518	9518	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Raketsla -Rucola	8545	9545	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2

Groep	Omschrijving hoofdteelt / Object	Code		Hoofdbestemming 'A' ⁷	Bijkomende bestemmingen														onder controle BIO	Erosiegevoeligheid ¹	Mestdecreet ¹⁴				Cumulaties ¹³	
		industriële verwerking	vers verbruik		MOB	VLI	VER	BB ¹¹	FB (grasland - FBG) ¹¹	FB (akkerland voedselgewas - FBA35) ¹¹	RB ¹¹	ER32 ¹¹	BS38 ¹¹	KLE (34, 36, 37, 38, 39) ¹¹	BW4 ¹¹	SBP (31, 33) luzernestrook hamster/vogelakker	SBP (32) gemengde grasstrook vogelakker	HOB/HVB ¹²			Gewasgroep Mestdecreet ²	Vangewas Mestdecreet	Specifieke teelt Mestdecreet	Derogatie		
Verse en industrie groenten	Veldsla	8542	9542	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Ijsbergsla	8544	9544	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Andere alternatieve slasoorten	8557	9557	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Spinazie	8519	9519	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Tomaten	8552	9552	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	(Knol)venkel	8534	9534	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
	Witloof (voor het loof)	8515	9515	x ⁷	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	-	2°	x	ZT	N	-	-	-	P2
	Witloofwortel		9561	x ⁷	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	2°	x	ZT	N	-	-	-	P2
	Wortel (vroeg) (consumptie)	8564	9564	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Wortel (niet-vroeg) (consumptie)	8535	9535	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Pastinaak	8409	9409	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Rammenas	8550	9550	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G3	-	x	-	P2
	Andere kolen	8620	9620	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G1	-	x	-	P2
	Andere groenten	8559	951	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2°	x	ZT	G2	-	x	-	P2
Braak	Braakliggend land met minimale activiteit zonder EAG ⁵	82		x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	-	-	-	-	-	
	Braakliggend land met minimale activiteit met EAG ⁵	89		x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	ZT	-	-	-	-	-	
	Braakliggend land zonder minimale activiteit	81		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	JT	-	-	-	-	-	

Legende

1 = Erosiegevoeligheid teelt

- JT Teelten met een jaarronde bedekking
- WT teelten ingezaaid voor 1 januari
- ZT Teelten ingezaaid na 1 januari
- MT Meerjarige teelten

2 = Gewasgroepen zoals gedefinieerd in het Mestdecreet

- G Grassen
- M Maïs
- N Gewassen met lage stikstofbehoefte
- L Leguminosen andere dan erwten en bonen
- S Suikerbieten
- V Voederbieten
- WT Wintertarwe en Triticale
- AG Andere granen
- G1 Groenten groep I
- G2 Groenten groep II
- G3 Groenten groep III
- AA Aardappelen
- AB Aardbeien
- SP Spruitkool
- SB Sierteelt en Boomkweek
- A Andere gewassen

3 = ingezaaid eenjarig mengsel van granen en/of kruiden dat niet wordt geoogst en dient als wintervoedsel voor wilde diersoorten

4 = Minimumactiviteit voor natuurlijk grasland bestaat uit één van de volgende maatregelen:

- het jaarlijks (voor 1 oktober) maaien, waarna het maaisel wordt afgevoerd OF;
- het laten begrazen van de percelen door runderen, schapen, geiten of hertachtigen

5 = Minimumactiviteit voor braakliggend land bestaat uit elk van de volgende maatregelen:

- het jaarlijks (voor 1 oktober) maaien, waarna het maaisel moet blijven liggen EN;
- het tegengaan van verbossing door houtopslag te beperken. Dit betekent dat verbossing door houtachtige gewassen die hoger zijn dan anderhalve meter moet voorkomen worden door te maaien of door een andere geschikte beheersmaatregel toe te passen.

6 = Zodra er een erkend product bestaat voor de toepassing van de verwarringstechniek in deze fruitteelt kan men ook bijkomende bestemming VER aanvragen

7 = Enkel indien teelt in volle grond

8 = Enkel indien subsidiabele gronden in 2008 en dit voor de duur van de overeenkomst met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)

9 = Bebossing goedgekeurd na 1 januari 2008 volgens art. 43 van verordening EG 1698/2005

10 = Kruisjes geven de toegelaten combinaties als hoofdteelt weer

11 = Onder hoofdstuk beheerovereenkomsten kunt u terugvinden welke beheerpakketten aangeduid worden met deze bijkomende bestemmingen

12= legende bij HOB/HVB

- 1° eenjarige akkerbouw- en ruwvoederteelten
- 2° eenjarige fruit-, groente- en kruidenteelten
- 4° grasland en meerjarige voederteelten
- 5° meerjarige fruit-, groente- en kruidenteelten

13 = Cumulaties:

- P1 voor andere vormen van grondgebruik = 450 euro/ha
- P2 voor éénjarige gewassen = 600 euro/ha
- P3 voor gespecialiseerde blijvende teelten = 900 euro/ha

14 = Vul in het kader van het Mestdecreet naast de hoofdteelt zorgvuldig ook uw voorteelt en/of nateelt in (indien van toepassing) want deze kunnen belangrijk zijn voor het bepalen van de bemestingsnormen. Daarvoor mag elke teeltcode van deze teelttabel gebruikt worden (en niet enkel de 'overige groenbedekkers' of de nateelten zoals vermeld in hoofdstuk 'Teelten').

15 = Norm enkel van toepassing indien de gebruiksovereenkomst wordt overgemaakt aan VLM-Mestbank

16 = Kan niet als hoofdteelt worden aangegeven

Tabel: Teeltgroepen gewasdiversificatie

Teeltgroep gewasdiversificatie	Omschrijving hoofddeelt	Code	
		industriële verwerking	vers verbruik
Aardappelen	Aardappelen (niet-vroege)	901	
	Aardappelen (primeur, rooi voor 20/6)	905	
	Aardappelen (vroege, rooi na 19/6)	904	
	Aardappelen (pootgoed)	902	
Aardbeien ¹	Aardbeien	9516	
	Aardbeiplanten	9724	
Artisjokken	Artisjok	8586	9596
Aubergines	Aubergines	8555	9555
Azalea ¹	Azalea	9570	
Basilicum	Basilicum	864	964
Begonia ¹	Begonia's voor de knol	9571	
Bieten	Rode biet	8532	9532
	Suikerbieten	91	
	Voederbieten	71	
Boekweit	Boekweit	37	
Bonen	Snijbonen	8411	94
	Flageolets (voor de boon)	8412	9412
	Stamslabonen	8410	9410
Braak	Braakliggend land met minimale activiteit met EAG	89	
	Braakliggend land met minimale activiteit zonder EAG	82	
Chrysanten ¹	Chrysanten	9547	
Cichoreiachtigen	Andijvie	8537	9537
	Cichorei (inuline)	9811	
	Cichorei (koffiesurrogaat)	9812	
	Witloofwortel	9561	
	Witloof (voor het loof)	8515	9515
Courgettes & pompoenen	Courgettes	8541	9541
	Pompoenen	8556	9556
Engelwortel	Engelwortel	983	881
Erwten	Erwten (andere dan droog geoogst)	831	931
	Voedererwten	51	
Facelia	Facelia	645	
Gele mosterd	Gele mosterd	643	
Gerst	Brouwgerst	323	
	Zomergerst	322	
Gerst_winter	Wintergerst	321	
Grassen	Grasklaver	700	
	Grasluzerne	660	
	Festulolium	638	
	Grasland	60	
	Graszoden	955	
	Graskruiden	63	
	Mengsel van gras en vlinderbloemigen (andere dan grasklaver)	745	
	Natuurlijk grasland met minimumactiviteit	9828	
	Weiland met oogstbare hoogstam bomen (> 100 bomen/ha)	9827	
Haver	Zomerhaver	342	
Haver-winter	Winterhaver	341	
Hennep	Andere hennep dan vezelhennep	872	
	Vezelhennep (bestemd voor vezelproductie)	922	
Kervel ¹	Kervel	860	960

Teeltgroep gewasdiversificatie	Omschrijving hoofddeelt	Code	
		industriële verwerking	vers verbruik
Klaver	Eénjarige klaver	721	
	Meerjarige klaver	722	
	Rode klaver	723	
Komkommerkruid	Komkommerkruid	652	
Komkommers'	Komkommer	8554	9554
Koolachtigen	Bloemkool	8523	9523
	Boerenkool	8524	9524
	Broccoli	8525	9525
	Koolrabi	8529	9529
	Rode kool	8527	9527
	Savooikool	8546	9546
	Spruitkool	8512	9512
	Voederkool (bladkool)	741	
	Witte kool	8540	9540
Koolraapachtigen	Koolraap	8528	9528
Koolzaad	Zomerkoolzaad	4121	
Koolzaad_winter	Winterkoolzaad	4111	
Lookachtigen	Ajuinen (niet-vroege)	8514	9514
	Ajuinen (vroege)	8563	9563
	Bieslook	865	965
	Prei	8538	9538
	Sjalotten	8513	9513
Lupinen	Lupinen	644	
	Niet-bittere lupinen	53	
Luzerne	Eénjarige luzerne	731	
	Meerjarige luzerne	732	
Maïs	Korrelmaïs	202	
	Silomaïs	201	
Mariadistel	Mariadistel	882	
Mengsel	Faunamengsel	98	
	Bloemenmengsel voor EAG braak	9832	
Muskaatpompoenen	Butternutpompoenen	8456	9456
Mosterd	Sarepta mosterd	655	
Nyger	Nyger	649	
Panicum	Gierst	383	
Paprika's	Paprika	8553	9553
Pastinaak	Pastinaak	8409	9409
Peterselie	Peterselie	859	959
	Wortelpeterselie	863	961
Phalaris	Kanariezaad	384	
Quinoa	Quinoa	382	
Raapachtigen	Chineze kool	8526	9526
	Nootzoetraapzaad	651	
	Raap	8530	9530
	Zomerraapzaad	4122	
Raapachtigen-winter	Winterraapzaad	4112	
Rabarber	Rabarber	8517	9517
Radijsachtigen'	Bladrammenas	656	
	Radijs	8531	9531
	Rammenas	8550	9550
Rogge	Snijrogge	639	
	Zomerrogge	332	
Rogge_winter	Winterrogge	331	
Rucola'	Raketsla - Rucola	8545	9545

Teeltgroep gewasdiversificatie	Omschrijving hoofdteelt	Code	
		industriële verwerking	vers verbruik
Schorseneren	Schorseneer	8533	9533
Selderachtigen	Bladselder	8539	9539
	Bleekselder	8551	9551
	Groene selder	8548	9548
	Knolselder	8543	9543
Sla ¹	IJsbergsla	8544	9544
	Kropsla	8518	9518
Soedangras	Soedangras	653	
Sojabonen	Sojabonen	43	
Sorghum	Sorghum	381	
Spinazie	Spinazie	8519	9519
Tabak	Tabak	9821	
Tagetes (Afrikaantje)	Tagetes (Afrikaantje)	646	
Tarwe	Zomertarwe	312	
Tarwe-winter/spelt	Wintertarwe	311	
	Spelt	36	
Tomaten	Tomaten	8552	9552
Triticale	Triticale	35	
Veldsla	Veldsla	8542	9542
(Knol)venkel	(Knol)venkel	8534	9534
Vlas	Olievlas (geen vezelvlas)	45	
	Vezelvlas (bestemd voor vezelproductie)	921	
Vlinderbloemigen	Mengsel van vlinderbloemigen	744	
Voederrapen	Voederrapen	746	
Wikken	Tuin- en veldbonen (Vicia faba)	832	932
	Tuin- en veldbonen (droog geoogst)	52	
	Wikke	747	
Wortel	Voederwortelen	742	
	Wortel (niet-vroege) (consumptie)	8535	9535
	Wortel (vroege) (consumptie)	8564	9564
Zonnebloem	Zonnebloempitten	42	
Zwaardherik ¹	Zwaardherik	654	
Andere subsidiabele gewassen	Andere alternatieve slasoorten	8557	9557
	Andere eenjarige fruitteelten	972	
	Andere granen	39	
	Andere groenten	8559	951
	Andere kolen	8620	9620
	Andere kruiden	856	956
	Andere voedergewassen	743	
	Bloembollen en -knollen, andere dan begonia ¹	9572	
	Perk- en balkonplanten ¹	9578	
	Snijbloemen andere dan rozen ¹	9577	
	Snijplanten ¹	9575	

¹: telt als subsidiabel bouwland als de teelt in volle grond gebeurt

Aanpassing fiche:

19/02/2018: Bloemenmengsel voor EAG Braak code 9832

Tabel: Combinaties EAG

		EAG - Braak	EAG - LE – houtkant/heg	EAG - LE - groep van bomen	EAG - LE - poel	EAG - LE - gracht	EAG - LE - bomenrij	EAG - 1 m teeltvrije zone	EAG - akkerrand	EAG - Agroforestry	EAG - Strook langs bosrand met productie	EAG - Strook langs bosrand zonder productie	EAG - Korte omloophout	EAG - Beboste (PDPO) gebieden	EAG - Groenbedekking	EAG - Stikstofbindende gewassen
		BRA	LEH	LEB	LEP	LEG	LER	BWA	LEA	AGF	BRP	BRZ	KOH	BGE	GBV	SBG
EAG - Braak	BRA		NOK	NOK	NOK	OK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK
EAG - LE – houtkant/heg	LEH	NOK		NOK	NOK	OK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK
EAG - LE - groep van bomen	LEB	NOK	NOK		NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK
EAG - LE - poel	LEP	NOK	NOK	NOK		NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK
EAG - LE - gracht	LEG	OK	OK	NOK	NOK		OK	OK	OK	OK	OK	OK	NOK	NOK	OK	OK
EAG – LE - bomenrij	LER	NOK	NOK	NOK	NOK	OK		NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK
EAG - 1 m teeltvrije zone	BWA	NOK	NOK	NOK	NOK	OK	NOK		NOK	NOK	OK*	OK*	NOK	NOK	NOK	NOK
EAG – akkerrand	LEA	NOK	NOK	NOK	NOK	OK	NOK	NOK		NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK
EAG - Agroforestry	AGF	NOK	NOK	NOK	NOK	OK	NOK	NOK	NOK		NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK
EAG - Strook langs bosrand met productie	BRP	NOK	NOK	NOK	NOK	OK	NOK	OK*	NOK	NOK		NOK	NOK	NOK	NOK	NOK
EAG - Strook langs bosrand zonder productie	BRZ	NOK	NOK	NOK	NOK	OK	NOK	OK*	NOK	NOK	NOK		NOK	NOK	NOK	NOK
EAG Korte omloophout	KOH	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK		NOK	NOK	NOK
EAG - Beboste (PDPO) gebieden	BGE	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK		NOK	NOK
EAG - Groenbedekking	GBV	NOK	NOK	NOK	NOK	OK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK		NOK
EAG - Stikstofbindend gewas	SBG	NOK	NOK	NOK	NOK	OK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	NOK	

Legende:

OK	Combinatie mogelijk
OK*	Enkel combineerbaar indien het in de praktijk over een andere strook gaat.
NOK	Geen combinatie mogelijk

Aanpassingen fiche

19/02/2018: EAG GB is NIET combineerbaar met EAG 1 m teeltvrije zone

27/02/2018: EAG 1 m teeltvrije zone is NIET combineerbaar met EAG akkerrand

Tabel: Combinaties EAG vergroening met agromilieumaatregelen/beheerovereenkomsten/hectaresteun bio

Deze tabel geeft de mogelijke combinaties weer tussen EAG vergroeningsmaatregelen en agromilieumaatregelen/beheerovereenkomsten/hectaresteun bio op eenzelfde perceel. De weergegeven bedragen zijn de (eventueel verlaagde) subsidiebedragen voor de agromilieumaatregelen/beheerovereenkomsten/hectaresteun bio. De bedragen voor vergroening zijn afhankelijk van uw betalingsrechten.

	Code	Basisbedrag (in euro/ha tenzij anders vermeld)	EAG groenbedekking	EAG stikstofbindende gewassen	EAG braakliggend land /spontane bedekking	EAG korte omloophout	EAG agroforestry	EAG bosranden zonder productie¹	EAG bosranden met productie¹	EAG beboste gebieden	EAG akkerrand¹	EAG landschapselementen houtkant	EAG landschapselementen heg	EAG landschapselementen bomen in groep	EAG landschapselementen grachten³	EAG landschapselementen poel	EAG landschapselementen bomenrijen	EAG 1 m teeltvrije zone¹
Ontwikkeling soortenrijk grasland	BB31	881																
Instandhouding soortenrijk grasland	BB32	1.174																
Faunabeheer grasland uitgestelde maaidatum	FBG31	698						698	698						698			698
Faunabeheer grasland beweiden 20 mei	FBG32	116						116	116						116			116
Faunabeheer grasland standweide 15 juni	FBG33	661						661	661						661			661
Faunabeheer grasland kuikenweide	FBG34	761						761	761						761			761
Faunabeheer akkerland voedselgewas	FBA35	1.931			710			1.300	1.931		1.300				1.931			1.931
Aanleg en onderhoud grasstrook	RB31	1.047						1.047	1.047		1.047				1.047			1.047
Aanleg en onderhoud strategisch grasland	ER32	619						619	619		619				619			619
Aanleg en onderhoud grasstrook 15 juni	RB32	1.317						686	1.230		686				1.317			1.317
Aanleg en onderhoud vluchtstrook 22 juni	RB33	1.616						985	1.434		985				1.616			1.616
Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook	RB34	1.812			1.181			1.181	1.725		1.181				1.812			1.812
Onderhoud gemengde grasstrook	RB35	1.700			1.069			1.069	1.613		1.069				1.700			1.700
Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus	RB36	2.108			1.477			1.477	2.021		1.477				2.108			2.108
Onderhoud gemengde grasstrook plus	RB37	1.996			1.365			1.365	1.909		1.365				1.996			1.996
Aanleg en onderhoud bloemenstrook	BS38	1.972			751			1.341	1.885		1.341				1.972			1.972
Onderhoud haag	KLE31	1,87/m											1,87		1,87			
Onderhoud kaphaag	KLE32	1,51/m										1,51			1,51		1,51	
Onderhoud heg	KLE33	2,76/m											2,76		2,76			
Onderhoud houtkant	KLE34	40,10/are										40,10			40,10			
Onderhoud knotbomenrij	KLE35	2,83/boom													2,83		2,83	
Omvormingsbeheer houtkant	KLE36	80,90/are										80,90			80,90			
Onderhoud houtkant (50% afzetten)	KLE37	26,80/are										26,80			26,80			
Onderhoud houtkant (25% afzetten)	KLE38	17,80/are										17,80			17,80			
Onderhoud houtsingel	KLE39	45,40/are										45,40			45,40			

	Code	Basisbedrag (in euro/ha tenzij anders vermeld)	EAG groenbedekking	EAG stikstofbindende gewassen	EAG braakliggend land /spontane bedekking	EAG korte omloophout	EAG agroforestry	EAG bosranden zonder productie ¹	EAG bosranden met productie ¹	EAG beboste gebieden	EAG akkerrand ¹	EAG landschapselementen houtkant	EAG landschapselementen heg	EAG landschapselementen bomen in groep	EAG landschapselementen grachten ³	EAG landschapselementen poel	EAG landschapselementen bomenrijen	EAG 1 m teeltvrije zone ²
Beheerovereenkomst waterkwaliteit	BW4	245	245	245			245	245	245		245				245			245
Aanleg en onderhoud luzernestrook vogelakker	SBP31	1.764		1.054				1.133	1.677		1.133				1.764			1.764
Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook vogelakker	SBP32	2.247						1.616	2.160		1.616				2.247			2.247
Aanleg en onderhoud luzernestrook hamster	SBP33	1.871		775				854	1.398		854				1.871			1.871
Hamstervriendelijke nateelt	HVN	130	130					130	130		130				130			130
Vlinderbloemige gewassen (grasklaver of grasluzerne)	VL1	450					450	0	450						450			0
Vlinderbloemige gewassen (klaver of luzerne)	VL1	450		0			450	0	450						450			0
Vlinderbloemige gewassen (erwten en veldbonen)	VL1	600	600	0			600	0	600						600			0
Mechanische onkruidbestrijding	MOB	260	260	0				0	0						260			0
Verwarringstechniek fruitteelt	VER	210																
Vezelvlas met verminderde bemesting	VLS	240	240				240	0	240						240			0
Vezelhenne met verminderde bemesting	HNP	140	140				140	0	140						140			0
Hectaresteun omschakeling biologische productiemethode	HOB	afh. van teelt	Volledig bedrag	20% van bedrag			Volledig bedrag	0	20% van bedrag						Volledig bedrag			0
Hectaresteun voortzetting biologische productiemethode	HVB	afh. van teelt	Volledig bedrag	20% van bedrag			Volledig bedrag	0	20% van bedrag						Volledig bedrag			0
GMO actie groenbedekking	GNT	30						30	30						30			30

¹ de verrekening van de dubbelfinanciering zal enkel gebeuren voor de oppervlakte van de bosrand / strook 1 m teeltvrije zone / volledige breedte van de akkerrand met een maximum van 20 m

² gaat om de percelen grenzend aan de gracht waaraan de gracht gekoppeld wordt

Legende

	combinatie op zelfde perceel niet mogelijk
	combinatie op zelfde perceel mogelijk, géén verlaagde betaling (100% cumulatie) want geen dubbelfinanciering (geen overlappende voorwaarden) en geen aftopping n.a.v. plafondbedragen
	Combinatie op zelfde perceel mogelijk, verlaagde betaling of geen betaling voor agromilie- en klimaatmaatregelen (beperkte cumulatie), dubbelfinanciering (overlappende voorwaarden)

Aanpassingen fiche

19/04: voetnoot 2 werd verwijderd. voetnoot 1 werd aangepast: toevoeging van ".... / volledige breedte van de akkerrand met een maximum van 20 m"

Tabel: Combinaties agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresteen bio

	Combinaties agromilieumaatregelen, beheerovereenkomsten en hectaresteen bio																																	
	Ontwikkeling soortenrijk grasland	Instandhouding soortenrijk grasland	Faunabeheer grasland uitgestelde maaidatum	Faunabeheer grasland beweiden 20 mei	Faunabeheer grasland standweide 15 juni	Faunabeheer grasland kuikenweide	Faunabeheer akkerland voedselgewas	Aanleg en onderhoud grasstrook	Aanleg en onderhoud strategisch grasland	Aanleg en onderhoud grasstrook 15 juni	Aanleg en onderhoud vluchtstrook 22 juni	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook	Onderhoud gemengde grasstrook	Aanleg en onderhoud gemengde grasstrook plus	Onderhoud gemengde grasstrook plus	Aanleg en onderhoud bloemenstrook	Onderhoud houtkant	Omvormingsbeheer houtkant	Onderhoud houtkant (50% afzetten)	Onderhoud houtkant (25% afzetten)	Onderhoud houtsingel	Beheerovereenkomst waterkwaliteit	Aanleg en onderhoud luzernestrook vogelakker	Aanleg en onderhoud gemengde graanstrook vogelakker	Aanleg en onderhoud luzernestrook hamster	Hamstervriendelijke nateelt	Vlinderbloemige gewassen	Mechanische onkruidbestrijding	Verwarringstechniek fruitteelt	Vezelwas met verminderde bemesting	Vezelhennep met verminderde bemesting	Hectaresteen omschakeling biologische productiemethode	Hectaresteen voortzetting biologische productiemethode	
Code	BB31	BB32	FBG31	FBG32	FBG33	FBG34	FBA35	RB31	ER32	RB32	RB33	RB34	RB35	RB36	RB37	BS38	KLE34	KLE36	KLE37	KLE38	KLE39	BW4	SBP31	SBP32	SBP33	HVN	VLI	MOB	VER	VLS	HNP	HOB	HVB	
BB31																																	Δ	Δ
BB32																																	Δ	Δ
FBG31									◆													*					◆						*	*
FBG32									*													*					◆						*	*
FBG33									◆													*					◆						*	*
FBG34									◆													*					◆						*	*
FBA35																						◆							◆				*	*
RB31																																*	*	
ER32			◆	*	◆	◆																*						*				*	*	
RB32																																	Δ	Δ
RB33																																	Δ	Δ
RB34																																	Δ	Δ
RB35																																	Δ	Δ
RB36																																	Δ	Δ
RB37																																	Δ	Δ
BS38																																	Δ	Δ
KLE34																																		
KLE36																																		
KLE37																																		
KLE38																																		
KLE39																																		
BW4			*	*	*	*	◆		*																		*	*	*		*	*	*	*
SBP31																																	Δ	Δ
SBP32																																	Δ	Δ
SBP33																																	Δ	Δ
HVN																						*												
VLI			◆	◆	◆	◆			*													*											*	*
MOB							◆															*				*				*				*
VER																													*					
VLS																						*											*	*
HNP																						*											*	*
HOB	Δ	Δ	*	*	*	*		*	*	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ					*	Δ	Δ	Δ	*	*		*	*		*	*		
HVB	Δ	Δ	*	*	*	*		*	*	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ					*	Δ	Δ	Δ	*	*		*	*		*	*		

Legende

	combinatie op zelfde perceel niet mogelijk
*	combinatie op zelfde perceel mogelijk, geen verlaagde betaling want geen dubbelfinanciering (geen overlappende voorwaarden) en geen aftopping n.a.v. plafondbedragen
♦	combinatie op zelfde perceel mogelijk, geen dubbelfinanciering (geen overlappende voorwaarden), wel aftopping n.a.v. plafondbedragen
Δ	combinatie op zelfde perceel mogelijk, verlaagde betaling voor hectaresteen bio wegens dubbelfinanciering (overlappende voorwaarden)

Tabel: Lijst stikstofbindende gewassen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van alle stikstofbindende gewassen (inclusief mengsels) en de combinatiemogelijkheden in het kader van de vergroeningvereisten (aangifte als stikstofbindende gewassen voor ecologisch aandachtsgebied = EAG) en de agromilieumaatregel 'Teelt van vlinderbloemigen' (VLI). Indien dubbelfinanciering: pijler 2 (VLI) wordt niet uitbetaald!

Gewas	Gewas code	Teeltgroep gewasdiversificatie	Aangifte als stikstofbindend gewas EAG?	Subsidiebedrag VLI (in euro/ha)
Voedererwten*	51	erwten	ja	600
Tuin- en Veldbonen (droog geoogst)*	52	wikken	ja	600
Niet-bittere lupinen	53	lupinen	ja	-
Eenjarige klaver	721	klaver	ja	-
Meerjarige klaver	722	klaver	ja	-
Rode klaver	723	klaver	ja	450
Eenjarige luzerne	731	luzerne	ja	450
Meerjarige luzerne	732	luzerne	ja	450
Wikke	747	wikken	ja	-
Sojabonen	43	sojabonen	ja	-
Grasklaver	700	grassen	nee	450
Grasluzerne	660	grassen	nee	450
Mengsel van vlinderbloemigen	744	vlinderbloemigen	ja	-
Mengsel gras en vlinderbloemigen (andere dan grasklaver en grasluzerne)	745	grassen	nee	-

*Niet voor menselijke consumptie

Tabel: Teeltcodes met aanduiding bouwland

Groep	Omschrijving hoofdteelt/object	Code		subsidiaabel	bouwland	Grassen of andere kruidachtige voedergewassen
		Industriële verwerking	Vers verbruik			
Infrastructuur & objecten	Hoofdgebouwen	1		-	-	-
	Andere stallen en gebouwen	2		-	-	-
	Poelen <= 0,1ha	3		x	-	-
	Houtkanten en houtwallen (≤ 10 m breed)/Heggen (≤ 2 m breed)	4		x	-	-
	Begraasde niet-landbouwgrond met overeenkomst	6		-	-	-
	Volkstuinpark	8		-	x	-
	Onverharde landingsbaan of veiligheidszones op vliegvelden	9		-	-	x
	Bomenrij	10		x	x	-
Grassen	Grasland	60		x	x	x
	Weiland met niet-oogstbare bomen (> 100 bomen/ha)	9823		-	-	x
	Weiland met oogstbare hoogstam bomen (> 100 bomen/ha)	9827		x	x	x
	Natuurlijk grasland met minimumactiviteit ³	9828		x	x	x
	Natuurlijk grasland zonder minimumactiviteit ³	9829		-	-	x
	Graskruiden mengsel	63		x	x	x
Maïs	Graszoden	955		x	x	-
	Korrelmaïs	202		x	x	-
Graangewassen	Silomaïs	201		x	x	-
	Boekweit	37		x	x	-
	Brouwergerst	323		x	x	-
	Wintergerst	321		x	x	-
	Zomergerst	322		x	x	-
	Gierst	383		x	x	-
	Quinoa	382		x	x	-
	Sorghum	381		x	x	-
	Kanariezaad	384		x	x	-
	Winterhaver	341		x	x	-
	Zomerhaver	342		x	x	-
	Winterrogge	331		x	x	-
	Zomerrogge	332		x	x	-
	Spelt	36		x	x	-
	Wintertarwe	311		x	x	-
	Zomertarwe	312		x	x	-
	Triticale	35		x	x	-
	Andere granen (bv. mengkoren)	39		x	x	-
	Faunamengsel ⁵	98		x	x	-
Oliehoudende zaden	Winterkoolzaad	4111		x	x	-
	Zomerkoolzaad	4121		x	x	-
	Winterraapzaad	4112		x	x	-
Oliehoudende zaden	Zomerraapzaad	4122		x	x	-
	Sojabonen	43		x	x	-
	Zonnebloempitten	42		x	x	-
	Andere oliehoudende zaden	44		x	x	-
Elwithoudende gewassen	Erwten (droog geoogst)	51		x	x	-
	Tuin- en veldbonen (droog geoogst)	52		x	x	-
	Niet-bittere lupinen	53		x	x	-

Groep	Omschrijving hoofdteelt/object	Code		subsidiabel	bouwland	Grassen of andere kruidachtige voedergewassen
		Industriële verwerking	Vers verbruik			
Fruit	Aardbeien	9516		x	x	-
	Andere éénjarige fruitteelten	972		x	x	-
	Blauwe bessen	9722		x	-	-
	Braambessen	9721		x	-	-
	Kiwibes	9729		x	-	-
	Rode bessen	9718		x	-	-
	Stekelbessen	9719		x	-	-
	Zwarte bessen	9720		x	-	-
	Andere bessen	9723		x	-	-
	Druiven	9715		x	-	-
	Frambozen	9717		x	-	-
	Meerjarige fruitteelten (appel)	9710		x	-	-
	Meerjarige fruitteelten hoogstam (appel)	9730		x	-	-
	Meerjarige fruitteelten (peer)	9711		x	-	-
	Meerjarige fruitteelten hoogstam (peer)	9731		x	-	-
	Meerjarige fruitteelten (pruim)	9713		x	-	-
	Meerjarige fruitteelten (perzik)	9728		x	-	-
	Meerjarige fruitteelten (zoete kers, laagstam)	9725		x	-	-
	Meerjarige fruitteelten (zoete kers, hoogstam)	9726		x	-	-
	Meerjarige fruitteelten (zure kers)	9727		x	-	-
	Wijnstokken	9716		x	-	-
	Andere meerjarige fruitteelten	9714		x	-	-
	Hazelnoten	9201		x	-	-
	Walnoten	9202		x	-	-
Aardappelen	Aardappelen (niet-vroege)	901		x	x	-
	Aardappelen (pootgoed)	902		x	x	-
	Aardappelen (vroege, rooi na 19/6)	904		x	x	-
	Aardappelen (primeur, rooi voor 20/6)	905		x	x	-
Vlas en hennep	Vezelhenneep (bestemd voor vezelproductie)	922		x	x	-
	Andere hennep dan vezelhenneep	872		x	x	-
	Olievlas (geen vezelvlas)	45		x	x	-
	Vezelvlas (bestemd voor vezelproductie)	921		x	x	-
Bieten	Suikerbieten	91		x	x	-
	Voederbieten	71		x	x	-
Voedergewassen	Grasklaver	700		x	x	x
	Eenjarige klaver	721		x	x	-
	Meerjarige klaver	722		x	x	-
	Rode klaver	723		x	x	-
	Voederkool (bladkool)	741		x	x	-
	Eénjarige luzerne	731		x	x	-
	Meerjarige luzerne	732		x	x	-
	Voederrapen	746		x	x	-
	Mengsel van vlinderbloemigen	744		x	x	-
	Mengsel van gras en vlinderbloemigen (andere dan grasklaver)	745		x	x	x
	Voederwortelen	742		x	x	-
	Wikke	747		x	x	-
	Andere voedergewassen	743		x	x	-

Groep	Omschrijving hoofdteelt/object	Code		subsidiabel	bouwland	Grassen of andere kruidachtige voedergrassen
		Industriële verwerking	Vers verbruik			
Sierplanten (bloemisterij en boomkwekerij)	Azalea	9570	x ¹	x	-	-
	Begonia's voor de knol	9571	x ¹	x	-	-
	Bloembollen en -knollen, andere dan begonia	9572	x ¹	x	-	-
	Chrysanten	9547	x ¹	x	-	-
	Groene kamerplanten (ficus, ...)	9573	-	x	-	-
	Bloeiende kamerplanten (kalanchoë, ...)	9574	-	x	-	-
	Perk- en balkonplanten	9578	x ¹	x	-	-
	Kerstbomen	962	-	-	-	-
	Snijplanten	9575	x ¹	x	-	-
	Snijbloemen - rozen	9576	x ¹	-	-	-
	Snijbloemen andere dan rozen (< 5 jaar)	9577	x ¹	x	-	-
	Snijbloemen andere dan rozen (> 5 jaar)	9587	x ¹	-	-	-
	Boomkweek - bosplanten	9560	x ¹	-	-	-
	Boomkweek - fruitplanten	9602	x ¹	-	-	-
	Boomkweek - sierplanten	9603	x ¹	-	-	-
	Boomkweek - andere	9604	x ¹	-	-	-
	Winterbloeiende halfheesters	9583	x ¹	-	-	-
	Rozelaars	9582	x ¹	-	-	-
	Sierbomen en -struiken	9581	x ¹	-	-	-
	Winterharde sierplanten	9584	x ¹	-	-	-
	Vaste planten	9580	x ¹	-	-	-
	Andere niet houtachtige sierplanten	954	x ¹	x	-	-
Overige groenbedekkers ⁴	Japanse haver	34	x	x	-	-
	Festulolium	638	x	x	x	-
	Bladrammenas	656	x	x	-	-
	Lupinen	644	x	x	-	-
	Gele mosterd	643	x	x	-	-
	Sarepta mosterd	655	x	x	-	-
	Facelia	645	x	x	-	-
	Snijrogge	639	x	x	-	-
	Tagetes (Afrikaantje)	646	x	x	-	-
	Nyger	649	x	x	-	-
	Nootzoetraapzaad	651	x	x	-	-
	Komkommerkruid	652	x	x	-	-
	Soedangras	653	x	x	-	-
	Zwaardherik	654	x	x	-	-
	Gras in onderzaai	657	x	x	-	-
	Vlinderbloemige in onderzaai	661	x	x	-	-
	Mengsel van 1 of meer vlinderbloemige groenbedekkers	658	x	x	-	-
	Mengsel van niet-vlinderbloemige groenbedekkers	659	x	x	-	-
	Luzerne-grasmengsel	660	x	x	x	-
	Andere niet-vlinderbloemige groenbedekker	647	x	x	-	-
	Andere vlinderbloemige groenbedekker	648	x	x	-	-
Houtachtige gewassen	Bebossing (korte omlooptijd)	883	x	-	-	-
	Bebossing loofbomen-ecologisch	8910	x ²	-	-	-
	Bebossing loofbomen-economisch	8911	x ²	-	-	-
	Bebossing naaldbomen	8912	x ²	-	-	-
	Bebossing populieren	8915	x ²	-	-	-
	Heide in natuurbeheer	9825	-	-	-	-
	Wijmenaanplantingen	963	x	-	-	-
	Bomen in groep	895	-	x	-	-
	Andere bebossing	894	x ²	x	-	-

Groep	Omschrijving hoofdteelt/object	Code		subsidiabel	bouwland	Grassen of andere kruidachtige voedergewassen
		Industriële verwerking	Vers verbruik			
Zaad- en plantgoed	Aardbeiplanten	9724		x ¹	x	-
	Plantgoed van vlinderbloemigen groenten	9568		x ¹	x	-
	Plantgoed van niet-vlinderbloemigen groenten	9569		x ¹	x	-
	Jongplanten voor sierteelt	9565		x ¹	x	-
	Zaden voor sierteelt	9566		x ¹	x	-
Overige gewassen	Champignons (loods)	9536		-	-	-
	Cichorei (inuline)	9811		x	x	-
	Cichorei (koffiesurrogaat)	9812		x	x	-
	Hop	9822		x	-	-
	Miscanthus	884		x	-	-
	Mariadistel	882		x	x	-
	Tabak	9821		x	x	-
	Niet eetbare tuinbouwgewassen	96		x	x	-
	Bloemenmengsel	9831		x	x	-
	Bloemenmengsel voor EAG braak	9832		x	x	-
	Andere	85		-	x	-
Kruiden	Engelwortel	983	881	x	x	-
	Kervel	860	960	x	x	-
	Geneeskrachtige en aromatische planten en kruiden	957		x	x	-
	Peterselie	859	959	x	x	-
	Wortelpeterselie	863	961	x	x	-
	Basilicum	864	964	x	x	-
	Bieslook	865	965	x	x	-
	Andere kruiden	856	956	x	x	-
Verse en industrie groenten	Ajuinen (vroeg)	8563	9563	x	x	-
	Ajuinen (niet-vroeg)	8514	9514	x	x	-
	Andijvie	8537	9537	x	x	-
	Artisjok	8586	9586	x	x	-
	Asperge	8511	9511	x	-	-
	Aubergines	8555	9555	x	x	-
	Rode biet	8532	9532	x	x	-
	Snijbonen	8411	94	x	x	-
	Flageolets (voor de boon)	8412	9412	x	x	-
	Stamslabonen	8410	9410	x	x	-
	Tuin- en veldbonen (Vicia faba)	832	932	x	x	-
	Broccoli	8525	9525	x	x	-
	Courgettes	8541	9541	x	x	-
	Erwten (andere dan droog geoogst)	831	931	x	x	-
	Komkommers	8554	9554	x	x	-
	Bloemkool	8523	9523	x	x	-
	Boerenkool	8524	9524	x	x	-
	Chinese kool	8526	9526	x	x	-
	Rode kool	8527	9527	x	x	-
	Savooikool	8546	9546	x	x	-
	Spruitkool	8512	9512	x	x	-
	Witte kool	8540	9540	x	x	-
	Koolraap	8528	9528	x	x	-
	Koolrabi	8529	9529	x	x	-
	Paprika	8553	9553	x	x	-
	Pompoenen	8556	9556	x	x	-
	Butternutpompoenen	8456	9456	x	x	-
	Prei	8538	9538	x	x	-
	Raap	8530	9530	x	x	-
	Rabarber	8517	9517	x	-	-
	Radijs	8531	9531	x	x	-

Groep	Omschrijving hoofdteelt/object	Code		subsidiaabel	bouwland	Grassen of andere kruidachtige voedergewassen
		Industriële verwerking	Vers gebruik			
Verse en industrie groenten	Schorseneer	8533	9533	x	x	-
	Bladselder	8539	9539	x	x	-
	Bleekselder	8551	9551	x	x	-
	Groene selder	8548	9548	x	x	-
	Knolselder	8543	9543	x	x	-
	Sjalotten	8513	9513	x	x	-
	Kropsla	8518	9518	x	x	-
	Raketsla - Rucola	8545	9545	x	x	-
	Veldsla	8542	9542	x	x	-
	Ijsbergsa	8544	9544	x	x	-
	Andere alternatieve slasoorten	8557	9557	x	x	-
	Spinazie	8519	9515	x	x	-
	Tomaten	8561	9561	x	x	-
	(Knol)venkel	8534	9534	x	x	-
	Witloof (voor het loof)	8515	9515	x ¹	x	-
	Witloofwortel	9561		x	x	-
	Wortel (vroeg) (consumptie)	8564	9564	x	x	-
	Wortel (niet-vroeg) (consumptie)	8535	9535	x	x	-
	Pastinaak	8409	9409	x	x	-
	Rammenas	8550	9550	x	x	-
	Vroeg bladgroenten	8558	9558	x	x	-
	Andere kolen	8620	9620	x	x	-
	Andere groenten	8559	951	x	x	-
Braak	Braakliggend land met minimale activiteit zonder EAG ⁶	82		x	x	x
	Braakliggend land met minimale activiteit met EAG ⁶	89		x	x	-
	Braakliggend land zonder minimale activiteit	81		-	x	-

LEGENDE

1 = Enkel indien teelt in volle grond, zie ook fiche over subsidiabiliteit

2 = Enkel indien een lopende bebossingsverbintenis met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)

3 = Minimumactiviteit voor natuurlijk grasland bestaat uit één van de volgende maatregelen:

- het jaarlijks (voor 1 oktober) maaien, waarna het maaisel wordt afgevoerd OF;
- het laten begrazen van de percelen door runderen, schapen, geiten of hertachtigen

4 = Kruisjes geven de toegelaten combinaties als hoofdteelt weer

5 = Ingezaaid eenjarig mengsel van granen en/of kruiden dat niet wordt geoogst en dient als wintervoedsel voor wilde diersoorten.

6 = Minimum activiteit voor braakliggend land bestaat uit elk van de volgende maatregelen

- het jaarlijks (voor 1 oktober) maaien, waarna het maaisel moet blijven liggen EN;
- het tegengaan van verbossing door houtopslag te beperken. Dit betekent dat verbossing door houtachtige gewassen die hoger zijn dan anderhalve meter moet voorkomen worden door te maaien of door een andere geschikte beheersmaatregel toe te passen.

De verplichting om het maaisel te laten liggen, geldt niet wanneer de landbouwer aan de hand van een (gebruiks-)overeenkomst kan aantonen dat het afvoeren van het maaisel om ecologische redenen noodzakelijk is.

Aanpassing fiche

06/08/2018: Andere bebossing - teeltcode 894 - enkel subsidiaabel indien een er een lopende bebossingsverbintenis met Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) is.

Tabel: Overzicht geen landbouwactiviteit

'Geen landbouwproductie' betekent dat er op het betrokken perceel of de strook geen gewas wordt verbouwd. De inzaai van een faunamengsel of een bloemenmengsel is wel toegelaten. De inzaai van een ander gewas dat niet geoogst zal worden, is enkel toegelaten in het kader van een aantoonbare (gebruiks)overeenkomst ***.

Onderstaande tabel geeft voor vier EAG types 'zonder landbouwproductie' weer hoe ze ingetekend moeten worden en vooral welk gewas of activiteit er op het perceel of op de strook kan/mag voorkomen:

Combinatietabel EAG / bedekking - activiteit	Braakliggend land	Akkerrand	Bufferstrook (1m teelt vrije zone)*	Strook subsidiabel areaal langs bosranden zonder productie*
Intekenen	Apart perceel	Apart perceel (GPM** 'AKR')	Deel van perceel (automatisch)	Deel van perceel (automatisch)
Wettelijke breedte	-	Minimum 1 m	Minimum 1 m	Minimum 5 m - maximum 10 m
Braak	ja (gewascode 89)	ja (gewascode 82)	ja	ja
Faunamengsel	ja (gewascode 98)	ja (gewascode 98)	ja	ja
Bloemenmengsel	ja (gewascode 9832)	ja (gewascode 9831)	ja	ja
Gras	nee	ja (graslandcode en onderscheidbaar)	ja (onderscheidbaar)	ja (onderscheidbaar)
Begrazen	nee	nee	nee	ja
Maaien / Klepelen	ja (voor 1 oktober)	ja	ja	ja
Afvoeren	Enkel met overeenkomst***	ja	ja	ja
Landbouwteelt, andere dan gras	Enkel met overeenkomst***	Enkel met overeenkomst***	nee	Enkel met overeenkomst***
Bemesting	nee	Volgens geldende mestwetgeving	nee	nee
Gewasbeschermingsmiddel	nee	nee	nee	nee

* Bij stroken is de gewascode van het volledige perceel = de gewascode van de hoofdteelt. De tabel geeft enkel weer welke bedekking/activiteit er op de strook zelf kan voorkomen.

** GPM: Gespecialiseerde productiemethode

*** Een '(gebruiks)overeenkomst' is een schriftelijke overeenkomst die een landbouwer sluit met een overheid, vereniging of rechtspersoon, en met het oog op realiseren van milieu- of natuurdoelstellingen op grasland of bouwland waarop de overeenkomst betrekking heeft. Het kan onder meer gaan om een overeenkomst met een gewestelijke overheid (het Departement Landbouw en Visserij, het Agentschap voor Natuur en Bos, ...) of met lokale overheden zoals gemeenten en provincies. Het kan ook gaan om een overeenkomst met een vereniging of rechtspersoon, zoals bijvoorbeeld een natuur- of milieuorganisatie (Natuurpunt, de Regionale Landschappen, ...). Een landbouwer moet de overeenkomst kunnen voorleggen bij controles.

Aanpassingen fiche

19/04: tekst boven tabel werd aangepast.

16/05: Afvoeren - akkerrand wordt 'Ja'